НОРМАН ВИНСЕНТ ПИЛ

МОЋ ПОЗИТИВНОГ МИШЉЕЊА II

НАРОДНА КЊИГА

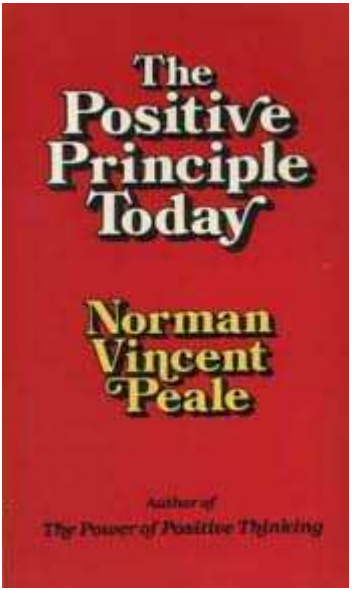

Dr Norman Vinsent Pil je širom sveta poznat predavač i autor mnogih knjiga, kao što su bestseleri MOĆ POZITIVNOG MIŠLjENjA i VOLjA ČINI RAZLIKU. On je suosnivač Instituta za religiju i zdravlje, kao i osnivač i saizdavač *Gajdposta*, cenjenog i inspirativnog časopisa sa tiražom od dva miliona i petsto hiljada primeraka.

Tehniku dr Pila mogu da koriste svi društveni slojevi – poslovni ljudi, domaćice, studenti. Uz njegovu pomoć svako može da nauči kako savladati svakodnevne frustracije, pa čak i katastrofe. „Pozitivnim mišljenjem" svako može da situaciju moguće propasti pretvori u životvorno iskustvo posle koga smo još jači.

Naslov originala
Norman Vincent Peale
THE POSITIVE PRINCIPLE TODAY

Petorici prijatelja i partnera
sa zahvalnošću
za veliku pomoć koju su mi pružili
tokom godina

MIRONU L. BORDMENU
ARTURU KALIANDRU
DŽERALDU DIKLERU
ARTURU GORDONU
MILTONU D. KEČAMU

NORMAN VINSENT PIL

MOĆ POZITIVNOG MIŠLJENJA 2

Kako obnoviti i zadržati
moć pozitivnog razmišljanja

PREDGOVOR

I ova knjiga ima svrhu i određenu namenu. Dozvolićete da to objasnim, sa nadom da će vam ono što sledi biti od koristi i pomoći.

Dugo vremena sam svestan kako uspešnim ljudima, koji postižu svoje ciljeve i ispunjavaju zadatke koje su sebi postavili, govorim – „Samo napred." Onima koji očigledno dobro rade obično prijateljski kažem – „Samo napred." A i one koji se jedva provlače sa ostacima nekadašnjeg poleta ohrabrim podsetivši ih na pozitivno razmišljanje – „Samo napred."

A onda je, među stotinama pisama koja primam, stiglo i jedno posebno, jer me je pitanje koje je ono postavilo pred mene podstaklo da se duboko zamislim nad pozitivnim razmišljanjem i njegovim delovanjem.

Evo tog pisma:

Dragi gospodine Pil,

čitam sve inspirativne i pokretačke knjige do kojih dođem, među kojima i vaše. One me psihički uzdižu i pun sam poleta i oduševljenja za sve što radim.

Posledica toga je da sam MNOGO uspešniji na poslu, pa naravno i MNOGO srećniji. Ali, nekako nisam u stanju da dugo zadržim nadahnuće, posebno ako naiđem na probleme ili doživim neuspeh. To kao da mi iscrpi svo oduševljenje i osetim se kao izduvan balon poraženo.

Verovašno ćeše iomisliši da sam nesšalan i površan, i možda je to i tačno. Ali istovremeno sam vrlo prijemčiv za pokretačke i inspirativne predloge i učenja. Mene zanima kako da zadržim pozitivno razmišljanje i u problematičnim trenucima koje cvu doživljavamo.

Vi, kao i drugi pisci, imate moć da oživite moju volju. Recite mi kako da duže zadržim oduševljenje; kako da zadobijem stalno nadahnuće koje će mi pomoći da se održim u teškim situacijama i trenucima. Zanima me kako da zadržim motivaciju i da uvek idem samo napred! Biću vam vrlo zahvalan ako mi pomognete u tome.

Navedeno pismo vrlo jasno izražava večiti ljudski problem – kako duže vremena zadržati nadahnuće, u teškim danima kao i u lepim i promenljivim trenucima. Psihičko klonuće je opšti problem. Mislim da bi inspiracioni pisac trebalo da razmisli o tome kako zadržati pozitivno razmišljanje i siguran psihički stav.

Naša je namera da to učinimo. Autor se nada da vas ova knjiga neće samo nadahnjivati i pokretati da razmišljate, radite i živite pobednički, nego vam i pomoći i da uvek i u bilo kakvim okolnostima idete samo napred, uvek jači i živahniji.

Norman Vinsent Pil

UVOD

Šta je pozitivno mišljenje?

U ljudskoj prirodi postoji duboka sklonost da postanemo baš ono što smo zamislili ili poželeli da budemo. Skloni smo da se izjednačavamo sa sopstvenom procenom svoje veličine ili malenkosti. Sami određujemo svoje ograničenje ili bezgranično velike mogućnosti.

Onaj ko razmišlja negativno sasvim sigurno deluje u procesu samouništenja. Pošto neprestano odašilje negativne talase, svet oko sebe aktivira negativno. Postoji zakon privlačnosti po kome se sličnosti privlače. Pernate ptice se jate zajedno. Istovrsne misli imaju prirodnu privlačnost. Onaj ko razmišlja negativno, odašiljući negativne misli, dakle, teži da privuče negativne odjeke. To je definisani i nepromenljivi zakon misli.

Onaj, opet, ko pozitivno razmišlja, stalno šalje pozitivne misli, kao i žive psihičke odraze nade, optimizma i stvaralaštva. On dakle aktivira svet oko sebe pozitivno, i ima jaku težnju da primi pozitivne odraze. I to je osnovni zakon delovanja misli.

Ali oni koji razmišljaju negativno mogu dramatično da preprave posledice svojih misli na bolje, menjajući negativni znak svojih misli. Kao što je poznati filozof psiholog Vilijem Džems rekao, „Najveće otkriće moje generacije je to da ljudska bića mogu da promene svoj život promenivši stav svojih misli."

Pozitivno razmišljanje je osnovni proces mentalne i duhovne promene u kojoj se pojedinac menja od samoograničavanja do samodokazivanja, od nazadovanja do napretka, od poraza do uspeha.

Pozitivni princip je sveukupnost razumnog razmišljanja kroz otvoreno i nadahnuto sagledavanje stvarnih činjenica ljudskog postojanja; Onaj ko pozitivno razmišlja vidi sve teškoće, i to sasvim ispravno. One ga ne zbunjuju, i ne pokušava da se „izvuče" iz njih. Zna da u svakom problemu leži i začetak njegovog rešenja, kao što je rekao poznati stručnjak Stenli Arnold. Svestan je, takođe, i da će uz Božiju pomoć i oslobađanjem svojih snaga, koje sigurno ima, da

prihvati i reši svaki problem. Tako će razumna jedinka, on ili ona, samouvereno i neustrašivo da se suoči sa problemom. Onaj ko misli pozitivno neće u nevolji reagovati emotivno, shvatajući činjenicu da ljudski um ne može dati ono najbolje od sebe kada je ljut ili podgrejan osećajima. Onaj ko pozitivno razmišlja svestan je da će samo mirnog, čak hladnog razuma, moći da otkrije one nepristrasne, racionalne i umne koncepte koji će ga dovesti do razumnih i životnih rešenja.

Pozitivno razmišljanje je zasnovano na činjenici da rešenje, pravo rešenje, uvek postoji i da pozitivno razmišljanje kroz razuman intelektualni proces uvek može da dâ rešenje.

Tačno je, naravno, da je negativnost neophodna zbog ravnoteže. Suprotnosti su u suštini prirode. A u carstvu misli negativnost ima važnu funkciju u razmatranju alternativa. Ali kad negativno preuzme kontrolu u razmišljanju, ravnoteža padne sa pozitivnog i negativni aspekti zavladaju.

Negativno razmišljanje uništava. Pozitivno razmišljanje stvara. Negativni princip sumnja. Pozitivni princip veruje. Negativni princip prihvata poraz. Pozitivni princip traži pobedu.

Pozitivni princip je čvrsto zasnovan na duhovnoj istini, i na onim životnim rečima: „Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobjedi svijet" (SABORNA POSLANICA SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA 5-1 (Prevod Vuka Stef. Karadžića – prim. prev.).

PRVI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Organizujte snagu svoje ličnosti za delovanje

Savladavanje pozitivnog principa i unapređenje sposobnosti za njegovo zadržavanje jesu osnova za uspešnu primenu u životu. Tako ćete zadržati svoju pokretačku snagu, polet i nadahnuće dugo i u punoj snazi – svakog dana i celog dana! To je suštinska poruka ove knjige. A kao podrška toj poruci prezentirane su i posebne tehnike koje su mnogi našli kao vrlo korisne. Ova knjiga iznosi metodologiju zadržavanja sistema samo-napred na visokom nivou.

Za održavanje pozitivnog principa suštinski je važno zadržati poletni duh u svakom trenutku i pod bilo kakvim okolnostima. Udarci i promene u ličnom i poslovnom životu mogu, ako im se dozvoli, da ubiju sav polet i pozitivne stavove. A pošto to slabljenje volje predstavlja proces popuštanja koji svaka stvaralačka osoba želi da izbegne, osnovno je traženje programa koji će pomoći da se zadrži stalno nadahnuće. Sistematsko i stalno održavanje životnog duha potrebno je za održavanje poleta i pokretačke snage na najvišem nivou.

Ljudi mogu da nauče da misle pozitivno, a posledica toga će biti sasvim drugačiji smisao njihovog života. Postaju uspešniji na poslu. Polet im održava životnu snagu. Život ide prema njima, a ne od njih. Ali i tada mogu da iskrsnu nepredviđene teškoće, naiđu nevolje i počnu neuspesi, pa se napredovanje otežа i uspori. U tom trenutku treba da ispliva pozitivno gledište obnavljanjem nadahnuća i poleta. U ovoj knjizi želimo da iznesemo jednostavne i delotvorne principe za održavanje životnih pokretačkih snaga bez obzira na neprijatne okolnosti. Videćete kako u raznim uslovima i okolnostima možete svoju volju da ojačate tako da bude najproduktivnija.

Izvanredan pozitivni mislilac kome se javlja potreba za „obnavljanjem" pozitivnih stavova jeste dr Žan S. Mare, predsednik jedne banke u Kejptaunu, u Južnoj Africi. Dr Mare je ovu važnu bankarsku organizaciju osnovao pre samo nekoliko godina u jednoj

skromnoj kancelariji te poslovne zgrade. Razumnim poslovanjem i najnovijim sistemima organizacije stvorio je od te banke jednu od velikih svetskih finansijerskih ustanova. Za izvanredan uspeh koji je postigao zajedno sa svojim saradnicima može da zahvali pozitivnom mišljenju, poletu i vrhunskoj veštini rukovođenja. U jednom skorašnjem pismu on kaže:

Moje lično iskustvo i iskustva mojih kolega govore da su nadahnuće i pokretačka snaga kao ishrana. Treba ih uzimati svakodnevno, u zdravim dozama. Inače će se vrlo brzo pojaviti istrošenost, zamor i utučenost, kao i manjak ambicije i sve više neuspeha. Vaše knjige, Normane, su obavezni pratioci rukovodilaca ove banke.

Ovaj uticajni poslovni čovek je, razumno i mudro, svestan da ogromnu važnost nadahnuća i poleta ne treba shvatiti kao dar s neba; oni mogu, a često zaista i gube na snazi, pa ih treba svakodnevno jačati novim dahom pokretačkog mišljenja. Da bi se zadržala snaga volje neophodno je da neprestano i što više bude aktivna, čak i na silu. Pozitivni princip treba stalno hraniti i dohranjivati.

Neograničena snaga ličnosti

Jedan slušalac naših radio-programa pisao mi je o članku koji je pročitao u nekom naučnom časopisu, za koji je smatrao da je fascinantan. Tu se tvrdi, kaže on, da će običan komadić kvarca, pod električnom stimulacijom, vibrirati 4.194.302 puta u sekundi. Da se čovek začudi! Ako običan komad kvarca tako fantastično reaguje na podražaj, šta tek može da se očekuje od uma i duha ljudskog bića kad se njegova snaga volje zaista aktivira? Mogućnosti su, očigledno, neograničene.

Dugo smo čitali procene raznih psihologa i naučnika o ljudskom ponašanju, koje su govorile da prosečan čovek koristi možda samo 20 procenata svojih psihičkih moći: čak i geniji su u tome samo malo bolji. Neki tu upotrebu stvaralačkih moći procenjuju na jedva 10 procenata. Zar ne zvuči neverovatno da ljudska bića, koja

je priroda obdarila tako velikim mogućnostima, koriste samo jednu petinu toga da bi rešili svakodnevne probleme i izgradili svoje karijere na ovom svetu. Kako to, pita se čovek, da komad kvarca, u stvari običan kamen, tako neverovatno reaguje na podražaj, a ljudi se istovremeno zadovoljavaju i mire sa svojim ograničenim reakcijama na događaje oko sebe, u odnosu na mogućnosti koje imaju.

Možda prosečan pojedinac zaista prihvata ograničeno shvatanje sebe i svojih mogućnosti. Nikada i ne pomisli da bi mogao da poboljša svoje sposobnosti; i da bi stvaralačkim i pozitivnim mišljenjem o sebi mogao da iz svog uma izvuče veću moć, snagu i kapacitet.

Ustvari, čovek ima mnogo veću snagu i moć nego što je ikada i pomislio ili zamislio kao mogućnost. Setite se velikog antičkog mislioca Marka Aurelija, koji je rekao: „Ispituj svoj unutrašnji život. U njemu je izvor dobra koji, ako neprestano i sve dublje kopaš, može. ponovo da proradi." (Samom sebi, knjiga 7., red 59 (Preveo Albin Vilhar – prim. prev.)) Inspirativni pisac Kermit V. Lek priča o onesvešćenom kamiondžiji priklještenom u zapaljenoj kabini prevrnute cisterne. Čak ni vrlo snažni ljudi iz okupljene mase nisu bili u stanju da otvore iskrivljena vrata kabine. Tada je prišao jedan prosečan muškarac, skinuo jaknu, uhvatio ručku na vratima i snažnim zamahom je odglavio. Popeo se do kabine oko koje je besneo plamen, udario po pedalama da oslobodi vozačeve noge, oslonio se leđima na ulubljeni krov kabine i izvukao čoveka na sigurno. Kasnije, upitan kako je čovek njegove građe mogao da izvede takav podvig, objasnio je da mu je dvoje dece izgorelo u požaru i da je posledica toga njegova ogromna mržnja prema vatri.

Kad je video tog bespomoćnog čoveka, zaglavljenog u cisterni punoj zapaljive tečnosti, koja je svakog trenutka mogla da eksplodira, njegova averzija prema vatri mu je dala snagu koju nije ni znao da ima. Bio je svestan samo da treba da izvuče tog čoveka iz strašne vatre. Mržnja mu je dala snagu koju zovemo nadljudskom; ali, zar ne bi bilo tačnije odrediti je kao običnu, do tada neiskorišćenu ljudsku snagu? Ako takva snaga može da se pojavi u kriznim trenucima, onda je činjenica da ona, neiskori-šćena, postoji sve vreme. „Ispituj svoj unutrašnji život... ako neprestano i sve dublje kopaš, može ponovo da

proradi."

Vojnici u opasnosti dižu džip

Luk nam daje i priču o četvorici vojnika koji su upali u zasedu na jednom vrlo uzanom putu u Vijetnamu. Iskočili su u jarak. Ali, svesni svoje izloženosti, odjednom su sva četvorica iskočili opet na put i jurnuli prema džipu, koji nije mogao da se okrene zbog nedostatka manevarskog prostora. Svaki od njih je uhvatio po jedan točak i zajedno su digli džip, brzo ga okrenuli, uskočili u njega i kroz unakrsnu vatru punom brzinom jurnuli natrag u sigurnost. Kad su stigli u logor, sva četvorica zajedno nisu mogli da odignu sa zemlje jedan točak džipa. Odakle ta ogromna snaga koju su imali ljudi koji su upali u zasedu? Odgovor je, naravno, iz njih samih.

Pitanje je, dakle, zašto tokom teškoća i problema svakodnevice ne uspevamo da izvučemo i iskoristimo snagu koju obično dobijamo u trenucima velikih opasnosti. Odgovor se možda nalazi u činjenici da nam vera i misli nisu dovoljno jaki. Možemo li očekivati da ćemo, kad razvijemo tu snagu, moći da podstaknemo te svoje ogromne moći da deluju? Izgleda da je sasvim ispravno ako verujemo da ćemo osloboditi svoje sposobnosti, koje nikada nismo ni sanjali da ćemo biti u stanju da iskoristimo.

Penzioner se opet aktivira

Sledeći događaj o kome sam pisao u *Snazi starih*, časopisu koji uređuje i izdaje dr Kenet P. Berg, odigrao se pre nekoliko godina u magacinu Krok i Brentanove knjižare u Čikagu, gde sam potpisivao primerke svoje knjige *Moć pozitivnog mišljenja*. Iznenadio sam se kad je Adolf Krok, osnivač, i tada skoro penzionisani predsednik kompanije, ušao i počeo da mi pomaže. „Nemam šta da radim", promrmljao je. Rekao mi je da je pokušao da ne prilazi knjižari, ali ga je višedecenijska navika dovukla natrag. Objasnio mi je da su svi fini

prema njemu, a i njegovom sinu Karlu, sada predsedniku, kao da je uvek bilo drago da ga vidi. Ali on je ocehao da je „ispao", i da više ne pripada tu. „Zamisli, beskoristan sam", izjavio je tužno, „pa mi je drago što mogu da ti pomognem kao magacioner."

A onda je odjednom upitao: „A to pozitivno mišljenje – zašto ne napišeš knjigu o penzionerima?"

„Oh, nije to moje polje. Zaista nisam dovoljno obavešten o tome", odgovorio sam. Pa sam ja pitao njega: „Zašto ti ne bi napisao tu knjigu, sad kad si u penziji?"

„Ne ja", odgovorio je brzo. „Ja knjige ne pišem nego ih prodajem."

Nastavili smo posao nekoliko minuta u tišini koju je remetilo samo treskanje knjiga i grebanje mog pera. „Dobro", rekao je on zatim, „možda ti imaš nepristrasan prilaz traumi penzionisanja i objektivno gledište. Posavetuj me. Šta bi radio da si u mom položaju? Šta ja da radim? Zdrav sam i imam još snage, i volim da radim nešto što vredi. Ali sada sam na životnoj prekretnici sa koje ne vidim nikakvo uzbuđenje pa ni šansu da budem koristan."

„Pa evo", odgovorio sam, „sve što kažem biće iz trenutka, a znaj i da nisam stručnjak za temu penzije.

Ali imam neka saznanja o tome šta su radili drugi u sličnom položaju, i možda možemo da iskoristimo njihova iskustva." Rekao sam mu da ne treba precenjivati reč „penzija", nego dati naglasak na značenje reči „ponovno prilagođavanje". Penzija nekako nagoveštava odlazak, završetak. Ponovno prilagođavanje, opet, naglašava nastavak aktivnosti, mada sa drugačijim sposobnostima i možda u sasvim drugačijem obliku.

Jedan stari Korejanac mi je jednom rekao da u njegovoj zemlji šezdesetogodišnjaci počinju novi i drugačiji život; doživljavaju preporod i spremaju se za nove aktivnosti. „U šezdesetoj godini sam se preporodio", rekao je moj prijatelj iz Koreje, „i od tada živim kao novi čovek."

Zato nema razloga da se zdrav i snažan čovek miri sa idejom koja je danas tako uopšteno i pasivno prihvaćena, da proizvoljno određeno doba penzionisanja obavezno i samo po sebi znači ispadanje

iz novih i svežih oblika korisnog delovanja. Nijedan čovek, u bilo kom dobu, ne treba da ostane na nenadahnutom nivou delovanja.

Dakle, tom nezadovoljnom penzioneru sam predložio da postupi po principu prilagođavanja – oprosti se sa svojim starim poslom, proda kuću i odseli se u drugi kraj zemlje. Neka se opet nađe u prvobitnom položaju, kao mali imigrant koji je stigao u novu zemlju i traži za sebe mesto pod suncem.

„Čim se smestiš u novi dom treba da odeš do crkve i kažeš svešteniku da hoćeš da mu pomažeš; priđi i učestvuj. Zatim potraži neki politički klub i prijavi se kao aktivni saradnik. Prijavi se u dom vojske i počni da radiš u njegovim odborima. Pridruži se trgovačkoj komori i istakni se kao predvodnik. Sav se predaj i bićeš sasvim ispunjen. I, dodao sam, „zaboravi sve o ovoj knjižari osim čeka za penziju. Drži se duhovnog principa sadržanog u rečima što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se..." (Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla, 3-13 (Prevod Vuka Stef. Karadžića, Pr. pr.).)

Nema, naravno, ničega jedinstvenog u tom savetu, ali su posledice bile jedinstvene po tome što je bivši prodavac knjiga taj savet shvatio ozbiljno i pridržavao ga se. I to kako!

U jednom gradiću na zapadnoj obali SAD, gde se preselio, postao je trgovac nekretninama, bankar, vođa u vojničkom klubu, predsednik upravnog odbora lokalne bolnice i prvi čovek trgovinske komore. Jedan čovek iz tog gradića ga je opisao pitanjem: „Odakle li je došao ovaj star-mladi Lohinvar (junak Skotove balade „Marmion", koji hrabro odvodi svoju dragu baš pre njenog venčanja sa drugim (Pr. pr.)) – ova preporođena živa vatra?" Dvadeset godina kasnije još je bio aktivan. U stari zavičaj se vratio samo jednom, i to na sahranu jednom vršnjaku koji se prepustio penziji i propao psihički, fizički i duhovno. Gospodin Krok je nastavio da pozitivno razmišlja i u penziji, i proizveo je pozitivne posledice. Otkrio je da je daleko od toga da bude otpisan. Otkrio je neke unutrašnje izvore koje nikada ranije nije koristio, i izvukao iz sebe sposobnosti koje nije ni znao da ima. Upotrebivši snage svoje ličnosti za ponovne aktivnosti, stvorio je nov i uzbudljiv život. Polet i pokretačka snaga koji su od njega stvorili vođu u poslu i zajednici bili su reaktivirani u penziji. Postao je snažan

nadahnjujući primer za održavanje pozitivnog mišljenja.

Korišćenje AKO-va u životu

Vrlo je važno biti iznad životnih situacija, uvek zadržati kontrolu, jer ljudski život može, a često i pođe raznim nesigurnim stazama. Može da se okrene protiv vas, da vas spotakne, udari visoko i nisko – ako ga ne savladavate i ne kontrolišete. Kako bilo da bilo, ja verujem da naše postojanje na zemlji treba ipak da bude više lepo nego ružno. Ako svi ispunjavamo svrhu koju nam je namenio Stvoritelj, sveopšti Pokretač, života će biti na našoj strani, mada ne bez povremenih teških trenutaka, jer Veliki Stvaralac svemira nije uklonio bol, borbu i probleme. Znao je da he nam oni samo koristiti u procesu stvaranja snažne ličnosti, a to i treba da bude prvenstveni cilj u Njegovoj nameri da stvori muškarca i ženu. Niko ne može da ojača bez borbe, bez napora u suočavanju sa problemima i teškoćama. A da bismo mogli stvaralački da se nosimo sa životom, treba uvek da budemo spremni i pažljivi, i da mislimo pozitivno, neprestano koristeći snage svoje ličnosti za delotvornu i potrebnu akciju. Moramo biti svesni i spremni za promenljivu, nepredvidljivu i nesigurnu prirodu života, prouzrokovanu suštinski istom mešavinom kvaliteta kao što je i naša.

Slučajno sam jednog dana primetio da reč „život" – *l-i-f-e* ima primetno *ako* u sredini (Life – (eng.) život; if – ako (prim. prev.)). Dva srednja slova četvoroslovne reči predstavljaju pojam nesigurnosti, koji je izražen sa *ako*. A moć toga *ako* se oceća svakodnevno, u izražavanju mnogih ljudi. „Ako uradim ovo", „Ako uradim ono", Ako se to desi", „Ako se ono desi", „Samo da to nisam rekao (ili uradio) (U ovoj rečenici na engleskom postoji if – prim. prev.). I tako dalje i dalje, i još dalje, uz stalno ponavljanje elementa *ako*. Može li se reći da se pola života nalazi u tome *ako,* čak i kao osno-va koja čini polovinu reči koja označava opstanak na zemlji? Ako zaista postoji ta, ili bilo koja druga razmera koju predstavlja faktor *ako,* to imamo

više razloga da čvršće kontrolišemo te nesigurnosti, te *ako-ve*, i pretvorimo ih u sigurnosti, pojačavajući tako, više nego slabeći, svoje najbolje sposobnosti.

Čudne stvari se dešavaju

Na jednom savetovanju na zapadu SAD upoznao sam Džefa, 35-godišnjaka, koga je, po sopstvenim rečima, „već neko vreme pratila zla sreća". Jedva mu je išta polazilo za rukom, i to ga je toliko mučilo da je počeo da se miri sa porazom i neuspehom. Postao je „da samo" negativac, i neprestano se jadao: „Da samo nisam napravio tu glupost", „Da me samo onaj pusti na miru"; jedno sumorno *if* za drugim. Morao je da prizna da je karijera počela da mu zavisi od stvari i događaja koji su sasvim izvan njega, i izgubio je svaku kontrolu nad situacijom, počeo je da misli negativno, i kao da se sve okrenulo protiv njega.

Kratko vreme pre našeg susreta Džef je, utučen i neraspoložen, sedeo u svojoj hotelskoj sobi i gledao na televiziji jednu večernju emisiju iz Njujorka, u kojoj sam slučajno bio gost. Voditelj je za temu razgovora uzeo pitanje kako ljudi koji imaju problema na poslu mogu da saberu snage i nađu snažnu pokretačku snagu. Ja sam izneo teoriju da čovek može da ojača svoju volju za delovanje snažnom željom, snažnom verom i snažnom molitvom, upotrebivši reč „snažno" da bih odvojio te faktore od blagih stavova većine. Sećam se jedne strofe Džemsa Rasela Lovela:

Ja, koji se još uvek molim jutrom i večerom...
Triput u životu možda iskreno se molih,
Tri puta, dirnut u podsvest, osetih
To savršeno oslobođenje što Bog je...

U toj TV-emisiji smo imali nadahnutu razmenu iskustava o značenju te teorije i složili smo se da, zaronivši u podsvest, u zonu vere, snažnom i dubokom željom čovek može da organizuje snage

svoje ličnosti koje lutaju i sputavaju ga u delovanju.

Džef mi je ispričao kako je dve hiljade milja odatle gledao tu TV-emisiju, čija svrha uopšte nije bila da iznosi mišljenja o Bogu ili molitvama. I odjednom je doživeo iskustvo dubokog razumevanja. U trenutku je postao svestan da se lek za njegovu lošu sreću nalazi u snazi verovanja njegovih molitava. Pod uticajem emisije odmah je počeo da smišlja molitve pune vere. Izgovarao ih je svakodnevno i otkrio Boga kao nikad do tada – onako kako nikad nije ni sanjao da je moguće. Jedna od posledica je i to što je njegovo negativno *ako* počelo da ustupa mesto pozitivnom *kako* razmišljanju. Umesto da utučeno mrmlja svoje *ako-ve*, počeo je produktivno da razmišlja „Kako to može da se uradi"? „Kako da ga popravim"? „Kako da uspem"? Posledica – dramatična reorganizacija snaga njegove ličnosti. Štaviše, rekonstruišući svoju ličnost, Džef je dobio tako jaku pokretačku snagu da je njegova obeshrabrenost postepeno nestajala, i posle izvesnog vremena je opet uspostavio kontrolu nad problemima. On je sasvim sigurno naučio tajnu napredovanja. Usvojio je pozitivni princip i posle toga nastavio da niže uspehe.

Zadivljujuća snaga ličnosti

Bez sumnje ima i onih koji iz ovog ili onog razloga sumnjaju ili ne prihvataju tvrdnju da, kao ljudska bića, poseduju moći koje prevazilaze obične ljudske mogućnsti, a koje su i sami mogli da usavrše. „Uprkos vaše laskave procene moje ličnosti, nema u meni ništa slično. Ja sam normalno, prosečno ljudsko biće." Na to ja moram da odgovorim: „Prosečno možda, ali teško – normalno, jer se reč „normalno" odnosi na „normu", koja se opet odnosi na nivo mogućnosti, koje su ostavljene našoj proceni. Teško da je normalno biti slabiji od svojih najboljih mogućnosti jer, ako je slabije od najboljeg normalno, ili norma mogućnosti, teško da bismo ikada osetili nezadovoljstvo sobom takvim kakvi smo. Tako bi i svaki napredak bio problematičan."

Pomiriti se sa sopstvenim ograničenjima znači zatvoriti se u

sebe i tako negirati sebi bogomdanu mogućnost razvoja. Zato apelujem na vas da izbegavate – „Ja sam prosečan" – izraz samopotcenjivanja. Umesto toga, pokušajte da shvatite svoju ličnost na novi način, tako što ćete prisvojiti sposobnosti o kakvima ranije niste ni razmišljali. Podignite shvatanje svoje norme na viši nivo kao što se diže prečka skakačima uvis ili skakačima s motkom. Uvek ćete moći da se uzdignete na viši nivo, jer ste ustvari veći nego što mislite. Verujte, jer je to istina – velika, sigurna i čudesna istina. To je pozitivni princip na delu.

Čuveni olimpijski šampion Bob Ričards, koji je takođe omiljen i vrlo cenjen zagovornik verovanja u pokretačku snagu i pisac, istakao je („Kako da osvojite ono što zaslužujete – najbolje", *Neograničeni uspeh*) da svi olimpijski šampioni veruju u sebe, a samim tim i u tu posebnu snagu urođenu svakoj ličnosti. Neki od njih su čak u delić sekunde predviđali kako će proći u takmičenju. Mark Špic je rekao da će osvojiti sedam zlatnih medalja. U prvom pokušaju je osvojio samo dve, ali u poslednjem takmičenju je dobio svih predviđenih sedam. Znao je da je sposoban da osvoji sedam medalja ako upotrebi svoj potencijal. Neki šampioni dokazuju da postoji i veća snaga ličnosti od one koja se, u određenim okolnostima, može skupiti za delovanje.

Ričard pominje kako je, držeći predavanje u nedeljnoj verskoj školi pričao slušaocima o osobinama potrebnim da se postane vrhunski atleta. Prekinula ga je jedna vrlo debela devojčica sa naočarima velike dioptrije, skačući i vičući kako he ona postati najveća teniserka na svetu. Ta devojčica je bila Bili Džin Mofit, kasnije Bili Džin King, zaista jedna od najvećih svetskih teniserki, pa ne bi bilo u redu da ne naglasimo i tu svojstvenu reč „žena". Ona je imala snažnu pokretačku snagu i veru u ideju o svojim izvanrednim unutrašnjim sposobnostima koje mogu da se koncentrišu u delovanju.

Bob Ričards u svom napisu tvrdi da ćete, ako na jednom papiru napišete tačno šta želite da budete u životu, i čuvate ga za podsećanje, a taj cilj nosite duboko u sebi u periodu od dve godine, postati ono što ste nameravali. On tvrdi da u istoriji atletike postoji i

dokaz za to. Bil Vandervurt, istaknuti sportski pisac, podržava pozitivni princip u nastojanjima da se postignu najveći uspesi i navodi primer ragbi trenera Vudija Hejsa sa univerziteta u Ohaju, poznatog po dobrim ekipama:

Vudi Hejs iz Ohaja je u subotu, posle lake pobede od 32:7 nad Bakajsima iz Hove Karoline, zvučao kao Norman Vinsent Pil. Poznati teolog Pil zaista nema boljeg pobornika za svoju „moć pozitivnog mišljenja " od Velikog Baka. Jedan reporter iz Čikaga je posle meča u svlačionici upitao Hejsa kako uvek uspeva da privuče vrhunske igrače.

"Vrlo jednostavno", odgovorio je Vudi. „Mi vpbujemo i vežbamo na osnovu pozitivnog. Tražimo kvalitet, najbolje klince. Ja ne bih mogao da radim sa slabijima. Zatim im postavimo visoke standarde, izazovemo ih da budu i bolji nego što misle da mogu.

Kad jednom otkriju kako mogu da se usavrše, oni osete poboljšanje i poštuju nac. Muka mi je od toga kako naše društvo negativno deluje na svakoga. Verujem da iz svakog momka može da se dobije ono najbolje. (Iz dejtonskih *Dnevnih novina*)

Neko mi je poslao isečak iz novina u kome jedna žena govori o svom izvanrednom iskustvu sa principom vizuelizacije ili psihičke slike u ostvarivanju najboljeg:

Pre dvanaest godina suprug Helen Hedsel poželeo je spoljni motor za čamac, koji je bio prva nagrada u jednoj nagradnoj igri.

Ona se koncentrisala, napisala pisamce od 25 reči i dobila motor.

Njena ćerka je poželela bicikl. Majka se malo koncentrisala i ćerka je dobila bicikl.

Porodica je poželela da otputuje u Evropu. Majka je našla nagradnu igru koja je kao nagradu davala put u Evropu, koncentrisala se, i otputovali su. Još dva puta su se na isti način vraćali u Evropu.

Trideset i tri puta se gospođa Hedsel koncentrisala na prve nagrade i 33 puta ih je osvojila, uključujući i kuću od 50.000 dolara, prvu nagradu u igri na njujorškom svetskom sajmu 1964. godine.

„U igri za kuću bilo je 2 miliona igrača", kaže gospođa Hedsel. „Ja sam učinila isto što i prilikom svake druge igre: jednostavno sam zamislila sebe kao vlasnicu te kuće.

Sve sam osvojila primenjujući princip iz knjige dr Normana Vinsenta Pila „Moć pozitivnog mišljenja". Kupila sam je pre dvanaest godina u novinarnici i pročitala.

On kaže da ćete, ako znate šta hoćete, i dovoljno dugo i snažno to želite, dobiti to što ste poželeli. To je samo konstruktivno razmišljanje. U knjizi dr Pila sam našla bezbroj mogućnosti koje se mogu izvući iz pozitivnog mišljenja. Primenila sam to na nagradne igre i dobijala.

"Tajna je", kaže ona, „u naglasku na krajnji rezultat, saznanju da ste dobili ono što želite. Ako sam igrala za novac, zamišljala sam ček baš tu, u mojoj ruci" (Indijanopoliske *Novosti*).

Možemo reći da je gospođa Hedsel učinila jedan ispravan princip delotvornim, ali mu je dodala i snagu sigurnog i samouverenog duha. Pouka je da stvaralački stav može da čini čuda. Ono što snažno zamišljamo može, a često se i ostvaruje.

Čarolija verovanja

Po mom mišljenju, jedna od najviše nadahnjujućih i pokretačkih knjiga ikada napisanih u Sjedinjenim Državama je *Čarolija verovanja* Kloda Bristola. Poznavao sam gospodina Bristola i godinama sam bio očaran živim duhom uma i pisane reči tog čoveka. On je istinski verovao u duhovni princip „Ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje" (Indijanopoliske *Novosti*).

Klod Bristol u svojim knjigama raspravlja ogromnim moćima uma, oživljenim snažnom verom oslobođenom od besmislene sumnje. On čaroliju verovanja dokumentuje izvanrednim ilustracijama života raznih ljudi kojima je u životu krenulo loše ali su uspeli da se oporave i slavno umarširaju na stranice njegove knjige. I on je znao zapanjujuću moć uma koji želi da ostvari neki cilj. Jedna od tehnika za ostvarenje, koje je on često predlagao,

sastoji se u tome što se uzme pet kartica veličine 7,5x12,5 cm i na jednoj od njih se sažeto ali vrlo detaljno napiše ono što želite, zaista želite svim srcem i dušom. Zatim to prepišete i na ostale četiri kartice. Jednu od njih stavite u novčanik ili torbicu, drugu na ogledalo pred kojim se brijete ili oblačite, treću iznad kuhinjskog lavaboa, četvrtu na upravljačku tablu u kolima i petu na radni sto. Svakog dana se pogledom unosite duboko u karticu, trdeći se da njenu sliku čvrsto utisnete sebi u svest. Zamišljajte svoj cilj koji je sada u toku ostvarivanja. Ispravnost ovog metoda mogu da potvrde hiljade zahvalnih čitalaca i onih koji su iskušali *Čaroliju verovanja*. Ta knjiga deluje kao jedna velika učiteljica pozitivnog principa.

Video je sebe kao velikog izdavača

Jedan moj vrlo uspešan prijatelj je svoj uspeh jednog od najvećih američkih novinskih izdavača uvek pripisivao Orison Svet Marden koja je živela davno pre njega ali je bila vrlo uticajna spisateljica pokretačke snage. Taj moj prijatelj i dugogodišnji saradnik je bio pokojni Rodžer Ferger, urednik i izdavač sinsinatijskog *Enkvajerera*, poznatog nacionalnog lista. Gospodin Ferger je bio poznat kao snažan i sposoban vođa u svojoj zajednici, i vrlo poštovan zbog svog razuma i inteligencije.

Jednog dana, vraćajući se u *Enkvajerer* posle zajedničkog ručka u Kvin siti klubu, čiji je predsednik gospodin Ferger, on i ja smo zastali pred zgradom njegovog lista. Tada sam ga upitao: „Rodžere, reci mi kako si postao urednik i izdavač *Enkvajerera*? "

Rekao je: „Jednom davno, dok sam bio dečak, zastao sam baš na ovom mestu i, pogledavši kroz taj prozor, ugledao nekog čoveka za kancelarijskim stolom. To je bio urednik i izdavač ovih novina.U tom trenutku sam ugledao sebe kako sedim na njegovom mestu, sa njegovom funkcijom, kako radim njegov posao. I odjednom sam poželeo da postanem izdavač. Zamislio sam sebe na tom položaju i od tog trenutka sam se vredno trudio da postignem taj cilj. Verovao sam, verovao i verovao, i prihvatio pozitivno razmišljanje koje ti

već dugo zagovaraš i učiš."

Zatim je iz novčanika izvadio požuteo i iskrzan novinski isečak sa tekstom Orison Svet Marden, i tu, na trotoaru, uz buku saobraćaja mi ga pročitao. Nikad neću zaboraviti izraz zanosa i verovanja na njegovom licu dok je izgovarao reči koje su ga pokrenule kao mladića i nastavile da podstiču snagu njegove ličnosti na delovanje tokom vrlo uspešnog života. A evo i tih pokretačkih reči koje su ga vodile i pomagale mu da uvek ide napred: „Čovek koji je samouveren, pozitivan i optimista, i radi sa uverenjem da će uspeti da svom poletu da privlačnu silu, privlači sebi stvaralačke moći univerzuma."

Tu priču sam pre nekoliko godina, sa manje detalja, uneo i u *Moć pozitivnog mišljenja*, a ovde je opet iznosim zbog onih hiljada pisama koje sam primio od objavljivanja te knjige do danas, u kojima ljudi sa zahvalnoću pišu o delotvornosti snaga sopstvenih ličnosti, podstaknutih iskustvom gospodina Fergera.

Neko će možda reći da je to neobično darovit čovek koji bi postigao uspeh i bez tih principa verovanja i pokretačke snage. Dozvolite da vam u tom slučaju, završavajući ovo poglavlje, iznesem iskustvo još jednog čoveka, pomenutog u istoj knjizi, čija je priča podstakla mnoge da se uzdignu iznad poraza i postanu vrlo uspešni u životu.

Prenosim vam pismo koje sam primio pre nekoliko godina, u kome jedan čovek piše o tome kako je pozitivni princip dramatično uticao na posao njegovog oca, kao i njegovog života uopšte. Evo tog pisma:

Moj otac je bio trgovački putnik. Nekad je prodavao nameštaj, nekad oružje, a nekad proizvode od kože. Svake godine je menjao vrstu robe.

Sećam se kako je govorio majci da je to poslednji put kako nudi kancelarijski pribor, ili stone lampe, ili šta god da je prodavao u tom trenutku. Sledeće godine će biti bolje: bićemo obezbeđeni; dobio je priliku da radi sa jednom firmom čija se roba sama prodaje. Ali uvek bi bilo isto. Otac nikada nije dobijao robu koja ide. Uvek je bio napet, nesiguran i utučen.

A onda je jednog dana neki kolega dao ocu prepis kratke molitve od samo tri rečenice. Rekao mu je da je iščitava pre nego što se javi kupcu. Otac je probao, i postigao neverovatne uspehe. Napravio je poslove posle 85 odsto poziva tokom prve nedelje, i sledećih nedelja je postizao čudesne rezultate. Nekada je uspevao u svih 95 procenata poziva, a u toku 16 nedelja je prodao robu svakoj mušteriji koju je nazvao.

Otac je dao molitvu još nekolicini kolega i svi su postizali zapanjujuće uspehe. Evo te molitve:

„Verujem da je Bog uvek sa mnom.

Verujem da ću uvek poći pravim putem.

Verujem da će Bog uvek raščistiti moj put."

Dao sam vam jednostavnu molitvu snažne ideje i velike podsticajne snage. Ovaj, do tada, neorganizovani prodavac je tako upotrebio jedan zadivljujući izvor vere u Boga i u vođstvo, kao i moć vizualizacije i samopotvrđivanja. Posledica toga bila je dramatična promena njegove ličnosti. Njegova tako dugo uspavana unutrašnja snaga izbila je na površinu u neverovatnom obimu korisnog delovanja. Postao je bukvalno novi, drugačiji i življi čovek. Njegova nikada korišćena snaga počela je da deluje, i to ne samo trenutno. Te moći su bile toliko velike da su se same dopunjavale. Dakle, kako na početku ovog poglavlja reče dr Mare: „Nadahnuće i pokretačka snaga su kao ishrana. Treba ih uzimati svakodnevno, u zdravim dozama. Inače će se vrlo brzo pojaviti istrošenost, zamor i utučenost."

Ovaj prodavac je, koristeći taj jednostavan ali snažan podsticajni i zamišljeni duhovni princip, uzimao životvornu misaonu hranu, i promenio je život iz korena; dobio novu i jaku moć da ide napred.

A sada, evo načina na koji ćete osloboditi i upotrebiti snagu svoje ličnosti:

1. Pokretačka snaga je kao ishrana. Treba je uzimati svakodnevno i u zdravim dozama da bi se napredovalo.

2. Vaša ličnost ima snagu koju nikada niste koristili; oslobodite je.
3. Život u sredini svog imena sadrži jedno ako, baš kao i naše postojanje. Preuzmite kontrolu nad tim različitim i nesigurnim ako-vima.
4. Verujte u postojanje velike snage ličnosti koju posedujete i upotrebite je.
5. Vežbajte izvanrednu stvaralačku čaroliju verovanja.
6. „Vidite," „zamislite" sebe onakve kakvi želite da budete; zatim jednostavno postanite takvi.
7. Verujte da je čudesna promena uvek moguća – za vas. Zaista, poverujte da se ona upravo dešava.
8. Prihvatite, iz početka i sasvim, pozitivni princip, i savladajte veštinu napredovanja.

DRUGI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Promeniše značenje reči „nemoguće "

Pozitivni princip he vam pomoći da se izvučete iz nevolja i da kasnije ne upadate u njih. Dozvolite da vam ispričam priču o Fredu i Dženifer, koji su upali u nevolju – ozbiljnu nevolju. Zapali su u velike dugove, a mala prodavnica odeće, koju su vodili, poslovala je sve lošije i lošije.

Bilo je to vreme duboke finansijske depresije, koja je snažno pogodila i njihov grad. Zaista, svuda oko njih poslovi su propadali. Izgledalo je da ni oni neće dugo izdržati. Zbir neplaćenih računa u njihovim knjigama bio je predstavljen vrlo visokom cifrom. Priliv novca je bio tako mali da nisu mogli da isplate ni svoje snabdevače.

Jednog jutra Fred i Dženifer su neraspoloženi sedeli u maloj kancelariji, pregledajući svoje neplaćene račune. Gubili su nadu. U prodavnici nije bilo mušterija, a ona sama je izgledala zapušteno.

Ali, tada se desio sasvim neočekivan i vrlo uzbudljiv preokret. Jedan naučnik, poznati hemijski istraživač i njihov prijatelj, zadesio se u njihovom kraju. Nešto mu je odjednom reklo da svrati do Freda i Dženifer. Nije mogao da se otme utisku velike važnosti da odgovori na taj podsticaj.

Kako je nemoguće postalo moguće

Prijatelj, naučnik je našao mladi par u raspoloženju u kome se mešao očaj sa panikom. Na njegovo sasvim suvišno pitanje „Kako posao", Fred je uzeo komad papira, velikim štampanim slovima napisao na njemu reč NEMOGUĆE i gurnuo ga pred svog prijatelja, velikog čoveka po imenu dr Alfred E. Klifi. On je pogledao napis pa zamišljeno rekao: „Da pogledamo malo tu reč „nemoguće". Pogledajte samo šta može od nje da se napravi ako ne dozvolite da vas savlada." Rekavši to, uzeo je jednu veliku crnu olovku i povukao

dve linije – jednu preko N, a drugu preko E, pa je reč sada izgledala ovako: MOGUĆE. Reč MOGUĆE, oslobođena onoga NE izgledala je snažno i sigurno. „Ništa", rekao je, „ništa nije nemoguće ako vi ne mislite da je nemoguće. I šta kažete? Hajde da razmotrimo samo mogućnosti. Primenićemo pozitivni princip na vašu situaciju."

Al Klifi je uzeo prvu fakturu sa gomile spremljene za slanje poverenicima. „Džon Abot", pročitao je. „Šta znate o gospodinu Abotu? Ima li ženu i decu? Zanima me kako njemu ide posao?"

„Otkud ja znam", promumlao je Fred. „On mi je samo mušterija koja, uz to, kasni sa isplatama."

„Znaš šta", rekao je Al, „potraži njegov broj u imeniku. Pozovi ga i samo ga, prijateljski, upitaj kako ide. Uradi to odmah."

Fred je gunđajući uradio što mu je rečeno, a razgovor je, sudeći po osmehu koji mu je izašao na licu, bio prijatan. „Izgleda da je zadovoljan", rekao je posle, „i iznenadilo ga je moje pitanje. Njega je zanimalo kako nama ide i rekao sam mu da teško naplaćujemo potraživanja, a on je rekao da to muči i njega ali da nas nije zaboravio, mada sam ga uveravao da nisam zvao zbog toga."

Tada je Al Klifi uradio nešto neobično. Zamolio je Freda i Dženifer da zajedno sa njim stave desne ruke na gomilu potražnih računa. Glasno je izgovorio molitvu za sve ljude na toj gomili računa, ne da ih plate, već da svaki od njih reši sopstvene probleme.

„Hajde sada da primenimo neke ideje", predložio je. „Imate li novca za jednu kantu farbe?"

„Pa, toliko imamo", rekao je Fred.

„Hajde onda, prioni na posao i ofarbaj unutrašnjost prodavnice u belo. Zatim operite stakla na tezgama i prozorima da se vlas vidi kroz njih. Postavite nove sijalice i što je najvažnije, navucite osmehe na lica i spremite se za početak posla u prodavnici. Kad ljudi počnu da dolaze, dočekajte ih vrlo prijateljski. Razmišljajte u terminima mogućnosti. Zaboravite reč *nemoguće*. Heće sve biti med i mleko, ali uradite kako sam rekao pa ćete imati i meda i mleka – napredovaćete."

U roku od mesec dana mladi par je prikupio dovoljno novca da održi glave iznad vode. A postepeno su počeli i da zarađuju. Preživeli

su depresiju, a sve zbog toga što su poslušali mudar savet prijatelja i prihvatili drugačije shvatanje reči „nemoguće."

Taj Al Klifi je bio jedan od najintuitivnijih pametnih ljudi koje sam upoznao. Kao pravi učitelj, bio je odličan u svojim uvidima i nadahnućima. Bio je zaista genije u upotrebi pozitivnog principa.

On je sam shvatio stvaralačku i pozitivnu istinu kada je bio bolestan, toliko da je već bio na ivici smrti. U tom trenutku odluke Klifi je sve predao Bogu u ruke, rekavši: „Tvoje će biti. Uzmi me ako to želiš. Ali, ako je Tvoja želja da živim, provešću svoje vreme u podučavanju zadivljujuće moći duhovne istine u prevazilaženju bolesti, poraza i svih vrsta problema." Dr Klifi je posle zaista podučavao najosnovniju istinu, onu koja je mnogo koristila meni lično, kao i hiljadama drugih; izrazio ju je u nezaboravnoj i lepoj frazi: „Pusti, i prepusti Bogu." To znači, učiniti ono najbolje, zaista najbolje što možete. I da citiram sv. Pavla: „...svršivši sve, održati se" (Efescima poslanica sv. apostola Pavla, 6-13 (Prevod: Vuk Stef. Karadžić, prim. prev.)). Kad učinite sve što ste mogli, šta još možete? To je trenutak da sve pustite i prepustite u Božije ruke. Ako koristite ovu metodologiju i pozitivni princip, nikada nećete biti obeshrabreni i poraženi. I ništa više neće biti nemoguće. Sa ovom filozofijom ćete uvek ići napred.

Zadržite nadahnuće uz pomoć reči

Siguran način za snažno održavanje nadahnuća je i u proveri reči koje obično koristite. Jedna reč ili kombinacija reči čine misaoni simbol, kojim čovek kroz reči otkriva suštinu svojih misli, One se uvek odaju rečima koje obično koristite. Ako želite da saznate šta neko zaista misli, samo poslušajte obrazac njegovih reči. A da biste saznali zašto nivo vašeg sopstvenog mentalnog uspona opada, dobro razmislite o smislu reči koje obično koristite u svakodnevnim razgovorima. Poznata je Emersonova izreka: „Zaseci životnu reč i ona će da prokrvari", što znači da reči imaju život i moć da stvaraju ili uništavaju.

Od svih uobičajenih štetnih reči jedna od sigurno najmoćnijih je reč *nemoguće.* Više ljudi je propalo upotrebljavajući tu reč nego bilo koju drugu u engleskom jeziku.

„To je nemoguće" je fraza za hlađenje koja ublažava polet i hladnom vodom zaliva mnoge poduhvate koji bi inače sigurno uspeli. Dakle, od vrhunske važnosti je izbacivanje reči *nemoguće* iz svakodnevnog govora jer ćete tako odbaciti i njen uticaj na odlučnost svog misaonog procesa. Kada zatim dobijete podsticaj da postignete neki cilj ili učinite nešto dobro za sebe i svoju situaciju, pojam nemogućeg neće više imati snage da ometa izvođenje pozitivnog principa. Bićete u stanju da zadržite snažno nadahnuće. Neprestano ćete dobijati pokretačku snagu koja neće slabiti već će, zaista, biti sve jača i životvornija.

Poznavajući sebe na osnovu ranijih iskustava sa dobijanjem povremenih nadahnuća, možda ćete na ove tvrdnje odgovoriti sumnjom ako ne i nevericom. Reč *nemoguće* vam u trenutku prođe kroz glavu. Možda ćete reći: „Nemoguće mi je da stalno držim neoborivi pozitivni stav. Nemoguće je da dobijem takvo nadahnuće koje bi me uvek vodilo i snažilo pred teškoćama koje neprestano iskrsavaju." Ako razmišljate na taj način, znači da treba direktno napasti baš reč *nemoguće* i negativno-stvaralački pojam onoga što oia predstavlja.

Odbacio je reč "nemoguće"

Po završetku izlaganja koje sam imao na velikom susretu trgovaca u Mesi holu u Torontu, jedan čovek je dojurio iza pozornice. Lice mu je blistalo. Nikakva druga reč ne bi opisala taj njegov izraz oduševljenja i cpehe. Očigledno uzbuđen, zahtevao je da čujem njegovu priču. Kad sam je čuo, i ja sam bio oduševljen. Uvek je veliko zadovoljstvo sresti nekoga kome se desilo nešto značajno, čime je sasvim obuzet.

„Sve dugujem priči sa 112. i 113. strane vaše knjige *Možete ako mislite da možete",* rekao je. „To je priča o Napoleonu Hilu, vrlo

poznatom piscu nadahnuća čija je mladost bila neprijatno uslovljena rečju *nemoguće.* Zbog toga su ga pratili porazi i necpehe. On je želeo da postane pisac, pa je kupio rečnik da bi ovladao rečima. Jednog dana je pomislio da mora jednom i zauvek da se oslobodi omrznute reči „nemoguće". Upotrebio je jednostavan metod; makazama ju je isekao iz rečnika, zgužvao i ljutito bacio u vatru. I, znate šta? I ja sam to uradio, i neverovatno je kakve su mi se sve mogućnosti ukazale umesto dotadašnjih jadnih nemogućnosti."

„Jeste li zaista isekli tu reč iz svog rečnika"? – pitao sam ga u neverici. Nisam nameravao da podstičem sakaćenje rečnika, već pre da podstaknem mislioce nemogućeg da izbace taj pojam iz svojih misli.

„Bilo mi je potrebno nešto dramatično", odgovorio je. „Ranije bi me uvek uzbuđivao neki novi cilj ili pokretao neki uzbudljiv poduhvat. Zatim mi se zanos hladio od straha da to neću moći da uradim, i pojam „nemoguće" je nadvladavao. Posledica je bila – da sam bio iscrpljen, dotučen, poražen. Ali odbacio sam reč „nemoguće" zauvek. I sada, kad dobijem nadahnuće, ono ostaje sa mnom. Sasvim sam prihvatio pozitivni princip."

Nije me iznenadilo kad sam otkrio da promena u njegovim stavovima ima duhovni izvor, kad je iz džepa izvadio primerak našeg mesečnika *Stvaralačka pomoć za svakodnevni život.* U tom časopisu su objavljivani moji nedeljni govori u *Mermernoj univerzitetskoj crkvi* u njujorškoj Petoj aveniji, pa je zatim razašiljan stotinama hiljada primalaca u svim državama SAD, kao i u preko stotinu stranih zemalja. Baš u tom broju je izašao tekst pod naslovom „Promenite značenje Nemogućeg", a on je podvukao sledeći odlomak:

Koja je najpatetičnija, najtužnija, najbaksuznija reč u engleskom jeziku? Odgovor Džona Grinlifa Vitijera: Od svih tužnih reči jezika i pera najtužnije su reči: Moglo je biti!

To zaista jeste jedan od najtužnijih izraza. Mada ima i drugih kandidata. Ali reč „nemoguće" je možda najpatetičnija reč u engleskom jeziku. A ona je na žalost, tako čvrsto ukorenjena u svesti

stotina hiljada ljudi, koje neprestano podseća da oni nešto ne mogu; ne mogu to da urade; nemaju ono što je potrebno. I tako ih poražava prenaduvana, velika, takozvana nemogućnost.

Šta može čovek da uradi sa tim velikim preprekama, tim ogromnim, zamišljenim nemogućnostima? Kad ste poslednji put izgovorili reč „nemoguće"? Hoćete li mirno prihvatiti taj lažni utisak da se nalazite u nemogućoj situaciji? Hoćete li dozvoliti da vas to obori? Je li to važno: šta učiniti sa tim takozvanim nemogućnostima koje su vas toliko dugo maltretirale i poražavale?

Promenite značenje svoje sadašnje „nemogućnosti". Razmislite o pozitivnim načinima da je sredite. Počnite proučavanjem Novog zaveta, koji je pun ideja za obračunavanje sa nemogućim, i koji bi trebalo smatrati udžbenikom pozitivnog principa. On predstavlja delotvorni obrazac za pretvaranje „nemogućeg" u velike mogućnosti. Razmislite, na primer, o ovoj strahovitoj istini: „Što je u ljudi nemoguće u Boga je moguće" (Sveto jevanđelje po Luci 18, 27 (Prevod: Vuk Stef. Karadžić, prim. prev.)). Što he reći, ako čovek ide sa verom u Boga, ako veruje u božansku moć, njegova situacija više sigurno nije nemoguća, jer „što je u ljudi nemoguće, u Boga je moguće." Baš tako.

Razmislite i o još jednoj zadivljujućoj tvrdnji: „Ako imate vjere koliko zrno gorušično..." (Sveto jevanđelje po Mateju 17, 20 (Prevod: Vuk Stef. Karadžić, prim. prev.)). Jeste li ikada videli zrno gorušice? Uzmite ga u ruku i vetar he ga oduvati. Vrlo mala su. Pa, ako imate i samo toliko vere koliko je zrno gorušice, ako je ona stvarna, „ništa" – i zaista *ništa* – „ništa neće vam biti nemoguće".

Danas ima mnoštvo negativnih mislilaca koji će jedva čekati da vam daju dogmatska uverenja kako to jednostavno nije tačno, iznoseći vam dokaz za dokazom, podržavajući negativnost, jer im je u prirodi da uvek osuđuju pozitivnost. A zašto? Možda zato što ne žele uspeh i pobedu. Čudno je ali istinito da su neki ljudi srećniji u porazu; oni žele da propadnu – bolestan duhovni stav. Takođe ne žele da bilo ko drugi uspe. Možda zaista žele da sve pođe naopako da bi mogli i dalje da se žale i kritikuju, ili to odgovara obrascu njihove sopstvene propasti. Ali onaj ko inteligentno i pravilno razmišlja prihvatiće veliku duhovnu istinu kad se uveri da je ona učinila čuda u životima

mnogih do tada poraženih ljudi.

Zato promenite značenje nemogućeg. Uzdignite se duhom iznad njega na položaj sa koga ćete na svoj problem gledati odozgo. Svi generali koji su postigli značajne pobede gledali su bojište sa neke uzvišice. Tako i svako ko želi da savlada neki problem mora u misaonom procesu da se uzdigne iznad njega. Tada problem nije ni izbliza tako veliki; a čovek ima veće pouzdanje dok ga rešava.

Godinama sam se trudio da ubedim ljude u činjenicu da poseduju urođenu unutrašnju snagu da izdrže i prevaziđu sve udarce koje okolnosti mogu da im nanesu. Hiljade, a možda i stotine hiljada ljudi su čule ovu poruku koje su sa velikom željom odgovorile na moć pozitivnog mišljenja. Život je za njih, nadahnute i pune oživljenog duha, dobio nov i lep smisao. Otkrili su moć – čudesnu moć da održe svoju pokretačku snagu.

Kada se, a to se svakome dešava, pojavi iskušenje njihovom nadahnuću, pozitivno uverenje može da pretrpi jak udarac. Bolest, tuga, razočarenje, finansijski problemi, teški trenuci i mnoge druge promene u životu deluju tako snažno na unutrašnje izvore da unutrašnje nadahnuće može, a često se i dešava da bude načeto ili se slomi.

Stotine čitalaca mi povodom toga pišu: „Sledio sam vaše pozitivno učenje, i ono mi je dalo hrabrost, snagu i istinsku sreću. Ali sada mi se desila ta strahota i vera.mi je uzdrmana. Kako da izdržim? Kako da održim pozitivni princip?"

Račun im pao na samo 1,76 dolara

Uzmimo za primer jednu ženu, redovnu čitateljku našeg časopisa *Stvaralačka pomoć u svakodnevnom životu,* koja mi je za vreme velike recesije pisala kako se bori da zadrži pozitivno verovanje. Tog dana je u banci imala tačno 1 dolara i 76 centi. Sem toga, firma u kojoj je njen suprug radio dala je svojim radnicima vrlo malu povišicu za životne troškove, koja uz inflaciju nije bila od velike pomoći. „Ali", pisala je, „ja sam bila uverena da he Bog brinuti o nama ako zadržimo visok

nivo svojih duhovnih i psihičkih stavova. Moj muž i ja smo rešili da ne paničimo, da mislimo pozitivno i snažno verujemo."

Nekoliko nedelja kasnije, odgovarajući na pismo koje smo im poslali zabrinuti za njih, opet nam se javila, opisujući „iznenadne događaje" koji su im doneli novi izvor skromnih ali korisnih dodatnih prihoda. Pošto nisu podlegli panici, i zadržali su hrabrost, veru i razum; nemogućnost koja je mogla osujetiti taj dobar završetak nije imala uticaja na tu ljudsku i opštu domaću situaciju.

Zdravstveni problemi ne potpomažu nemogućnosti

Kako da ne klonete duhom kad vam iskrsne zdravstveni problem? Kako da zadržite nadahnuće kad neki razorni udarac pokopa vaše zdravlje, snagu i blagostanje? To pitanje svakog dana širom sveta postavljaju nebrojene hiljade ljudi.

Uzmimo za primer iskustvo mog prijatelja Četa Krega, ubeđenog pozitivca, koji je oduvek radio na izgradnji svog tela, trčeći ponekad i po sto pedeset kilometara nedeljno. Odjednom, jednog dana je osetio jak bol, i već sledećeg je odveden na operaciju prostate. Ali i u tim trenucima je zadržao zdrav duh. „Moram da razvijem duh da se bolesne misli ne bi razvijale isto kao bolesno tkivo u meni. Ostajem iznad svega toga", rekao je samouvereno. „Ostaću iznad toga." Poslednje vesti potvrđuju da je tako i bilo. Pozitivni princip ga je održao.

Zatim, čovek koga sam uvek cenio kao jednog od svojih nadahnutih poznanika. Trebalo je da govorim pred nekoliko hiljada trgovaca iz Omahe, a pre mene je govorio jedan poznati industrijski psiholog. On nije mogao da stoji jer su mu noge bile paralizovane. Ali mu je razum bio zdrav, jer je održao odličan govor iz svoje pokretne stolice. Posetioce koji su ga slušali možda je samo za trenutak zanimao iz sažaljenja. Bio je zajedljiv, podsmešljiv, ubedljiv, ljubazan, duhovit. Imao je sve što je potrebno jednom učitelju, ubedljivom govorniku.

Kasnije, kada sam prokomentarisao njegov izvanredan nastup,

rekavši da je teško zadržati pažnju mnoštva i stojeći na obe noge, odgovorio je: „Mozak nije u nogama. U glavi je. Meni su noge paralizovane, ali mi je glava u redu. Ja mogu da živim sa neispravnim nogama ali ipak, ispravno razmišljam."

Očigledno je da su obojica imali unutrašnje nadahnuće, urođenu pokretačku snagu koja ih je vodila uprkos fizičkim nedostacima. Obojica su odbacili reč „nemoguće". „Kako to misliš, nemoguće"? – objašnjavali su mi obojica. „Zaboravi to. Ja razmišljam o mogućnostima." Oni su razmišljali o reči „nemoguće" i očito nije ostavila jak utisak na njih.

Tragedija ga je osnažila

Ali postoje i jači udarci od novčane oskudice pa čak i zdravstvenih problema, a to su oni teški trenuci koji se svakome dešavaju u životu, kao što je iznenadna ili nasilna smrt nekog dragog. Takvi trenuci iskušavaju duh do krajnjih granica, toliko da reč „nemoguće" strahovito ojača pa su čoveku potrebni vanredni izvori snage za susret i krajnji obračun sa njom.

Moja žena Rut je nedavno govorila na susretu jedanaest hiljada baptističkih sveštenika u velikoj sali u Majami Biču, gde je predsedavao moj prijatelj dr Džems L. Plajc iz Pensakole. Jedina žena koja je trebalo da se obrati tom velikom i važnom skupu, Rut, pokazala mi je program događaja, pa sam u njemu našao i reči pesama koje he se koristiti na kongresu. Jednu od njih napisao je moj dugogodišnji prijatelj, pokojni Luter X. Bridžers, umetnik gospel-pevanja; naslov je bio „Zbog Njega pevam".

To me je podsetilo na jedan poziv kod njega na doručak, kada smo proveli divno vreme sa njegovom porodicom. Saznao sam da je to njegova druga porodica. Ispričao mi je tragediju koju je doživeo ranije, kada je kao mlad sveštenik bio u jednom drugom gradu, kao učesnik nekih susreta. Jedne noći ga je probudio telefon. Glas jednog prijatelja mu je oklevajući saopštio gotovo neverovatnu vest o tome kako mu je kuća izgorela dok su njegova žena i dvoje dece unutra spavali. Sve je

učinjeno da se oni spasu, ali se požar previše razbuktao i troje članova njegove porodice je umrlo u kući koja je izgorela do temelja.

Luter je, zapanjen, spustio slušalicu i seo u duševnoj zbrci. To nije istina! Jednostavno ne može biti istina! U bolu je hodao po sobi. Izašao je iz sobe i hotela u jutarnju prazninu ulice. Dugo je hodao tamo-amo, očajnički se boreći da zadrži samokontrolu.

Tražeći smirenje, došao je do velike reke koja teče kroz grad. Ona ga je fascinirala. U njenim hladnim dubinama leži zaborav. Samo trenutak će se njegova duša boriti da napusti telo, zatim će se opet pridružiti njegovoj ženi i deci. Život mu je izgledao nemoguć. Nemoguć! Nemoguć! Ta reč mu je odjekivala u glavi. Izgledalo mu je nemoguće da nastavi da živi. Umreće odmah u toj brzoj matici.

Ali duboko u njemu bila je davno ukorenjena vera i ljubav prema Bogu, kao Stvoritelju. Borio se sa sobom. Najzad je pao na kolena i tek tada je iz suvih očiju krenula reka suza, a sa njima, iz dubine duše, i molitva koja je tražila da shvati i izdrži tu tragediju snagom koja se daje iskrenim vernicima. Borba je trajala dugo, ali on je našao put za povratak. Posle se opet oženio i stekao drugu porodicu, u čijem domu sam i ja doručkovao tog jutra.

Ispričavši mi to, Luter je seo za klavir i duboko osećajno odsvirao nekoliko poznatih kompozicija, velikih kompozitora, u nizu. Na kraju je počeo jednu od sopstvenih dobro poznatih pesama. Uvek će me nadahnjivati sećanja na tog snažnog čoveka, kako peva reči poznate hiljadama ljudi:

Isus, Isus, Isus,
najlepše ime koje znam,
ispunjava sve moje čežnje
i zbog Njega ja pevam.

Sunčevi zraci su obasjavali prostoriju, osvetljavajući lice pevača. Dok je pevao, cvrkutao je i kanarinac u kavezu iznad nas. I siguran sam da su taj čovek i ptica, u savršenom skladu, zajedno pevali pohvalnicu Gospodu, koji ljudskim bićima omogućava takve pobede. A ko zna? Možda i pticama. U svakom slučaju, pouka je da je Luter Bridžiz čak i

u trenucima takve tragedije znao kako da zadrži pozitivni princip. Tako snažna vera nikada ne prihvata reč, ni pojam „nemoguće".

Jedna od najvažnijih lekcija ili istina koje uče mislioci jeste, da je takozvano nemoguće u stvari vrlo moguće za ljude koji imaju jaku volju, hrabrost i veru. U ljudsko postojanje je ugrađena činjenica da ono što čovek može da poželi, može i da ostvari. Marko Aurelije je to lepo rekao: „Ako ti je neka stvar teška, ne možeš odmah misliti da je ona čoveku nedostižna. Moraš verovati da je, ako je čoveku uopšte moguće, i ti možeš postići" (Samom sebi, 6-19.). Ono što pojedinac zamisli, može i da ostvari uz pomoć misli. Semjuel Džonson je rekao da je „malo stvari nemoguće vrednoći i veštini" (Istorija abisinskog princa Raselasa, poglavlje 1.). Breton Brejli je to lepo sažeo u razigranim stihovima:

Ima li reke nepremosne?
Ima li brda neprelaznog?
Mi smo stručnjaci za nemoguće
I radimo ono što „niko ne može."
(Panama gang: Na usluzi.)

Zato dajte novo, da kažemo ropsko značenje toj reči „nemoguće." Izgradite ponovo svoju pokretačku snagu. Specijalizujte se za sasvim nemoguće. I zadržite pozitivni princip.

A sada, rezime osnovnih stavki ovog poglavlja:

1. Izbacite „ne" iz nemogućeg, ostavljajući tako novu, živu reč, jasnu i slobodnu.
2. U teškim situacijama učinite sve što možete; zatim pustite i prepustite Bogu.
3. Nikada više ne shvatajte ozbiljno reč „nemoguće." Bacite je u korpu za verbalne otpatke.
4. Vežbajte pozitivni princip – princip mogućeg. „Ako imate vjere... ništa vam neće biti nemoguće."
5. Sačuvajte jednu količinu nesavladive vere u sebi, da biste je imali

dovoljno u kriznim situacijama.

6. Sve što odgovara ljudskom biću treba smatrati da mu je i dostižno.
7. Specijalizujte se za „sasvim nemoguće", stvari koje se „ne mogu" uraditi.
8. Novo, ispravno shvatanje reči „nemoguće" omogućiće vam da uvek zadržite pokretačku snagu.

TREĆI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Zadržite misao da ništa ne može da vas obori

Zaprepašćuje koliko stvari obara mnoge ljude. I to obično nisu velike stvari, tragedije, već male, dosadne nervoze i mrzovolje. Takve stvari kao da zaista ubijaju duh, jer ljudska bića poseduju zadivljujuću snagu za obračun sa velikim problemima.

Pogledajmo, na primer, slučaj majora H.P.S. Aluvalije iz Indije, koji je osvojio Everest, najvišu planinu na svetu. Sa ogromnom radošću je najzad stao na taj veliki, kolosalni vrh. Ali major Aluvalija sada ne može da se popne ni iz bašte do kućnih nrata. Neki pakistanski snajper ga je u Kašmiru pogodio u vrat, ironijom slučaja tek pošto su dogovoreni prekid vatre i prestala neprijateljstva između dveju zemalja. On se sada kreće jedino u invalidskim kolicima – on, koga su snažne noge i srce izneli pa vrh najviše planine na svetu.

A da li ga je ta tragedija oborila? Pa, teško. Savladao je svoju duboku krizu i, da upotrebimo njegovu zgodnu frazu, „popeo se na Everest iznutra." Major je objasnio da mu je penjanje na sopstveni vrh, posle borbe sa samim sobom, bilo isto tako izazovno kao i radost izlaska na vrh te ogromne planine. On je na dramatičan način pokazao da ništa ne može da obori čoveka koji ima veštinu, sposobnost i snagu da ide napred.

Možda će vrlo mali broj čitalaca ove knjige ikada imati prilike da oseti izazov svome duhu, koji može bar izdaleka da se uporedi sa izazovom koji je doživeo major Aluvalija. Ali, svi mi doživljavamo one svakodnevne nervoze, dosadu i ostale nemire koji odnose svoj deo nadahnuća i živosti pokretačke snage. Nije nimalo lako napredovati dok se gomilaju razočarenja.

Uobičajena razočarenja ponekad imaju sasvim neuobičajene oblike i izraze. Kao, na primer, kod domaćice kojoj su dosadila večita i neprestana nerviranja koja ne može više da trpi. U trenutku kad pomisli da ne može to više da izdrži, ona jednostavno zapali kuću i ode ne osvrnuvši se! Takvu pričicu o sitnom ljudskom nerviranju i

krizi sam pročitao negde u novinama.

Zatim imamo slučaj mirnog i krotkog muža koji se pasivno i pokorno godinama prepuštao svojoj nervoznoj i džandrljivoj ženi. Ali nagomilano ogorčenje u njegovim muškim grudima je najzad izbilo na površinu. Još uvek veran svojoj miroljubivoj prirodi, maltretirani muž je jednog jutra bez reči otišao od kuće, da bi se vratio tek posle dvadeset pet godina. Kad se najzad vratio, žena je izjavila da sada mnogo lakše izlazi na kraj s njim nego ranije. Njegovo mišljenje nije dato, ali ovoga puta je ostao. Tu priču sam takođe pročitao u nekom zaboravljenom dnevnom listu koji je doneo članak o slabostima ljudske prirode.

U jednoj od svojih knjiga (Pozitivno mišljenje za ovakvo vreme) pisao sam o jednom zanimljivom slučaju nerviranja i razočarenja, i o njihovoj moći da obore čoveka. Radi se o poslovnom čoveku koji je napravio pakao od svog doma i posla zbog svoje teške naravi i stalnog nedostatka samokontrole. On je, kako su to njegova žena i saradnici opisali, neprestano „skakao na plafon". Izgleda da su njegova nervoza i besovi bili tako jaki i stalni da obično nije ni silazio sa plafona.

I najstrpljivijem prekipi

Ali, jednnog dana je i „najstrpljivijima prekipelo". Ludački je jurio po kući, tvrdeći da je sve protiv njega i da ne može više da izdrži. Tirada je bila začinjena oštrim i jakim rečima.

A sada o preokretu strpljivih. Njegova žena ga je. podnosila dok god je mogla. Sa gnevom u očima gurnula ga je u stolicu i besna stala ispred njega. „Sad me slušaj, i da nisi pisnuo. Pustila sam te da vičeš, besniš i psuješ, ali sad mi je već muka od svega toga. Sad je moj red, i sedećeš tu i slušaćeš me dok ne završim s tobom." Tada je počela da mu oštrim rečima predočava sliku teškog, nervoznog i sebičnog čoveka, kakav je postao.

Rekla mu je da ga ne obara samo ono što je izvan njega. Sam je sebe obarao, postavši žrtva svog teškog i nervoznog psihičkog

stanja u kome su njegova razočarenja stvarala nervozu u kojoj više ni ona ni ostali nisu mogli da izdrže ili, tačnije, da ga podnesu.

Dok je žena tako pokušavala da ga vrati svesti, odjednom je izbledela, nestala ispred njega. Nije više bio svestan ni nje, ni te prostorije u kojoj se sve to dešavalo. Umesto toga, kao da se našao na nekoj čudnoj rečnoj obali pored koje je tekla neka lagana reka, i u sredini njenog toka se ljuljuškalo nešto mračno, odbojno, i ljigavo. Odjednom je shvatio da gleda u sopstvenu ličnost duboko u sebi. A ta mračna i ružna stvar koja je ljigavo plutala predstavljala je ono loše i zlo u njegovom karakteru. To je bio izvor napetosti koja će ga najzad i uništiti ako se brzo ne pobrine za nju. Sa sigurnošću i bez sumnje je znao da je to – to.

Vizija je postepeno nestala i pred njim se opet pojavila njegova do krajnosti iznervirana žena koja ga je još uvek grdila, ali sada gledajući ga pomalo zbunjeno. Zatim je ućutala. „Vidim sebe sasvim jasno", rekao je on sa nekakvim strahopoštovanjem. „Nikad do sada nisam jasno video sebe. Sad znam da treba da razbijem taj centar propasti u sebi. Izgleda da iz njega izlaze nervoze koje me teraju u nerazumnost."

Ova priča govori o posledicama nagomilanih razočarenja koja su se godinama skupljala. Čovek je, zahvaljujući tom iznenadnom i izvanrednom samootkriću, povratio svoj uzdrmani osećaj psihičke ravnoteže. Nastavio je da radi na osnovu ispravne pokretačke snage. Njegova ličnost se sredila. Povraćena kontrola nad činiocima razočarenja i nervoze mu je omogućila da usvoji čvrsto uverenje da ništa ne može da ga obori. Opet je stekao sposobnost da održi pozitivni princip napredovanja kontrolišući dotle raspuštene emotivne reakcije.

Razočarani Kanađanin nalazi odgovor

Borba sa nervozama i ogorčenjima koja muče mnoge kao i moguća rešenja za njihovo prevazilaženje vide se i u iskustvu jednog Kanađanina. „Jednostavno, nisam to mogao da podnesem", rekao je.

Shvativši to, otišao je kući ne javivši se nikome, seo u kola i krenuo za Njujork. U glavi je imao samo jedan cilj – da se zaposli kao mornar na nekom teretnom brodu koji plovi daleko, nije važno kuda. Želeo je samo da ode što dalje od kuće.

Stigao je u Njujork u subotu i otkrio da se u luci ne radi do ponedeljka. Besciljno je lutao gradom tražeći zaborav po bioskopima, ali mu to nije pomoglo. U nedelju ujutru se, još uvek hodajući bez cilja, našao u Petoj aveniji, tu je naišao na masu ljudi koji su pošli u crkvu. Pošto nikad do tada nije video ljude kako stoje u redu da bi ušli u crkvu, stao je i on, više iz radoznalosti nego iz želje da baš uđe u crkvu, i imao je sreće da zauzme poslednje slobodno sedište, u poslednjem redu.

Pet godina kasnije taj čovek mi je u pismu ispričao šta je doživeo tog nedeljnog jutra. Pogledavši oko sebe, primetio je da je bilo i crnih i belih ljudi, raznih rasa i svih životnih doba, kao i mnogo mladih, a skupu je prisustvovalo i više od 50 odsto muškaraca. Svi su se ponašali prijateljski, a atmosferom je vladalo neko čudno osećanje koje je on na kraju nazvao ljubavlju i uzbuđenjem.

Dok je slušao izvanredan hor, čitanje stihova iz Svetog pisma i molitve, pevajući nesigurno sa ostalima stare poznate pesme, obuzeo ga je topli ocehaj pripadnosti. Sećanje na „lepe dane mladosti mi se pojavilo u mozgu. Duboki ocehaj mira mi je ispunio dušu. Suze su mi pošle iz očiju dok sam sedeo u tom velikom kamenom skloništu".

Služba je završena i skup je počeo da napušta crkvu. Svi kao da su bili uzdignuti, radosni, cpećni. Tada mu je žena pored koje je sedeo pružila ruku u znak pozdrava i rekla samo: „Bog vas voli." To je bilo dovoljno. Slomio se. Izašao je na ulicu i prepešačio nekoliko četvrti, ocećao se kao da hoda po vazduhu. Shvatio je da može da izađe na kraj – sa bilo čime. Sada je bio sve sigurniji da može da se suprtostavi svakoj nevolji. To novo pokretačko nadahnuće koje je ocehao bilo je istinsko, i znao je da će ga ono goniti napred i da će on biti u stanju da ga zadrži. A to je i učinio. Odmah se vratio kući u Kanadu, i pet godina kasnije, kada mi je pisao o iskustvu koje mu je donelo živu istinu da ništa ne treba da vas obori, još uvek je snažno napredovao.

Život može biti težak, vrlo težak

Ne može se reći da život nema veliku negativnu moć. Mnoštvu ljudi ga svakodnevno otežavaju, do bola, okolnosti vezane za zdravlje, posao, novac, neprijateljstva, nesporazume, kao i mnoge druge nevolje. Nije čudno što kažu da je psihoanalitičar Frojd rekao: „Najveća dužnost ljudskog bića jeste da izdrži život."

U suštini i jeste tačno da je jedna od glavnih, ako ne i *glavna* dužnost svakoga od nas da jednostavno izdržimo životne teškoće. Postoje neizbežnosti sa kojim čovek mora da preživi. Učenje da se živi sa nekom bolnom slabošću, jer drugo rešenje još nije otkriveno, samo za sebe predstavlja uspeh.

"Moj otac je bio veseo i maštovit čovek. U srednjim godinama je počeo da ga muči artritis. „Umalo me je oborio", priznao je on. „Ali sam ga nadmudrio. Na kraju sam shvatio da neću moći da ga izlečim, već samo umirim. Zato sam prihvatio tu činjenicu i naučio da živim s njim." Kasnije nikada nije mnogo tovorio o tome, i doživeo je da proslavi svoj osamdeset peti rođendan. Ali jedno je sigurno: To ga nikako nije oborilo – nikada. Čak je govorio i da ga manje boli od kad je bolove prihvatio kao nešto neizbežno, sa čime će morati da se nosi. Primenio je pozitivni princip na taj zdravstveni problem.

Uz svo poštovanje prema principu „izdržavanja", koji često do sivila otežava ljudsko postojanje, postoji još jedan uzlazni stav, nazvan principom „savlađivanja". U osnovi, ništa vas ne može oboriti ako iskoristite tu moć koja se duboko u ljudskoj prirodi odupire porazu, tu udarnu snagu koja treba da se odupre i savlada sve što teži da vas slomi u životu. To je opisano u jednoj snažnoj rečenici: „I vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet" (Prva saborna poslanica sv. apostola Jovana bogoslava 5-4.). Vera je najsnažnija od svih sila koje se nalaze u čoveku, i kada zaista verujete, ništa vas ne može oboriti. *Ništa*. To je pozitivni princip i pun je zdrave moći.

Patuljak postaje džin

Ako mislite da ste slabi, nesposobni i nemoćni da se suprotstavite izazovima i velikim teškoćama života, pogrešno shvatate sebe. Vi jednostavno niste tako nesposobni i nemoćni kako mislite. Ta pretpostavka je u stvari opasna, jer ima sklonost da stvori činjenicu. Ako nastavite tako da razmišljate, postoji mogućnost da okrenete život protiv sebe. Taj proces samoograničavanja i samopotcenjivanja se retko otkriva u javnosti. Ali deluje u svesti. I u toku ponavljanja može, a često, razmenom podataka u vašoj psihi, prelazi i u podsvest, gde postaje odrednica.

To posledično završava pokušajima pojedinca da obori džina koga je Stvoritelj postavio u središte svake ličnosti. Jer u svakome postoji taj džin koga ništa ne može da obori, ako ne siđe sam.

Ličnost Ernija Belca je, kada je prvi put došao iz Evrope u Ameriku, bila zamrznuta. Bio je nenormalno nizak (nešto viši od 120 sm) i razvio je duboko ukorenjeni osećaj manje vrednosti. Tridesetogodišnjem Švajcarcu, koji je u Sjedinjene države došao da nađe mesto za sebe, Erniju, nije u početku išlo baš lako.

Njegov polovični engleski je obično izazivao osmeh, ali nizak stas mu je uvek bio falinka. Ulazeći u autobus nije mogao da zakorači na stepenik, već naskoči. Kad je kupovao odeću, išao je na dečije odeljenje.

Jednog dana Erni Belc je sam ručao u jednom restoranu, kad ga je jedan mladić iz mermerne Univerzitetske crkve pozvao da dođe u našu grupu Mladih punoletnika. On je prihvatio i dobio prijateljstvo i razumevanje umesto radoznalih pogleda na koje je navikao. Ali zamrznuta ličnost se ne topi za jedan dan ili – mesec.

Veliki preokret se dogodio jedne večeri na sastanku Mladih punoletnika, kada je jedan od članova ubedljivo govorio na temu „Bog je isplanirao moj život". Erniju ta ideja nije bila jasna. „Treba li da shvatim da vi zaista verujete da je Bog isplanirao i moj život, život moje malenkosti?" – upitao je Erni sumnjičavo.

„Naravno – Bog ima plan za svakog od nas, a to uključuje i tebe, Erni. Problem je što moraš biti voljan da uradiš sve što on želi od

tebe."

Na ostalim susretima sa tim duhovno živim i posedovnim ljudima on je shvatio da visina, boja i mane nemaju ništa sa nečijom mogućom vrednošću.

Posledica tog ohrabrenja je bilo Ernijevo stvaralačkije razmišljanje. Naučio je pozitivni princip. Prestao je sa pokušajima da se utopi u masi i počeo da se zanima za druge kao pojedince. Počeo je dobrovoljno da radi u crkvi. Usavršio je veštinu otkrivanja ljudskih sklonosti i izvlačenja onog najboljeg iz ličnosti pojedinca.

Erniju Belcu su počele da se dešavaju lepe stvari. Jedna od njih je to što je izašao iz ljušture svoje malenkosti i postao slobodna jedinka. Nekoliko godina kasnije dobio je posao službenika u jednoj obrazovnoj ustanovi u Africi.

Erni je verovatno bivao sve bolji i bolji na poslu, jer je njegov pretpostavljeni kasnije pisao: „Koliko bi ovaj svet bio bolji kad bismo imali više ljudi poput Ernija Belca. Možda je fizički sitan, ali je pravi džin kad treba pomoći drugome da nađe sebe."

Sve vreme se u Belcu nalazio skriveni džin. On on se najzad pojavio da bi otkrio čoveka žive pokretačke snage i moći da prenese pozitivni princip na sve oko sebe. Ako razmišljate na taj način, i u vama postoji džin. Kada vas on preuzme, nikad ništa ne može da vas obori.

Vi možete i neverovatno

Kada je taj unutrašnji džin živ i zdrav, više niste sputani negativnim i samopotcenjivačkim mislima. Kada ste puni vere u Boga i u sebe, možete da učinite gotovo sve što čvrsto i samouvereno odlučite. Kada punim srcem prihvatite stav „punog srca" i pozitivni princip, možete učiniti i neverovatne stvari. Zanimljiva je sklonost nekih nevernika da potcenjuju tvrdnje kao što je „Vi možete da učinite gotovo sve što odlučite". Ustvari, ja razmišljam da odbacim tu karakterišuću reč „gotovo", naročito kad se setim priče o Legsonu Kajri, tinejdžeru iz jednog afričkog seoceta, koji je prepešačio 4.000

km preko svog kontinenta, a zatim produžio do zapadne obale Amerike – ali neka vam on sam ispriča tu priču. Nazvao ju je „Bos do Amerike" (Časopis *Gajdpost* (Putokazi – prim. prev.)).

Moja majka nije znala ni gde se Amerika nalazi. Rekao sam joj: „Majko, hoću da idem u Ameriku, u koledž. Hoćeš li me pustiti?"

„Dobro", rekla je. „Možeš da ideš. Kada odlaziš?"

Nisam smeo da odugovlačim sa odlaskom da ne bi saznala gde je Amerika i predomislila se. „Sutra", rekao sam.

„Spremiću ti kukuruza, da jedeš usput", rekla je.

Sledećeg dana sam krenuo od kuće, u severnom Njasalendu, u istočnoj Africi. Na sebi sam imao samo košulju i kratke pantalone zemljane boje. Poneo sam svoje sve dragocenosti. Bibliju i knjigu Napredovanje hodočasnika. *Poneo sam i majčin kukuruz, umotan u lišće banane.*

Moj cilj je bio ceo jedan kontinent i jedan okean daleko, ali sam bio siguran da ću stići do njega. Nisam uopšte razmišljao o svom neiskustvu. Takve stvari malo znače u zemlji u kojoj vreme ne prolazi. Valjda sam imao 16 ili 18 godina. Otac mi je umro kad sam bio vrlo mlad. Majka je slušala reči misionara, pa je naša porodica prihvatila hrišćanstvo.

Od misionara sam naučio da ne treba da budem žrtva već gospodar okolnosti. Naučio sam da imam obavezu da iskoristim sve svoje sposobnosti da bih drugima ulepšao život. A da bih to učinio trebalo mi je obrazovanje. Čuo sam za Ameriku. Čitao sam o Abrahamu Linkolnu i zavoleo tog čoveka koji je toliko propatio da bi pomogao robovima u svojoj zemlji. Čitao sam i o Bukeru T. Vašingtonu, koji je i rođen kao rob u Americi, da bi kroz život postao častan i zaslužan građanin, kao i dobrotvor svog naroda i cvoje zemlje.

Vremenom sam shvatio da ću u Americi dobiti obrazovanje i priliku da se takmičim sa vodećim ljudima u cvojoj zemlji, da bih postao vođa poput njih, a možda čak i predsednik države.

Nameravao sam da odem u Kairo i tu se ukrcam na brod za Ameriku. Kairo je bio oko 4.800 km daleko i ja sam, ne shvatajući tu daljinu, glupo mislio da mogu do njega da prepešačim za četiri ili pet

dana. Ali posle četiri-pet dana sam bio oko 40 km od kuće, bez hrane i novca, i nisam pojma imao šta da uradim, osim da moram napred.

Razradio sam način putovanja, i tako živeo vuše od godinu dana. Sela su obično bila na 8 do 10 km jedno od drugog, na šumskim putevima. Stizao sam u selo popodne i pitao mogu li da odradim hranu, vodu i mesto za spavanje. Kad je to bilo moguće prenoćio bih tu i ujutro nastavio do idućeg sela. Bio sam zaista bespomoćan pred šumskim zverima, kojih sam se plašio, ali mada sam ih noću slušao nisam doživeo nijedan susret sa njima. Zato su me neprestano pratili malarija i komarci, i često sam poboljevao.

Pri kraju godine sam prepešačio 1.600 km i stiiao u Ugandu, gde me je primila jedna porodica, pa sam se i zaposlio na pravljenju cigala. Tu sam ostao šest meseci i veći deo zarade sam slao majci.

U Kampali sam neočekivano našao jedan spisak američkih koledža. Otvorio sam ga nasumice i ugledao naziv Skagit Veli koledža u Maunt Vernonu, u državi Vašington. Pošto sam već čuo da američki koledži daju stipendije vrednim mladim ljudima, seo sam i napisao molbu za dodelu stipendije. Znao sam da mogu biti odbijen, ali nisam gubio hrabrost: pisaću jednoj po jednoj, svim školama sa spiska, dok me neka od njih ne prihvati.

Tri nedelje kasnije odobrena mi je stipendija i dobio sam uveravanje da će mi škola pomoći da se zaposlim. Presrećan, otišao sam u predstavništvo Sjedinjenih država, ali tamo su mi rekli da to nije dovoljno. Trebaće mi i pasoš i povratna putna karta, da bih dobio vizu.

Pismom sam od ceoje vlade zatražio pasoš, ali ga nisu poslali jer nisam znao kad sam rođen. Tada sam pisao misionarima koji su me učili u detinjstvu, i njihovim zalaganjem sam dobio pasoš. Ali još uvek nisam mogao da dobijem vizu jer nisam imao kartu.

Ne gubeći odlučnost, nastavio sam put. Imao sam tako snažnu veru da sam poslednjim novcem kupio sebi prvi par cipela. Nisam mogao bos da idem na koledž. Ali nisam ih obuvao da ih ne upropastim.

Preko Ugande sam dopešačio do Sudana. Tu su sela bila udaljenija, a ljudi manje prijateljski raspoloženi. Morao sam da

pešačim i po 30 do 50 km dnevno da bih našao prenoćište ili zaradio za hranu. Najzad sam stigao u Kartum, i saznao da tu postoji konzulat Sjedinjenih država.

Opet su mi rekli zahteve za ulazak u SD, ali ovoga puta se konzul zainteresovao dovoljno da bi javio koledžu za moju nepriliku. Odgovorili su mu telegramom.

Učenici su, čuvši za mene i moj problem, raznim dobrotvornim priredbama skupili 1.700 dolara za kartu. Bio sam uzbuđen i duboko zahvalan; i presrećan jer sam dobro procenio američko prijateljstvo i bratstvo.

Priča o tome kako sam prepešačio vite od dve godine i 4.000 km kružila je Kartumom. Došli su komunisti i ponudili da me pošalju u školu u Jugoslaviju, sa plaćenim troškovima, uključujući i put, kao i izdržavanje u toku školovanja. „Ja sam hrišćanin", rekao sam im, „i u vašim bezbožničkim školama ne bih mogao da se obrazujem za čoveka kakav želim da budem ". Upozorili su me da ću u Sjedinjenim državama kao crnac imati rasnih problema, ali sam pročitao već dovoljno da bih znao da je to zanemarljivo.

Posle dugo, dugo vremena sam, sa svoje dve knjige i u svom prvom odelu, stigao na Skagit Veli koledž. U govoru zahvalnosti učeničkom udruženju izneo sam i svoju želju da postanem premijer ili predsednik cvoje zemlje, i primetio kako se neki smeškaju. Pitao sam se jesam li rekao nešto naivno. Mislim da nisam.

Kada vam Bog stavi nemoguć san u srce, On namepava da vam pomogne da ga ostvarite. Bepovao sam u to kada sam kao afrički seljačić osetio da moram da završim američki koledž. A možda će mi se ostvariti i san da postanem predsednik Njasalenda.

Priča iz sadašnjosti

Da osavremenimo priču, g. Kajra još uvek hoda i napreduje sa sopstvenim džinom, i to neumorno. I uvek se drži pozitivnog principa. Postao je profesor političkih nauka na univerzitetu Kembridž, u Engleskoj. Napisao je roman *Senka* i knjigu zasnovanu

na životu u Africi.

Kada to mislite, ne možete baš sve? Kako to mislite događaji mogu da vas obore? Ne, ako imate nagon, podsticaj, pokretačku snagu da napredujete, da neprestano napredujete. Čuvajte tu misao – da ništa ne može da vas obori – čvrsto i snažno. Ako mislite da ste pali, znate šta... nemojte ostati dole. Odmah se dižite; otresite sa sebe poraz. Oživite džina u sebi i krenite napred – i samo napred. Živite uvek po zadivljujućem pozitivnom principu, to je stvarna i dokazana filozofija koja uspeva i uspevaće.

Kako da se oporavite i nastavite napredovanje

Ali pretpostavimo da ste oboreni pre nego što ste počeli da čitate ovu knjigu, pa ste prihvatili negativnu misao da ste oboreni i mislite da je to trajno. Šta u tom slučaju? Promenite stav, promenite ga iz korena. Jednostavno, počnite da mislite pozitivno: „Ja neću da ostanem dole. Velika je prednost u padu do dna. Nikad neću umanjivati vrednost dna jer to mesto donosi korist. Dalje od dna ne mogu pasti. Jedini izlaz odavde je gore. I ja idem gore."

Zato počnite da gledate naviše. Počnite da mislite naviše. Ponašajte se uspinjački. I samo se penjite, bez obzira na nagib i dužinu uspona. Ako budete mislili, govorili i delovali pozitivno, uvek se držeći pozitivnog principa, put pred vama he se raščistiti i vi ćete dostići toliko željeni vrh. Sa takvim duhom taj vrh uopšte nije toliko daleko, i ovog puta ćete ostati gore jer ste naučili kako ćete uvek da napredujete.'

Direktor, pedeset i dve godine, gubi posao, ali...

Jedan moj prijatelj je u pedeset i drugoj godini bio potpredsednik očigledno jake proizvodne kompanije. Bio je inženjer sa izvanrednim organizatorskim sposobnostima. A onda su se pojavile dve nepovoljne okolnosti: vreme recesije i neke novine kod suparnika,

zbog koje je tehnologija njegove firme postala praktično zastarela. Njegova kompanija je propala u trenutku kad posla jedva da je i bilo, naročito za muškarce preko pedeset godina. Najzad je ta nesrećna situacija dovela do toga da je morao da prihvati bilo kakav posao. Nije bio krut; želeo je da radi. I morao je da radi. Kucao je na mnogo vrata. „Žao mi je, ništa za sad. Ostavite svoje ime." I tako, dan za danom.

Najzad je jedan službenik u birou za zapošljavanje, listajući njegovu radnu biografiju, oklevajući rekao: „Imate veliko tehničko iskustvo. Trenutno nemamo ništa, ali će nam možda uskoro trebati neko za jedan običan i vama verovatno nezanimljiv posao. Problem je samo što ste prekvalifikovani."

„Prekvalifikovan, nikako. Jesam inženjer, ali mogu da radim i metlom. Videćete da sam najbolji čistač koga ste ovde ikad imali." I uzeli su ga za domarevog pomoćnika, čistača.

A on je u tom lošem poslu koristio svoje organizatorske sposobnosti, tako da je sve poslove završavao u rekordnom vremenu i javljao se za druge zadatke. Svaki poslić je završavao na brz i novi način koji je štedeo i vreme i snagu.

Kasnije je postao jedan od šefova te organizacije, a poslednja vest glasi da gleda prema mestu za koje bi se moglo reći da je suprotno od dna – to jest vrh.

Ne treba da dozvolite da vas išta obori, ali ako ste već oboreni, sigurno ne treba dozvoliti da vas išta zadrži dole.

Metod kojim napreduje Art Fleming

Sviđa mi se kako je Art Fleming, poznati domaćin dugogodišnjeg TV-šoa *Opasnost* izbegavao da ga bilo šta obori. Art zna kako se napreduje. On živi po pozitivnom principu.

Reći ću vam, Art je đakon moje crkve i zna kako da se uz pomoć duha izvuče iz teške situacije. A to je, naravno, jedini razuman način za borbu sa bilo čim što je važno.

Evo kako je, prema Stivu Tiniju, iz *Nešenel enkvajerera*, Art

reagovao na vest da se njegov maratonski i popularni kviz prekida:

„Nisam ni najmanje uznemiren zbog toga", rekao je poznati voditelj. „Ustvari, jedva čekam da vidim šta mi je Bog sada spremio. Možda čudno zvuči, ali ja zaista verujem da kad god se jedna vrata zatvore, druga, još bolja se otvore. Moj život je", nastavio je, „uvek bio u Božijim rukama, i to saznanje mi daje pozitivni psihički stav. Prihvatiću sve što mi je spremio, i šta god da je to, bolje je od *Opasnosti* siguran sam.

Ne tvrdim da sam bliži Bogu nego vi – rekao je Fleming, ali ja to gledam ovako: ako je Bog sa mnom, ko može biti protiv mene? Moje nadahnuće i podsticaj dobijam jer se svakodnevno obraćam Bogu. Zahvalan sam mu za svaki svoj dan – bez obzira kakav je.

Fleming je ispričao kako je nekih godina ranije bio toliko rastužen i pogođen smrću svog oca da je otišao u kanadsku divljinu, gde nema telefona ni bilo kakve veze sa spoljnim svetom. Dok je bio tamo, jedan uspešni proizvođač je pokušao da ga nađe zbog primamljive ponude za reklamu njegove robe na televiziji ali, ne mogavši da ga nađe, potpisao je taj unosni ugovor sa nekim drugim. Art priznaje da je po povratku bio razočaran, ali tada je dobi ponudu da vodi *Opasnost*, koju je držao jedanaest godina, a izgubio bi je da je bio bliže i potpisao prvu ponudu.

„Bog nas sve posmatra", zaključuje Fleming. „Kad nešto pođe naopako, On nas snaži zbog onog još boljeg što će doći."

Čvrsto se držite misli da ništa ne može da vas obori i održavajte pozitivni princip – uvek napred.

Zapamtite:

1. Ne brinite o svojim sposobnostima da izađete na kraj sa velikim katastrofama; trudite se da izdržite male nervoze i razočarenja.
2. Kad se razočarate, znajte da nije sve tako crno – i da vas Bog voli.
3. Budite sigurni da je džin u vama. I onda pustite džina, SEBE.
4. Pamtite i nikad ne sumnjajte u to – uz Božiju pomoć možete da učinite i neverovatno.
5. Nikada ne mislite na dole – uvek na gore.

6. Prepustite probleme u Božije ruke i ostavite ih tamo. On će se pobrinuti za vas i srediti sve kako treba.

ČETVRTI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Neka vas održava samoobnavljajući polet

Ovo se desilo u autobusu, u njujorškoj Petoj aveniji. Na stanici je ušao jedan moj prijeatelj i sa uzdahom se spustio u sedište do mene. „Zdravo, g Pozitivno Mišljenje, baš ti mi trebaš. Čudno da smo se ovako sreli."

„Zašto"? – upitah ga. „Objasni, molim te." Bili smo stari prijatelji, i uvek smo se šalili pri susretu.

„Čoveče, ostao sam bez poleta! Ne, ne pričaj mi o tim pozitivnostima. U poslednje vreme sam imao desetak kikseva i sve mi je pošlo naopako. Ništa živo mi ne ide kako treba."

Rekavši to, počeo je da mi nabraja tih desetak kikseva, ali sam primetio da je posle četvrtog usporio i nikako nije mogao da se seti sedmog. „Ti ili ne znaš da brojiš, ili imaš suviše bujnu maštu", primetio sam. „Rekao si da si imao desetak kikseva, a nabrojao si samo šest. Zašto preteruješ?"

„Pa", oklevao je, „činilo mi se kao da ih je desetak, pa čak i stotinu. U svakom slučaju, sav polet koji si mi probudio prošlim govorom otišao je niz reku."

„I nije ti bio neki jak polet, ako mene pitaš, kad je tako brzo otišao niz reku posle samo nekoliko kikseva kakve bi neko ko ima petlju rešio bez sve ove drame. Po mom mišljenju preteruješ. Ali tebi nije ni potreban prazan polet koji će da ispari iz tebe čim se pojavi prva teškoća. Evo ti mog predloga: upali u sebi – ali zaista upali – samobudeći polet. Da bi u tome uspeo, misli, moli se i radi sa poletom dok se on ne ukoreni u tebi."

„Dobro, dobro, hvala ti za besedu. Pokušaću", rekao je kad smo se, izašavši iz autobusa, rastajali na uglu Pedeset sedme ulice. Drago mi je što mogu reći da je položio ispit. Učinio je to gradeći zanos koji je uvećao kvalitet svih njegovih poslova. U stvari, išlo mu je sasvim dobro i onda kad smo se našli u autobusu, samo je to pogrešno izražavao. To takođe može biti opasno, jer pogrešan govor može

dovesti do pogrešnog razmišljanja, a tek tada možete da se nađete u pravoj nevolji.

Čudno je kako neki ljudi raspale u sebi samobudeći polet i ostaju pod njegovim uticajem uprkos mnoštvu stvari koje bi ga mogle ugasiti... a i gase ga kod mnogih nemetodičnih pojedinaca.

Ali ima i onih, više nego što bi se pomislilo, koji su stekli veštinu zadržavanja poleta koji se sam obnavlja. Oni zaista znaju kako da zadrže pozitivni princip. Među njima je i jedna devedesetogodišnja gospođa koju sam upoznao u Ontariju. Hteo sam da je opišem kao staru gospođu, ali pošto ona to zaista nije, osim po broju godina, izbeći ću reč „stara" kao neodgovarajuću u njenom slučaju. U svakom slučaju, ona je sjajan primer delovanja pozitivnog principa.

Njen izvor samoobnavljajućeg poleta

Ta žena je bila u invalidskoj stolici. Jedna noga joj je bila amputirana, ali ona je sa poletom pričala kako, mada živi sama, sav kućni posao završava iz te invalidske stolice, pa čak usisava kuću, kuva i sprema svoj krevet. „Mora da vam je teško", prokomentarisao sam.

„Nije, ako znate cake, a ja ih znam. Moram da ih znam. Sama sam i nema nikoga ko he mi pomoći. Ne mogu da platim pomoćnicu, čak i kad bih je našla. Ali ne brinite; ne žalim se, ja uživam u tome", zaključila je samouvereno.

„Kada ste ostali bez noge"? – upitao sam je.

„Oh, pre pet godina. Bilo bi dobro da je imam. Bila bih još aktivnija."

„Izlazite, bez obzira što ste u invalidskoj stolici?"

„Naravno. Zar mislite da bih izdržala da budem stalno zatvorena u kući?"

„Ova živahna devedesetogodišnjakinja vuče za nas koji gnjavimo", rekla je njena dvadesetsedmogodišnja unuka, i dodala: „Ja svratim do nje svaki drugi dan samo da dobijem malo poleta, jer se tako

brzo troši."

„Pa, zar se nikada ne obeshrabrite"? – upitao sam tu vremešnu živu vatricu.

„Obeshrabrim? Naravno."

„I šta radite kad se obeshrabrite"? – ispitivao sam je.

„Pa, jednostavno pređem preko toga. Šta bih drugo mogla?"

„Dobro je. To je najbolji odgovor koji sam ikad dobio. A šta je sa svim tim poletom koji pokazujete odakle vam on? I, što je još važnije, kako ga održavate, s obzirom na samo jednu nogu, ovu stolicu, devedeset godina i sve to?"

„Slušaj, sine", rekla je, uperivši prst u mene (i verujte, prihvatio sam taj „sinovski" štos), „evo kako stoje stvari. Ja čitam Bibliju, verujem u ono što ona govori, i stalno ponavljam ovo: „Ja dođoh da imaju život i izobilje" (Sveto jevanđelje po Jovanu 10, 10 (Prevod: Vuk Stef. Karadžić – prim. prev.)). I, znaš šta? Biblija ne ograničava obećanje govoreći da to ne važi ako si u pokretnoj stolici, nemaš nogu, imaš devedeset godina i tako to. Ona obećava izobilje – i tačka. Zato ja ponavljam to obećanje u sebi, dobijam izobilje i srećna sam."

Upravo suprotno od „starca" koji mi je gotovo drhtavim glasom rekao da ima šezdeset devet godina, pa nastavio: „Nemoj da te neko laže. Užasno je biti star. To je svakodnevno slabljenje i čist jad i beda. Voleo bih da se sve to završi što pre i što brže." Nastavio je, „Bio sam i ja ranije pun poleta, baš kao i ti."

„Pa, gde je otišao taj polet?" – upitao sam ga.

„Ostario sam, kažem ti, a ne možeš biti star i poletan."

A to je, naravno, ukorenjena i pogrešna tvrdnja, zasnovana na duboko ličnom, negativnom razmišljanju. Činjenica da devedesetogodišnjakinja sa jednom nogom može da bude puna poleta, a šezdesetogodišnjak sa dve se oceća drugačije, ne dokazuje njegovu iskustvenu tvrdnju da čovek ne može da bude star i poletan istovremeno.

Kako da se čovek pokrene

Bilo je to jednog toplog dana, u sali za sastanke jednog hotela na istočnoj obali Floride. Trebalo je da govorim na jutarnjoj sednici nacionalnog kongresa, i sa podijuma sam gledao pravo na plažu, gde su se talasi razbijali o obalu. Taj pogled na hladnu morsku vodu mi je prijao, jer klima uređaji nisu baš najbolje radili tog dana. Svi su poskidali sakoe osim mene, i nije mi bilo nimalo prijatno. Odlučio sam da se, čim završim govor, što pre zagnjurim u okean.

Roneći kroz talase, našao sam se pored još jednog plivača. Izmenjali smo uzgredne pozdrave, a onda me je taj čovek, očigledno me ne prepoznajući, upitao: „Jeste li bili jutros na sednici kongresa?"

„Jesam, bio sam", odgovorio sam.

„Onda ste čuli govor onog Pila?"

„Čuo sam ga."

„Pa", nastavio je, „šta mislite o tome?"

Nisam znao šta da kažem o sopstvenom govoru, pa sam uzvratio sa: „Šta vi mislite?" Počeo je da iznosi svoje mišljenje, a ja sam, ne znajući kakva bi mogla biti njegova ocena, zaronio u nadolazeći talas i izronio kad je on završavao svoju priču. Rekao sam mu: „Slušajte, prijatelju, trebalo bi da budem fer, pa ću vam reći da sam ja Pil." Tada je on zaronio u talas! Nisam saznao njegovo mišljenje. Obojica smo se nasmejali, pa smo posle dobrog plivanja izašli na obalu i razgovarali neko vreme.

„Na sednici ste govorili o poletu", rekao je on, „a to bi trebalo svi da imamo. Problem je, kad se zagrejem za neki novi posao, što taj polet posle nekog vremena počne da se hladi. Jednostavno ne mogu da zadržim tu pokretačku snagu. Zaista, verujem da bih mogao da napredujem u kompaniji u kojoj radim da toliko ne zabušavam. Šta je po vama greška kod čoveka koji ima znanje i iskustvo, ali gubi pogonsko gorivo?" To pitanje je načelo jedan opšti problem, a on je nastavio: „Ako ste već sručnjak, možete li da mi date neki praktičan savet za sticanje i zadržavanje poleta?" Čovek je bio iskreno zabrinut, pa sam mu predložio da razmisli o sledećim mislima:

1. Tajna promene nečije ličnosti, bez obzira na problem, leži

u promeni načina razmišljanja. To bi moglo da podrazumeva ponovno stvaranje obrasca razmišljanja, tako da polet bude u prvoj grupi važnosti. Kad promeni način napajanja poletom, koji opet počinje da se gubi, čovek treba da razmišlja o njegovom obnavljanju, dopunjavanju i oživljavanju. Mozak će posle izvesnog vremena prihvatiti pojam nesmanjene količine i takva upotreba pozitivnog principa će dovesti do neprestanog napajanja poletom.

2. Odmah počnite psihičku vežbu gledanja sebe kao sasvim drugačijeg čoveka, potpuno nove jedinke. Taj novi čovek više neće biti promenljiv i nestabilan, već uvek isti, živ, energičan, uzbuđen. Ono što neprestano zamišljamo postaće činjenica.

3. Upotrebite stvaralačku reč terapija. To znači uticati na kvar ličnosti upotrebom ispravnih reči. Na primer, čovek koga muči napetost mogao bi, recimo, da odredi reči kao što su „spokojstvo", „staloženost", „mir". Ponavljanje reči ima sklonost da stvori pojam koji ta reč označava. Dakle, da biste nadgradili svoj polet, odvojite svakog dana po nekoliko minuta za glasno izgovaranje reči kao što su „uzbudljivo", „živo", „veličanstveno", „fantastično", „izvanredno". Priznao sam mu da ideja možda zvuči malo otrcano, ali stoji činjenica da će nesvesni deo uma sasvim sigurno čvrsto prihvatiti značenje ponavljanih reči.

4. Naposletku sam mu ispričao koliko mi u održavanju sopstvenog snažnog poleta pomaže svakodnevno jutarnje vežbanje njegovog određenog dela. Sledeća rečenica je mnogima pomogla da umesto nestalni postanu uvek puni poleta: „Evo dan, koji stvori Gospod! Radujem se i veselim u nj! (Psalmi Davidovi, 118-24 (parafrazirano) (Prevod: Đura Daničić, prim. prev.))."

Moj drugar sa plaže je očigledno otkrio praktičnu vrednost ovih predloga, jer mi je kasnije javio da je „zaista upotrebio tu formulu poleta, i postigao i izvanredne rezultate". Nije rekao kakvi su to rezultati, ali je njihova delotvornost primetna po poletu kojim se javio.

Starost i polet

Ovu knjigu će verovatno čitati i ljudi koji već imaju veći broj godina, a njima je, kao i svima nama, važan polet. Želeo bih da pomenem i delotvornost pozitivnog principa u tim godinama (a više o toj temi reći ćy u 12. poglavlju). Sviđa mi se stav Rasela A. Kempa, koji u svojoj knjizi *Živite kao mladi* kaže: „Mene vreme ne stari. Mi ne živimo po vremenu", ističe on, „već po Božijoj stvaralačkoj i obnavljačkoj unutrašnjoj snazi. A tu životnu snagu ne određuje ljudski vremenski sistem, proizvoljni sistem koji je sam čovek stvorio za merenje prolaznosti. Sa Bogom, „tisuća godina pred očima tvojima kao dan jučerašnji, kad mine, i kao straža noćna." (Psalmi Davidovi, 90-4).

Činjenica je da se celog života navikavamo na pretpostavku da psihička i fizička živost treba da opadaju kad obiđemo, recimo, šezdeset, sedamdeset ili osamdeset krugova oko sunca na rotirajućoj kugli nazvanoj Zemlja. Čuo sam kako jedan čovek jedne večeri pored kamina u svom domu, slušajući romantično tiktanje starog sata, kaže: „Ovaj sat otkucava moj život." Ali u poslednjih stotinak godina nije izmišljen aparat koji bi mogao da odredi kvalitet nečijeg života. Nikakav merni instrument ne može da odredi kada čovek može da kaže: „Sad sam star, kraj je blizu."

O starosti bi možda, tačnije, trebalo misliti kao o stanju uma u kome nas neki psihički stavovi, ugrađeni običajnim i tradicionalnim razmišljanjem u svesni i nesvesni deo razuma, ubeđuju da životna snaga opada i od nas se, zbog toga, očekuje da mislimo staro i delujemo staro, u stvari, budemo stari. Jedan izvanredan opis starosti u Bibliji ne kaže ništa o vremenskim merama kao što su minuti, dani, nedelje i godine, već se više odnosi na oslabljene psihičke stavove. „I visokoga mjesta kad će se bojati (to jest, kad izgube zanos, ili kad im oslabi pozitivni princip) i strašiti se na putu..." (Knjiga propovjednikova – 12-5 (Prevod: Đura Daničić – prim. prev.)).

Sve u svemu, trebalo bi da ljudi svih doba – takozvane starosti kao i oni sa manjim brojem, to jest mlađim godinama – mogu da žive boljim, zdravijim i srećnijim životima, podstaknuti

samoobnavljajućim poletom. Prava fontana mladosti ne nalazi se ni na kakvom čarobnom ostrvu, već pre u oživljenim psihičkim stavovima. A sigurno je prisutna u živim mislima o tome da možemo, sada i uvek, da živimo kao mladi. Nikad neću zaboraviti nešto što mi je rekao bivši ministar poštanskog saobraćaja Džems A. Ferli. Pitao sam ga kako održava tako dobar izgled uprkos godinama. Odgovor je bio klasičan: „Nikad ne mislim stare misli."

Živite kao mladi sada

„Ako se većina nas prepušta prolaznosti godina", kaže g. Kemp (*Živite kao mladi sada,* 19. str.), „i dozvoli da nas one ostare, a neki od onih ostalih ne priznaju prolaznost još većeg broja godina, sačuvavši energiju i uživanje u životu, kao i mladost, je li moguće da smo u stvari sami krivi što starimo? Da li je učinak vremena na našem telu zaista stvar pojedinca? Evo šta neki današnji medicinski stručnjaci misle o tome.

„Posle jedne konferencije medicinskih i hirurških specijalista, na klinici Dekorsi u Sinsinatiju, izdato je sledeće saopštenje: „Vreme nije otrov. Svi ljudi kod kojih se pojavi staračka nervoza podložni su preovlađujućem sujeverju da je vreme jedna vrsta otrova koji ima neku snažnu, tajanstveny moć... vreme ni u kom slučaju ne utiče na ljudsko tkivo... energija ne mora da bude obrnuto srazmerna starosti odrasle osobe. Samo verovanje u učinak vremena kod onih koji u to veruju jeste činjenica koja deluje kao otrov."

Jednostavnije rečeno, nema naučne osnove za verovanje, koje većina nas prihvata, da naše telo samo od sebe stari s godinama. (A to verovatno važi i za duh i um.) „To o prolaznosti vremena je posledica nepoznavanja istine", nastavlja se u saopštenju, „da slabljenje u nama nastupa kao posledica straha od nagomilanih godina. Ako nam je um dovoljno mlad, nema potrebe da se predajemo godinama."

G. Kemp nam dalje priča o tome kako je jedan mičigenski doktor, Frederik C. Švarc, razotkrio takozvanu starosnu slabost. „Zaboravnost, nesiguran hod i drhtanje ruku – sve su to posledice

fizičke i psihičke nepokretnosti, a ne prolaznosti vremena. Ne postoje bolesti koje su posledica prolaznosti vremena. Treba da razbijemo svoju sadašnju predstavu o starenju i pomognemo našim starcima sa već ispranim mozgovima da shvate prirodu svojih smetnji. Svakodnevno psihičko i fizičko vežbanje, uz izvestan stepen samodiscipline, podiglo bi cifru životne sposobnosti jedne generacije za deset godina.

Dr Švarc je govorio o pogubnom shvatanju da slabljenje dolazi sa godinama, i da je čovek u šezdeset petoj već „prešao granicu". Ako čovek prihati to shvatanje, osuđen je da u celom jednom periodu svog života sam sebe ograničava, dok mu se poslednje iskre života ne ugase zajedno sa njegovim fizičkim telom."

Polet je ključ za dugu mladost

Čovek se zapita može li poletan mladić, koji je celog života neumorno napredovao, da ograniči i uspori proces starenja. Jedan filozof je mudro rekao: „Tajna genijalnosti je u zadržavanju dečijeg duha i u starosti." Deca su prirodno poletna, a delotvoran čovek zadržava taj duh celog života. Kako Vordsvort reče, „Vukući oblake slave... mi dolazimo od Boga, koji je dom naš" („Oda o nagoveštajima besmrtnosti u sećanjima iz ranog detinjstva", stihovi 64-65 (Po komentarima dr Ranke Kuić – prim. prev.)). Deca su živahna, uzbuđena, zainteresovana, željna – dok pojam negativnog vremena ne prione na svoj smrtonosni posao; a iznurena takozvana finoća našeg vremena uzima svoj danak; sve do trenutka koji je pesnik ovako opisao rečima:

Mladost, koja svakog dana sve dalje od istoka
mora da ide, ipak je Prirode sveštenik,
i ona izvrsnim vidom
na njegovom ga putu prati;
najzad čovek primećuje kako ona (vizija) nestaje
i bledi u svetlosti običnog dana.
(„Oda o nagoveštajima besmrtnosti u sećanjima iz ranog detinjstva",

Zaista, možda nešto najtužnije u životu svakog čoveka predstavlja gubljenje poleta. Ali do tog tužnog procesa ne mora doći ako pozitivna i stvaralačka misao postane deo svakodnevnog života. A ako um nije naviknut na te vežbe koje pomažu zadržavanje poleta, nikada nije kasno da se počne sa navikavanjem. Sa tom promenom će neizbežno doći do preporoda ili podmlađivanja snage ličnosti sa kojom će se, ko zna, vratiti i fizička snaga!

Stvaranje tog samoobnavljajućeg zanosa koji se neće gubiti možda nije baš lako, ali nije baš ni teško.

Primer za to je jedan autor reklamnih tekstova koji je počeo da se žali kako mu je sve teže da radi svoj posao. Sve teže je dolazio do novih ideja. Sve duže vremena je provodio u radu, gubeći lakoću misli i izraza. Tekstovi su mu bivali naduveni i sve manje komunikativni. „A komunikacija je moj posao", zaključio je namršteno. Razlog svega toga je gubljenje poleta. Kao da ništa više nije moglo da ga pokrene i pomogne njegovu delotvornost. Izvor njegovog duha je presušio. „Šteta", primetio je sumorno, „što čovek ne može da siđe do samoposluge na uglu i kupi bočicu eliksira poletnosti."

Lek nije u bočici

„Ali ima leka za to", podsetio sam ga. „Samo što ne stoji u bočici, već u tvom shvatanju nekih stvari. A nije ni teško postići da ti se vrati polet. Treba samo da počneš da radiš sa poletom i nastaviš tako sve dok s vremenom opet ne budeš poletan." Onda sam mu objasnio poznati princip profesora Vilijema Džemsa, koga neki smatraju ocem psihološke nauke, koju je on nazvao „ako" principom. To znači da ćete, ponašajući se onako kako želite sa vremenom postati ono što želite. Ako ste plašljivi, ponašajte se kao da ste hrabri. Nastavite da delujete hrabro i vaši strahovi će se sasvim sigurno smanjiti, a hrabrost će vam porasti. Ako ste skloni da kritikujete, budite darežljivi, gledajte sve i svakoga sa blagonaklonošću, i postajaćete sve manje

namćor i sve prijatniji čovek.

Taj princip ima slično delovanje i na povećanje poletnosti. Počnite da radite s poletom. U početku će vam se taj napor činiti neplodnim, čak lažnim i neiskrenim, sve dok ne počnete da se osećate poletno. Ali budite uporni, i bićete iznenađeni naglim povećanjem poleta. To je zakon ponašanja, nazvan Principom „ako".

Ali nisam uspeo do kraja da ubedim sumornog i obeshrabrenog reklamera, jer mu je ta ideja očigledno zvučala suviše jednostavno. Pošto nije bio uveren, mislio je da svoj suštinski negativizam može da podupre samo sopstvenim intelektualnim naporom. Kasnije se zadesio na velikom susretu trgovaca, gde sam ja govorio na temu „Zašto pozitivno razmišljanje donosi pozitivne rezultate" i istakao da se uspeh zasniva na sledećim pretpostavkama: 1. Do rešenja problema dovodi hladno i razumno razmišljanje, a ne žestoka emotivna reakcija; 2. Nikada ne razmišljajte negativno, jer je to vrlo opasno. Negativni mislilac odaje negativne misli u svet oko sebe i tako ga negativno aktivira. A na osnovu zakona privlačenja – sličnosti se privlače – privlači sebi negativne odgovore; 3. Treba misliti poletno.

Kao ilustraciju treće tačke reći ću vam kako svako od vas može da učini da mu sutrašnji dan bude najlepši dan u životu. Da biste to postigli, ne treba da legnete u krevet, da stenjete, gunđate i kukate kao obično, zasipajući svoju strpljivu i napaćenu ženu svojim mukama, bolovima i negativnostima. Umesto toga, kad se probudite samouverenim pokretom odbacite pokrivač sa sebe, iskočite iz kreveta i svojoj iznenađenoj ženi doviknite: „Srce, osećam se odlično."

Ona će možda doživeti srčani udar i izdahnuti na mestu! Ali, umreće srećna. Zatim, pevajte pod tušem, ispirajući iz glave sve stare, umorne, mrtve jučerašnje misli dok se sapunate i spirate. Posle toga, osećajući se srećnim od glave do pete, obucite se i siđite u trpezariju da biste pojeli doručak koji vam je žena s pažnjom i ljubavlju pripremila. Pogledajte taj doručak jednim dugim pogledom, s poštovanjem, i recite: „Srce, ovo je najlepši doručak koji mi je ikada pripremljen." Ona će biti toliko nadahnuta time da sledećeg jutra nećete morati da lažete u vezi s tim!

Počnite dan poletno

Zatim, pošto pojedete taj dobar i obilan doručak, izađite na svež jutarnji vazduh i temenom glave dodirnite nebo. Sa ljubavlju se poljupcem oprostite sa ženom, a možete čak i da je odignete i zavrtite oko sebe. Nekima to neće biti baš lako, ali će preneti polet i na nju.

Zatim, udišući svež jutarnji vazduh, recite: „Srce, znaš šta? Sada idem u grad sa sređujem robu i usluge (ili prodajem, pišem, upravljam) sa poletom, i ceo ovaj dan učinim najlepšim danom u svom životu." Na kraju treba da okupite svoju porodicu i izgovorite molitvu. „Kako", pitao sam, „možete očekivati da bilo šta postignete bez pomoći Velike moći?" Ako ne znate nijednu molitvu, predlažem jednu kratku i optimističnu, koju ja sam koristim svakodnevno, bez koje jednostavno ne bih mogao: „Evo dan, koji stvori Gospod! Radujem se i veselim u nj!"

E, moj prijatelj, pisac reklama koji je ostao bez poleta, slušao je ove neobične predloge koje sam u govoru izneo slušalištu. Kasnije mi je priznao da mu je to u početku zvučalo malo nategnuto i izveštačeno. Ali je, razmislivši o tome, shvatio da odluka o tome hoće li se biti negativan ili pozitivan, sumoran ili poletan, treba da bude stvorena u sopstvenim mislima i delovanjima. „Verovao ili ne", rekao je pomalo sramežljivo, „isprobao sam tu tvoju šašavu jutarnju tehniku i znaš šta? Beć je počela da deluje. Deluje čak i na moju ženu. Kaže da sam se promenio i da sam mnogo zabavniji. I primio sam taj „ako" princip. Uverio sam se da mi se polet koji zračim zaista vraća."

"Preterivanje" ubija polet

Neki ljudi, koji prihvate užurbani i prenatrpani način života, žale se da im je život vrlo težak i zahtevan, i da im to ubija polet. Čuo sam, na primer, da neke supruge ne vole reč „domaćica" jer ih na neki način ponižava. Žale se da su im kućni poslovi – kuvanje, pranje, čišćenje – naporni i da za njih predstavljaju neku vrstu robovanja, koju su im nametnuli muški šovinisti. Mi, naravno, znamo da ti svakodnevni

poslovi mogu biti zamorni. Ali, sudeći po onome što čujem, zamoran je čak i materinski instinkt, ljubav, uživanje i briga o deci, naravno ne za većinu, ali za veliki broj roditelja. A čuo sam i da mnogi muževi, posle napornog radnog dana na poslu, rade oko kuće jer uvek treba da se popravi „ovo ili ono". Mnogi muževi su na poslu po ceo dan vrlo poletni da bi se, kad dođu kući, pretvorili u mračne negativce koji zagorčavaju život svojim umornim ženama.

Ja poznajem dva bračna para koji predstavljaju suprotne krajeve poletnog spektra, a oba ćemo ostaviti bezimenima, jer ne žele ovakav publicitet. Neobično je što su oba para od prilike istih godina i oba imaju po četiri sina, od kojih su najmlađi još bebe. Jedan od ta dva bračna para, koji se žalio, pitao sam: „Kako to da imate ova četiri sina, ako vas toliko gnjave? Šta biste hteli – da svake večeri izlazite na zabave i igranke? Pa gde vam je zrelost i odgovornost? Čemu ova nezrela priča?" Znao sam da je to razuman mladi iar; samo im trenutno nešto nije išlo.

„Sve je to tako dosadno", odgovorili su. „Samo rad, rad, rad i buka, i još veća buka. Zar nemamo i mi pravo da živimo?"

„A gde je tu uživanje u predivnoj i uzbudljivoj ulozi roditelja i porodičnom životu sa četiri dečaka koji rastu? Pomislite samo – četiri najzanimljivija karaktera na svetu, četiri zdrava i živahna dečkića."

„Recite šta god hoćete, ali nama je toga već preko glave." To je bio najneukusniji izraz vrhunca uzaludnosti.

A drugi par? Pa, njih sam upoznao nedavno u jednom restoranu. Tata je očigledno izveo mamu na večeru, i oboje su uživali, ali su jednostavno jedva čekali da se vrate kući, onoj četvorici predivnih klinaca.

„Bil i ja provodimo vrlo uzbudljivo vreme sa naša četiri dečaka. Svi su različiti, i fantastično zanimljive ličnosti. Zar nije Bog bio dobar prema nama?"

„Hajde, Džejn, požuri sa tim sladoledom, pa da krenemo kući. Obećao sam dečacima da ću im ispričati priču o čarobnom avionu."

Nadajmo se da će onaj prvi par steći polet za dom i porodicu pre nego što bude prekasno i dečaci odu od kuće emotivno nezreli. A nadajmo se i da ovaj drugi par nikada neće izgubiti tu vrhunsku veštinu

uspešnog života – održavanje poleta.

Zamor i polet

Budimo iskreni. Zamor, iscrpljenost i neprestane potrebe predstavljaju veliki napor za svačiji polet. Rešenje leži u zajedništvu interesovanja i stvaralačkog života. Oboje supružnika iz drugog bračnog para su aktivni članovi crkvene zajednice. Muž je član đakonskog odbora, a žena upravnik odeljenja početnika. Ona, takođe, jednom mesečno predsedava u ženskom klubu, a on svake druge nedelje ide na kuglanje. Ponekad zajedno idu na golf. Pripadaju i grupi parova koji se sastaju po kućama sa drugim ljudima koji, takođe, imaju decu. „Jednog dana ću", kaže Džejn, „početi svoju drugu karijeru, a dotle moja prva karijera pripada mojoj deci. A, ako vas zanima – da, osećam se slobodno i vrlo stvaralački."

Onaj drugi par, oni koji su izgubili polet, očigledno nije uspeo da izdrži neprestane zahteve porodičnog života zbog svojih vrednosnih kriterijuma koji ne prihvataju društvene obaveze. Njihov osnovni problem je, izgleda, bio u davanju prava prvenstva pa su, ne razradivši dobro sistem aktivnosti koji bi njihovim roditeljskim dužnostima dao odgovarajuće mesto u odnosu na druge životne aktivnosti, osetili odbojnost.

Novo buđenje poleta može da potpomogne otpočinjanje većeg broja zanimljivih aktivnosti, koje većina organizovanih i posedovnih ljudi može da postigne. Zaista, samo organizovanost doprinosi povećanju poleta, a njen nedostatak može da stvori stav bezvoljnosti, koji isisava poletnost. Uopšte nije jednostavno biti iscrpljen, a istovremeno i poletan. Ali kad čovek poželi da postigne upravo to, bez obzira koliko teško bilo, uspeh će umnogome smanjiti iscrpljenost. Čvrsta i sigurna poletnost je stvaralac energije, koji naglašava živahnost u zavisnosti od njenog psihičkog i emotivnog podražaja.

Razumljivo je da česti udarci mogu loše da utiču pa životni polet, bar privremeno, i ako čovek tako reaguje, dobiće saosećanje za svoju

problematiku. Ali, opet, primena sigurnog i normalnog poleta, uprkos nagomilanim teškoćama, može umnogome da poništi teške posledice i zaista pomogne da se čovek uzdigne iznad udaraca koje je zadobio.

Sposobnost da se nesreće i porazi, tuge i nevolje podnesu sa osmehom i da se polet nikad ne gubi, već da se sigurno ide napred, jedna je od najuzbudljivijih demonstracija pozitivnog principa. A ljudi koji u tome uspeju, i postignu nove pobede, su oni koji imaju u sebi nešto što se zove vera i poverenje. Oni znaju kako da se samouvereno suoče s nevoljom. Nikada ne paniče, već uvek razmišljaju, traže odgovore i rešenja. Za njih je neuspeh samo trenutak u uspešnom životu; trenutak iz koga oni znaju kako da izvuku iskustvo i novu snagu. Jer, uvek kada pretrpite neuspeh, i prevaziđete ga, izlazite iz njega jači nego pre. Sledeći primer možda nije baš najlepši, ali je dobar kao ilustracija za to. Američki indijanci su ranije verovali da ratnik, kada skalpira neprijatelja, dobija njegovu snagu. Više neprijateljskih skalpova više ojačava pobednika. Moguće je, po tome, da, što više nevolja prevaziđete, to ste snažniji.

Ljudi sa samoobnavljajućim poletom u ogromnoj su prednosti, jer im on kompenzuje druge nedostatke. Neki, na primer, nemaju dovoljno obrazovanja, ali su živi i vrlo poletni, pa zanemaruju neprilike i odlično rade svoj posao. Kao u priči „Novi prodavac", koju mi je neko nedavno dao:

Jedan novi prodavac je šefovima poslao svoj prvi izveštaj, koji ih je zapanjio jer su shvatili da je njihova „nova nada" sasvim neodgovorna i nepismena. Napisao je: „Vido sam da opremu što im fali mogu da iskoristim i prodam robu za jedno par iljada dolara. Sad idem u Čikago." Pre nego što je njegov šef stigao da nepismenom prodavcu pošalje oproštajno pismo, stigao je sledeći izveštaj: „Stigo sam i prodo im pola milijona robe." Plašeći se posledica otkaza, kao i zadržavanja tog trgovačkog putnika, njegov šef je predao stvar u ruke predsedniku komisije. Sledećeg jutra članovi upravnog odbora su bili zapanjeni kad su ta dva pisma ugledali na oglasnoj tabli, a iznad njih pismo predsednika kompanije: „Suviše vremena smo provodili pokušavajući da dodamo, mesto da prodamo. Držmo se njiovog primera! Oću da svi pročitate pisma ovog stručnjaka i onda krenete i

prodajete isto ko on!"

"Stvari su odlično – odlično"

V. Klement Stoun, industrijalac i čovekoljubac iz Čikaga, svoju životnu karijeru je počeo u šestoj godini, prodajući novine u južnom delu Čikaga. Jakom voljom i pozitivnim razmišljanjem postao je vrhunski prodavac u državi. I što je više povca zarađivao (a zarađivao je mnogo), više je davao za siromašnu decu, za rehabilitaciju zatvorenika, lečenje duševnih bolesnika, jačanje crkve, kao i nauku i umetnost. Zaista, jer je pokojni dr Arno K. Marts, jedan od najvećih američkih osnivača dobrovoljnih fondova, za njega rekao: „Klem Stoun je najdarežljiviji čovek koga sam ikad upoznao."

G. Stoun ponekad daje previše, pa to zapreti da presuši njegove izvore i on, kao svi poslovni ljudi, doživljava padove i uspone u svojim finansijama. Ali uvek se vraća, jer je tip povratnika.

Nikada, u toku svih tih promena u njegovom ličnom i poslovnom životu nisam primetio nijedan trenutak smanjenog poleta. Kad god sam ga nazvao telefonom i upitao kako je i kako posao, uvek je njegov siguran glas, snažnog duha, davao samouveren odgovor: „Odlično, savršeno odlično!" Je li to hrabrost ili apsolutno nepriznavanje nevolje? Nikako. Taj čovek je doživljavao oluje. On poznaje, dobro poznaje nevolju. I zanimljiva je razlika između g. Stouna i nekih drugih ljudi. G. Stoun voli uspeh zbog zadovoljstva uspevanja, prevazilaženja teškoća. Za njega novac predstavlja sredstvo kojim će činiti dobro, poboljšati život i pokrenuti druge da probude snagu koju imaju u sebi. Njegov polet se zasniva na žarkoj želji da podstakne druge da napreduju, uvek samo napreduju.

Posledica toga je njegov odgovor i u lošim i dobrim trenucima – odlično, odlično. On je održao polet još od vremena kad je kao mali, zapušteni ulični đavolak, prodavao novine i kroz celu karijeru, prevazileći prepreku za preprekom. Njegov metod je, koliko sam shvatio, u tome što na događaje ne reaguje emotivno, već u svakoj situaciji traži i nalazi nešto dobro, što je tu sigurno prisutno. On veruje

da u svakoj nezgodi postoji odgovarajuća zgoda. Sa tim mirnim stavom hladnog, činjeničnog razmišljanja postigao je odličan prosek uspeha. A sposobnost zadržavanja poleta i pored neuspeha učinila je da taj čovek uvek i samo napreduje i napreduje, i na mirnom i uzburkanom moru. On je izvanredan primer delovanja pozitivnog principa.

"On me je pokrenuo"

Sedeo sam u avionu pored jednog mladića, otvorenog i prijatnog momka. On mi je rekao da je ranije bio agresivni narkoman koji je uvek bežao od policije. A onda je pročitao jednu knjigu g, Stouna (*Sistem za uspeh, koji uvek pali*). Prvi put u svom smušenom životu taj momak je ugledao zračak nade da bi mogao da postane, kako je sam rekao, „neko". „Ta knjiga me je pokrenula, zaista pokrenula", rekao je glasom koji je zadrhtao tek toliko da otkrije emocije. „Mislim da sam dobio trajan polet, bez obzira na probleme na koje mogu da naiđem."

Lično iskustvo sa poletom

Ja imam sopstveni metod za pokretanje samoobnavljajućim poletom, koji se dokazao kao vrlo delotvoran. Siguran sam, čak, da sada imam veći polet nego ikada ranije, i on kao da je uvek samo sve veći i bolji. Kao dečak sam uvek bio vrlo poletan, ali su moji unutrašnji problemi ponekad uzimali svoj danak. Na sreću, to mi više ne predstavlja prepreku jer sam te probleme rešio i sada nema više šta da ometa slobodan tok pokretačkog poleta.

To ne znači da više nemam problema. U stvari, ima ih mnoštvo, ali sam najzad naučio da nedaće dočekujem sa pozitivnim uverenjem da ću ih uspešno rešiti. Naravno, imam i ja svoje teške trenutke, ali ne toliko kao ranije i rešavam ih brže nego ranije. To, naravno, nije znak mog savršenstva. To znači samo, a verujte mi da je sasvim dovoljno, da sam Božijom milošću, najzad našao način za srećan,

uzbudljiv i pobednički život; i kao posledicu toga, naučio i da se pokrećem samoobnavljajućim poletom. Zato dozvolite da vam ispričam kako je do toga došlo, jer verujem da će vam koristiti.

Godine 1932. došao sam za sveštenika u Univerzitetsku crkvu u njujorškoj Petoj aveniji. Pre toga sam pet godina sa uspehom vodio crkvu u Sirakuzi, gde je sve išlo glatko, zaista glatko, i bio sam pun bezgraničnog poleta. A onda su me pozvali u ovu poznatu crkvu. Ali nije sve uvek onako kako izgleda, i ja sam ubrzo shvatio da u ovoj crkvi ima problema. U stvari, crkvena zajednica je spala na samo oko dve stotine ljudi. Nedeljom je velika crkva bila gotovo prazna. To je bilo u vreme velike depresije početkom hiljadu devetsto tridesetih godina, kada je vladala nestašica novca. U Sirakuzi mi je, za razliku od te nove dužnosti, bilo lako.

Naravno da sam u posao uložio sve svoje sposobnosti, misli, energiju, molitve i sve što je potrebno da bi se nešto pokrenulo, ali ništa se nije pokretalo, a ako i jeste, onda je to bilo vrlo malo. Nedeljama sam gledao prazne redove sedišta u crkvi i puste balkone, a od ponedeljka do nedelje razmišljao kako da dođem do novca za crkvene troškove.

Posle nekoliko meseci počeo sam da posustajem. Bio sam stvarno obeshrabren i prirodni polet koji me je ranije nosio preko mnogih prepreka, kao da beše nestao. Najzad sam morao da priznam da sam dobio svoje. Nisam baš pomišljao da se predam, ali nisam bio ni daleko od dna. A onda sam shvatio fantastičnu činjenicu, na kojoj se zasniva pozitivni princip, to jest da je dno zaista odlično mesto. Jer, kad se nađete na dnu, pali ste najdublje što se može. Jedini izlaz odatle je gore.

A onda sam, sa nadom u bolju budućnost, otišao sa ženom na odmor u jezersku oblast u severnoj Engleskoj. Tu sam gotovo svakodnevno i neprekidno sipao negativnosti u uši svoje jadne žene, dok njoj to nije dosadilo. Odvela me je do klupe u jednom usamljenom uglu hotelske bašte. Počela je da mi priča kako nisam čovek kad dozvoljavam da me problemi obore, i kako mogu tako drsko da zagovaram uspešan način života, osećajući se istovremeno toliko neuspešno?

Zaista mi je rekla, a nežna kakva jeste, ta žena može da bude i prilično čvrsta, da ću morati da sedim na toj klupi sve dok „ne predam svoj život i sve njegove probleme u Božije ruke". Mada sam zvanično ja bio njen sveštenik i muž, tada je ona bila moj sveštenik. I verujte mi, znala je kako se postupa u slučajevima poput mog. Rekla mi je šta da radim i kako to da uradim.

Tako sam na kraju, po njenom uputstvu, izgovorio jednu malu molitvu. zvučala je nekako ovako: Dragi Gospode, ne mogu da kontrolišem svoj život. Problemi su me iscrpili. Potrebna mi je pomoć. Zato predajem svoj život Tebi ovde i sada.

Posledice su bile neobične i izvanredne. Kao da su sve mračne misli trenutno izvetrile iz moje glave. Obuzeo me je izvanredan ocećaj smirenosti. Sada sam shvatio da Bog i ja zajedno možemo da vodimo ovu crkvu. Činilo mi se kao da hodam po vazduhu. A vratili su mi se i stari polet i uzbuđenje! Kroz glavu su mi leteli planovi, ideje i novine, i nisam mogao da dočekam da se vratim kući i ostvarim ih.

Mogu iskreno da kažem da se od događaja na klupi one engleske bašte pa sve do danas napajam samoobnavljajućim poletom. Rut i ja smo se nekoliko puta vraćali na onu klupu. Ali te ponovne posete zaista nisu bile potrebne. To je bilo samo hodočašće do mesta na kome se desilo nešto nezaboravno. Nađite i vi negde neku svoju klupu... i pokrenite se.

A to je suštinska tajna uspešnog života – pokrenuti se samoobnavljajućim, suštinskim poletom i napredujte sa pozitivnim principom.

Hajde sad da rezimiramo metode održavanja visokog nivoa poleta iz ovog poglavlja:

1. Proučite izvor poleta devedesetogodišnje, žene sa jednom nogom, koja je zdravo za gotovo prihvatila obećanje o životu u izobilju.
2. Ne zamišljajte sebe kao starog i sve starijeg, kao nekoga ko tek što nije gotov samo zato što je prošlo možda i mnogo vremena.
3. Živite kao mladi sada – i uvek. Zapamtite da se sav polet koji vam

je potpeban nalazi u vašoj glavi. Oslobodite ga – neka oživi – neka vas pokreće.

4. Vežbajte misaoni polet – razmišljanje o poletu.
5. Radite kao da imate polet. Verujte da ga imate i bićete poletni.
6. Nikada ne dozvolite da vam mračne misli uguše polet. Održavajte pozitivni princip i poletnost, i ništa vam neće biti previše.
7. Ublažite bolne posledice životnih udaraca održavajući snažnu poletnost, čak i ako to zahteva borbu.
8. Uvek smatrajte da možete da učinite stvari *odličnim-odličnim* – bez obzira na rizik. Zaista, „odlično-odlično" stav može da poništi rizik.
9. Potvrđujte polet – potvrđujte ga, potvrđujte, potvrđujte.

PETI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Odbacite stare, umorne, mračne misli i živnite

Novogodišnje veče u Rimu! Bilo je to nešto stvarno dobro i sasvim novo. Kao dugogodišnji stanovnici Njujorka, u kome svaki događaj može lepo da ss proslavi, moja žena i ja kod kuće nikada nismo prisustvovali ničemu bar sličnom proslavi smene godina u Večnom gradu.

Sve je počelo već oko podneva 31. decembra pucnjevima iz pištolja i sve jačom bukom i vikom; buka se čula sa svih strana. Cele večeri su vatrometne rakete parale nebo, dok najzad, u ponoć, nije počela ludačka kanonada sa svih strana dok su pucnji odjekivali sve više i jače. Dok smo sa prozora gledali prema kupoli Sv. Petra, oko koje je blještao vatromet, činilo nam se kao da neka nebrojena vojska napada grad. (A direktor hotela nam je rekao da nam je dao sobu na mirnijoj strani!)

Ali ni to nije bilo sve. Rimljani izgleda misle da je novogodišnja noć odličan trenutak da se reše svih starih stvari i uzmu nove, i to ne samo simbolično, već zaista, i to izbacujući kroz prozor sve što je staro, kao što su haljine, odela, polomljeno posuđe ili rasklimatane stolice. Naši prijatelji iz Rima savetovali su nam da ostanemo u hotelu da bismo izbegli mogućnost da nam neki stari televizor ili nešto slične težine padne na glavu.

Taj običaj u suštini i nije loš, i to ne samo za Novu godinu, a odbacivanje stvari bi moglo da se primeni i na stare, zamorne i mračne misli. Svakovečernji obred psihičkog pražnjenja misli može da pripremi um za ispravno funkcionisanje sledećeg dana. Zato se namerite da svake večeri odbacite te stare, zamorne i mračne misli, i živnete.

Lokacija krojača

Pre više godina sam imao u Bruklinu prijatelja, koji mi je bio i krojač. Kad bi g. S. Pirson završio odelo, davao bi i uputstva za njegovo održavanje. „Svake večeri, pre spavanja", rekao bi, „ispraznite sve džepove da biste sprečili gužvanje materijala." Zatim je pokazivao kako se pantalone vešaju sa donjim delom jedne nogavice savijenim preko druge na čiviluku, tako da pantalone vise pravilno i ne dobijaju nove nabore.

Ja, poput većine muškaraca, nosim novčanik, futrolu za kreditne kartice, ključeve, penkala i olovke. A nosim i male makaze, za isecanje zanimljivih novinskih članaka. U mojim džepovima se nalazi skladište svakojakih zabeleški i podsetnika nagomilanih u toku tog, pa i prethodnog dana. Proces pražnjenja džepova me je podstakao da sredim te papiriće i stavim ih na jedno mesto. I kojeg li mog zadovoljstva kad otpisujem ono što sam završio i bacam jedan po jedan papirić u koš. Na toaletni stočić, zajedno sa ključevima i drugim sitnicama, ostavljam beleške o onome što treba da uradim sutradan. Gomilu podsetnika na taj način držim uredno i pregledno, i to mi pomaže da uveče mirno legnem, sa vrlo malim osećajem krivice zbog onoga što nisam uradio.

Posle nekoliko nedelja primenjivanje tog obreda cražnjenja džepova, sa osećajem dobrog raspoređivanja beležaka i podsetnika, pomislio sam da bi isti nostupak mogao da se primeni i na nagomilane ljudske misli, zastarele stavove, mračne utiske, žalopojke i obeshrabrenost, koji prave zbrku u ljudskoj glavi. Prema tome, počeo sam da grupišem i odbacujem sve stare, umorne, mrtve i mračne misli, zamišljajući kako mi odlaze iz glave, kao da gledam kako otiču u kanalizaciju. I mislio sam: „Te misli sada otiču iz moje glave – iz mog uma. One odlaze od mene – odlaze, odlaze upravo ovog trenutka odlaze."

Tom mišlju sam iskoristio savet M. R. Kompajera iz jedne od njegovih knjiga (*Evo pomoći!*) koji se odnosio na brzo padanje u san „zamišljanjem" kovitlaca magle koji se širi preko svesti, zamračujući sve. Ja sam otkrio da san dolazi mnogo brže na ovaj način; misli koje

bi inače uznemiravale um gube se u toj teškoj oblozi od neprobojne magle koja predstavlja i izvrsnu prepreku između uma i stvarnog sveta. Posledica je čvrst san posle koga se budim sa bezgraničnim osećajem novog života. Ovaj program je potpomogao ponovno oživljavanje energije i živosti (i svaki novi dan. To je delotvorni metod kojim održavam svoje nadahnuće.

Napravio je posao svojim mislima

Jedan čovek mi je rekao da je sam sebi problematičan. „Niste jedini", odgovorio sam, pomislivši na mnogobrojna pisma koja primam od ljudi koji traže pomoć u rešavanju svojih problema. Misleći tu i na sebe; jer, moram priznati da mi je godinama najviše muke zadavao baš Norman Vinsent Pil. A verujem da bi većina ljudi, kad bi rekli istinu o sebi, morala isto to da prizna. Ako sami sebi predstavljamo najveći problem, osnovni razlog bi morao biti u vrsti misli koje obično zaokupljaju i usmeravaju naš um.

To je bar zaključak gore pomenutog čoveka. On je u stvari želeo da uspešno radi svoj posao pa je, da bi se usavršio, pohađao profesionalne seminare i trgovačke pokretačke susrete. A bio je i strastan čitalac nadahnjujućih knjiga o samopomoći. Upoznao sam ga preko pisama koje mi je napisao pročitavši *Moć pozitivnog mišljenja*. Bio je vredan učenik, koji je uvek proveravao knjiške principe na delu.

Takvim trudom bi svakako trebalo da postane nadahnut i da dobije snažnu i svežu pokretačku snagu. Ali on kao da nije mogao da zadrži nadahnuće duže od nekog svog vremenskog roka. Onda je nastupalo postepeno opadanje. Nadahnuće je opalo, uzbuđenje se gubilo, energija smanjivala, a pokretačka snaga slabila. I taj proces jačanja i slabljenja pokretačke snage se stalno ponavljao. Kao da jednostavno nije mogao da održi pozitivni psihički stav, da se u to ne umeša obratni proces. Kad je bivao pokretan poletom mogao je da pravi odlične poslove i možda da bude unapređen u direktnoj proporciji sa opadanjem njegove psihičke i duhovne snage.

Prirodno je što su ga ti usponi i padovi uznemiravali, i on je pokušao da opiše svoju nestalnost. Predložio sam mu da pođe u psihološko savetovalište. Lično sam mislio da njegov problem leži negde u njegovom intelektualno-emotivnom ravnotežnom sistemu. Ali on je živeo nekih tri 3200 km daleko, pa sam mu predložio da potraži pomoć negde u svojoj blizini što je on, na sreću, iučinio.

Ja sam u odgovoru na njegovo pismo, očigledno nesvesno, naveo misao koja je možda napravila preokret u njegovoj karijeri. Negde sam davno pročitao citat čije poreklo nikada nisam otkrio, a koji je u suštini govorio da se „istorija pokreće na malim točkovima". Ako to prenesemo, može se reći da se i ljudski život pokreće na osnovu te misli. U odgovoru sam mu citirao stavku iz Biblije: „I da se obnovite duhom uma svojega" (Efescima poslanica sv. apostola Pavla). Tu misao sam mu napisao zbog činjenice da „opadanje" često nastaje u stavovima pre nego što se primeti na delu.

Obnovio je duh

Nekoliko meseci kasnije, dok sam čekao svoj red da govorim na skupu trgovaca u oblasti Stenovitih Planina, taj čovek mi se predestavio i podsetio me na svoje pismo i moj odgovor. Rekao mi je da je rečenica iz Svetog pisma više uticala na njegovu promenu nego inače vrlo uspešno psihičko savetovanje na koje je išao.

Šta u stvari znači „obnoviti se duhom uma svojega"? To je u početku zbunjivalo našeg prijatelja, ili je „legao" na misao. Znao je šta znači sportski duh, školski duh, četni duh – nešto kao borbeni duh, duboki ocehaj odanosti, pomešan sa napred-bez-obzira-na-sve stavom. Proces mišljenja, razmišljao je, možda predstavlja nešto više od obične intelektualne vežbe. U umu mora da postoji nešto što se zove duh, što sigurno označava emotivnu predaju, posvećenost, obnovu – jednom rečju, nadahnuće – za koje je sada jasno shvatio da treba da bude nadahnuto, to jest puno duha (I na engleskom mala igra reči: inspired – nadahnuto; pošto je spirit – duh, inspirited – puno duha (Prim. prev.)). Drugim rečima, živost koja ne može opasti, već je neprestano puna

snage, bez obzira na okolnosti.

„Plod tog razmišljanja su", rekao je, „četiri principa, koji su mi omogućili ne samo da dobijem pokretačku snagu već i da održim njen duh tako da na njega ne mogu da utiču problemi i neuspesi.

1. Moram uvek da zadržim „pokretački" stav.
2. Moram da negujem svoj duh, da bih bio siguran da ću moći da zadržim „pokretački" stav i u dobru i u zlu.
3. Moram da se obnovim duhovno ako želim da uvek budem obnovljen duhom uma svog.
4. Moram da verujem i budem siguran da više ništa ne može da mi obori duh."

Delotvorni učinak ta četiri principa na ličnost, a zatim i karijeru tog čoveka bio je vidljiv ne samo u njegovom stavu, već i po poslovnim uspesima. „Ali ako objavite ovu priču", upozorio me je, „samo tražim da ne pomenete moje ime, jer ne bih hteo da neka moja neodgovornost promeni duhovnu osnovu u mom životu i tako prekine tok snage, jer mi je protok duhovne moći od vrhunske važnosti. To mi je donelo neke zadivljujuće promene u životu. A zatim i u porodici, pa sam onda sve to prihvatio i počeo da primenjujem ta razmišljanja na posao. A nedavno sam doživeo fantastičan duhovni preporod koji je napravio najbolju promenu u meni i u svemu što ima veze sa mnom", zaključio je.

Ljubav razbija mračne misli

Tokom svojih prvih ličnih iskustava sa odbacivanjem starih, zamornih i mrtvih misli i oživljavanjem otkrio sam da jednostavno zračenje ljubavi prema drugim ljudima ima gotovo čarobnu delotvornost. I kad god sam primetio da mi misli zastarevaju počinjao sam da tražim neku priliku da izrazim svoju ljubav nekim misaonim i ljubaznim delom, i ako sam se dovoljno potrudio, moj um je dobijao neku novu energiju i žar. A sa njima sam sticao i neku novu živost i

osećajnost. Taj postupak ima za mene ogromnu važnost.

Štaviše, čak i prisećanje na te trenutke izražavanja dobre volje i simpatije deluje kao ispiranje mozga od nakupljenih starih, zamornih i mračnih misli koje se uvek vraćaju, sem ako ih ne zaustavi neka jača psihička sila. Psihički i duhovni stavovi vrlo se efektivno leče ulivanjem pažljivih i brižnih misli koje prati istovrsno delovanje.

Hteo bih, povodom toga, da vam iznesem tri priče, koje su, vrlo čudno, vezane za tri božića nekih prethodnih godina. Ali sve tri su mi ostale u cećanju i dok se, naravno, trudim da uvek činim dobra dela, to sećanje na sledeće duboko ljudske događaje i dalje mi pomaže da odbacim stare, umorne, mlitave i mračne misli koje uvek teže da, kod svakoga od nas, loše utiču i preuzmu našu svest.

Desilo se na ulici Sinsinatija

Neke od najupečatljivijih godina svog dečaštva proveo sam u Sinsinatiju, u Ohaju. Još uvek se sećam velike božićne jelke na Trgu fontane – blistavih ukrasa i zamrznutih ulica kojima odjekuju božićne pesme. Gore, u istočnoj ulici Slobode, gde smo živeli, majka i otac su uvek imali prirodnu jelku sa pravim svećama, čarobnim svećama koje su zajedno sa jelkom odavale jedinstven i nezaboravan miris šume.

Jedne božićne večeri, kad sam imao dvanaest godina, išao sam sa ocem, sveštenikom u malo zakasnelu božićnu kupovinu. Obojici su nam bile pune ruke paketa i ja sam već bio umoran i pomalo nervozan. Razmišljao sam kako bih voleo da stignemo kući, kad mi je prišao jedan prosjak – mutnih očiju, neobrijan i prljav starac – dodirnuo me rukom nalik na kandžu po ramenu i tražio novac. Delovao je tako odbojno da sam instinktivno ustuknuo. Ali otac mi toplim glasom reče: „Normane, ovo je božićno veče. Ne treba da se tako ponašaš sa ljudima."

Nisam ga shvatio. „Tata", usprotivio sam se, „pa to je obična skitnica."

Moj otac progovori čvršćim glasom: „Možda nije postigao mnogo u životu, ali je ipak Božije dete." Zatim mi je pružio jedan

dolar – veliku sumu u to vreme, pogotovo za sveštеničke prihode. „Uzmi ovo i daj tom čoveku", rekao je. „I govori s njim sa poštovanjem. Reci mu da mu to daješ u ime Boga."

„Oh, tata", bunio sam se, „ja to ne mogu da uradim."

Očev glas je bio čvrst: „Idi i uradi to što sam ti rekao."

Tako sam protiv svoje volje potrčao za tim starcem i rekao: „Oprostite mi, gospodine. Dajem vam ovaj novac u ime Boga."

On je začuđeno pogledao u dolar, pa u mene. Onda mu se po licu razlio predivan osmeh, tako pun života i lepote da sam zaboravio kako je prljav i neobrijan. Zaboravio sam da je star i dronjav. Gotovo dvorskim pokretom je skinuo šešir. Ljubazno je rekao: „A ja vam zahvaljujem, mladi gospodine, u ime Boga."

Sva moja nervoza i mrzovolja su nestale. Ulice, kuće, sve oko mene je odjednom postalo lepo jer sam bio deo čuda koje sam video mnogo puta posle toga – promene koju ljudi dožive kad ih gledate kao Božiju decu, kada im pružite ljubav u ime Bebe koja je rođena pre dve hiljade godina u jednoj pojati u Vitlejemu, Osobe koja još živi i hoda sa nama, i obznanjuje svoje prisustvo.

To je bilo moje božićno otkriće te godine – zlatno ljudsko dostojanstvo koje je skriveno u svakoj duši, i čeka da zablista samo ako mu dozvolimo. Rano sam u životu počeo da shvatam da je pozitivni princip dubinski deo toplih ljudskih odnosa, i vrlo sam zahvalan zbog tog uvida.

Drama na kraju života

Moj otac je primio telefonski poziv kasno uveče, i to sa vrlo neobičnog mesta – iz kuće koja se nalazila u takozvanoj gradskoj zoni crvenih fenjera. Žena koja je vodila tu kuću rekla je da je jedna od devojaka vrlo bolesna, možda čak i na umoru. A devojka je u svojoj bolesti tražila sveštenika. Ova žena je nekako čula za mog oca, pastora jedne vrlo poznate crkve. Hoće li poći?

Moj otac nikada nije odbio nijedan poziv. Tiho je majci objasnio gde ide. Onda je ugledao mene. „Obuci se, Normane", rekao je, „hoću

da i ti pođeš."

Majka se zaprepastila. „Nemoj mi reći da ćeš povesti jednog petnaestogodišnjaka na to mesto!"

Otac je odgovorio: „Ima mnogo greha, tuge i očaja u ljudskom životu. Ne možemo Normana večno da krijemo od toga."

Išli smo snegom pokrivenim ulicama i sećam se kako su božićne jelke blistale i treperile u mraku. Stigli smo do velike starinske kuće. Jedna žena je otvorila vrata i povela nas do jedne sobe na spratu. Tu je u velikom mesinganom krevetu ležala izmučena, gotovo lutkasta devojka, tako bleda i krhka da je ličila na dete, jedva malo starija od mene.

Pre nego što je postao sveštenik, otac je bio lekar i shvatio je da je devojka ozbiljno bolesna. Kad je seo na krevet devojka ga je uhvatila za ruku. Prošaputala je da potiče iz dobre hrišćanske porodice i da joj je žao zbog onoga što je radila i života kojim je živela. Dodala je da je svesna da umire i da se boji. „Bila sam tako loša", rekla je. „Tako loša."

Stajao sam pored oca i slušao. Nisam znao može li iko ičim da joj pomogne. Ali otac je znao. Uhvatio je njenu ručicu svojim velikim i jakim rukama. „Ne postoje loše devojke. Ima devojaka koje se ponekad loše ponašaju, ali nema loših devojaka – ni loših dečaka – jer ih je stvorio Bog, a ono što On stvori dobro je. Veruješ li u Isusa?" Devojka je klimnula potvrdno. On je nastavio: „Hajde onda da čujem: Dragi Isuse, oprosti mi grehe moje." Ona je to ponovila. „Tako", rekao je on, „Bog $_{T}$e voli, Njegovo si dete, i oprostio ti je, i bilo kad da dođe taj trenutak, On će te povesti u tvoj nebeski dom."

Da i sto godina poživim, nikada neću zaboraviti taj ocećaj sjaja i slave koji je ušao u sobu kad je otac počeo da se moli za devojku koja je umirala. Na licima ostalih prisutnih žena bile su suze, kao i na mom. Sve prljavo i pokvareno je nestalo. Zaista je lepota zavladala na tom mestu zla. Ljubav rođena u Vitlejemu se opet otkrivala u mračnoj i tužnoj kući u Sinsinatiju, Ohajo, i ništa je nije moglo sprečiti u tome. Izgledalo je kao da je izbrisala svo zlo iz ljudskih srdaca.

To je bio moj poklon za taj Božić, to religijsko shvatanje da postoji dobro u svim ljudima, čak i u tužnim i ostavljenim, i da nikoga

ne treba napustiti zbog njegovih prošlih grešaka.

Nezaboravno božićno veče

Još jedno božićno veče, ovog puta u Bruklinu, Njujork. Bio sam srećan jer je u mojoj crkvi sve išlo kako treba. Bio sam mlad, neoženjen sveštenik i upravo sam se opraštao sa nekim prijateljima na stepeništu njihove kuće.

Duž cele ulice kuće su bile ukrašene u čast rođenja Isusovog. Odjednom sam na kući preko puta ugledao nekoliko venaca. Jedan je bio tradicionalno slavljenički, ukrašen i radostan. Ali traka na drugom je bila crna – simbol smrti u porodici, bio je to venac tuge. U to vreme je bio običaj da se takvi venci stavljaju na kuće tuge.

Nešto u toj neočekivanoj usporednosti radosti i tuge ostavilo je neobičan i dirljiv utisak na mene. Pitao sam svog domaćina za to. Rekao mi je da u toj kući živi jedan mladi par sa decom, ali on ih ne poznaje. Bili su novi u komšiluku.

Oprostio sam se i pošao niz ulicu. Ali pre nego što sam daleko odmakao, nešto me je nateralo da se vratim. Ni ja nisam znao te ljude. Ali to je bilo božićno veče i, ako je u njihovoj kući bilo radosti ili tuge, moj poziv je bio da ih podelim sa njima.

Oklevajući sam se popeo do vrata i zazvonio. Vrata je otvorio visok mladić i obratio mi se prijatnim glasom. Rekao sam mu da sam sveštenik iz obližnje crkve. Video sam vence i poželeo da izrazim svoje saučešće.

„Uđite", rekao je tiho. „Vrlo je ljubazno od vas što ste došli."

U kući je vladao mir. U dnevnoj sobi je gorela vatra u kaminu. U sredini sobe je stajao mali mrtvački kovčeg. U njemu je ležalo telo devojčice od oko šest todina. Čak i sada, posle toliko godina, pamtim kako je ležala u beloj haljinici, tako mlada i nežna. Pored je bila prazna stolica u kojoj je mladi čovek sedeo pored tela svog deteta.

Bio sam tako dirnut da nisam mogao da progovorim. *Kakvo božićno veče,* pomislio sam. Sasvim sami u novom kraju, bez prijatelja i rođaka, uz takav gubitak. Mladić kao da mi je pročitao

misli. „U redu je", rekao je kao da me ohrabruje. „Ona je sada sa Gospodom." Žena mu je, rekao je, na spratu sa dvoje mlađe dece. Poveo me je da je upoznam.

Mlada majka je nešto čitala dvojici dečačića. Imala je ljupko lice, tužnog ali mirnog izraza. I odjednom sam shvatio kako je ta mala porodica smogla snagu da stavi na vrata dva venca, od kojih jedan simbolizuje život, a drugi smrt. Mogli su to da učine jer su znali da je sve to jedan proces, da je sve deo Bbožijeg čudesnog milostivog i savršenog plana za sve nas. Oni su čuli za veliko obećanje: „Jer ja živim, i vi ćete živjeti" (Sveto jevanfelje po Jovanu 14-19). Čuli su ga i verovali. Zbog toga su mogli da idu napred sa ljubavlju i ponosom, hrabrošću i prihvatanjem.

Mladi par je pitao može li da se pridruži mojoj crkvi. I pridružili su se. Sprijateljili smo se. Mnogo godina je prošlo od tada ali nijedna nije otišla bez božićne čestitke u kojoj mi neko od članova njihove porodice izražava ljubav i zahvalnost.

Ali ja sam onaj ko je zahvalan („Sećanje na tri Božića", *Gajdpost*).

A glavni razlog moje zahvalnosti je to što su ta tri izraza ljubavi učinila nešto nezaboravno za mene. Otkrili su mi metod za stalno ispiranje iz mozga starih, zamornih i mračnih misli koje bi se sigurno nakupile u njemu ako ih ljubav i razumevanje ne bi izbacivali. Takvo gledanje pozitivnog principa bilo mi je od neprocenjive koristi.

Mreža loših misli može da zaustavi protok stvaralačkog nadahnuća i spreči sposobnost najveće delotvornosti u radu. A možda ništa u životu ne može namučiti čoveka kao misli potekle iz straha, mržnje ili utučenosti. Za ljude iz biblijskih vremena koji su imali takve probleme, govorilo se da su đavoli ušli u njih; to se zvalo demonska obuzetost. Kako je čovek postajao obrazovaniji, na takve stvari je sve više gledao sa osmehom. Ali su sa napredovanjem nauke neki istraživači ljudske psihe počeli da tvrde da čovek može da bude obuzet nečim što bi se moglo nazvati psihičkim duhovima, koji ostavljaju tako strašne posledice da uopšte nije preterano uporediti ih sa demonima.

Ubila je đavola

Iz sledećeg pisma ćemo videti da delovanje pozitivnog principa na psihu ima veliku moć na isterivanje đavolskog straha, jednog od najopasnijih neprijatelja ljudske cpehe i blagostanja:

Dr Normane Pile,

u velikoj kutiji sa knjigama kod jednog prijatelja našla sam vašu knjigu „Moć pozitivnog mišljenja". Ona mi je promenila život!

Mi živimo na jednom šumskom radilištu, 35 minuta leta udaljenom od najbližeg gradića.

Živela sam pod užasnim pritiskom straha. Sa četvoro vrlo živahne dece, mlađe od devet godina, bila sam na trenutke *prestrašena,* a najveći deo vremena uplašena; toliko da sam morala da se smirujem tabletama. Bez njih nisam uopšte mogla da funkcionišem, a sa njima sam *jedva* mogla. Bivala sam *sigurna* da nam avion neće doneti hranu ili lekove. Ili da će se deca povrediti ili razboleti. Ili da će sneg pasti ranije i muškarci prerano otići s posla.

Kad sam počela da čitam vašu knjigu, već više od nedelju dana nisam sređivala kuću. Možete da mislite na šta je ličila. Bila sam u stanju samo da šetam tamo-amo po njoj.

Mogla sam da se uživim u neku zanimljivu knjigu i tada nisam brinula. Vaša knjiga je bila poslednja u kutiji i nije me uopšte privlačila; niti sam u njoj videla snagu koja bi ukrotila divlju zver koja je skakala u meni.

Trebalo mi je tri dana da je pročitam. A to je bio rekord, jer obično pročitam knjigu za jedan dan. Isprobavala sam metode svih ljudi o kojima ste pisali. Bilo je to ludo; nijedan od njih nije delovao.

Tako sam nastavljala da čitam i pokušavam. Razum mi se vrteo u sve užim krugovima.

Jednog jutra sam ustala, uzela tablete (iz navike), i shvatila da sam celu noć spavala ne budeći se. To mi je probudilo ogromnu nadu. Ali, znala sam da neću moći da dobijem Veru. Pred kraj tog dana sam shvatila da je nada unutrašnjost vere, a mir i radost spoljašnost.

Te večeri nisam popila tablete za spavanje. Ne zbog vere i

nade, već zato što sam zaboravila.

Ja sam očekivala da se odmah desi neko čudo. A sada shvatam da se i desilo. Čudo stvaranja je trajalo sedam dana, a čudo života traje devet meseci. I mada se nije desilo tako brzo, ipak je to božije delo.

Sada više ne uzimam tablete. Hvala Bogu!

Prvi put u poslednjih šest meseci moja kuća je čista, kosa očešljana i nokti namazani.

Moj muž je vrlo ponosan na to što sam postigla, i jedne večeri je počeo da me zavitlava. Pitao je jesam li našla prijatelja. Rekla sam mu da jesam. Zove se Isus.

Čovek u paklu

Ispričaću vam još jedan događaj u vezi s jednim od najplodnijih američkih pisaca, mog dugogodišnjeg prijatelja, koji me je nazvao u moju kancelariju u selu Poling, u Njujorku, i bez uvoda mi rekao: „Ja sam u paklu."

„Odakle zoveš"? – upitao sam, ne shvatajući ozbiljnost toga što je rekao.

„Iz Denberija u Konektikatu", odgovorio je.

„Slušaj; Denbari (obližnji grad) baš ne odgovara tom opisu", rekao sam. „To je vrlo lep grad."

Čovek je, pomalo nervozno, uzvratio: „Pakao nije u Denbariju; u meni je, baš u mojoj glavi, i muka mi je od njega. Mogu li da dođem do tebe?"

Takav poziv se ne odbija. Najzad, gajim veliko poštovanje za njega kao genijalnog pisca i naklonost za prijatelja.

Šetao je po mojoj kancelariji. „Ne mogu više da pišem", besneo je. „Izgubio sam osećaj; nemam nadahnuća ni ideja, niti mogu da ih izrazim i ako se pojave. Kao da sam mrtav. Baš tako – sasvim mrtav." Pustio sam ga da se izduva, pa ga podsetio da ima nadmoćan um i izvanrednu zanatsku veštinu rukovanja i briljantnog izražavanja ideja i reči. „Ali ne mogu više dobro da razmišljam jer mi je glava puna loših misli koje me toliko opsedaju da jednostavno ne mogu da mislim

stvaralački."

„Dobro", rekao sam, „da vidimo kako to da isteramo. Hajde da izvršimo pravo očišćenje i pražnjenja uma, pa onda čišćenje uma. Očisti se slobodno, kao pravi, zbrkani jadnik pred svojim pastorom. I nemoj da se izmotavaš, jer ću znati ako počneš da mi pričaš nešto bez veze. Terapija neće delovati ako sasvim iskreno ne ispraznš sve te bolesne misli koje su ti preuzele um i otpočele proces razaranja tvoje sreće, a možda i tebe samog."

Dok je govorio, izbacio je iz sebe masu uplašenih i napetih misli, izmešanih sa jakim osećajem krivice, u tako neprekidnom nizu da je na videlo izašla psihoza, bez sumnje ukorenjena u nesvesnoj oblasti ličnosti. Taj proces mu je, očito, doneo trenutno olakšanje. Ali, predložio sam mu dubinsko psihološko savetovanje, na koje je on marljivo išao duži period vremena, i koje mu je pomoglo da najzad izbaci te stare, mrtve i mračne misli, i stekne. život kakvu nije imao već mesecima. U stvari, radosno je tvrdio da se nikada nije ocehao tako živim. Štaviše, bio je u stanju da održi svoju novooslobođenu psihičku snagu. „Ubio sam tog đavola", objavio je, „i izvukao se iz pakla, ili bi trebalo da kažem da sam izbacio pakao iz sebe. I srećan sam! Neverovatno je kako su te stare i nezdrave misli zaustavile nadahnuće i pokretačku snagu. Da čovek ne poveruje."

Ali, naravno, tako potpun oporavak jeste moguć. Ustvari, takvo odbacivanje ili otklanjanje starih, umornih, klonulih ili preplašenih misli oslobađa snažan protok moći u umu. I kad se taj egzorcizam dogodi, sile koje nadahnjuju i pokreću mogu opet neometano da deluju. Takav tretman, štaviše, omogućava čoveku da opet dođe do kontrole, tako da može lakše da održava svoj pozitivni princip bez obzira na pojavu bilo kakvih negativnih okolnosti.

Dakle, kad vas muče stare, negativne i mračne misli, šta možete da učinite da prevaziđete i popravite situaciju?

1. Energično iščistite te stare i nezdrave misli i otarasite ih se. Zauvek.
2. Preuzmite kontrolu nad svojim mislima umesto da dozvolite da one

kontrolišu vas.

3. Svake večeri ispraznite iz uma sve nesrećne misli, kao što praznite džepove.
4. „Obnovite se *duhom* uma svojega."
5. Budite ljubazni prema drugima, jer ništa ne može tako potpuno da rastera mrak kao briga i dobra volja.
6. Ubijte đavola svog straha, inferiornosti, ili bilo čega drugog. Nemojte to više da trpite. Sada – danas se oslobodite toga zauvek. Priznajte to, suočite se pa će vam i Bog pomoći da se izborite. Vi ćete pobediti.

ŠESTI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Neka vam devet čarobnih reči promeni život

Zaista je neverovatno kako moć reči ili njihove kombinacije mogu da utiču na ljude i situacije. Vilijem Lajon Felps, poznati pisac i profesor engleskog jezika, rekao je da se deset najvećih reči engleskog jezika nalazi u poznatoj rečenici iz *Hamleta:* „Biti il' ne biti, pitanje je sad." Teško se može pobiti da te reči sadrže svečanu i dalekovidu misao o ličnoj sudbini.

Jedan poznati šekspirovski glumac je jednom izjavio da je najveća rečenica stih od osam reči iz jedne stare crnačke crkvene pesme: „Niko ne zna nevolje koje prođoh, hvalite Boga!" Pobeda nad nevoljom, bez obzira na njenu veličinu, sigurno je vredna da se uzvikne „hvalite Boga"!

Jednom sam, na jednom kongresu, govorio na istu temu kao i čovek koji je održao neodoljiv govor u kome je tvrdio da se uspeh u bilo kom poslu ili poduhvatu može objasniti formulom od pet reči. Prateći više poduhvata od samog početka, pokazao je kako se njihovi uspesi duguju izvršenju stvaralačke ideje izraza od pet reči: „Otkrij potrebu i zadovolji je."

Ali postoji jedna kombinacija od devet reči, koja je uticala na možda više ljudi nego bilo koja druga, ikad izrečena tvrdnja. Ona je pokazala moć da izbriše poraz, povećava snagu, ukloni strah i savlada nesigurnost. Ona može svakome da pomogne da postane uspešnije ljudsko biće u najuzvišenijem značenju tog izraza. Zaista, tih devet reči ima neverovatnu moć da od vas napravi bilo šta što ste ikada poželeli da postanete, samo ako se primene suštinski. Evo te formule od devet reči: „Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje" (Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla). Ako ne pripadate Hrišćanskoj veri, jednostavno promenite reči: „Sve mogu u Bogu Gospodu, koji mi moć daje." Tih devet reči predstavljaju vašu formulu za nadahnuće, moć, pokretačku snagu i sposobnost da napredujete – i uvek samo napredujete. To je superdelotvorna moć pozitivnog

principa.

Kako je devet čarobnih reči promenilo jedan život

Ako mislite da ulepšavamo činjenice ili sumnjate u moć ovih devet reči da promene nečiji život ili pokrenu karijeru, pažljivo pročitajte sledeću, istinitu priču. Zatim razmislite o činjenici da se ono što zadesi jednog čoveka može desiti i drugom.

Govor koji sam jedne večeri držao u Denvilu, Virdžinija, prenošen je uživo preko radija širom Virdžinije i severne Karoline. U toj drugoj državi jedan mladić, Džordž Šin, vozio se kolima u blizini Relija, sa radiom uključenim baš na tu stanicu. Program ga je zainteresovao, pa je kasnije zamolio našeg predstavnika da dođe do njega. Posle tog razgovora, njegov pomoćnik, C. L. Dženkins, ispitao je našu fondaciju Hrišćanskog života, čija se uprava nalazi u Polingu, Njujork. G. Dženkins je dao pozitivan izveštaj o ciljevima i delatnostima ovog verskog preduzeća, koje podeli nekih 30 miliona primeraka hrišćanske i nadahnjujuće literature godišnje.

Tako sam predstavljen Džordžu Šinu, simpatičnom mladiću čija životna priča dramatično ilustruje način na koji verska posvećenost, velika pokretačka snaga i sveže misli mogu da stvore nešto zaista vredno od ljudskog bića.

Nekoliko godina ranije g. Šin i njegova majka su jedva sastavljali kraj sa krajem. Otac je umro i ostavio im dugove. Njegova majka, očigledno vrlo sposobna žena, sipala je benzin na cumpi, radila kao kasirka u samoposluzi i kao telefonistkinja. Džordž je prao kola, radio u pekari, i kasnije u fabrici pamučne robe. Jedno vreme je mopao da nosi odeću koju je dobijao od drugih. Te činjenice su ovde izložene da bi naglasile uspeh koji je kasnije postigao.

Završio je srednju školu „prilično skromnim" uspehom, kako sam skromno kaže. Da bi stekao diplomu morao je da pohađa letnju nastavu. Shvatio je di mu je, siromašnom, kakav je bio, potrebno obrazovanje, pa se upisao u birotehničku školu, radeći kao domar da

ne bi plaćao školarinu.

Domar napreduje

Tada se desio jedan od onih malih događaja iz kojih izrastaju velike stvari, i pošto je znao da rukuje malenkostima, pripremio je teren za ono veliko što će doći. Jedne subote, dok je čistio po školi, došle su dve mlade žene izvan grada da se raspitaju o školi, i Džordž je tim mogućim budućim učenicama izašao u susret. Za razliku od mnogih radnika u tom poslu on nije osorno odvratio: „Zar ne vidite da je škola zatvorena? To nije moj posao. Svratite u ponedeljak. Ne zamajavajte me." Takav odgovor, zaštitni znak neuspešnih, nije Džordžu ni pao na pamet. Ponosno je devojkama pokazao školu, učionice, biblioteku kao i sva učila, i na kraju primio njihove prijave za školu i novac za taksu. U ponedeljak ga je šef oslobodio domarskog posla i unapredio ga u službenika za upis učenika.

Džordž je na tom poslu bio vrlo uspešan, pa je i po završetku školovanja ostao da radi taj posao sa istim žarom. Vlasnik te birotehničke škole je otvarao i druge škole, i u jednom trenutku je Džordžu ponudio partnerstvo. Sada je bio na putu da zaista uspe u tom poslu – postao je partner u šest birotehničkih škola.

Nesreća dolazi

Partnerstvo je napredovalo možda prebrzo i počeli su novčani problemi. Škole su se približavale bankrotstvu. Džordž se posavetovao sa jednom pravničkom firmom, stručnim poslovnim savetnicima, iznevši svoje papire pred rukovodioce te firme i ovlašćenog računovođu. Oni su nekoliko sati proučavali njegovo knjigovodstvo i najzad rekli: „Bićemo otvoreni. Moraćete da dignete ruke od toga. Nema ni molitve za vas."

„Ne, ne", uzvratio je Džordž, „to ne može niti, ne sme biti."

Otupeo, pošao je međudržavnim putem br. 85, gotovo i ne videći kuda vozi, očiju zamagljenih suzama. Štrafte na putu kao da su mu dovikivale sumorni refren: „Poraz! Poraz! Poraz!" Savladan tim poraznim mislima, skrenuo je sa puta i stao, savivši se preko volana. „Nema ni molitve – nema ni molitve." Reči pravnika su mu odzvanjale u mozgu. A kada u mozgu zazvoni, on često otvara neke nove, moćne vidike, a baš to se desilo i u ovom primeru.

Odjednom mu je kroz glavu proletela strahovita misao. „Ma, *ima* molitve! Naravno da imam molitvu, ali ne onako kako je pravnik mislio. U molitvi mi je nada, u molitvi je odgovor." I tada je izgovorio jednostavnu molitvu, ali snažnu jer je uneo sebe u nju, i ona je pokrenula događaje sa neverovatnim posledicama. „Dragi Gospode", rekao je ponizno, „nikada nisam bio baš sjajan, ali toliko želim da stvaram. Želim da budem neko i pomažem ljudima. Predajem svoj život u Tvoje ruke da me vodiš i upravljaš mnome." Tada je dodao važno obećanje, koje će od propalog načiniti uspešnog čoveka: „Dragi Gospode, ako Ti budeš mislio, ja ću izvršavati. Amin."

Svakodnevno izgovarajući devet čarobnih reči, Džordž je počeo da rešava probleme sa novim samopouzdanjem i razmišljajući mnogo konstruktivnije. Počeo je da reorganizuje svoje škole i širi nastavni plan. Kada su videli da iskreno pokušava da unapredi posao, ljudi su počeli da dolaze da bi mu ponudili svoju finansijsku pomoć. Privlačile su ih njegove neosporne sposobnosti.

Dramatičan oporavak

Sada je stekao novu neobičnu sposobnost uma i duha. Postao je delotvorni industrijalac koji nadahnjuje. Broj učenika je rastao, lancu njegovih obrazovnih ustanova dodavane su nove škole. Što su više napredovali, to su više druge škole širom zemlje dolazile da se konsultuju sa njim. Danas nekadašnja bankrot organizacija ima preko pet hiljada učenika i osoblje od šest stotina službenika, i pruža savetničke usluge iz oblasti upravljanja za više od četrdeset

drugih poslovnih i opšteobrazovnih škola. Mada su škole unosne, zarada koju donose je relativno skromna u odnosu na zaradu od drugih poslova koje vode Džordž Šin i partneri – savetnička agencija, firma za prodaju automobila, osiguranje, prodaja nameštaja i opreme, i tako dalje.

Šin, poznati dobrotvor, daje više od 10 % svojih prihoda za verski rad. On sa svojom ženom i decom živi skromno. On lično stoji sa obe noge na zemlji, prihvatajući svoj nagli uspeh jednostavno i skromno. Nedavno je taj primalac poznatog priznanja Horacio Alger, koje se dodeljuje onima koji su postigli izvanredan uspeh počevši od samog dna, iskreno priznao da uspeh duguje „Božijoj pomoći u mom životu." On često govori o crkvama i raznim drugim organizacijama pominjući u svakom govoru „čudo koje je Bog učinio" za njega, u partnerstvu u kome „Bog misli, a ja radim". Njegova fondacija kroz stipendije vrlo darežljivo pomaže obrazovanje sveštenika kao i druge verske poduhvate, uključujući tu i fondaciju Hrišćanskog života.

Neko će možda primetiti da je tako otvorena verska posvećenost vredna poštovanja, ali ipak malo neobična za uspešnog poslovnog čoveka. Ali, Šin nije nimalo neobičan. On je običan Amerikanac koji je imao tešku mladost, ali i pokretačke snage da izgradi stvaralački život. Tu živu pokretačku snagu dobio je kroz žarku molitvu u trenutku kad je bio pred porazom. Posledica toga bila je da je on „sve predao Gospodu" i prihvatio veru u devet čarobnih reči. Iskustvo gospodina Šina pokazuje da svako ko prihvati takav program zaista može da napravi izvanredna dostignuća.

Ne treba da trpimo poraze. Nismo rođeni za poraz; rođeni smo za uspeh. A tajna uspeha je u odbacivanju negativnosti i opravdanja. Ako prihvati Božiji program, politiku davanja i verovanje u naporan rad uz stalnu primenu pozitivnog principa, svako može da postane ono što želi da bude. Postići će cilj ako to dovoljno snažno želi.

Verujte sebi

„Samopouzdanje je prva tajna uspeha", često govori Ralf Valdo Emerson. Suštinskom primenom devet čarobnih reči čovek otkriva da zaista može „sve da učini". Tada je na putu da ostvari najvažniji od svih preduslova uspeha – samopoverenje i samopouzdanje. Jedno je sigurno: Put do uspeha nikad ne vodi preko trome nesigurnosti i licimernog kompleksa manje vrednosti. Uspeh zahteva skroman ali stvaran ocehaj doraslosti, obično samopoštovanje, sa uverenjem da možete da uradite ono što želite.

Antički mudrac Vergilije je rekao: „Uspeh hrabri neke, jer misle da mogu" (Eneida, 5. pjevanje (Preveo Mladen S. Atanasijević – prim. prev.)). A i Gete se složio sa tim životnim principom, rekavši: „Pa ako se u sebe uzdate, pouzdaće se i drugi u vas" (Faust, 1. deo, scena sa učenikom (Preveo Branimir Živojinović – prim. prev.)). Poštovanje devet čarobnih reči vodi normalnom i razumnom samopoverenju i verovanju u vrednost i postojanje sopstvene ličnosti.

Jedan australijski list doneo je fascinantnu priču o mom prijatelju, ser Džonu Valtonu iz Sidneja (Sidnejski San-herald). Članak je isticao uticaj pozitivnog razmišljanja i vere u izvanrednoj karijeri ser Džona, koji mi je jednom rekao da je u mladosti patio od nesigurnosti i verovanja u poraz. Novinar je, opisujući karijeru tog poznatog trgovca, isticao naprednu i delotvornu formulu od jedanaest reči, koja mu je pomogla da zadrži pokretačku snagu na uspešnom nivou velikih dostignuća:

Ovaj uspešni 71-godišnji industrijalac ove nedelje je objavio da odlazi u peiziju, posle 45 godina neprekidnog rada.

Čovek koji je počeo zarađujući jedan šiling nedeljno kao pomoćni radnik u fabrici, verujte da na vrhu ima još mesta za one koji se probijaju svojim radom.

„Ne znam šta bi moglo da zaustavi čoveka koji je spreman da se izbori za svoj uspeh", rekao je ser Džon.

„Mislim da uvek postoje šanse za uspeh, ali verujem da ogromna većina ljudi zaista ne daje sve od sebe i diže ruke kad naiđu problemi.

Morate naporno da radite, da mnogo želite i da sebe ulažete do krajnjih granica pre nego što postignete cilj", rekao je.

„Ja sam pročitao knjigu pod naslovom *Moć pozitivnog mišljenja* dr Normana Vinsenta Pila.

Bio sam zaista oduševljen, pa sam otišao u njegovu crkvu u Njujorku, da čujem kako govori.

Govorio je o veri, koristeći reči iz Biblije: Ako imate vjere koliko zrno gorušično, ništa neće vam biti nemoguće (ser Džonova formula od jedanaest reči).

Od tada sam prihvatio njegovu filozofiju – čovek može sve ako veruje u sebe.

Zbog toga nosim znak gorušice, da me podseti da mogu da postignem sve što poželim, rekao je.

Ali nije uvek sve išlo glatko za ser Džona.

Toplim glasom se prisećao kako je imao problema u školi i kasnije na poslu, pa se onda predao uživanju.

„Do 26. godine sam jednostavno puštao da me voda nosi", rekao je. „Imao sam uspešne poslove, ali sam bio nestalan. Onda sam sabrao svoje račune, prestao da pušim i pijem, i zaposlio se kao prodavac u Nešenel Keš Redžister kompaniji."

Unapređen je u direktora u Novom Južnom Velsu, a kasnije je postao direktor za celu Australiju.

"Ovo će zvučati strašno hvalisavo, ali uspeh me nije iznenadio", rekao je.

Ser Džon je 1951. godine, uz pomoć dvojice bivših direktora NKR kompanije, kupio Mardoka – iscrpljenu trgovinu muške odeće, koja će postati prva u jednom od najvećih lanaca maloprodajnih trgovina u Australiji.

Džinovski američki trgovac na malo, Sirs Robak, bio je oduševljen naglim napretkom te kompanije, pa je uložio novac u njenu budućnost.

Godine 1970. kraljica Elizabeta II je Džonu Valtonu dodelila titulu viteza.

Verujte u sebe

Ser Džon Valton je, kao nesiguran, zalutali mladić kome je smetao i kompleks manje vrednosti, morao da nauči da veruje sebi i da stekne poverenje u sebe ako želi da ostvari svoje snove i nade. On je sebe našao u filozofiji i veri sadržanim u biblijskim pozitivnim učenjima. Njegova karijera govori istinu da, kad neko nauči da veruje u Boga i veruje mu sasvim i potpuno, on nauči da veruje i u sebe. A to je logična posledica, jer svaka jedinka stvorena od Boga ima u sebi nešto božansko, što pozitivno verovanje može da oslobodi.

Neki ljudi, mislim neuverljivo, tvrde da je poverenje u sebe kao posledica vere u Boga, „korišćenje Boga" za svoje interese. Ali, kako ja gledam na to, svakoj Stvoriteljevoj jedinki je urođen nagon, potreba ili podsticajna snaga da stvori ono najbolje što može od sebe na ovom svetu. To, naravno, ne znači da čovek treba da napreduje na račun drugih. To znači samo da je osnovna sila u ljudskoj prirodi Božanska priroda, što opet znači da smo stvoreni sa samopouzdanjem koje nam je potrebno za suočavanje sa iskušenjima i odgovornostima.

Pošto je ova knjiga do izvesne mere zasnovana i na iskustvima svog stvaraoca, moram da priznam da je jedan od glavnih problema koji su me mučili bilo i preterano samopouzdanje. Ja sam često govorio da je moj kompleks manje vrednosti bio možda i najveći koji je ikada postojao u Ohaju, mojoj rodnoj državi. Bio sam stidljiv, povučen, plašljiv, ćutljiv i zbunljiv. Reč „zbunljiv" se retko koristi u običnom govoru, mada je to u stvari vrlo opisan termin koji, bukvalno, znači biti zbunjen. Gotovo sve u okolini je poražavajuće uticalo na mene.

Čudno, ali uprkos tim patetičnim osećajima manje vrednosti, uvek sam želeo da govorim pred masom. Bio sam očaran slušajući neke tadašnje govornike, političare poput Teodora Ruzvelta i Vilijema Dženingsa Brajana, i izvrsne propovednike – velike umetnike javnih skupova. Želeo sam da budem kao oni. U to vreme je bilo mnogo zapaženih govornika za propovedaonicom kao i za

govornicom. Možda je to bilo zlatno doba javnog govorništva. To je bilo jedno vreme u američkoj istoriji u kome je bilo bezbroj ljudi sa, kasnije retko viđenim, darom da svim govorništvom uzburkaju slušalište. Bilo je uzbudljivo slušati ih, a malom, plašljivom dsčaku sa kompleksom manje vrednosti oni su predstavljali junake kojima se divi iz daljine.

Jednom je u Grenvil, Ohajo, došao Vilijem Dženings Brajan, jedan od najvećih javnih govornika koje je ova zemlja ikada stvorila i trostruki predsednički kandidat. Govorio je sa improvizovane platforme u dvorištu srednje škole, okružen velikom masom ljudi iz cele okoline. Pridružio mi se još jedan momak, stidljiv kao i ja, trudeći se da izgleda sigurno i odvažno, što je uobičajeni oblik zamene kompleksa manje vrednosti. Našli smo jednu veliku cigaru, presekli je na pola i zavukli se pod govorničku platformu da krišom povučemo prve dimove. Posle prvih nekoliko dimova meni se smučilo, zaista smučilo, toliko da sam tada završio sa pušenjem. I danas se sećam kako sam ležao ispod te platforme dok je veliki govornik lupao nogom i vikao iznad mene. Moja hrabrost je nestala i opet sam postao onaj isti stidljivi i plašljivi zečić.

Naučio je tajnu samopouzdanja

Moj otac je bio izvrstan govornik koga su zvali iz svih krajeva Ohaja povodom raznoraznih događaja. Jednom je, na državnom kongresu republikanaca u Kolumbusu, održao molitvu u kojoj je tako rečito opisao uzbudljive događaje američke istorije i velike vođe (sve republikance) koje je ona stvorila da ga je, kad je rekao „amin", gledalište nagradilo gromoglasnim aplauzom. Predsednik kongresa je rekao da je to bio „najbolji govor ikada održan na nekom političkom skupu u Ohaju". Ali otac ga je skromno podsetio da je taj govor u stvari bio molitva Bogu.

U svakom slučaju, otac je shvatio moj san da postanem govornik i snažno je uticao na moju nervozu i sramežljivost jer je te osećaje i sam iskusio u mladosti. Prvo mi je objasnio da govornik

mora da ima poruku u koju potpuno veruje: i mora da bude sasvim iskren, jer ako u njemu postoji išta lažno, ono će jasno i glasno izaći na videlo. Rekao mi je i da zaista veliki govornik mora da voli ljude i želi da im pomogne. A da bi uspeo, mora ljudima da govori rečnikom njihovih sopstvenih misli i jezika, koristeći ilustracije sa kojima oni mogu da se poistovete. Kazao je da isto kao što planina skuplja vlagu i vraća je zemlji u obliku kiše, tako i veliki govornik skuplja nade, snove i potrebe ljudi, a vraća im nadahnuće koje će im pomoći da shvate vrednosti koje traže.

Moj otac je shvatio da ima problem sa jakim osećajem manje vrednosti kod svog sina i da neće mnogo pomoći ako mu kaže da sam počne da veruje u sebe i počne da ide kao čovek, umesto da puzi kao crv. Pošto je, pre nego što je postao propovednik, bio lekar, i iz obe nauke je izvukao jednostavno shvatanje nosledica podsvesnih stavova o stvaranju reakcija ličnosti, i znao je da samo njihovo dubinsko ispravljanje može da mi donese samopouzdanje. Vešto i pažljivo je radio na poraznim stavovima svog mladog sina. Mesecima je govorio činjenicu da samo suštinska promena u dečačkoj prirodi može da ga oslobodi zahvata osećanja manje vrednosti i nedoraslosti. Nikada nije koristio površne metode poput onog: „Saberi se, budi čovek. Nemoj da puziš kroz život kao kukavica." Ne, moj otac je bio suviše mudar za to. Samo me je ohrabrivao u nadi da postoje odgovori i načini za promenu, i postepeno me je doveo do nje.

Rekao mi je devet čarobnih reči

Jedne divne letnje nedelje, posle crkve, otac me je poveo u dugu šetnju izvan Grinvila, u kome smo živeli. Šetali smo nekoliko kilometara preko livada, mirnim provincijskim putem i kroz šumu. Sećam se sa toplinom kako smo na jednoj farmi zastali da se pozdravimo sa porodicom, čiji su članovi pripadali njegovoj crkvi. Izneli su nam po čašu hladnog mleka, kolača i možda najukusniji domaći sladoled koji sam ikad okusio. Bio je tako lep da taj trenutak

pamtim i danas.

U sumrak smo krenuli natrag, kući, da prepešamimo još osam ili devet kilometara. Dok se sunce spuštalo na zapad i obasjavalo nas bojama zalaska, seli smo na dva panja da se odmorimo gledajući polja oblasti Darki, jednog od najbogatijih poljoprivrednih krajeva u Americi. Tata mi je rekao: „Normane, mislim da samo Isus Hristos može da promeni tvoj život. Ako se predaš u Njegove ruke, On će odneti sve tvoje strahove i nesigurnosti, sve te ništavne osećaje manje vrednosti. Pomoći će ti da postaneš samouveren i jak. Ako želiš da budeš govornik koji može da pokreće umove i srca ljudi i žena, pusti da Isus zavlada tvojim sopstvenim umom i srcem. A to treba da učiniš sada, kad je tu tvoj otac koji te voli u veruje u tebe." Rekavši to, na starinski način je klekao pored panja na kome je sedeo; klekao sam i ja, i on me je posvetio Hristu.

„Od sada", rekao je dok smo se stazom spuštali prema našoj kućici, „zauvek zapamti ovu istinu – sa Isusom koji ti pomaže možeš da budeš samouveren i jak, i da živiš lepim životom. Upamti i nikad nemoj da zaboraviš da devet čarobnih reči može da ti promeni život: „Sve mogu u Isusu Hristu..""

Moj otac je bio divan čovek, muškarac, velika i neobična ličnost. Njega već dugo nema na ovom svetu, ali on još živi i uvek he živeti u meni, jer mi je tog letnjeg popodneva otkrio značenje snažnog i toplog očinstva, i poveo me do Izvora samopouzdanja.

Mnogo godina je prošlo od te šetnje u letnje popodne, ali danas, kad osetim kandže stare nesigurnosti kroz maglu vremena čujem očev glas kako mi poznatim starinskim naglaskom kaže: „Ne boj se; seti se devet čarobnih reči." Danas tri do četiri puta nedeljno putujem u sve krajeve Sjedinjenih država i Kanade, pa čak i u prekomorske zemlje, da bih govorio na nekom velikom skupu. Ali opet se s vremena na vreme desi da, upravo u trenutku kad sam najavljen, naiđe stari strah da to neću moći da učinim; stare nesigurnosti žele da zavladaju. Tada se setim svog oca, koji još uvek vodi sina rečima: „Sve možeš u Hristu." Tada povratim veru u Njega i uradim ono najbolje što mogu. Dugujem mu svoju ogromnu zahvalnost za devet čarobnih reči koje su mi promenile život i

nastavile svakodnevno upravljanje njime.

Devet čarobnih reči u trenucima krize

Dešava se ljudima da se suoče sa krizama i teškim situacijama, u kojima devet čarobnih reči daju snagu potrebnu u takvim situacijama. Obećanje da „sve mogu u Hristu..." je iz problema izvuklo možda više ljudi nego bilo koje druge. Poput čoveka koga sam jednom sreo na ulici i sa kojim sam popričao jedva pet minuta. Zaustavio me je da mi kaže kako „pliva kroz duboku i mračnu vodu", da upotrebim njegovu sopstvenu dramatičnu frazu. Dok smo stajali na trotoaru te ulice, sa gustim motornim i pešačkim saobraćajem oko nas, prisećao se gomile svojih problema. Žena mu je u bolnici čekala na operaciju. Upravo mu je smanjena plata. Sin tinejdžer mu je imao problema sa zakonom. I nije bio siguran da će moći da plati sve račune. „Samo jedno za drugim", rekao je pa dodao: „zar nije čudno kako problemi dolaze u gomili, svi odjednom?"

Počeo sam da objašnjavam kako bi trebalo raditi na njegovim problemima, ali on me je zaustavio. „Ne brinite," rekao je. „Samo sam iskoristio priliku kad sam vas sreo, da nekome ispričam muku. Ali ustvari, vladam situacijom. Ništa ne može da me obori, i sve će se to dobro završiti." I tu na ulici sam ih opet čuo – devet čarobnih reči – i nikada mi nisu zvučale dramatičnije i stvarnije nego kad je taj čovek, do guše u problemima, samouvereno rekao: „Sve mogu u Hristu..." On je imao ono što je potrebno za napredovanje.

Još jedan dokaz moći tih izvanrednih devet reči dobio sam na govorničkoj turneji među američkim vojnicima u Vijetnamu, u vreme najžešćeg rata. Trebalo je da održim opelo na jednoj predstraži za marinsku diviziju sa broda 44. Izginuo je veći broj ljudi i njihovi saborci su se okupili da im u svečanoj službi odaju poštu. Bio je to nezaboravan doživljaj, to obraćanje nekim sedam stotina ljudi, vrlo blizu vatrene linije, u prilici u kojoj niko od nas nije mogao da ostane ravnodušan.

Pre susreta sam proveo nekoliko minuta sa grupom vojnih sveštenika. Jedan od njih, rimokatolički sveštenik, trebalo je da ode nekoliko kilometara dalje, da pričesti vojnike na jednom vrlo opasnom isturenog položaju. Da bi došao do njih, taj sveštenik je i sam morao da prelazi preko minskih polja na kojima uvek postoji opasnost da se nagazi na minu i pogine.

„Jeste li se sami prijavili za tu dužnost", upitao sam ga.

„Da", odgovorio je.

„Zašto"? – pitao sam dalje.

„Zašto"? – ponovio je. „Pa, zato što služim našeg Gospoda, a ti ljudi su Njegova deca. Oni su Njegovo stado, a ja njihov pastir."

Bio sam duboko ganut tom jednostavnom iskrenošću posvećenog čoveka koji je bio spreman da rizikuje i život za svoje „stado", konkretno, usamljene američke mladiće sa vrlo opasnog položaja. „Za to je verovatno potrebno mnogo hraborsti", rekao sam zadivljeno.

Dobio sam klasičan odgovor: „Oh, ne znam. Samo se oslanjam na pomoć koju ću uvek dobijati." Zastao je, pa dodao: „On me nikada nije izneverio, niti će, bez obzira šta se desi." Rekavši to, otišao je prema opasnosti, možda i smrti. Taj čovek i njegova sudbina su ostavili dubok utisak na mene. Sve je stavio na devet čarobnih reči. Imao je nadahnuće i podsticaj da pomaže ljudima i služi Bogu. A imao js i moć da napreduje. Pozitivni princip je bio njegov način života.

A sada da rezimiramo ideje iz ovog poglavlja:

1. Moć reči da promene vaš život daje najveću pomoć kroz devet čarobnih reči: „Sve mogu u Hristu..."
2. Tih devet reči he vam pomoći da prevaziđete svaki poraz.
3. Nikad ne mislite da „nema ni molitve" za vas. *Postoji* molitva koja he vam pomoći.
4. Duhovna posvećenost nije za čudake nego za „posedovne" ljude.
5. Poverenje i samopouzdanje su sporedni proizvodi devet čarobnih reči.

6. Neka samopouzdanje nokautira vaš osećaj manje vrednosti.
7. U krizama pustite da devet reči preuzmu stvar. One će vas provesti kroz sve i bilo šta.
8. U trenucima opasnosti neko uvek pazi na vas.
9. Živite sa čvrstom verom da nikada nećete biti ostavljeni.

SEDMI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Vi možete da učinite čuda ako uporno pokušavate

Ako zaista pokušate, možete...! Tačno je da stvari za koje sada mislite da su vas oborile, porazile, smlatile – mogu biti sređene, savladane, prevaziđene. A kako? Jednostavno, *pokušajima*. Samo vrdo mali broj onih koji uspevaju na ovom svetu su zaista superinteligentni. U svakom slučaju, imaju jednu osobinu koja ih pokreće: oni se samo trude. Nikada nećete saznati šta možete ako ne pokušate – jednostavno, pokušate. To je ta igra.

Stav prema teškoćama i problemima je najvažniji činilac u njihovoj kontroli i savladavanju. Pisac nadahnuća Kermit V. Lek (To je vaš život; Jedan mali korak, jedan džinovski skok – ciljevi) izveštava u univerzitetskom istraživačkom programu koji treba da odredi činioce formule uspeha. Na spisku ih je četiri: I.Q., znanje, veština i stav. I prema Leku, stav zauzima zapanjujućih 93 odsto uspeha. Od vrhunske je važnosti stav stalno-ću-pokušavati, nikad-se-neću-predati, držaću-se-toga, motaću-se-tuda, napredovaću.

Majka nas je terala da istrajemo

Moja majka je bila prijatna i nežna žena. Ali je znala i da zahteva vrlo strogu disciplinu kad se radilo o jednoj stvari koju deci nije dozvoljavala, a to je da odustanu. Još čujem njen jasan i siguran glas, kako kaže: „Pamtite i nikad ne zaboravite: Pilovi se nikad ne predaju." Trudila se da u glave svoje dece ugradi čvrstinu, istrajnost i izdržljivost

Meni je, od svih školskih predmeta, matematika bila najteža. Voleo sam engleski i istoriju, i marljivo i uporno ih učio, ali moram da priznam da sam pokušavao da zabušavam, da kažem, na matematici. Ali, mislite li da me je majka pustila da se tako provučem? Teško. „Ti možeš to da savladaš ako se budeš trudio i

uvek trudio, i bez prestanka trudio", tvrdila je, i dodavala: „Mogao bi sam da se potrudiš i savladaš to, jer ću ja lično da te teram da radiš dok ne uspeš u tome." Pa, mudra disciplina moje majke se isplatila jer sam, mada nikad ne položivši profesuru iz matematike, posledično naučio životnu lekciju da čovek, prosto trudom, osvaja jednu od najvećih tajni uspeha.

Suština je u tome da oni koji usavrše tehniku „truda i pokušaja" ne moraju biti obdareni briljantnim talentom, ali nalaze svoje mesto u životu i uzdižu se ponekad do zvezda, jer postaju nesavladivi i neporazni takmičari. Oni jednostavno ne mogu da prihvate osrednjost ili da prestanu da streme prema nekom svom savršenstvu.

Taj Kob – uvek takmičar

Dobra knjiga pokojnog Rikija Brenča, koja dokumentovano govori o našoj večnoj nacionalnoj igri predstavlja klasiku u svojoj vrsti, posebno po ocenama velikih igrača u istoriji bejzbola i osobina koje čine vrhunskog igrača bejzbola.

Rikijev izbor dvojice najvećih igrača svih vremena, bar do danas, pao je na Honusa Vagnera, poznatog međubaznog igrača iz picburškog bejzbol-kluba i na Taja Koba, besmrtnog Džordžijanca iz detroitskog kluba. On je Koba opisao kao „izbor tog *jednog* igrača za *jednu* utakmicu, koja je *morala* biti dobijena". Riki kaže da Kob nije imao spretnu ruku; ali da bi to nadoknadio, gotovo po ceo dan je vežbao bacanje lopte iz spoljnog polja. Hteo je da postigne da lopta odskoči kada udari o zemlju pri prvom dodiru, i da ne odskoči nepravilno. To bi značilo, da on ima potpunu kontrolu rotacije i odgovarajuće putanje. „Ko je još čuo", pita Riki, „za bejzbol-igrača koji se dobrovoljno i sam izložio tako napornom vežbanju? Tako je postigao bolju preciznost, visinu bacanja i dobru rotaciju, što ga je učinilo najvećim od svih igrača u polju."

Kob nikada nije omanuo u bacanju iz spoljnog dela polja. Uvek je bacao sa mesta na kome je uhvatio loptu. On je

pretpostavljao da „trkač juri punom brzinom, i pretrčaće 4,5 metara dok ja pređem 1,5". Postao je užas za napadačke trkače jer se uvek trudio da od sebe stvori što savršeniju bejzbol mašinu. Riki ga je opisao kao „najboljeg i najvrednijeg učenika bejzbola – najvećeg perfekcionistu i napada i odbrane". U karijeri je imao prosek udaranja od 0,367 po utakmici i gotovo neverovatan rekord od 892 ukradene baze.

Zig Zigler je popularni govornik nadahnuća na susretima trgovaca. U svojoj fascinantnoj knjizi *Vidimo se na vrhu* on iznosi priču o Taju Kobu, koja daje još jedan primer principa „truda„ koji je od njega stvorio bejzbolskog besmrtnika. On je na prvoj bazi imao nervoznu naviku da udari bazno jastuče. Tajna je otkrivena tek kada je napustio igru. Udarivši jastuče dovoljno jako, Kob je mogao da ga punih pet santimetara približi drugoj bazi. Verovao je da mu to uvećava šanse da ukrade drugu bazu ili sigurno stigne do nje kod udarca. Takmičenje, takmičenje, takmičenje – to je napredni duh pomoću koga he onaj ko se trudi sigurno postići rekordne uspehe.

Trud se, naravno, ne isplati ako je samo trenutan, već to mora da bude stalni proces i uvek na visokom nivou. Ako se tako radi cilj će biti postignut, a zadatak izvršen. Dalje, dalje, dalje, formula je uspeha od tri stavke. Šteta je, opet, u tome što mnogi pojedinci ne idu dovoljno dalje već se umore, obeshrabre, ili ih savlada osećaj uzaludnosti.

Zato oni jednostavno prestanu da se trude i pokušavaju. „Nema svrhe, dižem ruke." Rekavši to, predaju se vrhunskom porazu. Jednostavno prekidaju. A često bi, da su se samo još malo potrudili, cilj u koji su uložili toliko napora bio postignut. Kako je to patetično, dići ruke i prekinuti baš kada, ne znajući, možete da postignete cilj. Dr V. Rejmond Edman citira reči Vilijema J. Kamerona kao poslovicu: „Poslednji napor, koji može da vas dotuče, često postaje pobednički zahvat (Iz knjige dr V. Rejmonda Edmana: „Disciplina života")".

Negde sam čuo priču o jednom tragaču za zlatom u ono staro doba Divljeg zapada. On je danima kopao u potrazi za zlatnom žicom za koju je bio siguran da je tu negde. Dan za danom je udarao pijukom i znojio se. Ali najzad je podlegao virusu obeshrabrenja.

Sumornim zamahom uzaludnosti je zario pijuk u zemlju, skupio opremu i otišao. Mnogo godina kasnije je, ni dva metra od zarđalog pijuka i istrulele drške nađena zlatna žica. Ustrajte, motajte se tuda, napredujte – to je odgovor. To je pozitivni princip koji donosi rezultate, dostiže ciljeve i postiže uspehe.

Kako da nastavite napredovanje?

Za rešavanje problema dugotrajnog, neprestanog truda potrebno je upotrebiti moć mašte, tehniku zamišljanja. Stvorite psihičku sliku ili odraz cilja koji želite da postignete i drugu sliku cilja, u trenutnom procesu ostvarivanja, i olakšali ste sebi breme napora.

Želite, na primer, lepu kuću. Šta ćete učiniti da dođete do nje? Naravno, štedećete i raditi što više. Ali, to može da bude dug i težak proces koji će oduzeti polet vašem trudu. Dakle, zamislite sliku te kuće kao već izgrađene. Eto je kako stoji, sa sve travnjakom, stablima i cvećem okolo. Samo što ne čujete ključ u bravi dok se spremate da uđete. Ciljevi koje treba ostvariti uvek se prvo formiraju psihički pre materijalnog ostvarivanja.

U Njujorku živi čovek koga je jedan od mojih govora pokrenuo da krene s poslom koji je odavno želeo da otvori, ali je sve odlagao zbog nesigurnosti da će izdržati. Stekavši hrabrost da krene, otkrio je da sve ide polako i s teškoćama. Bio je uporan i vredan čovek, ali je bilo sve očiglednije da je počeo da se zamara i gubi pokretačku snagu. Tada sam mu u jednom razgovoru opisao ono što je Maksvel Malc nazivao „principom zemišljanja". Predložio sam mu da odmah počne da budi maštu zamišljanjem poslovnog uspeha, da vidi niz uspeha u svom poslu koji na kraju postiže dobre rezultate. Pokazao se kao odličan učenik principa naučne istine, jer je počeo da pretpostavlja najbolje, zamišljajući najbolje i nižući uspeh za uspehom u svom poslu.

Molite se, zamišljajte, trudite se i ostvarujte

Bilo je vrlo zanimljivo, čak nadahnjujuće, posmatrati čoveka koji je upotrebio tehniku živog zamišljanja koja je, udružena sa željom da se uspe na poslu, vrednim i marljivim radom, i koncentracijom, počela da daje sigurne rezultate. Kad je bio siguran da je sa uspehom otvorio posao, izneo je formulu od četiri stavke koja mu je donela uspeh. Ta formula glasi: (1) Molite se, (2) Zamišljajte, (3) Trudite se, (4) Ostvarujte. Naravno, tim neobičnim objašnjenjem je hteo da kaže da su ga molitve vodile i davale mu snagu. Zatim je počeo da stvara psihičku sliku ili odraz svog poduhvata kao već uspešnog posla. Zatim je uložio mnogo truda u sve to. I najzad se, i kod njega, pokazalo na delu da snažno zamišljeni odraz, potpomognut velikim uloženim trudom, zaista može da ostvari dobre rezultate. Bio je u stanju ne samo da stvori živu pokretačku snagu, već i da je zadrži kroz razne teškoće na koje je nailazio.

Postupak *molitve, zamišljanja, truda i ostvarivanja* snažno utiče na događaje u životu onoga ko zna da je upotrebi. Roj Barkhart je živeo po tom stvaralačkom principu koji je u stvari odgovoran za, naizgled, neverovatan uspeh koji je postigao.

Poslužićemo se jednim događajem kao primerom zapanjujućeg misaonog sistema osobenog za njegov izvanredno uspešan život. Jednom prilikom je u svom gradu, Kolumbusu, Ohajo, pokrenuo kampanju za organizaciju nazvanu Komšije sveta, čiji je sadašnji predsednik moj prijatelj Džon Piters. To je organizacija za brigu o unesrećenima. Roj Barkhart je sazvao veliki skup u starom Memorijal holu u Kolumbusu, i pozvao me da govorim. Likujući mi je rekao da je zamislio veliki odziv sugrađana na tom skupu.

Hala je puna

Stigao sam u Kolumbus oko dva sata tog dana kada je trebalo da se skup održi, po jakom pljusku. Skup je trebalo da počne u osam uveče. Nebo je obećavalo dužu kišu, koja je padala u naletima dok

sam iz aviona pretrčavao u aerodromsku zgradu. Tu sam se sreo sa Rojem, koji je imao najoduševljeniji izraz na licu. „Drago mi je da te vidim"! – uzviknuo je, pozdravljajući me. „Dobro je što si došao u Kolumbus. Hala je puna, hala je puna."

„Kako to misliš, 'Hala je puna'?" – upitao sam ga zbunjeno. „Nije valjda da je gledalište od tri hiljade sedišta puno u dva popodne, po kišnom danu, kad skup treba da počne tek za šest sati?"

„Hala je puna", ponovio je, „do zadnjeg mesta na balkonu, i sve je spremno za izvanredan događaj." Tada sam shvatio. On je zamislio punu halu. Držao je u glavi sliku pune kuće i raspoloženog gledališta.

U 7,45 uveče, stigao sam u halu u Broud ulici, pod divljom olujom. Polumokar, izašao sam na pozornicu, i šta sam ugledao? Raspoloženo gledalište, sva zauzeta sedišta i zainteresovane posmatrače koji su stajali sa strane. Pogledao sam Roja, koji je blistao. Je li bio iznenađen? Nimalo. On je to zamislio, naslikao, video unapred. Zatim sam shvatio da je hala, pre nego što se zaista napunila, bila puna u mislima čoveka koji se molio, zamislio, potrudio se svim silama da sve organizuje, i na kraju se sve to zaista ostvarilo. Bio sam toliko oduševljen da se i dan-danas čudim neobičnoj i čudesnoj moći „zamišljanja", koja vrlo snažno pomaže principu „pokušaj-i-trudi-se". Uvek kad sam kasnije nailazio na teškoće, setio bih se Roja i njegovog uzvika „Hala je puna", i bio sam u stanju da još bolje održim pozitivni princip.

Ostvarenje tehnike zamišljanja zavisi od pažljivog i temeljnog proučavanja kao i primene marljivog rada i ulaganja napora. Ali ako želimo da sile uspeha deluju u procesu ostvarenja, u tome mora da učestvuje i psihički stav mudre i pozitivne vere. Od svih sila uspeha najosnovnija i najmoćnija je sila mašte, ili vežba zamišljanja živog i delotvornog odraza.

Zamišlja sebe kao pobednika

Ovo se desilo na otvorenom šampionatu Sjedinjenih država u golfu 1965. godine, u Belriv kantri klubu, u Sent Luisu. Na velikoj tabli učesnika stajala su imena najboljih golfera, sve samih pobednika ranijih američkih otvorenih takmičenja.

Jedan čovek je stajao pred tom tablom sa sopstvenom listom pobednika. Poslednje ime na listi je pripadalo Kenu Venturiju koji je tu nagradu osvojio godinu dana ranije. Stajalo je i prazno mesto za još nepoznatog šampiona za 1965. godinu. Ali čovek koji je zurio u spisak pobednika, golfer iz Južne Afrike, video je jedno ime na tom mestu. A to ime je bilo njegovo – Gari Plejer.

On je već pobeđivao, na britanskom otvorenom prvenstvu 1959. godine, uglednom Mastersu 1961. i PGA (Udruženje profesionalnih golfera (Prim. prev.)) kupu 1962. godine. Ali sve do tada mu je izmicalo otvoreno prvenstvo u Sjedinjenim državama. Kada je Gari Plejer pobedio na tom zvezdanom takmičenju, postao je treći po redu igrač.koji je osvojio taj „Gren slem" (Grand Slam - Velika nagrada (Prim. prev.)) u golfu, sa Džinom Sarazinom i Benom Hoganom, besmrtnicima u carstvu golfa.

U prvom poglavlju svoje uzbudljive knjige, nazvanom „Zamislio pobedu", Gari kaže: „Video sam nešto što niko drugi nije mogao da vidi." O tome piše:

Cele nedelje sam čitao i proučavao *Moć pozitivnog mišljenja* Normana Vinsenta Pila, i činilo mi se da ono što kaže ima smisla. Njegove reči „zamislite pobedu" su mi se urezale duboko u mozak. Ja sam to radio godinama, ali sada se tehnika zamišljanja cilja pojavila u konkretnom obliku.

Uprkos velikoj vrelini, igrao sam dobro. Posle petnaeste rupe bio sam bolji od Kela Negla za tri udarca. Sećam se kako sam išao niz petnaesto polje sa g. Hardinom iz Golferskog udruženja Sjedinjenih država i on je rekao: „Pa, sredili ste ga."

Ja sam odgovorio: „Ne, to nikad nije sigurno dok god se lopta ne ubaci u zadnju rupu." I bio sam u pravu!

Na šesnaestoj je moja drvena četvorka bacila lopticu pravo u pesak. To je nekako povuklo lanac malera, i ja sam pre završetka te rupe imao dvostruki broj udaraca.

Da bi stvari bile još gore, upravo kad sam izlazio iz trave preko toki-vokija je odjeknula vest da jte Negl ubacio sedamnaestu lopticu sa jednim udarcem manje od norme. Izgubio sam prednost od tri udarca, i sada smo bili jednaki. Postajalo je opasno.

Ali, dok sam se koncentrisao, prevladala je pozitivna strana mog uma. Morao sam da imam normu na osamnaestoj da bih ostao jednak sa Kelom, a „ptičica" (Birdie – udarac manje od norme za određenu rupu (Prim. prev.)) bi mi donela jedan udarac prednosti, potreban za pobedu. Zašto ne bih pokušao?

Osamnaesta rupa u Belrivu ima tešku normu od četiri udarca – drveće sa leve i ivica terena sa desne strane. Moj zamah je poslao lopticu na izvrsno mesto sa desne strane staze, a drugi udarac gvozdenom peticom ju je smestio na travu, samo četiri ipo metra od rupe. Tada je došao trenutak istine. Pažljivo sam pogledao teren, snimio putanju, i... išla je sigurno i pravo prema rupi, ali se zaustavila tik pre nje. Golf jeste igra u kojoj odlučuju santimetri, ali to je bilo neverovatno.

...Lagani udarac me je izjednačio sa Neglom, sa 282 udarca – dva iznad norme – i trebalo je sutradan da igram odlučujućih 18 rupa. *Zamisli pobedu?* Još uvek sam zamišljao, ali je morala da sačeka.

Sledećeg dana dobro sam se ocehao i dobro udarao. Posle četvrte rupe vodio sam ispred Negla za jedan udarac. Mora da se strašno ocećao nameštajući loptu za peticu, jer je bio u teškoj situaciji. Kelov udarac je bacio loptu daleko na stranu i ona je udarila jednu gledateljku pravo u glavu. Ona se srušila onesvešćena, dok joj je krv curila sa mesta gde je bila pogođena. Pokušao sam da ohrabrim Kela: „Ne obraćaj pažnju na to." Ali on je već bio iznerviran, opet je prišao loptici i udarcem zaparao zemlju tako da je loptica opet odletela na stranu i udarila neku drugu ženu u skočni zglob. Preostalih trinaest rupa je prošlo bez uzbuđenja, bar u poređenju sa peticom.

Rezultat posle osamnaeste rupe: Plejer – 71; Negl – 74.

Otvoreno takmičenje Sjedinjenih država, najveći američki šampionat u golfu, bilo je moje... apsolutno moje. Stranac ga nije osvojio od kad je Ted Rej dobio titulu 1920 – pre četrdeset pet godina. Ovom pobedom sam se pridružio vrhunskim igračima poput Džina Sarazena i Bena Hogana. Sada je taj klub pozlaćenih igrača imao tri člana... i ja sam bio jedan od njih. To je bio jedan od najsrećnijih trenutaka u mom životu.

Tako se ime Garija Plejera našlo na tom spisku pobednika, gde ga je šampion i zamislio. Ono što je zamislio, on je i ostvario. Naravno, to fantastično dostignuće nije bilo moguće ostvariti samo umnim zalaganjem. Plejer vežba. I uvek je vežbao, neprestano se trudeći da usavrši svoj udarac, stav i uopšte sposobnosti. Pre nekoliko godina, kad sam boravio u njegovoj zemlji, pokušao sam da nađem Garija Plejera, koji je tada bio kod kuće, ali sam samo malo zakasnio jer je izašao. Sutradan ujutru sam ga opet nazvao, vrlo rano, oko 7:30 sa aerodroma, ali su mi rekli da je otišao sat ranije, a zašto? Pa da vežba, naravno. Uvek se usavršavajući, stremeći prema boljem, golfer koji je osvojio svoj Gren slem, imao je čvrstu osnovu na kojoj je zasnovao svoju zadivljujuću moć zamišljanja.

U životu tog velikog sportiste delovala je i sila koja je činila čuda u njegovoj dugoj i posebnoj karijeri. „Vera je", kaže on, „najživlja i najmoćnija sila u mom životu... vera u Boga, u druge ljude, u sebe. To troje je, bar za mene, nerazdvojivo." Tokom cele borbe, kroz uspone i padove takmičenja Gari Plejer nikada nije izgubio "nadahnuće, pokretačku snagu i sposobnost da – uvek održava pozitivni princip.

Metod opuštenog napora

Trud koji čini čuda mora, po potrebi, da uključi i opušten stav prema naporima. Mnogo iskrenih i savesnih ljudi ulaže svu svoju snagu pa čak i više u pokušaje da postignu svoje ciljeve, ali ipak dođu do krajnje granice svoje izdržljivosti ne postigavši cilj za koji

su dali i zadnji atom snage. Tako postaju žrtve prevelikog pritiska i previše stresova. U takvim situacijama treba se opustiti; primeniti „lagani" prilaz.

On se sastoji od svesnog prekidanja napetosti zbog stalnog i nesmanjenog napora, snažne volje i neumorne upornosti, puštanjem da stvari pođu svojim tokom; odmorom od napetosti. Postoji opasnost u prevelikom pritisku i suviše žestokom pokušavanju; može da se naruši stvaralački tok, koji je životno važan za ostvarenje bilo čega dobrog i stručnog. Posledica toga je vaša nesposobnost i nedelotvornost.

Sećam se jednog divnog zimskog dana u provinciji, na našoj farmi na Kveker Hilu, kad sam se mučio oko jednog članka za koji mi je rok već gotovo istekao. Počeo sam da radim u cik zore, mnogo pre doručka, sa odlučnim stavom da ću ga završiti do podneva i poslati popodnevnom poštom. Dao sam sebi tesan rok. Ali, moraću da prihvatim i odstupanja od njega!

„Ti možeš da uradiš sve, samo ako uporno radiš; ako se trudiš i uvek trudiš..." rekao sam sebi počinjući da radim. Neko vreme je sve išlo kako treba i lepo sam napredovao. Reči su mi nailazile jedna za drugom kao vojnici u koloni. Ideje su nadolazile i, sve u svemu, izgledalo je da će to biti jedan dobar tekst. „Čoveče", likovao sam, „srediću ovo za čas posla." Ali, kako to često biva, ponos prethodi padu. Odjednom sam ostao bez nadahnuća i napredovanje je zahtevalo udvostručene napore. Sve jače sam se trudio, ali na kraju sam morao da priznam da sam se ispraznio. Nije više bilo ideja, a reči su se samo mešale. Rečenice su mi bile mučne, zapetljane i sasvim nespretne.

Najzad sam bacio olovku, ustao, prošetao po sobi i odlučno ee vratio na mesto. „Neću ga puštati i završiću ga. Sedeću ovde ceo dan ako treba, ali ću da završim ovaj posao – i tačka", zarežao sam. Ali nije išlo. Nadahnuće se predalo i nestalo, a ono što je počelo tako slavno završilo se neslavnim – nenadahnutim, tužnim prekidom.

Pogledao sam kroz prozor, prema snežnom pejsažu i ugledao obrise snegom prekrivenih brda prema jasnom, plavom nebu. Sneg je na borovima podsećao na gomile vate. Svuda je blistao poput

milijardi dijamanata koje je razbacala neka džinovska ruka. Bio je to jedan od onih hladnih, kristalno jasnih, savršenih zimskih dana. „Pa, što", upitao sam se, saosećajući sam sa sobom, „ja radim, zatvoren kao rob ovde u kući, kad mogu da izađem i malo se opustim?"

Pao sam u reku

Odgurnuo sam papire u stranu uz pobedonosno „Ma, baš me briga", obukao vetrovku, stavio toplu šubaru i rukavice i pošao prema kuhinjskim vratima. Tu je strpljivo čekao moj veliki pas Tonka, sav spreman za šetnju. Pošli smo preko travnjaka koji je bio prekriven trideset santimetara debelim slojem snega; niz dolinu pa preko livade, znojeći se na temperaturi od – 8°S dok smo se probijali kroz duboki sneg. Tamna stabla šumskog drveća ponosno su stajala kao kontrast njegovoj blistavoj belini. Tonka i ja smo zastali da oslušnemo zavijanje vetra koji kao da i nije ometao duboku tišinu. Pas je gledao i osluškivao isplaženog jezika. Ja sam, skoro isplaženog jezika, takođe osluškivao.

Zatim smo prošli pored velikog, starog, crvenog ambara, jednog od najvećih i najstarijih u okrugu Dačes, i najzad opet zastali pored rečice koja se skoro od izvora negde visoko u brdima Konektikata spuštala do naših četvorostepenih vodopada. Možda je to manje reka, a više potok, u stvari „protok", kako smo je zvali kad sam bio dečak u Ohaju. U svakom slučaju, bila je nadošla i zaleđena. Gledao sam kako Tonka slobodno ide preko leda do jednog mesta blizu suprotne obale, gde je našao otvor u ledu, iz koga je sa očitim zadovoljstvom počeo da loče hladnu vodu. Zavideo sam mu jer mi se voda činila slatkom i svežom ali sam, pročitavši mnoštvo novinskih priča o zagađenoj vodi, odlučio da istrpim žeđ.

Tonka, koji je imao blizu 70 kg, držao se na ledu tako lako da sam i ja odlučio da pođem za njim. Ali sam ubrzo otkrio da verovatno ima veze idete li na četiri ili na dve noge, jer se negde na pola puta led is pod mene prolomio i ja sam upao u skoro jedan metar duboku ledenu vodu. Uspeo sam nekako da se dovučem do obale, pa

sam nastavio da gazim još oko dva i po kilometra po snegu i uzbrdo, praćen vernim i saosećajnim Tonkom. Mada me je probijanje kroz sneg zagrejavalo, posle sam se ipak umotao u kućni ogrtač i skupio pored kamina, napivši se prethodno dovoljno vruće limunade. „Srediće te ta prehlada", upozorila me je Rut, i ja sam odmah zamislio kako upala pluća prekida moju „spisateljsku" karijeru.

Ali, odjednom mi je kroz glavu proletela ideja – ona koju sam pre toga tako uzaludno tražio. Misli su mi tekle kroz glavu poput rečice u koju sam upao. Jurnuo sam u radnu sobu i nastavio da zapisujem misli tako brzo da sam članak završio još pre ručka, pa je do četiri sata već bio otkucan, odnesen na poštu i otposlat.

Ne tvrdim da čovek može bolje da radi ako mu napori postanu besplodni, pa izađe napolje i upadne u reku, naročito kad je ona ledeno hladna. Ali, činjenica je, ponekad pametno treba stati kad osetimo preveliki pritisak, i odmoriti se od velikih napora. Opušteni pokušaji, kombinacija truda i opuštanja, doprinose uravnoteženosti misli i tako omogućavaju da zamisao i izraz opet slobodno poteku. Ustvari, to omogućava ponovno uspostavljanje dobrog psihofizičkog odnosa u čoveku, a zatim i posledičnu delotvornost, koju su umrtvili preveliki napori.

Drama na svetskom prvenstvu

Jedan moj stari prijatelj bio je poznata zvezda među pičerima (Pičer – (bejzbol) bacač (Prim. prev.)) pre nekoliko godina, kad su Dodžeri bili u Bruklinu. Karl Erskin je postigao rekord u broju izbacivanja od ctrane bacača na tom svetskom prvenstvu i taj rekord je godinama ostao netaknut. Više puta sam razgovarao sa Karlom o odnosu žestokog truda i opasnosti od prevelikog pritiska dok čovek ulaže veliki trud u nešto. On je istakao važnost psihičke sposobnosti da se trenutno „u mislima pređe" u stanje smirenosti, čak i usred žestoke borbe.

Ispričao mi je događaj, koji se odigrao jednog vrelog dana, kada je ocećao sve veći pritisak i počeo da biva sve umorniji. Dok je

obilazio oko bacačevog brda i brisao prašinu sa ruku o pantalone dresa, u sećanju se vratio do jednog maglovitog jutra kada je sa još jednim bacačem bio na pecanju i kad su preko reke začuli pesmu sa jutarnje molitve. To je bila neka stara crkvena pesma o miru i tišini. Za tih nekoliko sekundi „izleta u sećanje" Karl je povratio snagu i psihičku ravnotežu, i nastavio igru novim žarom.

Drugi put, bila je to peta izmena pete utakmice svetskog prvenstva, i Karl Erskin je bio na bacačkom brdu za bruklinske Dodžere. Desilo se da je tog dana bila i peta godišnjica Karlovog braka sa Beti. On je dobro igrao i postigao vođstvo od četiri poena, sa rezultatom od 4:0 u korist Dodžera. Možda se taj bacač tada previše trudio i nametnuo sebi preveliki pritisak, koji ga često dovodi na ivicu psihičke ravnoteže. U svakom slučaju, odjednom se protivnička ekipa sastavila sa loptom i postigla dva poena sa dvojicom napadača trkača na bazama. Sav napet, Karl je bacio jednu brzu loptu pravo preko kućne baze do sledećeg udarača, koji ju je odmah odbacio u gledalište. Zbog toga su Jenkiji poveli sa 5:4.

U gužvi koja je nastala, trener Bruklina, jedan od velikih trenera i poznavalaca ljudske prirode, Čarli Dresen, polako je prišao do bacačkog brdašceta na kome je stajao utučeni Karl. Dresen je uzeo loptu od njega, poigrao se malo s njom, šutnuo prašinu pa iznenađeno rekao: „Karle, zar ti nije danas godišnjica braka"? Zapanjen, Karl je odgovorio: „Jeste, g. Dresen, danas nam je peta godišnjica."

„Pa", nastavio je Dresen, „zar nećeš večeras da izvedeš Beti na večeru?"

Verovatno se svi mi pitamo šta se priča tokom tih dramatičnih razgovora između bacača i trenera u kriznim trenucima igre u bezbolu. Sam Karl je bio iznenađen. Pogledao je po velikom stadionu na kome je bilo sedamdeset hiljada oduševljenih ljubitelja igre, dok je trener mirno pričao o tome kako Karl treba te večeri da izvede ženu na večeru povodom bračne godišnjice. „Da, g. Dresene, vodim Beti na večeru da proslavimo petu godišnjicu braka."

Dresen je vratio loptu Erskinu: „Dobar si, Karle. Završi tu igru pre mraka." Tokom sledećih šest izmena te utakmice svetskog prvenstva, devetnaest protivničkih igrača izašlo je na udaranje, ali

nijedan nije stigao do prve baze. Dodžeri su postigli još dva poena i Erskin je završio igru pobedom od 6:5.

Dresen je znao šta radi. Sa dubokim razumevanjem, verom i psihologijom smirio je bacača koji se previše trudio i tako se stavljao pod pritisak. Taj sposobni trener znao je da njegov bacač ima sposobnost i mogućnost da kontroliše igru i donese pobedu, samo ako ga smiri. I učinio je to jednostavno, ljudski i izvanredno spretno. Upotrebio je jednostavnost i naklonost prema drugoj osobi na takav način da je otklonio napetost i povratio opuštenost, kao i moć kontrole. Obnovio je Karlovu moć napredovanja pod pritiskom.

Neka vam Bog pomogne

Jedna od mojih čitateljki poslala mi je divan zidni goblen. To je izvrstan rad žene koja je prošla mnoge nevolje, uključujući tu i slabo zdravlje. Uvek se trudila da živi boljim i korisnijim životom. Posle jednog dužeg teškog perioda ona se predala Bogu rekavši: „Dobro, Bože, ako ne možeš da me izmeniš, onda me upotrebi ovakvu kakva sam."

Pala joj je na pamet ideja da radi vezove za porodicu i prijatelje, i postala je pravi stručnjak u tome. Tada ju je neko zamolio da uradi jedan goblen, i je ona odmah odgovorila da nije u stanju da uradi tako nešto. Ali ona je učila i trudila se, i opet pokušavala. Naučila je da prihvati božiju pomoć i postigla zadivljujući napredak u toj veštini. Sa njom se popravio i sav njen život.

Navodim ovaj primer jer taj goblen izražava sažetu misao vrhunske mudrosti – nemojte pokušavati sami, pustite da Bog to uradi preko vas. Na (divno urađenom) goblenu piše:

Uzdaj se u Gospoda svijem
srcem svojim, a na svoj razum
ne oslanjaj se.
Na svijem putovima svojim imaj
Ga na umu, i On će upravljati

staze tvoje.
Priče Solomunove 3-5,6 (Preveo Vuk Stef. Karadžić (Prim. prev.))

Ta žena je u manje dramatičnim okolnostima nego prethodno pomenuti sportisti i u okruženju običnog života, kakvim živi većina nas, shvatila samu vrhunsku tajnu: Ne trudite se previše: dozvolite da vam Bog pomogne. Ako poštujete taj savet, sigurno ćete dobiti neočekivanu pomoć u obliku novih ideja. Edison je na zidu svoje laboratorije imao natpis na kome je pisalo: „Postoji bolji način – nađi ga." Taj bolji način je često skriven iza napetosti i jednosmernosti. Potrebne ideje ne mogu da se pokažu. Vašoj svesti uvek postoje ideje koje mogu da vam promene život i učine vas delotvornijim. Najbolji način koji sam ja otkrio za pokretanje tih novih ideja jeste verovanje; dozvolite da vas Bog, koji vas je stvorio, sada obnovi normalizujući celu vašu ličnost.

Kako je to jedan čovek rekao, „Shvatio sam da ja to ne mogu da uradim dobro, ali kada sam pozvao Boga za partnera, On i ja smo to uradili zaista dobro."

Učinićete čuda, samo ako pokušavate i verujete, i uvek idete napred.

Ovo poglavlje je sažeto u sledećim, važnim stavkama:

1. Nikad nećete saznati za kakve ste sve divote sposobni ako ne pokušate – zaista pokušate da ih ostvarite.
2. Motajte se tuda – držite se toga – udarajte – napredujte.
3. Neprestani pokušajni proces na visokom nivou deluje delotvorno na ostvarivanje ciljeva.
4. Da biste bili delotvorniji, koristite zadivljujuću moć mašte, tu stvaralačku tehniku zamišljanja.
5. Molite se, zamišljajte, trudite se i ostvarujte.
6. Oslikajte svoj cilj, "vidite" jasno kako ono što se sada tek ostvaruje postaje stvarnost.
7. Vežbajte, dok ne postignete, opušteno pokušavanje.
8. Kad vas pokušavanje zamori odvratite misli, razbijte napetost.

Ideje će opet poteći.

9. Dozvolite da vam Bog pomogne.
10. Uvek održavajte napredni pozitivni princip.

OSMI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Kako da u uznemirujućim situacijama delujete stvaralački

„Svako u sebi ima – kako bih to nazvala – neku dobru vest" (Sestra Meri Korida). Video sam tu snažnu i misaonu rečenicu uramljenu na zidu jednog divnog doma na Bermudima. Sa oficirom Džofrijem Kitsonom, čiji je dom to bio, razgovarao sam o značenju tih provokativnih reči. Složili smo se u tome da svako od nas duboko u sebi zaista ima velike dobre vesti. Jedna od tih dobrih vesti je da uz Božiju pomoć imamo ono što je potrebno da dočekamo uznemirujuće situacije i stvaralački delujemo prema njima.

Dakle, pošto čitate ovu knjigu, ako se suočite sa nekom uznemirujućom situacijom, poruka za vas, jasna i glasna, je da vi to možete da sredite, i to vrlo delotvorno. A ako vas je ta uznemirujuća situacija dotukla i možda iscrpila vaše zalihe vere, izvucite opet pozitivni princip, i ovaj put ga održite. Novi napoj vere u sebe i u Boga he vas poneti sa još većom hrabrošću. Dobićete novi uvid i snažan zahvat u situaciju, bez obzira kako vam možda složeno i teško to izgleda. Upotrebili smo izraz „možda izgleda", jer krajnje rešenje bilo kog problema zavisi samo od toga kako ga mi vidimo. Većina rešenja su ona prva uhvaćena psihičkim uvidom. Zato zauzmite snažan pozitivan pogled na svoju do sada uznemirujuću situaciju i primenite pozitivni princip delujući stvaralački prema njoj.

Hajde da prvo razmotrimo situaciju kakva se povremeno javlja, onu u kojoj mnogi tokom ekonomskih recesija ili poslovnih reorganizacija mogu da ostanu bez dobrog posla. Takva situacija naravno može dobro da uzdrma čoveka. Niko taj problem nije izrazio sa više gorčine nego jedan otac devetoro dece koji je tokom poslednje recesije napisao sledeći tekst u novinama (Edvard B. Fari, Pokipsi (Njujork) Žurnal. Preuzeto iz Manisvorta.):

BEZ POSLA I UPLAŠEN

Ispričaću vam kako se oseća čovek koji ima pedeset dve

godine i nema posao.

Kao nedavno otpušteni poslovođa odeljenja jedne od 500 najvećih američkih kompanija, poslao sam preko 150 molbi za posao. Na manje od deset odsto dobio sam bilo kakav odgovor. Za pet odsto su mi tražili dodatne informacije, a manje od četiri posto molbi mi je donelo poziv na razgovor. Nijedan razgovor nije urodio poslom.

Kao pešadijski veteran iz Drugog svetskog rata na južnom Pacifiku imao sam neka iskustva sa doživljavanjem straha i obračunavanja s njim. Voleo bih da mislim kako nisam plašljiviji od bilo kog drugog, ali ostanak bez posla u pedeset drugoj godini i treba da uplaši – do kostiju. Dan vam počinje s tim i završava se s tim. To obuzima. Otupljuje. Zaslepljuje.

Sve što ste oduvek uzimali zdravo za gotovo počinje da se raspada. Ne možete više da plaćate zdravstveno osiguranje i prvi put za dvadeset osam godina vi i vaša porodica ostajete bez medicinske zaštite. Niste u stanju da podmirite račune za životno osiguranje. Banka kojoj ste dali hipoteku obaveštava vas da razmatra poništenje vašeg prava na oslobođenje od hipoteke. Niste platili komunalne usluge i zadržavate samo osnovne usluge delimičnim uplatama, svesni činjenice da ni to neće potrajati.

Treba reći dobrom četrnaestogodišnjem sinu da nemate pet dolara koje ste mu obećali za uspeh u školi.

Treba proći ulicom pored prodavnica u kojima obično pazarite, posramljeni jer ne znate kad ćete moći da trgovcima platite dugove.

Treba izdržati gubljenje ljudskog samopouzdanja i sposobnosti da zaštitite svoju porodicu od ekonomske propasti.

Treba uzdržati zavist prema svakome ko ima bilo kakav posao.

Treba videti zbunjenost na licima svoje dece zato šta se to dešava u njihovoj kući kad je kod njihovih drugara sve u redu.

Treba prihvatiti katastrofalne dimenzije gubljenja samopouzdanja koje je sastavni deo procesa starenja.

Treba mirno stajati u redovima za nezaposlene sa ostalim pripadnicima viška američke radne snage, dok čekate overu svog čeka za nezaposlene.

Treba gledati kako vam komšiluk izgleda u utorak u 10,30 pre

podne.

I stideti se da se javite na svoj telefon u to vreme.

A kasno uveče, kad vam u domu zavlada mir i isključite svetlo u spavaćoj sobi, treba biti sam, usamljeniji nego ikad. Ležati i gledati u mrak, i pitati se hoćete li izgubiti i taj dom za koji ste radili celog života, dom koji predstavlja jedinu nekretninu koju ste zaradili za trideset godina napornog rada i uzdizanja porodice.

I najzad, treba izdržati besanu noć u krevetu, očekujući zoru sledećeg dana.

Naša tema ovde, nevezano za pitanje ekonomskih uslova zbog kojih se u našem društvu dešavaju takve tragedije, ograničena je na problem stvaralačkog delovanja u tim potresnim situacijama. Možda prvi korak treba da bude podsećanje pojedinca da još uvek u sebi nosi „neku dobru vest" i, dakle, da odgovor postoji i rešenje može da se nađe. Po tome, osnovni postupak je početak i nastavak odlučnog tvrđenja da situacija nikako nije beznadežna. Uveravanje bi moralo da sadrži neprestano ponavljanu pozitivnu tvrdnju. Možda bi kao pomoć mogla da posluži sledeća formula: „Uz Božiju pomoć i navođenje ja mogu da pronađem stvaralački izlaz iz ove situacije i upravo tražim takvo rešenje."

Ponavljajte tu tvrdnju sve dok ubeđivanjem ne uspete da je ugurate u podsvest i dok ne bude prihvaćena kao činjenica. Odmah zatim će početi da deluju pozitivne sile koje he učiniti da pozitivna tvrdnja počne da se ostvaruje. Zapamtite da su i negativne tvrdnje vrlo moćne, pa ako ustvrdite i nastavite da potvrđujete porazan završetak, mozak će na sličan način ostvariti porazno rešenje.

Dakle, prvi korak je uspostavljanje svesti o sopstvenoj nasleđenoj ili urođenoj stvaralačkoj moći; drugi je pozitivno tvrđenje da je uspešno rešenje ne samo moguće već i da se trenutno sigurno i stvaralački nalazi u svesti, i da se već zaista ostvaruje.

Budite mirni; ne paničite

Treći korak u rešavanju uznemirujuće situacije jeste izvlačenje vrline iz nje i hlađenje, smirivanje i odolevanje bilo kakvom obliku panike. Ovaj proces je tako važan da bi mogao da se vrednuje i kao prvi korak. Ali bez obzira je li u pitanju prvi, drugi ili treći korak, od životne je važnosti da nikada, nikada, *nikada* ne paničite kad se nađete u uznemirujućoj situaciji. Znam dobro da nije lako izbeći paniku – daleko od toga. Čovek ima sklonost da uvek u teškim i kriznim situacijama reaguje emotivno, a proces psihičkog hlađenja zahteva čvrstu disciplinu, koju nije lako primeniti kada je um nečim zaokupljen ili uzbuđen, ogorčen, ljut ili na bilo koji drugi način podgrejan osećajima.

U svakom slučaju, treba uvek da budemo svesni i osetimo da ljudski um ne može da bude najdelotvorniji kada je zagrejan, kakvim ga čine osećaji. Mozak će najbolje delovati kada je smiren – bolje rečeno miran, hladan. Samo tada će moći da stvori nepristrasne, proračunate i objektivne uvide koji će ga dovesti do rešenja. Kada se suočite sa uznemirujućom situacijom treba da budete psihički što pribraniji, jer da bi čovek izašao sa njom na kraj mora dobro da se zamisli, a razmišljanje će biti najdelotvornije samo ako su osećaji pod strogom kontrolom.

Jedan čovek koji je iskusio teško doživljavanje nezaposlenosti (a setio sam ga se čitajući neke stare novine) ispričao mi je uspešnu formulu koju je primenjivao za hlađenje uma i smirivanje osećaja; formulu koja mu je pomogla da neizmerno poveća sposobnost razmišljanja i delotvornosti. Njegova formula ili metod bili su da „provuče kroz mozak" tvrdnje kao što su sledeće: "Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda" (Knjiga proroka Isaije 26, 3 (Preveo Đura Daničić – Prim. prev.)), zatim: „Hodite k meni... i ja ću vas odmoriti", (Sveto jevanđelje po Mateji 11, 28) ili: „U miru i uzdanju biće sila viša" (Knjiga proroka Isaije 30, 15).

Taj čovek je bio stvarno dovitljiv sa gledišta psihičke kulture, pomoću koje je mogao da prizove u sećanje ili se priseti najtiših i najmirnijih trenutaka koje je ikada doživeo. Jedan od primera bio je

pokriveni most u Vermontu u živopisnom jesenjem danu; drugi, daleka morska plaža na obali Mejna, gde je kao dečak logorovao. Ta vežba „delotvornog prisećanja" kao da je imala blagodetan učinak na hlađenje ocećaja u njegovim mislima i tako ga činila sposobnijim za objektivno i nepristrasno razmatranje važnih činjenica. Kada smo u stanju da razmišljamo tako smireno, imamo mnogo veće šanse da uhvatimo stvaralačke uvide i ideje koje he nam pomoći da se izvučemo iz nevolje.

Uspaničen čovek u očajničkoj situaciji je sklon da se ponaša nestrpljivo i odbojno, baš po ovde naučno opisanoj antipaničarskoj metodologiji. Moguće je da će nervozno tvrditi:" „Ma, ti jednostavno ne znaš moju situaciju; ne možeš to da shvatiš." To je razumljiva reakcija u kojoj treba saosećati. Ali takav stav i pored svake tolerancije teško da može biti prihvatljiv, jer mnogi ljudi koji su prihvatili pozitivni princip da bi ih podržao u uznemirujućim situacijama ne paniče već, obratno, deluju inteligentno i kontrolisano.

Pilot ostao bez ruke

U sećanje mi dolazi nešto strašno što se dogodilo Brajanu Stidu (Prepričano po priči iz *Gajdposta*). Ako se iko ikada našao u nekoj potresnoj situaciji, to je bio ovaj kanadski pilot koji je upravljao hidroavionom, leteći u pasivne krajeve. Jedna kompanija ga je poslala da ispita neko jezero u divljini, kao moguću bazu za snabdevanje. Bez problema je sleteo na jezero, ali kada je trebalo da uzleti uz vetar, kapa mu je odletela u vodu. Ta kapa mu je bila draga i nije hteo da ostane bez nje, pa je okrenuo avion i smanjenom brzinom se vratio da je pokupi sa površine jezera. Spustio se na ponton da bi zgrabio kapu koja je poskakivala na talasima, ali jedan mali trzaj ga je izbacio iz ravnoteže. Okliznuo se i posrnuo napred, prema elisi.

Brajan Stid je osetio udarac u rame, a onda upao u vodu. Nije osećao nikakav poseban bol i pomislio je da je verovatno udario o upornicu. Ali pošto ga desna ruka nije baš slušala, zaplivao je levom.

Tek kada je hteo da se popne natrag u avion, na svoj užas, video je da mu je elisa u zamahu sasvim otkinula ruku i da obilno krvari iz ramena. U trenutku je shvatio da će, ako nešto hitno ne preduzme umreti od posledica krvarenja. A onda je pomislio da bi možda bolje bilo da umre, jer kako će da živi bez desne ruke? Ali odmah zatim se setio svoje žene i dece. Osećao se sve slabije i slabije dok mu je krv lila iz patrljka ruke. To je zaista bila situacija za paniku – otkinuta desna ruka, opasno krvarenje, sam u divljini i daleko od pomoći.

Zašto se on u takvoj krizi nije uspaničio? Odgovor! Taj pilot je imao ogromnu veru – ono pravo. Znao je gde će naći pomoć bolju od ljudske. Našao je snage da se uspne u kabinu. Taj Pomoćnik mu je pokazao kako da jednom rukom improvizuje stezač da bi zaustavio obilno krvarenje iz ramena. Pokrenuo je avion i uzleteo, nadajući se da će sleteti u bazu gde se onesvestio ali su mu pomogla dvojica prijatelja, koji su ga avionom odvezli u bolnicu.

Pilot Brajan Stid je o ovom neverovatnom događaju, koji je mogao da bude poguban, rekao: „Mnogi su mi rekli da bi se većina pilota malih aviona uspaničila u sličnoj situaciji. Možda bih i ja, da nisam znao za istinu reči: „Bog nam je utočište i sila, pomoćnik koji se u nevoljama brzo nalazi (Psalmi Davidovi 46-1 (Preveo Đura Daničić – prim. prev.)). Očigledno je taj Pomoćnik bio vrlo prisutan u njegovoj nevolji. Svako može da se uspaniči, ali ljudi sa jakom verom, poput tog pilota sposobni su da savladaju paniku i stvaralački deluju u potresnim situacijama, bez obzira koliko one strašne mogu da budu.

Rešio je problem nezaposlenosti

Razmišljajući o pedesetdvogodišnjaku čiji ste srceparajući članak pročitali u ovom poglavlju, setio sam se sličnog slučaja od pre nekoliko godina. Ovo poglavlje je napisano u Kući planinskog vidikovca na planini Vajt, u predivnom hotelu u koji moja porodica dolazi već godinama, i čiji je vlasnik naš dugogodišnji prijatelj Šajler Dodž. Ima fantastičan pogled na predsedničko imanje u Nju Hempširu. Tu sam, pre dvadesetak godina, primio međugradski

telefonski poziv od jednog vrlo rastrojenog čoveka. Tek je bila objavljena *Moć pozitivnog mišljenja* i on je, upravo pročitavši tu knjigu, osetio snažnu potrebu da razgovara sa mnom. Nisam ga poznavao i nisam ništa znao o njemu.

Dok sam slušao priču o izgubljenom poslu i uzaludnim pokušajima da dođe do novog, pomislio sam da će, možda, ako ga pustim da izbaci problem iz sebe, sam naći sopstveno rešenje, što se često dešava. Taj čovek je imao vrlo poželjnu sposobnost organizovanja problema, što je nagoveštavalo preciznost uma. Nikako nije bio negativan, žaloban ni ogorčen, mada je zvučao, razumljivo, uznemireno jer nije mogao da ostvari poslovne veze, posebno od kada je gotovo potrošio svoju uštođevinu. U razgovoru je odavao s naporom kontrolisanu napetost.

Na kraju sam rekao: „Čujte, vi nemate rešenje za svoj problem, kao ni ja. Zato predlažem da uvedemo Savetnika, Onoga čije je znanje najmudrije, i da predamo stvar Njemu u ruke. I da pustimo Njega da nas usmeri."

Odmah je shvatio značenje tog predloga i rekao: „Dobro, vi razgovarajte s Njim za nas obojicu."

I tako sam tada preko telefona, više od hiljadu milja udaljen od sagovornika, uputio molbu za usmerenje koje nam je bilo potrebno. Pod pretpostavkom da negde postoji posao za tog čoveka, zamolio sam da se učini da on dođe u dodir sa tim poslom. „Javite mi šta se desilo", rekao sam i dobio iznenađujući odgovor: „Imam čudan ali jak ocećaj da će se nešto desiti i to vrlo brzo. Hvala mnogo."

Tada je pozitivni princip počeo da deluje, da bi ostvario vrlo zanimljiv razultat.

Oko tri nedelje kasnije taj čovek me je nazvao u moju njujoršku kancelariju. Imao je siguran posao u jednom restoranu, sasvim drugačiji od bilo kog zanimanja o kome je razmišljao. Zarada nije bila kao na prethodnom poslu, ali je mogao da izdrži. Mora da mu je dobro išlo u tom novom poslu, jer je kasnije otvorio još dva sopstvena restorana koji su uspešno poslovali sve dok on, nekih sedamnaest godina kasnije, nije umro.

Kad sam ga pitao kako je došao do tog cosla, odgovorio je:

„Čudno. Stvarno neobično. Jeo sam u tom restoranu i pomislio kako bi bilo lepo voditi ga. Bio je jeftin, ali čist i uredan, i očigledno ga je vodio neko maštovit. Odjednom sam pomislio kako bih voleo da radim za te ljude." Zastao je. „Osećao sam se kao kod kuće, kao da je, čovek bi rekao, trebalo da budem tu. Zato sam, plaćajući, upitao mogu li da razgovaram sa šefom.

Čovek je bio prijatan i osetio sam da me procenjuje. To nije bio običan razgovor. Onda je rekao: „Čudno, ali možda ste naišli u pravom trenutku. Vidite, upravo, pre deset dana, umro je čovek koji mi je bio desna ruka. Od tada pokušavam da sve vodim sam. Ali sam kao izgubljen bez Ralfa, koji kao da je uvek tačno znao šta treba da uradi, uvek je bio gospodar situacije. Znate li išta o ovom poslu?" – upitao me je.

„Morao sam i ja da budem iskren. „Ništa, sem opštih pravila posla", rekao sam mu. „Ali vaš restoran kao da ima – kako bih rekao – duha. Osmišljen je i drugačiji. Pretpostavljam da je za vođenje restorana potrebno dati ljudima dobru hranu u prijatnoj atmosferi i po razumnim cenama, i zaraditi razumnu zaradu na uloženi novac."

Vlasnik se iscerio. „Nije loše, uopšte nije loše." Zatim je nastavio: „Očekivao sam da se pojavi pravi čovek. (Mnogo kasnije, kad su se sprijateljili, priznao mu je da se molio za tog „pravog čoveka") Pa, recite mi nešto. Jeste li spremni da radite koliko ovaj posao zahteva?"

„Sa vama sam do kraja", odgovorio je moj sagovornik i dodao: „Nekako osećam da nam je ovaj posao bio suđen." To se pokazalo kao tačno, jer je kasnije postao partner u poslu, a zatim, kada je onaj drugi otišao u penziju otkupio njegov deo restorana i na kraju otvorio i drugi restoran. Njegovo objašnjenje celog događaja bilo je kratko i za njega činjenično. „Neko je", rekao je, „bio na mojoj strani." Možemo dodati da je Neko uvek i na vašoj strani. Uvek budite sigurni u to.

Uvidni i posedovni ljudi

Ti ljudi koji stvaralački reaguju na uznemirujuće situacije uvek pokazuju izvesne upečatljive osobine. Oni ne paniče; ne podležu osećajima. Razmišljaju mirno, nepristrasno, objektivno. Takvi ljudi uzimaju pozitivno gledište i odbacuju negativnosti, bez obzira koliko nepovoljno situacija izgledala. I svi, bez izuzetka, imaju dovoljno vere, koja ih nosi napred dok god se pridržavaju pozitivnog principa.

Ovo je moja dvadeset četvrta knjiga, i u svaku od njih sam uneo snažno naglašenu duhovnu veru, kao neophodan činilac u uspešnom životu. Ali ponekad mi neko napiše ili kaže nešto kao: „Prihvatio sam vaše praktične predloge, ali sam zapostavio verske stvari." Takve primedbe su relativno nevažne u ovom veku obrazovanosti, ali neki još uvek smatraju da je zastranjivanje ako se duhovne tehnike razdvajaju od prakse.

Oni koji poštuju principe verske istine zbog svojih starinskih pogleda deluju pomalo čudno. Nasuprot njima, uvidni i posedovni ljudi smatraju duhovne principe zaista naučnim načinom življenja. Nauka je, naravno, misaona mreža zasnovana na tehnikama koje se mogu dokazati. Nauka na polju misli vredi isto koliko i u laboratoriji, jer je u oba primera zasnovana na dokaznim i delotvornim formulama.

Zaista, proročanstvo koje je pre mnogo godina dao jedan od najvećih američkih genija nauke danas je cenjeno toliko da obavešteni ljudi sada shvataju vrednost duhovnih principa kao pravovrednog naučnog postupka. Ti principi rade kada se razrade. Vera ostvaruje posledice. Moć deluje kroz um sigurno kao kroz žice. Svest dobija poruku tako sigurno kao televizor sliku poslatu posredstvom satelita.

Taj naučnik je bio dr Čarls Stajnmec, koji je na pitanje koja će izstraživanja najviše napredovati u toku sledećih pedeset godina, rekao:

Mislim da će najveća otkrića biti učinjena u ispitivanju duha. Jednog dana ljudi će otkriti da materijalne stvari ne donose sreću i ne doprinose mnogo stvaralaštvu i moći muškaraca i žena. Tada će

naučnici sveta pretvoriti svoje laboratorije u mesta za proučavanje Boga, molitvi i duhovnih moći, koje su do sada samo zagrebane. Kad dođe taj dan, svet će više napredovati za jednu generaciju nego za četiri prethodne (Riders dajdžest).

I ja sam imao uznemirujuće situacije

Govoreći o uznemirujućim situacijama i načinima za napredovanje pod teškim i napornim okolnostima, ne dajem vam ovde suvu teoriju, jer sam i ja imao problema u životu. Jedan je nastao pošto je *Moć pozitivnog mišljenja* postala ono što u knjižarstvu, po meni malo preterano, nazivaju „nezadrživi bestseler". Ta knjiga je imala i ima ogromnu prođu. Ali iz nekog razloga je naljutila neke iz levo orijentisanog i krajnje liberalnog sveštenstva. Zaista, jedan časopis je njihov krajnje neprijateljski stav opisao kao „intelektualni bes." U svakom slučaju, uzeli su me na zub i grdili me javno i tajno, dotle da su počeli da propovedaju protiv onoga što su u ljutini nazivali „Pilizmom".

Sve do tada ja sam verovao da su sveštenici uopšte vrlo ljubazni ljudi koji, mada se možda ne slažu sa nečijim idejama i izražavaju snažno protivljenje, ipak ne napadaju tog pojedinca ili osobu i ne koriste oštre i neumerene reči u kritici. Ipak, hoću da dodam da su ogromna većina sveštenstva fini i obzirni ljudi koji, ako se i ne slažu, izražavaju to sa uljudnošću. Ali sam u nasilničkoj i ogorčenoj nekolicini otkrio nešto što me je zaprepastilo jer bi se slobodno moglo nazvati psihopatskom mržnjom, zbog čega sam bio zaista šokiran.

Zašto su se toliko raspalili?

Razlog tolike netrpeljivosti je, pretpostavljam, bio u tome što je knjiga napisana jednostavnim stilom, jezikom i mislima razumljivim za običnog čoveka sa ulice. Knjiga je zaista namenjena

takvim ljudima, a ne obrazovanim naučnicima, mada svako može da koristi njene principe za napredovanje.

Pošto je suština knjige u tome da čovek kroz pozitivno gledanje može da poboljša svoj život i postane uspešniji na poslu, u svoju korist, kritičari koji su ponekad suštinski negativni, počeli su da se roguše na sam pomen reči „uspeh", čak i kada on nije značio gomilu novca ili štampanje imena u novinama. Tako negativisti pristrasno govore o pojmu pozitivnog razmišljanja, tvrdeći da će, ako stvari pođu nabolje i pojedincima i društvu, biti manje toga podložnog kritici. I, najzad, pošto je knjiga sa izdavačkog gledišta bila vrlo uspešna po broju prodatih primeraka, u sve to je uključena i nepodnošljiva ljubomora na kolegu koji je bio dovoljno srećan da ostvari neki svoj poduhvat i što ponekad utiče na ljudske stavove, shvatali mi to kako god hoćemo.

Pa, bez obzira na razloge i možda zaista i osnovane kritike, uticaj slobodne vatre protivnika na mene je bio izvrstan. Moji glasni i žestoki protivnici su me neumorno napadali. Situacija je zaista bila uznemirujuća. Ustvari, bio sam zbunjen i povređen, i stalno sam se trudio da shvatim otkuda maltretiranja, jer sam tom skromnom knjigom samo pokušao da pomognem ljudima. Naravno, dobijao sam i podršku hiljada dobrih ljudi čije me je poverenje ohrabrilo i ojačalo. I na kraju, teško da neko može biti napadnut, često vrlo žestoko, kao ja, i to od ljudi svog poziva, a da ostane hladan.

Našao sam načina da prevaziđem situaciju

Čovek ima prirodnu sklonost da u takvim situacijama uzvrati udarac, da vrati sve što je dobio.

Neki prijatelji su mi savetovali: „Uzvrati im načinom koji he sigurno razumeti." Ali to mi se nije činilo preporučljivim, a sem toga bi predstavljalo i poricanje istinitih principa koje sam učio i u koje sam verovao. Dakle, posle izvesne borbe sa samim sobom, odlučio sam da delujem na osnovu principa koje sam, kao delotvorne predlagao drugima u sličnim situacijama.

1. Odlučio sam da ne odgovaram na kritike niti da išta objašnjavam, niti da se branim, već da to prihvtim u tišini.

2. Rešio sam da pođem tragom svake kritike i ispitam je li vredna, a ako jeste, da ispravim svoj stav. Na primer, jednom su me u Čikagu sačekali novinari koji su mi pokazali novine u kojima me je žestoko napao dekan Teološke škole u Jelu. Jedan od njih mi ga je pročitao i pitao za komentar. „Taj dekan je istaknut čovek, i ako zaista tako misli o meni, onda mi je dužnost da preispitam sebe i svoje učenje." Pošto su već bili spremni da doliju ulje na vatru, bili su vidno razočarani. Sa njihovog, novinarskog, gledišta tu nije bilo materijala za priču.

3. Trudio sam se da budem fin prema svojim protivnicima. S vremena na vreme štampao sam spisak knjiga koje preporučujem i najbolju ocenu davao knjizi nekog od svojih najžešćih protivnika. Ali to sam radio samo kad sam smatrao da knjiga to zaslužuje. Knjige sam posmatrao objektivno, a ne emotivno.

4. Nastavio sam u tišini da podučavam da je Hrišćanstvo naučni, praktičan i delotvoran način života, filozofija misli delovanja koja može da pomogne svakome u bilo kakvim okolnostima. Sudeći po pismima podrške, hiljade običnih ljudi su, na svoje veliko zadovoljstvo, prihvatili to učenje.

Pa, ili sam ja nadživeo svoje protivnike ili su oni počeli da gledaju na tu stvar sa drugačijeg stanovišta ili pod drugim svetlom, tek dobijao sam sve više pristalica. Šta god da se desilo, protivnici su nestajali. I mnogi koji su mi se ranije žestoko suprotstavljali, pisali su da su promenili mišljenje ne samo o mojim idejama, već i o meni lično. Meni nije bilo neophodno, niti sam želeo da mi ljudi priznaju kako su grešili, a ja bio u pravu. Ustvari, zaista sam želeo samo da dokažem sebi pa možda i ostalima da su istiniti duhovni principi delotvorni i da rade kada se razrade. Želeo sam da definitivno i prvenstveno sebi dokažem da mogu stvaralački da reagujem na uznemirujuću situaciju. I otkrio sam da zaista mogu, uz Božiju pomoć, da delujem na osnovu pozitivnog principa. Polet u poruci koju sam određen da prenesem nije smanjen ni za trunku.

U žalosti

Tako se desilo da sam, pošto moje knjige govore uglavnom o ljudskim problemima vrlo lične prirode, primio na hiljadu pisama u kojima mi pojedinci iz svih krajeva pišu o uznemirujućim situacijama u kojima su se našli. Naći se okružen stotinama takvih pisama može biti vrlo dirljivo i ganutljivo, jer takva pisma otkrivaju raznolikost ljudskih patnji. Svakog Velikog petka, na primer, naša Fondacija za hrišćansko življenje daje celodnevno Molitveno bdenje tokom koga se ispuni od 25.000 do 40.000 zahteva za molitve, koje dobijemo za taj dan. Kad biste poželeli da saznate šta sve potresa ili uznemiruje ljude, samo jedan mali izbor tih poruka bi vam širinom i dubinom muka i patnji, koje vladaju svakodnevno, ulio ogromno strahopoštovanje prema njima. Pogled na masu ljudi u crkvi, muzičkoj sali, pozorištu ili na sportskom stadionu ne otkriva čoveku da ima sličnih problema. Osobina je prefinjenih ljudi da prikrivaju, a ne da otkrivaju unutrašnje strahove i probleme koji ih muče. Ali teret se sasvim i bez ostatka otkriva onome čiji je posao da saosećajno barata sa takvim stvarima.

Jedna od najtežih od svih potresnih situacija jeste žalost zbog smrti nekog dragog i voljenog. Teško da bilo koji oblik psihičkog bola može da se izjednači sa takvim bolnim doživljajem u ljudskom životu. To je udarac, stres, praznina koja se urezuje duboko u um ožalošćenih. Takve događaje, neizbežne u svačijem životu, treba, kada dođu, dočekati sa dostojanstvom, snagom i shvatanjem. To, naravno, nije lako. To je prava potresna situacija posle koje psihički oporavak i izlečenje može da bude vrlo težak proces.

Da bi se pomoglo nekome ko pati zbog žalosti, najdelotvorniji oblik pomoći je iskreno prenošenje ljubavi. Ali mnogi priznaju da se ne osećaju sposobnim da zaista izraze brigu i saosećanje koji se javljaju u takvim, bolnim situacijama. U stvari, reči i nisu tako važne; leči sama predaja naklonosti koja se oceha.

Jednom, dok sam još bio mlad, bio sam pozvan da održim opelo na sahrani jedne devojčice iz Bruklina u Njujorku. Bila mi je to tek druga sahrana u kratkoj svešteničkoj karijeri, a prva sahrana

deteta. Telo slatke devojčice je ležalo u belom kovčegu. Sećam se da je bila odevena u belo i imala ružičaste trake u zlaćanoj kosi. Bio sam zaista ganut.

Stajao sam nesigurno, pokušavajući da kažem nešto utešno slomljenim mladim roditeljima, ali reči mi jednostavno nisu dolazile. Najzad sam prešao preko prostorije do roditelja. Majka je imala samo dvadeset i jednu, a otac dvadeset i tri godine. Nagonski sam ih obgrlio i rekao: „Čujte, Džime i Helen – čujte i dobro zapamtite – Bog vas voli." Samo to sam bio u stanju da kažem. Nekih četrdeset godina kasnije, taj otac mi je rekao: „Kada ste tog strašnog dana obavili ruke oko nas osetili smo da nas volite", i dodao: „Učinili ste da shvatimo, zaista shvatimo da je ljubav Božija stvarna. I mi smo vas zavoleli – Njega i vas – tada." Ljubav koja je toga dana prošla između nas naučila je te ožalošćene i slomljene roditelje kako da ne klonu u svojoj bolnoj tuzi.

Ljubav, veliki iscelitelj

Lepe reči, rečitost, razumno uveravanje, čak i ubedljivo izražavanje vere – sve to skupa nema moć da prenese toplinu kao izraz iskrenog prijateljstva i ljubavi. Zaista, mnogo puta sam osetio da je moć reči Svetog pisma u tešenju ožalošćenih zasnovana najvećim delom na činjenici da one prenose Božiju ljubav. Zbog toga one uvek uspevaju da donesu utehu i smirenje. Koliko bezbrojnih hiljada ljudi je u potresnim časovima tuge i usamljenosti našlo mir i utehu u isceliteljskim rečima kao što su: „Ja sam vaskrsenije i život: koji vjeruje mene ako i umre življeće. I nijedan koji živi i vjeruje mene neće umrijeti vavijek (Sveto jevanđelje po Jovanu 11-25, 26)." Ili: „Mnogi su stanovi u kući oca mojega... da i vi budete gdje sam ja (Sveto jevanđelje po Jovanu 14-2,3)." Ili u neuporedivoj slici voljenog Oca: „Više neće ogladnjeti ni ožednjeti, i neće na njih pasti sunce, niti ikakva vrućina. Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih (Otkrovenje svetoga Jovana bogoslova 7-16,17 (Preveo Vuk Stef.

Karadžić – prim. prev.))."

Jedan industrijalac, svojevremeno predsednik korporacije Dženeral motorsa, ostao je bez svoje supruge posle više od pedeset godina bračnog života. Ubrzo zatim, naši zajednički prijatelji su mi nagovestili da bi Alfred P. Sloun želeo da razgovara sa mnom, jer je bio neutešan. Zagledao se u mene svojim prodornim očima i sa karakterističnom neposrednošću rekao: „Hoću da vam postavim konkretno pitanje i tražim konkretan odgovor. Bez maglovitog uopštavanja i izvrdavanja."

„Dobro", rekao sam, „pitajte i dobićete konkretan odgovor."

„Zanima me ovo: Hoću li se ikada opet sastati sa svojom ženom, ili sam je zauvek izgubio?"

„Ako živite sa verom, kao što je ona živela, srešćete je u zagrobnom životu, gde nema razdvajanja. A u međuvremenu ćete osećati njenu blizinu čak i u ovom životu."

Prodorno mi se zagledao u oči. „Koliko ste sigurni u to"? – hteo je da zna.

„Sasvim siguran", odgovorio sam. On je bio dovoljno mudar da ne traži filozofske dokaze. Tražio je samo pozitivno mišljenje da bi na njega oslonio svoju trenutno uzdrmanu veru. Tada je počeo da mi priča koliko mu je žena značila; kako se, čak i u poslovnim odlukama oslanjao na njeno rasuđivanje.

Dirljivo je kad shvatite koliko čak i tako snažan i na izgled samouveren čovek može da se oslanja na svoju dugogodišnju saputnicu. Dok sam tako sedeo i posmatrao tog velikog i inteligentnog, ali povređenog i usamljenog, čoveka odjednom sam osetio ljubav prema njemu. Ali teško se može tako čvrstom čoveku reći da ga volite, pa sam ne razmišljajući prišao i stavio mu ruku na glavu. Dečijim pogledom je digao oči prema meni, sa suzama u očima. A dok me je ispraćao na vrata i čvrstim stiskom ruke se opraštao sa mnom, uspeo je da kaže samo: „Hvala. Sada sam dobro. Sad mogu dalje."

Uvek ću se sećati Majrona Robinsona

Ja lično znam kako ljubav bez reči može da pomogne u prevazilaženju bolnih osećaja izazvanih žalošću, jer sam poznavao pukovnika Majrona Robinsona. On je u svoje vreme bio veliki i čvrst čovek, istaknuti političar iz Nju Džersija. Imao je srce veliko kao svemir. I pripadao je mojoj crkvi u Njujorku.

Jednog petka uveče, pre nekoliko godina, posle nezaboravne večeri provedene sa mojom majkom i celom familijom, uhvatio sam noćni voz iz unutrašnjosti države Njujork za grad Njujork, jer je u nedelju ujutro trebalo da govorim u crkvi u Elberonu, na obali Džersija.

Ali odmah u subotu ujutro, ubrzo pošto sam stigao u grad, moja žena Rut me je nazvala i javila da mi je majka upravo umrla od tromboze. Potresen i ožalošćen, rekao sam Rut da ću se odmah vratiti u porodičnu kuću u Kanisteu, Njujork, ali smo se u razgovoru setili da bi majka želela da izvršim obavezu i ispričam to jevanđelje, u koje je ona duboko verovala. Međutim, ja sam bio tužan, ožalošćen i potresen. Nisam mogao da poverujem. Moja majka, koju sam obožavao, umrla je.

U nedelju rano ujutro sam se ukrcao u voz na stanici Pen, i rastužen zurio kroz prozor, kad je kroz vagon došao Majron Robinson. Seo je pored mene. „Kuda putuješ, Majrone"? – upitao sam ga.

„Na susret republikanaca u Oušn sitiju. Biće to veliki izlet. Svi će biti tamo. Ne bih to propustio."

„Pa, nadam se da ćeš se lepo provesti", rekao sam.

On se odjednom zagledao u mene. „Šta te muči, Normane? Ne izgledaš kao obično. Muči li te šta?"

Tako sam mu ukratko rekao šta se desilo, i to kao da me je otvorilo, da mogu da razgovaram o svojoj žalosti. Majron me je samo potapšao svojom velikom rukom po kolenu.

Kad smo stigli na moju stanicu u Elberonu, bio sam iznenađen kad je i Majron izašao sa mnom iz vagona. „Zašto silaziš ovde? Rekao si da ideš u Oušn siti."

„Oh, rešio sam da pođem s tobom u crkvu, umesto na taj izlet. I tako ne volim izlete", rekao je dvosmisleno. Otpratio me je do crkve i seo u prvi red, pravo ispred mene, a posle me je odveo na ručak. Vratili smo se na stanicu i ukrcali u voz za Njujork jedva i progovorivši u međuvremenu. Kad smo stigli na stanicu Pen, odakle je on trebalo da produži u gornji deo grada, a ja u centar, za trenutak je zastao i predivnim toplim pogledom se zagledao u mene. Gurnuo me je pesnicom u grudi. „Shvatam, momče, shvatam. Ti si meni pomogao da prebrodim neke stvari; nadam se da sam i ja danas malo pomogao." Zatim se, da bi sakrio suze, okrenuo, mahnuo mi rukom i otišao.

Sada ni Majron Robinson više nije na ovom svetu, ali ja nikada neću zaboraviti tog dobrog čoveka čije je srce bilo puno ljubavi kojom me je svesrdno obasuo tog davnog, tužnog dana. Pomogao mi je da stvaralački reagujem na jednu od najpotresnijih situacija u mom životu i da nastavim napred na osnovu pozitivnog principa.

U ovom poglavlju koje govori o stvaralačkom delovanju u uznemirujućim i potresnim situacijama istakli smo sledeće stavke:

1. Svako u sebi ima neku dobru vest.
2. Govorite sebi svakodnevno: „Uz Božiju pomoć i navođenje ja sada nalazim stvaralačka rešenja za uznemirujuće situacije."
3. U napetim situacijama nikada ne paničite, uvek budite mirni.
4. Zapamtite, Neko je uvek na vašoj strani.
5. Nikada ne rasuđujte po osećajima. Razmišljajte nepristrasno i objektivno.
6. Nikada nemojte da dozvolite da osećaji prema kritici utiču na vaš zdrav razum. Preispitajte se, da proverite je li kritika ispravna. Ako jeste, ispravite se. Ako nije, gledajte svoja posla.
7. Uvek budite sigurni da za svaki problem postoji odgovor i rešenje, i da vi možete da ga nađete; u stvari, da upravo dolazite do rešenja.
8. U žalosti, zapamtite i nikada nemojte da zaboravite da vas Bog voli. On će vam pomoći, uvek i sigurno.

DEVETI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Vi možeše da izađeše na kraj sa bilo čime; zaista možete

Vi možete da izađete na kraj sa bilo čime; zaista možete. I jedno je sigurno – jedini način da uspete u životu je da naučite da izlazite na kraj. Izaći na kraj znači izdržati, suočiti se, savladati, izboriti se.

Dve devojčice

A otkriće da morate da izađete na kraj često se dešava još u ranoj mladosti. Tek kada čovek usavrši tu veštinu može da doživi vrhunsku ličnu pobedu. Slučajno sam se jednom našao u vozu za Floridu, ali je moje odredište bila stanica u filadelfijskoj Tridesetoj ulici. U severnom delu Filadelfije u voz su ušle dve devojčice. Prosudio sam da imaju oko deset do dvanaest godina. Prvo sam ih ugledao kroz prozor, dok su se suznih očiju opraštale od dvoje sredovečnih ljudi.

Pored mene je bilo jedno prazno sedište i tu je sela starija devojčica; druga je sela preko puta. Bile su vrlo simpatične, kao ozbiljne i lepo odevene; zaista, prave damice. Na rukama su imale poput mleka bele rukavice. Devojčica koja je sedela pored mene izgledala je vrlo ozbiljno; a onda sam joj na obrazu primetio jednu biserastu suzicu. U rukama je držala foto-aparat. Upitao sam je: „Hoćeš li to nešto da slikaš?"

Odgovorila je glasom tako tihim da sam jedva razumeo: „Mi ih mnogo volimo, a moramo da ih ostavimo. Puno, puno ih volimo."

„Koga ostavljate, vaše roditelje?"

„Ne, deku i baku."

„I gde idete"? – pitao sam.

„U sent Pitersburg, kod tate, da živimo sa njim. Nismo ga videle tri godine. (Očigledno, situacija raspadnute porodice.) Ali deka i baka –

ne volimo što ih ostavljamo. Vrlo mnogo ih volimo."

„Oh", rekao sam, „svideće vam se Sent Pitersburg, jer ima bistru plavu vodu, zlatasti sjaj sunca, bele plaže i fine ljude. A i tati će biti drago što su mu došle njegove devojčice. Treba samo da budete dole i da ga volite."

Ona je ćutala. Zatim je, kao da govori samoj sebi, rekla: „Ali, Bog će se brinuti za nas." Tada smo stigli na stanicu u filadelfijskoj tridesetoj ulici, i ja sam ustao da izađem. I ona je ustala. Vrlo ljupko i ozbiljno je pružila ruku prema meni, nepoznatom čoveku.

„Jeste, dušo", rekao sam, „zapamtite to; Bog će se brinuti za vas." Dok je drugi i sjajni voz odlazio iz stanice prema jugu, razmišljao sam o maloj ljudskoj drami čiji sam svedok upravo bio. Dve preplašene i usamljene devojčice krenule su u nepoznato, gde će u vrlo ranoj mladosti naučiti neophodnost izlaženja na kraj. Ali, one su naučile i osnovnu filozofiju: Uz Božiju pomoć možete izaći na kraj sa bilo čime – možete, sigurno.

Naravno, tvrdnja da možete da izađete na kraj sa bilo čime gotovo je neverovatna. Ali, vidite, ljudi imaju neverovatnog Boga na svojoj strani. On je više nego dovoljan za bilo kakvu nevolju i teškoću na ovom svetu. Rečeno nam je: „Jer u Boga sve je moguće (Sveto jevanđelje po Luci 1-37)". Tu se ne kaže da uz Boga neke stvari nisu moguće. Kaže se „sve" je moguće. Još nešto iz Svetog pisma: „Što oko ne viđe, i uho neču, i u srce čovjeku ne dođe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube (Korinćanima poslanica prva sv. apostola Pavla 2-9 (Preveo Vuk Stef. Karadžić – prim. prev.))". A jedna od tih izvanrednih stvari je i sposobnost da izađemo na kraj sa svakom teškoćom, povredom ili strahom koji mogu da nas napadnu. U to nas uverava još jedna tvrdnja: „Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje (Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla 4-13)".

Nikada nije pametno odreći mogućnost velikog, čak neverovatnog dostignuća. Poznati industrijalac Teodor N. Vejl je rekao: „Prve nedaće se mogu prevazići; samo zamišljene ne mogu da se prevaziđu." Najvećim delom je tako; ali čak i zamišljene nedaće mogu da se prevaziđu ispravnim razmišljanjem. Nijedna teškoća, stvarna ni zamišljena, nije nesavladiva. Ali što se tiče tvrdnje da

možete izaći na kraj sa bilo čime, moram vam reći i jednu finu i razumnu primedbu pisca Vilijema Federa: „Uspeh retko postižu ljudi koji razmišljaju o mogućnosti poraza." Zato mislite uporno i samo o tome kako možete da izađete na kraj sa bilo čime, naročito ako dozvolite Bogu da vam pomogne.

Zgrabite čičak

A kako se izvodi ovaj neverovatni podvig? Prvo, nikada se uprazno i neodlučno ne zamajavajte teškoćama; zgrabite je i upravljajte njome. Ne bojte se, ne ustežite se i ne sumnjajte. Jednostavno zgrabite problem i stručno ga rešite.

Jedan poslovni čovek, Džon Bouls, mi je u svojoj kancelariji ispričao više slučajeva svojih prevaziđenih teškoća. Izgledao mi je vrlo opušteno i nedodirljivo. Zato sam mu rekao: „Džone, kako si uspeo da se izboriš sa svim tim što si mi ispričao? Takve nevolje bi savladale mnoge ljude."

Pokazao mi je vazu u kojoj je stajao veliki čičak. „Zašto čičak"? – upitao sam. „Zar nisi mogao da nađeš neku egzotičniju biljku?"

„Oh", odgovorio je, „pošto sam prošao kroz sve te nedaće, čičak predstavlja osobine koje mnogi ljudi ne shvataju."

„Šta hoćeš time da kažeš"? – zanimalo me je.

„Nešto sigurno hoću. Učini mi nešto, uhvati taj čičak rukom", rekao je.

„Ne sviđa mi se; bodljikav je; izbockaće me, pa će da boli."

„Hajde", terao me je, „uhvati ga."

Oklevajući, pružio sam ruku i oprezno ga dodirnuo. „Bode", požalio sam se.

„Treba to da shvatiš više filozofski", rekao je. „Vidiš, čičak predstavlja životne teškoće. I ako znaš kako da uhvatiš čičak, naučio si prvi korak za rešavanje teškoća. Zato uhvati ceo čičak; zgrabi ga čvrsto." Učinio sam to i, verovali ili ne, nije me uopšte bolelo. Smrvio mi se u ruci.

Naravno, to ne znači da vas teškoće, kada se suočite sa njima, neće zaboleti. Ali he boleti mnogo manje ako se otvoreno suočite sa njima. Kad naiđete na teškoću sa kojom morate da izađete na kraj, ne oklevajte; zgrabite je i obračunajte se sa njom.

Uzela je svoj život u svoje ruke

Uzmimo primer dame koju sam upoznao u studiju jednog radija. Razgovarala je sa nekoliko nas i razgovor je krenuo u neke dublje teme. Dok je ulazila u studio, primetio sam da joj je jedna noga kraća. A nije više bila ni mlada. Ali imala je predivno lice; kao da je bukvalno neka svetlost zračila iz nje.

U toku emisije počeli smo razgovor o ljudskim teškoćama i ona je rekla: „Ustvari, postoji samo jedan način za rešavanje neke teškoće. Treba samo verovati u Boga, i da je On sa vama i uvek vam pomaže. Ja, uz pomoć tog principa, jednostavno uhvatim život obema rukama i čvrsto upravljam onim što proistekne."

Pogledao sam njene ruke i primetio da su vrlo male i fine, i pomislio: „Te ruke nemaju veliku snagu, ali žena ima veliku moć." A rekao sam: „Ruke su vam vrlo male, a kažete mi da njima držite život."

„Oh", rekla je, „imam ja i jednu tajnu. Moje ruke jesu male, ali ako ih stavim u dve velike Božije ruke, to su četiri ruke. A ne zaboravite da je sa Bogom sve moguće."

Dakle, kada iskrsne nešto opasno sa čime morate da izađete na kraj, najbolji postupak je da se sa tim uhvatite ukoštac odmah i direktno. Rešavajte teškoću tako što ćete zamisliti svoje ruke u rukama Boga. Taj pojam „četiri ruke" znači da ništa nije nemoguće. Setite se ove živahne ličnosti sa radija. Ostavila je trajan utisak na mene zbog svog oštroumnog pogleda na izlaženje na kraj. Naglasila je činjenicu da se može izaći na kraj sa bilo čime ako samo snažno i pametno zgrabite problem i držite se pozitivnog principa.

Zato, kada vam iskrsne neka teškoća, tehnika broj jedan zahteva da kažete sebi: „Sa Bogom je sve moguće." Budite čvrsto uvereni u to

dok govorite sebi. Nastavite sa tom tvrdnjom. Zatim se opustite, smirite se psihički i fizički, ohladite se i verujte da ćete dobiti moć koja vam je potrebna da se izborite sa situacijom. Tako ćete naučiti da moć izlaženja na kraj uvek održite delotvornom. Uvek budite filozof, opušteni i promišljeni. Ako se budete toga pridržavali, postupak izlaženja na kraj biće sve lakši, a uspeh sigurniji.

Stari dnevnik

Moja žena je nedavno dobila „napad" čišćenja na našoj seoskoj farmi. Tvrdila je da treba neke stvari da pobacamo, i počela od plakara. Zapanjujuće je koliko stvari može da se strpa u jedan plakar, naročito ako je ovako veliki. Jednom sam u njemu našao kutiju u kojoj je bio dnevnik mog oca. Počeo je da ga piše u proleće 1888.

Otac je išao u školu u vreme kad se učio krasopis, i imao je divan rukopis. I mastilo je bilo dobro, jer je bilo vrlo čisto posle toliko godina. Bilo je zaista dirljivo čitati dnevnik oca, koga sam toliko voleo. Tu je pisalo da je on bio izabran da pročita oproštajni govor na ceremoniji predaje diplome svojoj generaciji srednje škole. Ustvari, dnevnik počinje u večeri predaje diploma koja je vrlo neobično, bila negde sredinom aprila 1888. godine. Verovatno je trebalo da završe sa školom pre prolećne setve. U njegovoj generaciji bilo je šestoro učenika, četiri mladića i dve devojke. Naveo im je imena, i svih njih se sećam iz svoje mladosti. Dnevnik je mnogo govorio o dečaku koji je kasnije postao moj otac. Dozvolite da i ovde prenesem nekoliko stavki:

Četvrtak, 31. maj 1888.

Danas sam prebacivao šljunak. Dobijam po 1 dolar i 25 centi na dan. Večeras bio na susretu za molitvu mladih.

Sreda, 6. jun 1888.

Na kongresu demokrata u Sent Luisu Grover Klivlend opet kandidovan za predsednika Sjedinjenih država. Večeras bio na susretu za molitvu mladih. Prvi put ove godine sam išao na

kupanje.

Četvrtak, 7. jun 1888.

Alen G. Turman je kandidovan za potpredsednika Sjedinjenih država. Večeras sam bio na sastanku misionara kod dr Garnera. Išao na kupanje.

Sreda, 25. jun 1888.

Republikanska partija je danas kandidovala generala Bendžamina Karisona za predsednika. Kao i Mortona iz Njujorka za potpredsednika. Danas sam poslednji put žvakao duvan. I popušio poslednju cigaru. Hoću da kažem da prekidam sa tim.

Nisam ni znao da je žvakao duvan, a pogotovu pušio. Ali to govori da je u to vreme morao da izađe na kraj sa navikama koje su mu smetale. Ali naučio je kako da se izbori sa njima; odlazio je na susrete za molitvu mladih i sastanke misionara da bi pojačao svoju veru u mogućnost izlaženja na kraj.

Te jeseni je pošao na Medicinski fakultet u Ohaju, kako se to tada zvalo. Bio je redovan student i postao lekar. Kasnije je postao sveštenik jer nije mogao da se odupre „pozivu". Ali uvek je bio zdravstveni sveštenik, jer je lečio i telo, i um, i dušu.

Dnevnik dalje navodi još nešto sa čime je morao da se izbori – nedostatak novca. Njegov otac, Semjuel Pil, držao je prodavnicu mešovite robe u gradiću Linčburgu, Ohajo, gde su živeli i od njega je naučio da pazi kako raspolaže sa ono malo novca, koliko je imao. Vodio je tačan račun o svim troškovima. Pogledajte kakve je stavke unosio u to vreme:

<u>10. septebar 1888. (Na fakultetu)</u>

Hrana za nedelju dana	2,00 dolara
Soba za nedelju dana	1,25 "
Brijanje	0,10 "
Paprikaš od oštrica	0,20 "
10 banana	0,05 "
Ručak	0,15 "

Večera		0,10	"
Poštanska markica	0,02	"	
Kolač za brata		0,05	"
Jedan tovar uglja		2,00	"
Za crkvu		0,05	"
Jednoj siromašnoj ženi	0,10	"	

Te stavke nam govore i kakva je bila ekonomska situacija u zemlji u to vreme. Običan čovek nije imao mnogo; ali po svemu vidimo da je on bio snažan i čvrst i da je imao duboku veru koja mu je pomogla u svakodnevnom životu.

Pred kraj dnevnika otac je izrazio mudrost izlaženja na kraj koju je naučio, pozitivni princip, koji je savladao:

Još kao dečak sam doživljavao i kasnije otkrio veliku istinu, a to je sledeće: Ako ostaneš blizak Isusu i veruješ u Njega, On će se pobrinuti da sve prebrodiš. Uvek je to činio i uvek će činiti.

Moj dragi otac je to napisao 10. septembra 1888. godine, kada je imao osamnaest godina. Nije mogao znati da će ga jedan od njegovih sinova citirati u svojoj knjizi ceo jedan život kasnije. Ali principi koji su za mog oca bili delotvorni pre toliko godina pomogli su mu da izlazi na kraj u svoje vreme. A delotvorni su i danas. Zato, kako je to moj otac rekao, „Ostanite bliski Isusu." Uvek verujte da je sa Bogom sve moguće. Po tom stvarnom principu moći ćete da se izborite sa bilo čime, zaista hoćete.

Jedno je sigurno: Svi ćemo doživeti teškoće u ovom životu. Zaista, biće ih mnoštvo, a neke će biti teške, velike, čak i bolne. Ono što učinimo u vezi tih teškoća odlučiće hoće li okolnosti savladati nas, ili mi njih. Velikom rimskom misliocu Marku Aureliju pripisuje se jedna slikovita tvrdnja, koja je zaista puna istine: „Čovek mora da bude poduprt i pokriven iznutra da mu glavu ne bi prekrila prašina."

Od životne je važnosti da u borbi sa teškoćama budete filozof i mislilac. Ne dajte se napetosti; nemojte da se preradite; uvek budite mirni. Zapamtite, samo s mirom. Ne dajte da vas nešto uznemiri. Budite mislilac. Nikada se ne predajte osećajima. Neka vam mozak uvek radi i kontroliše osećaje.

Poseta šintoističkom svetilištu

Jednom sam u Tokiju posetio šintoističko svetilište. Do njega se dolazi niz jednu dugu ulicu punu malih prodavnica i tezgi. U središtu trga ispred hrama stoji velika japanska urna iz koje isparava tamjan. Veruje se da će čovek, ako je bolestan ili ima bilo kakvu fizičku slabost, i nadnese oboleli deo tela iznad te pare, ozdraviti. Primetio sam da ljudi kružnim pokretima ruku usmeravaju isparenja prema raznim delovima tela. Jedan čovek, u kome sam odmah prepoznao Amerikanca, usmeravao je paru prema srcu. Na licu mu je bio izraz neospornog poverenja.

„Mislite li da će vas ova para izlečiti"? – upitao sam ga.

„Zašto ne"? – uzvratio je. „Kažu da hoće."

„Verujte i dalje", rekao sam. „A zašto vučete paru prema srcu?"

„Zato što mi je to najslabija tačka u telu."

Tako sam ja, kad je on odstupio, navlačio paru prema svojoj glavi.

Verujte, glava ima *vrhunsku* važnost; jer, kada se suočite sa teškoćama, strašno je važno da vam um uvek bude smiren da bi se mogao kontrolisati i tako biti delotvorniji. To, naravno, neće uvek biti lako postići. Ali da biste izašli na kraj sa teškoćama, važno je razvijati mislioca u sebi. Budite mirni i promišljeni, prihvatajte stvari onako kako dolaze. I uvek budite hladno svesni da prebrodite sve što može da vam se desi.

Igrač bezbola, mislilac

Kada je tim bejzbol-kluba bruklinskih Dodžera iz Nacionalne lige igrao na starom bruklinskom Ebets terenu, znao sam skoro sve igrače iz ekipe Dodžera. Jedan od igrača bio je odličan udarač sa prosekom od preko 0,300, što je dobro i značajno za igru.

Jedne večeri je trebalo da dođe kod mene na večeru sa nekim drugarima iz ekipe. Ja tog dana početkom aprila nisam mogao da odem na utakmicu, ali sam delimično slušao radio-prenos vozeći se i

vraćajući kolima sa obaveze.

Taj odlični udarač uzeo je palicu u drugoj izmeni igre i sramno promašio – jednom, dva, tri puta. Isključio sam radio.

Te večeri kad su igrači stigli, udarač je na moje iznenađenje bio veseo i opušten. „Bilo mi je žao kad sam čuo da si ispromašivao u drugoj izmeni", rekao sam.

„Oh", odgovorio je, „nije to sve. Pičer me je izbacio i u četvrtoj izmeni."

Zapanjen, upitao sam ga: „Hoćeš da kažeš da se uopšte ne brineš što te je pičer toliko puta izbacio u jednoj od prvih igara u sezoni?"

„Zašto"? – uzvratio je. „Vidite, na osnovu proseka udaranja biću izbačen oko devedeset puta u ovoj sezoni, i uvek se tešim zakonom proseka." To mi se učinilo vrlo rečito od jednog igrača bejzbola. „Da", nastavio je on, „taj zakon proseka je strašna stvar. Zato sam, kad smo završili igru i vratili se u klupsku kuću, rekao momcima: „Baš vas briga! Nije li to ludo? Treba da budem izbačen još samo osamdeset i osam puta u ovoj sezoni!"

To se s razlogom može nazvati opuštenim, filozofskim gledanjem na teškoće.

Većinu teškoća možemo da rešimo sa lakoćom srazmernom našoj opuštenosti. Mada je to istaknuto u prethodnom poglavlju, moram i ovde da podvučem da je hladno razmišljanje od životne važnosti za izlaženje na kraj sa problemima. Napet i nervozan čovek teško postiže lagan izraz svoje ličnostiu kome će proces razmišljanja moći delotvorno da se uhvati ukoštac sa teškoćama; uspaničen i nesiguran um ne može da prihvati hladan, filozofski stav udarača koji je našao oslonac u zakonu proseka.

Devet pomoćnih stavki za izlaženje na kraj

Pre nekoliko godina formulisao sam devet delotvornih pomoćnih stavki za izlaženje na kraj sa teškoćama, koje su meni lično bile od koristi, a u kojim je sadržan i ovaj pozitivni princip o kome

smo govorili:

1. Ne paničite. Budite mirni. Budite razumni. Mislite.
2. Nikad ne posrnite. Nikad ne dramatizujte problem. Samouvereno tvrdite: „Bog i ja to možemo da sredimo."
3. Vežbajte „od-bunjivanja." Da biste to učinili, ispišite na papiru sve činioce svoje teškoće, razgraničivši ih prethodno u mislima.
4. Ne preispitujte početke. Uhvatite se problema od trenutka u kome se nalazite.
5. Ne tražite rešenje celog problema, već svoj sledeći korak.
6. Vežbajte stvaralačko osluškivanje. Smirite se, tako da možete da steknete misaoni uvid.
7. Uvek se upitajte šta je najbolje učiniti, jer se ništa loše nikada ne završava dobro.
8. Razmišljajte, verujte, radite, molite se.
9. Uvek delujte kroz pozitivni princip.

To je mojih devet delotvornih pomoćnih stavki. Vežbajte ih marljivo, i stvorićete u sebi sposobnost da delotvorno i sigurno izađete na kraj sa svojim teškoćama. Predlažem da ih zapišete na karticu koju ćete moći da držite u džepu. Čitajte ih svaki dan, dok ne postanu sastavni deo vaše psihe.

Pomozite drugima da se izbore i pomoći ćete i sebi

Još jedan delotvoran način za suočavanje i savladavanje teškoća jeste rešavanje tuđih problema. Čudno je, ali čovek često može da rešava dve teškoće odjednom – svoju i tuđu – lakše nego samo svoju. Ta činjenica je zasnovana na ljudskom zakonu samodavanja ili darivanje sebe, po kome se u tom postupku ojačavate. Ako imate veliki problem, pogledajte oko sebe ima li neko još veći, pa počnite da mu pomažete. Dok to budete radili, otkrićete da je vaš problem, kad rešite tuđi, mnogo jednostavniji, jasniji i lakši da se s njime izađe na kraj.

Često se setim priče Artura Gordona o jednom izdavaču provincijskog nedeljnika, čoveku koji je imao neke teške probleme. Jednog dana je izdavačev komšija po imenu Bili poveo svoju ženu i

sinčića u vožnju kanuom. Ali, kanu se u toku vožnje iznenada prevrnuo. I muž i žena su bili dobri plivači. Očajnički su pokušavali da spasu svog dečaka, ali njega je na žalost matica povukla i udavio se. Otac je bio neutešan. „Zašto sam uradio to"? – ljutio se na sebe. „Zašto nisam učinio ono?" Tako je uzaludno i očajno raspravljao sam sa sobom. Besciljno je lutao ulicama. Ljudi su ga viđali na seoskim putevima kako hoda, hoda i samo hoda.

Jedne večeri je Džek, izdavač radio do kasno u svojoj kancelariji. Oko ponoći je začuo kucanje, i na vratima je ugledao svog neutešnog komšiju Bila. „Kasno je, Bile. Šta radiš napolju?"

„Eto, šetam, Džek, samo šetam. Vidiš, ne mogu da zaboravim. Zašto je to moralo da se desi? Zašto sam poveo dečaka u kanu? Kako nisam uspeo da ga spasim? Ne shvatam, Džek."

„Uđi, Bile. Sedi da popričamo." Bil se skljokao u stolicu. „*Ne* mogu da pričam. Jednostavno mi se ne priča."

„Dobro", rekao je izdavač, „u redu je. Sedi tu, a ja ću da nastavim sa poslom. Ako ti se bude pričalo, samo reci." Posle nekog vremena ga je upitao: „Bile, jesi li za kafu? Zagrejaće te."

Bil je rekao: „Da, popio bih jednu šoljicu. Ali još mi se ne priča."

Bilo je već skoro dva ujutru. Tada se Bil javio: „Džek, spreman sam za razgovor." Ceo sat je on govorio, preživljavajući sve ispočetka. Džek je slušao. Postoje trenuci kada je najveća pomoć saslušati nekoga i pokazati mu da saosećate s njim. Ovo je bio jedan od tih trenutaka. I Bil se najzad ispraznio i ućutao. „Čini mi se da je to sve što imam da kažem večeras, Džek." Ustao je da pođe.

Džek je spustio ruku na rame ožalošćenog čoveka. „Mi te svi volimo", rekao je prijateljski. „Voleo bih da mogu da pomognem."

„Ma", odgovorio je Bil, „pomogao si mi – više nego što si svestan. Pomogao si mi jer si slušao i nisi raspravljao. Znam da me voliš, da si mi prijatelj. I mnogo si mi pomogao. Nikada to neću zaboraviti. Laku noć, Džek." I izašao je u noć.

Džek je seo, zamišljen. Odjednom su mu misli skrenule na sopstvene nevolje. Na njegovo zaprepašćenje, ono što mu do tada nije bilo jasno sada se raščistilo; ono što ranije nije mogao da progleda

sada je video sasvim jasno; ono što ga je do tada savladavalo, sada mu je izgledalo mnogo lakše za izlaženje na kraj. Osetio je da ima mnogo više snage za rešavanje svojih nevolja.

Činjenica je da ćete, ako se psihički odvojite od svojih problema i usredsredite da pomognete drugima u njihovoj nevolji, moći mnogo delotvornije da izađete na kraj sa svojom nevoljom. Nekako taj čin samodavanja deluje na oslobađanje sopstvenih moći.

Otkrio je da može da izađe na kraj sa bilo čime

Velika ljudska priča o rešavanju možda vrhunskog ljudskog problema jeste priča Orvila E. Kelija, novinara iz Burlingtona, Ajova. On će uvek biti jedna od mojih omiljenih figura. Orvil Keli je dokazao da čovek zaista može, i to uspešno, da izađe na kraj sa bilo čime. '

Prvi put sam naišao na Kelija u novinaskom tekstu u kome je pisalo o tome kako je on sasvim sigurno ustanovio da je „smrt deo života". On je ustanovio sada već poznati R.O.D. (Računajte i ovaj dan) program. Oduševljen razumnim razmišljanjem g. Kelija, pismom sam mu izrazio poštovanje zbog njegovog hrabrog i razumnog stava. Posledica tog pisma bila je njegova poseta našoj fondaciji za hrišćansko življenje, gde je njegova iskrena priča duboko dirnula i nadahnula sve nas. Kad je završio, svi smo osetili da bismo, uz Orvilovu duhovnu moć, i mi mogli da se suočimo sa bilo kakvom teškoćom koja bi iskrsla pred nas.

Računajte i ovaj dan

Zbog širokog delovanja raka, koje ne zanima samo hiljade onih koji boluju od njega već i hiljade drugih, njima bliskih, koji pate zajedno sa njima, preneću vam deo priče Orvila Kelija, onako kako ju je napisao naš časopis „Stvaralačka pomoć za svakodnevni život". Pažljivo pročitajte ovu ljudsku dramu, i siguran sam da ćete posle toga dobro razmisliti pre nego što opet posumnjate u mogućnost da čovek,

uz Božiju pomoć, izdrži bilo šta. Ovo je čovek koji slavno i pobednički dočekuje život, na osnovu pozitivnog principa.

„Neizlečivi rak", rekli su lekari.

Moja prva reakcija na tu smrtnu presudu bila je neverica. Tako nešto ne može meni da se desi, pomislio sam. Lekari mora da su strašno pogrešili. Ali znao sam da nisu. Bila je to istina, umreću npe vremena.

Sledeća reakcija bila je utučenost, koja me je držala danima. Pomišljao sam i na samoubistvo. A sa sobom sam u mraku vukao i svoju ženu i decu. Kako je Bog mogao da dozvoli da mi se to desi, kad je sve išlo lepo i meni, i mojoj porodici? Imao sam samo četrdeset dve godine. Kao novinar sam imao dobar posao i svetlu budućnoet pred sobom. Imali smo prijatan dom. Svi smo bili aktivni i puni obaveza, i bili smo dobri hrišćani, koji redovno idu u crkvu. Zašto ja?

I još uvek bih bio isti očajnik, da nisam najzad ugledao svetlost, prihvatio Božiji put i počeo da delujem pozitivno, da bih pomogao i sebi i drugima koje život pre vremena vodi u dolinu smrti.

Moja unutrašnja reakcija bio je strah. Živeti sa rakom bilo je zastrašujuće i za mene kao žrtvu, i za moju porodicu, rođake i prijatelje. Moja žena Vanda i ja nismo otvoreno razgovarali o tome jer ja nisam želeo da je opterećujem, a ona je ćutala iz straha da he me uznemiriti. Ljudi su prestali da svraćaju da nas obilaze jer ih je to suviše opterećivalo.

Onda sam počeo da shvatam da sam bio uplašen od smrti, a ne od raka. To je bio trenutak kada sam se predao utučenosti – očaju. Vanda se lečila od opasne nervne uznemirenosti. Bili smo već na dnu, kad smo se jednog dana vraćali kolima kući iz Ajova sitija, posle jednog tretmana hemoterapijom. Bio je divan jesenji dan, ali kad sam pogledao prema svojoj ženi, po licu sam joj video da je sasvim dotučena. U tišini smo se vozili prerijom.

Počeo je da deluje pozitivno

Najzad sam shvatio da nešto mora da se učini, i to brzo, da bi Vanda prihvatila moju sudbinu. Tada sam opet zatražio pomoć od Boga. Zamolio sam ga da mi pomogne. Zatim sam se okrenuo Vandi.

„Hajde da razgovaramo o tome", rekao sam. „ja ću da umrem od raka, ako me ne ubije nešto drugo, ali još uvek sam živ. Hajde da opet uživamo u životu." Rekao sam joj da treba da objasnimo situaciju i deci, jer su već znala da nešto nije u redu, i da treba kao porodica da pozitivno sagledamo moju smrtonosnu bolest. Vratili smo se kući i rekli deci. Nije bilo lako, ali sam im rekao.

Ima onih koji će se čuditi takvom prihvatanju smrti. Shvatio sam da nemam šta da izgubim, a mogu mnogo da dobijem ako iskušam jednostavnu ideju da uživam u svakom sledećem danu. Najzad, niko od nas *stvarno* ne zna kada he da umre. Svi smo mi na neki način „neizlečivi."

Život porodice se lagano vratio u normalu; nije bio savršen, ali je bio normalan. Svi smo mi znali da život nikada više neće biti sasvim normalan, ali smo naučili da živimo sa tim rakom, umesto da mu se predamo. Moja nova filozofija bila je jednostavna: „Svaki sledeći dan ću prihvatati, ne kao još jedan dan bliže smrti, već kao još jedan dan života. Svaki sledeći dan uzimam kao Božiji poklon koji treba poštovati, uživati u njemu i živeti ga punim životom."

Taj novi stav me je opet zainteresovao za život, pa sam opet počeo i da pišem. Počeo sam člankom za lokalne novine, u kome sam se založio za osnivanje druženja bolesnika od smrtonosnih bolesti, u kome he se oni susretati neobavezno, da bi se na pozitivan način izborili sa svojim nedaćama.

Telefon je počeo da zvoni čim je članak izašao. Ljudi su se javljali da mi kažu kako su i oni prolazili kroz sve ocećaje koje sam i ja iskusio. Toliko njih se javljalo, da sam ih pozvao na susret koji će u stvari biti prvi sastanak udruženja koje smo nazvali „Računajte i ovaj dan". Došlo je osamnaestoro, među kojima je bilo drugih bolesnika od raka, rođaka osuđenih bolesnika, svešteníka, bolničarki i studenata medicine. Naglasio sam im da niko ne treba da plače na nečijem

ramenu da bi izazvao saosećanje za svoju patnju. Sastali smo se da pokušamo da na pozitivan način poboljšamo kvalitet ostatka svojih života.

Na treći sastanak došlo je pedeset njih. O udruženju „Računajte i ovaj dan" pisalo se u novinama i govorilo na radiju i televiziji. Onda su počela da stižu pisma sa svih strana, od ljudi koji su želeli da osnuju podružnice u svojim mestima. Neki od onih koji su pisali nisu bili bolesni, već samo utučeni; u „Računajte i ovaj dan" videli su mogućnost da unaprede svoj život. Podružnice su osnivane i u drugim državama.

Susreti su informativni i neobavezni, i nemaju voditelja. Samo skupljanje ljudi koji žele da razgovaraju i uz kafu iznesu svoje probleme može mnogo da pomogne. Kroz te razgovore smo naučili kako da prihvatimo ideju da je smrt samo deo života.

Živite za ovaj dan

U toku perioda svoje utučenosti osećao sam da se lekari koji su mi ustanovili tu smrtonosnu bolest zaista trude oko mene, pokazujući mnogo ljubaznosti i saosećanja. Sveštenici su govorili o zagrobnom životu. Ali niko nije pominjao život za današnji dan!

Moram da priznam da sam pomažući drugima kroz „Računajte i ovaj dan", pomagao i sebi. Prestao sam da merim vreme mesecima i godinama. Sada računam u sekundama. Osmeh na licu moje žene, smeh moje dece, zrak sunca, to se računa. Oni su trenutni i životni.

Moja žena i ja smo ranije planirali da ostarimo zajedno, ali smo naučili da je život zaista krhak i nepredvidiv. Ja ni u snu nisam želeo da dobijem rak, ali niko me to nije ni pitao. Zato sebi kažem: „Šta mogu da izgubim ako pokušam da budem srećan?"

Neki ljudi su postali besmrtni svojim umetničkim, junačkim i plemenitim delima. Pošto ja nisam ni neki talenat ni junak, bilo mi je strašno teško da se suočim sa smrću. Strah i izgubljenost u saznanju da imam rak bili su mi teži nego shvatanje same smrti. Kad se sada setim tih užasnih prvih dana, znam da smo moja porodica i ja žalili zbog

smrti, koja još nije došla. Ali, razgovarajući o smrti i otvoreno prihvatajući nevonje koje donosi rak, počeo sam više da brinem o životu nego o smrti.

Drugim rečima, mislim da ne možemo zaista da uživamo u životu dok ne shvatimo da je smrt samo deo života. Zbog takvog stava sam, kada mi je jedan čovek nedavno rekao: „Mi imamo nešto zajedničko; obojica umiremo od raka", mogao da odgovorim: "Ne, zajedničko nam je to što smo obojica još uvek živi."

Pre nekoliko dana je jedna devojčica u školi rekla mojoj devetogodišnjoj ćerki: „Videla sam tvog tatu na televiziji; on umire od raka, je li?"

„Da", odgovorila je moja ćerka, „ali još nije mrtav!" .

Ne za dugo. Danas sam tu gde sam i živ sam. Ne razmišljam o prošlosti i budućnosti. Razmišljam o sadašnjem trenutku... upravo o ovom trenutku! Trudim se da koristim vreme.

Novo shvatanje života

Kad se osvrnem iza sebe, teško mi je da poverujem da sam ja isti onaj čovek koji je krivio Boga za ovaj rak i koji je sumnjao u Njegovo postojanje. Možda je smrt učinila da postanem svestan života.

Jedne noći, kad nisam mogao da zaspim, napisao sam molitvu. Ide ovako:

Oče naš Nebeski...
Daj mi snage da izdržim svaku noć do zore.
Daj mi hrabrost da gledam svoju decu kako se igraju,
i moju ženu pored mene
bez traga tuge u osmehu;
dozvoli da uživam u svakom trenutku
kao nekada u prolaznim danima i noćima,
i daj mi nadu za svako sutra.
Neka mi snovi donose budućnost.
A kada se zemaljski život završi

neka ne bude tuga
već samo radost zbog divnog života koji sam imao.
Amin.

Pročitali ste napis o dubokoj filozofiji i veri čoveka koji praktično pokazuje da sa bilo čime možemo da se izborimo. Čitali ste razuman i dubinski opis visoko pobedničkog života. To je živi i delotvorni pozitivni princip.

Moja žena Rut i ja ručali smo sa Orvilom, Vandom i još nekim prijateljima jednog zlaćanog jesenjeg dana kada su javorove i hrastove šume na brdima okruga Dačes imale najdivnije boje. Sedeli smo u jednom restoranu pored vrlo prometnog auto-puta. Ali iza auto-puta bila je livada na kojoj su pasla goveda, a iza nje brda.

Orvil je preko auto-puta pogledao prema livadi i stoci i crveno-zlatastim brdima, i zamagljenih očiju rekao: „Ima li još išta tako lepo kao goveda koja mirno pasu u jesenjoj prirodi?" Zaćutao je, pa zamišljeno nastavio: „Jutros sam dolazeći iz Konektikata, video jednu crvenu ptičicu na stubu ograde. Izgledala mi je tako živahna i srećna. Mislim da ću se uvek sećati te ptičice na stubu, i jednog lepog jutra u Konektikatu."

Nisu samo njegove oči bile zamagljene dok je to govorio. Svi mi za stolom tog prijatnog restorana smo postali svesni pobedničkog života našeg prijatelja. Zaista smo u tom trenutku osetili Boga, koji ljudsko biće može da obdari pobedničkim duhom. Voleo bih da to poverujete, jer je istina. Čovek može da se izbori sa bilo čime – zaista može.

Koje su u ovom poglavlju stavke istaknute da bi vam pomogle kako da izađete na kraj?

1. Uhvatite život i njegove probleme svojim rukama.
2. Zatim, stavite svoje ruke u božije ruke.
3. Znajte da će vas Bog voditi kroz sve, i ostanite sa njim.
4. Ne uznemiravajte se i nikada ne paničite. Budite mislilac.

Razmišljajte, uvek razmišljajte. Ne delujte osećajima. Koristite

glavu; mislite. Otkrićete da možete da izađete na kraj.

5. Uvek verujte da možete, i otkrićete da zaista možete.
6. Pomozite drugima da reše svoje probleme pa ćete lakše izaći na kraj sa svojima.
7. Uvek – računajte i ovaj dan.

DESETI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Fantastična tajna energičnog i životnog razmišljanja

„Ako smo postigli sve za šta smo sposobni, bićemo bukvalno zapanjeni sobom." To je rekao genijalni izumitelj i mislilac Tomas A. Edison.

Jeste li ikada bili zaprepašćeni sobom? A jesam li ja? Zbunjujuće i izazovno pitanje, je li? Ali, ako zaista posedujemo takve sposobnosti – a mora biti da je tako, jer je to rekao autoritativni Edison – postavlja se pitanje kako da ih oslobodimo? Ja sam otkrio da je jedan od načina da se oslobode sposobnosti pojedinca, korišćenje fantastične tajne energičnosti i životnosti. Ako tome dodate naglašeni pozitivni princip, svako od nas će doživeti korenite promene u sebi; postaće drugačiji, zaista drugačiji.

Jedan lekar me je zamolio da se vidim sa čovekom za koga je nezgrapno rekao da „pliva u novcu", ali je sasvim izgubio snagu i životnost. „Ja mogu i dalje da ga mazim i kljukam tabletama, ali se ta terapija ne slaže sa mojim shvatanjem medicinske etike. On uopšte nije bolestan, ali mu misli sigurno nisu zdrave. Ima velike sposobnosti, ali je daleko od delotvornosti. Kako bi bilo da baciš pogled? Možda he mu ta medicina pomoći." To je bila površna istorija bolesti koju mi je dao lekar koji uopšte nije razmišljao o ljudskoj nesposobnosti, ni o normalnim ljudskim reakcijama.

Pacijent koji je izgubio snagu

Kad sam došao u njegov raskošan stan, taj čovek je počeo dugo i detaljno da mi opisuje kako se psihički i fizički loše oseća i koliko je slab i iscrpljen. „Ranije sam imao mnogo snage i energije", rekao je oronulo, „a sada nisam jači od mačke." A to je po meni bilo pogrešno poređenje, jer mačke, mada izgledaju lenje, mogu da skoče i jurnu brzinom metka.

Dok je govorio, setio sam se mudre rečenice svog dobrog prijatelja dr Z. T. Berkovića, koja se svodila na to da je, „da bi se sviralo, potrebno naštelovati instrument." Rekao sam: „Čujte, ja nisam medicinar, kao što znate, ali pokušavam da lečim um, a možda i dušu. A i veliki broj medicinskih stručnjaka smatra da mnoga fizička oboljenja i iscrpljenosti mogu da se razviju, potpomognuti lošim psihičkim i duhovnim stavovima."

On je ustreptao i nastavio nadugačko da mi opisuje svoju majku i oca, „uvek siromašne u ovom svetu obilja, ali velike hrišćane. Da, gospodine, dobre hrišćane. Uvek nedeljom u crkvu", i tako dalje, i tako dalje.

„Dobro", uzvratio sam, „njihovo stanje možda nema veze sa vama, ali možda se njihova pobožnost odrazila na vas?"

Počeo je da shvata, jer mi je odgovorio ovako: „Mislim da ste me našli. Moram da priznam da jesam ništarija. Veliki sam grešnik. Vi ste napisali knjigu o pozitivnom mišljenju, a razgovarate sa najvećim negativnim misliocem u ovom gradu. Šta ćete da uradite u vezi sa tim?"

„Nije stvar u tome šta ću ja da uradim nego šta ćete *vi* da uradite? Da ostanete tako utučeni ovde, da mislite negativno i budete uobraženi bolesnik do kraja života? Uzgred, koliko imate godina?"

„Pedeset dve godine, i gotov sam."

Tada je taj čovek već počeo sve više da mi se sviđa, jer je u osnovi ipak bio iskren i pošten. A bio je i pametan: to ne može da se pobije. Zaista, imao je sve osobine pravog, dobrog i zdravog čoveka.

„Čujte", rekao sam, „šta mislite, da isušimo svu tu psihičku i duhovnu močvaru koja vam crpi energiju i ostavlja vaš ceo sistem izmoren i beživotan?"

Možda je nesvesno i želeo takvu terapiju, jer je počeo da se otvara i čisti. U početku mu je bilo teško da sa strancem razgovara o svojoj intimi, ali je verovao pastoru u meni jer je ubrzo počeo da izbacuje gomilu bolesnih misli i nezdravih postupaka koji su sezali sve do njegove mladosti. Mučio ga je strašan ocehaj krivice, i uprkos bombastom nastupu bio je iznenađujuće pun stavova nepodobnosti i manje vrednosti.

Na kraju je tužno upitao mislim li da Bog može da mu oprosti. „Da ga pitamo?" Predložio sam.

„Mislite sada? Nikad se nisam molio pred drugima."

„Oh, ja nisam drugi, ja sam vam prijatelj. Hajde, molite ga za oproštaj."

Učinio je to lagano i nesigurno, ali vrlo iskreno. „Šta osećate kao odgovor Gospoda?" – upitao sam ga.

Gledajući me začuđeno i sa velikim olakšanjem, rekao je: „Oprošteno mi je, stvarno osećam da sam dobio oproštaj. Znam da mi je rekao da se samo treba moliti, a On će čuti i oprostiti. Ali još uvek ne osećam onaj mir koji sam očekivao."

„Treba da učinite još jednu, ili možda dve stvari. Prvo treba da oprostite sami sebi. Vidite", nastavio sam, „svi mi imamo ugrađen senzor koji nam govori kada treba da budemo kažnjeni za zla koja smo učinili. A njega je teško isključiti. A vi ste sami sebe dovoljno kaznili, i zato sada recite glasno: „Ovim ja opraštam sebi isto kao što mi je i Bog oprostio.""

„To", zaključio je ponovivši tu rečenicu, „ima smisla – velikog smisla."

„Dobro", rekao sam, „sada treba da ubedite sebe (setio sam se lekarske dijagnoze), u Božije i svoje ime, da ste dobar čovek. Budite ubeđeni u to. Sada ustanite, brišite odavde i pokrenite svoj život." Ispratio me je do vrata i čvrsto mi stisnuo ruku, za razliku od onog slabog stiska ruke kada sam došao. „Održite taj dobri stari pozitivni princip", opomenuo sam ga.

„Naravno", rekao je. „Samo gledajte."

Zaista sam ga gledao, i imao sam šta da vidim. Nedelju dana kasnije javio sam se telefonom da pitam za njega, i čuo da se vratio na nocao i da radi svom snagom. I nastavio je da radi sa neprekidnom životnošću i poletom.

Ne bih želeo da ostavim utisak da. sam, po ovoj priči u kojoj sam postigao brz oporavak, veliki iscelitelj ili da kod sličnih slučajeva uvek postižem trenutni uspeh. U stvari, ovaj čovek je sam sebe izlečio sasvim se predavši Bogu. I nastavio je tako, obnovljenom snagom i živošću još dvadesetak godina, jer sam ga

često viđao na skupovima u Mermernoj univerzitetskoj crkvi. Rekao mi je: „Postigao sam psihičku i duhovnu sigurnost, i nikada ih neću izgubiti." Održao je to obećanje sve dok nije poginuo u svojoj sedamdeset i trećoj godini.

Taj slučaj je i na mene ostavio prosvetljujući i poučan utisak, jer mi je pokazao koliko nezdrave misli mogu da utiču na fizičko zdravlje. Mnogo puta od tada sam isceliteljski delovao i na sopstvene misli osetivši da sam umoran, iscrpljen ili slab u bilo kom smislu. Čovek može i nesvesno da psihički ojača svoju bolest mislima koje će ga oslabiti ili učiniti da se čak ozbiljno razboli. To sigurno negativno deluje na delotvornost čoveka. Fantastična tajna osnažujućeg i životnog razmišljanja treba da se koristi za oživljavanje pozitivnog principa. A posledica je uvek obnovljena snaga ličnosti.

Potražite životnu snagu

Prvi put sam postao svestan bitnog pojma životne snage čitajući Mirtl Filmor, koja je sa svojim mužem osnovala Jedinstvenu školu hrišćanstva. Taj pojam je zasnovan na mišljenju da nam životna snaga nije darovana samo da bismo odjednom počeli da je. gubimo. Činjenica je da možemo da održavamo stalni postupak obnavljanja u kome će moćna životna sila neprestano da se obnavlja. Primetio sam da svi oni koji koriste fantastičnu tajnu energičnog i životnog razmišljanja održavaju zadivljujuću živu naprednu moć uprkos svim protivnicima blagostanja, koji iscrpljuju snagu.

Tokom godina vrlo aktivnog pisanja, držanja govora, izdavanja, objavljivanja i propovedanja, održavao sam sopstvenu energiju i životnost stalnim potvrđivanjem životne sile, zamišljajući kako mi ona neprestano protiče umom i telom. Ta vežba mi je neprestano obnavljala snagu i održavala mi neometan i nesmanjen tok energije. Naravno da sam se zamarao, ali nikada nisam bio toliko umoran da se ne bih povratio posle dobrog sna. Moj posao posebno zahteva sposobnost žongliranja sa više loptica istovremeno, da tako

kažem, kao i svakodnevnu obavezu odlučivanja u raznim oblastima. A uvek postoji potreba održavanja delotvornosti. Pošto aktivan čovek bez energije i životnosti ne bi izdržao pun program delovanja, od najveće je važnosti da shvati kako da uspe u tome.

Kako je doktor izdržavao

Prvih godina života u Njujorku, dok sam se još privikavao na sve gušći raspored obaveza, osećajući napetost koja često prati takvo opterećenje aktivnostima, sprijateljio sam se sa pokojnim dr Vilijemom Simenom Benbridžom, koji je imao privatnu ordinaciju u Gramersi parku, na Menhetnu. Taj čovek je imao mnoštvo obaveza, ne samo profesionalnih već i u raznim udruženjima i organizacijama, u kojima je bio vrlo istaknut aktivista.

Jednom sam održao snažan govor u njujorškom rotari klubu, čiji je on bio predsednik, a ja član. Završetak tih sastanaka se uvek planira tačno za 13.45 jer su svi rotarijanci poslovni ljudi i profesionalci koji moraju da se drže rasporeda. Dr Benbridž, čija je ordinacija uvek puna pacijenata, zakazao je prvom popodnevnom pacijentu tačno u 14.00 časova. „Hajde, Normane", požurivao me je, „da uhvatimo taksi, da zajedno odemo do grada. Hoću da svratiš do moje kancelarije pre nego što produžiš do svoje." U 13.50 stigli smo pred njegovu staru zgradu sa fasadom od mrkog peščara, u Gramersi parku, i ušli u njegovu kancelariju. Ispred, u čekaonici, je već bio poduži red pacijenata.

„Održao si dobar govor u rotariju", rekao je. „Reči su ti same tekle. Mora da si vrlo napet, kao i ja, i trebalo bi da se ohladimo. Hajde da se opustimo i povratimo malo stare energije i životnosti, da nadoknadimo istrošenu snagu." Rekavši to, uvalio se u veliku stolicu, ispružio noge, opustio ruke preko naslona stolice i spustio glavu na naslon za glavu. „Opusti se isto ovako", rekao je, pa sam se i ja isto opustio.

Posle jednog minuta tišine rekao je: „Mir i tišina ispunjavaju naše misli. Obnavljamo svoja fizička tela. Dešava se preporod u svim

delovima naših bića. Dobijamo baš toliko energije koliko nam treba." Ovu upečatljivu priču sledila je još jedna pauza ćutanja. A onda: „Dobro, sada smo spremni za poslovno popodne. Ovo je recept za tebe, prijatelju", zaključio je svojim prijatnim glasom. Tada je prozvao prvog pacijenta, a ja sam, pun poleta, otišao u grozničavi Njujork. Tačno sam se pridržavao doktorovog uputstva za obnavljanje energije punih trideset godina, koliko je prošlo od kad mi je to pokazao.

Kako je ambasador izdržavao

Lorens Taunsend, koji je u svoje vreme bio američki ambasador u Austriji i još nekim zemljama, bio je visok, vitak, energičan čovek sve do svojih devedesetih godina. Njegovo uspravno držanje odavalo je vojničku mladost. Imao je svu eleganciju i umešnost tradicionalnih ambasadora, i bio blizak prijatelj pokojnog kralja Džordža 5 i kraljice Meri. Dobro sam ga upoznao u poznim godinama, i jednog dana sam ga posetio u njegovoj kući na Floridi.

Našao sam ga na njegovom „mestu za razmišljanje" u njegovoj velikoj bašti. To je bio jedan deo bašte ograđen obojenim drvetom, nešto kao brvnara bez krova, sasvim izložena suncu. Bio je u kupaćim gaćicama, i primetio sam da mu je koža zategnuta, a telo mišićavo, bez grama sala i potamnelo od sunca. Kad sam ga ugledao, oči su mu blistale, a lice bilo razvučeno u osmeh. „Oprosti na ovom neobaveznom dočeku, ali održavam svoj svakodnevni obred za energiju i životnost. Ta vežba mi je dugo i dugo davala snagu", objasnio je. „Izvini me za trenutak, samo da se obučem pa ćemo da popričamo i ručamo."

„Ne, Lorense, ne prekidaj. I ja bih mogao da održim jedan obred za životnost i energiju. Zanima me tvoj postupak." Tako ohrabren, strasni vernik pozitivnih procesa, g. Taunsend je rekao: „Dobro, evo ga." Stao je uspravno „digavši teme glave prema nebu", kako je rekao. Takvim položajem je postavio sve organe na svoje mesto i delovao suprotno savijanju koje kvari fizički izgled mnogih

od nas. Zatim je visoko digao ruke i ispružio prste prema nebu. Nastavio je sa običnim vežbama tokom kojih sam video poigravanje snažnih mišića ispod kože.

„Toliko, šta se tiče fizičkog dela", rekao je dišući lako, bez izdisaja ili drugih znakova napora. „A sada ide ona važnija, psihička i duhovna vežba." Stojeći i dalje uspravan i visok, izgovorio je tekst sličan sledećem, koji sam tada koristio od reči do reči i toliko vežbao da mi je ostao u sećanju, mada je cedulja odavno izgubljena; „Gospode Bože svemoćni, Stvoritelju moj i Oče Nebeski, kao što sunce sija sa neba i obnavlja moje telo, tako i sunce Tvog velikog Duha greje moj um i dušu, obnavljajući me snagom Tvoje čudesne milosti." Na najupečatljiviji način koristio je stare i svečane izraze. „Sada praznim um svoj od svih misli, ideja i sećanja koja nisu u skladu sa Tvojom dobrotom. Ovim, dakle, izbacujem iz svesti sve sebične, zle i bezvredne misli. Otpuštam sve nemilostive stavove, sve strahove i ostatke bolesne volje i ozlojeđenosti. Pošto mi je um prazan i čist od svih nezdravih misli, Ti ga sada puniš mislima dobrote, ljubavi i vere. Hvala Ti, dragi Gospode, jer u ovom trenutku mogu da osetim Tvoju osvežavajuću i obnavljajuću moć. I osećam se čudesno dobro! Hvala Ti, hvala Ti."

Formula zahvalnosti

Tome je dodao svoju „formulu zahvalnosti." Stojeći i dalje, rekao je: „Hvala Ti, o Stvoritelju, za moje predivno telo kakvo samo Ti možeš da stvoriš; za moje snažno srce, čvrst stomak i zdravu jetru; za oštar vid, oštar sluh i um; svi delovi tela me danas služe isto kao i u mladosti. Zatim, Oče Nebeski, hvala Ti za besmrtni deo mene, dušu, koju još jednom predajem Tebi na čuvanje. Potvrđujem svoju želju da služim Tebi svim danima svog života, sve dok veče ne dođe i ja pređem u besmrtni život, i dalje sa Tobom, koga sam voleo uvek. Hvala Ti za Tvoj milostivi oproštaj i za delić uma koji mi daješ svakog dana potpuno."

Bio sam opčinjen poštovanjem prema tom neobičnom čoveku.

Neko će možda pomisliti da je ovo što sam opisao pomalo ekscentrično, ali uveravam vas da je taj čovek bio kao mladić; vrlo mladolika i delotvorna ličnost. Bio je snažan i zdrav sve do svoje devedeset i pete godine, a onda je jedne večeri otišao na spavanje i nije se više probudio u ovom svetu smrtnika.

Ali nimalo ne sumnjam da je sledećeg jutra na nekom još svetlijem i lepšem mestu za razmišljanje nastavio da izvodi svoj obred za energiju i životnost. Mnogi kojima sam predložir ovaj postupak ispitali su njegovu delotvornost. I sam ga često izvodim, i on zaista čudesno obnavlja energiju. Vi možete da ga izvodite i u samoj kući, čak i bez sunca. Njega možete da zamislite. Svi organi u vašem telu će odgovoriti i osećaćete se dobro. Isprobajte ovaj vid pozitivnog principa i napredujte, jer će vas sigurno pokrenuti.

Ne vucite se kroz život

Potresna je činjenica da se mnoštvo ljudi sumorno vuče kroz život, sa malo ili nimalo oduševljenja i poleta koji obično stoje kao ljudska osobina. I velika većina njih je verovatno fizički sasvim zdrava. Ali oni neodlučno i nemetodično prihvataju dužnosti i odgovornosti života, i samo se provlače kroz njega. Kad se čovek samo provlači, činjenica je da se ne uklapa. I to nikako ne može biti celovit život; postupno napredovanje jednostavno ne postoji.

Ali kada takav čovek doživi nešto što mu zaista vrati snagu i životnost, ostane zapanjen boljim životom koji promeni sve u njemu. Ranije pomenuta tvrdnja Tomasa A. Edisona može i ovde odlično da se primeni: „Ako smo postigli sve za šta smo sposobni, bićemo bukvalno zapanjeni sobom." Dakle, vredi otkriti i uporediti tu fantastičnu tajnu snažnog i životnog razmišljanja. Oni stari, umorni, nevezani osećaji biće izbačeni u prodoru novih interesa, oduševljenja i poleta.

Posrnula karijeristkinja

Događaj obnavljanja lične energije koga uvek volim da se setim tiče se jedne briljantne i vredne žene od karijere iz Njujorka, velike prijateljice gospođe Pil i moje. Ta izvanredno žustra žena je naposletku pukla zbog nerazumnog i nekontrolisanog tempa, doživevši slom živaca koji joj je sasvim iscrpio snagu i životnost. Dotle vrlo žustra, postala je iscrpljena i ravnodušna. Sedela bi zureći pred sebe, ravnodušna i nezainteresovana, tužno oslabljenog duha; zaista, to više uopšte nije bila ona uzbuđena i sposobna žena od pre.

Njen lekar joj je predložio promenu okoline i otišla je u jedno odmaralište na moru, da bi tamo neutešno lutala ili sedela prazna i ravnodušna. Onda je počela da ide na plažu, ne da bi se kupala već da bi lenjo sedela ili ležala na pesku. Bilo je to vreme van sezone, i plaža je bila praktično njena. Prijala joj je usamljenost, jer je ta nekada vrlo društvena žena sada izbegavala ljude; bilo kakav razgovor bio joj je naporan.

Mada je vreme bivalo sve hladnije, ona je mnoge dane provodila na plaži. Volela je tu prijatnu rskavost pod nogama. Jednoga dana je iznenada počela da se moli iz dubine duše. Bila je vernik sa sklonošću prema naučnoj duhovnoj istini, i verovala u mogućnost Božanskog isceljivanja pošto već medicina nije pomogla lekovima. Molila se posebno da se popravi njeno nezdravo stanje. I ubrzo je stekla neki čudan osećaj sigurnosti da joj je molba uslišena.

I počela je da se ostvaruje vrlo neobično. Jednog dana, dok je ležala u nekoj travi na plaži, počela je da osluškuje zvuk zapljuskivanja talasa na obali; slušajući tako, primetila je pravilnost ritma nailaženja talasa na obalu. Onda je primetila nežno ljuljuškanje jedne travke na povetarcu. Gledajući je, primetila je da se ona njiše u ritmu jer je vetar takođe duvao ritmično. Palo joj je na pamet da ispita svoj puls, pa je sa iznenađenjem otkrila da i on kuca u ritmu koji je vrlo sličan ritmu mora, trave i vetra.

Oduševljena tim fenomenom, razmišljala je o divnom skladu stvari koji je otkrila. Da li zaista sve u prirodi, pa i njeno biće, ima svoj ritam? Je li to odgovor na njenu žarku molbu za isceljenje?

Setila se poznatih reči: „Bog na neki tajanstveni način svoja čudesa izvodi" (Olni himne (1779) br. 35, Vilijema Kupera). Odjednom joj je jedna zdrava misao proletela kroz glavu. Njen problem je u tome što je izgubila ritam razmišljanja. Zbog toga nije više mogla da radi; imala je u sebi suviše napetosti i premalo kontrolisanog opuštanja osećaja. „Meni je potreban onaj čudesni „mir Božiji, koji prevazilazi svaki um"" (Filibljanima poslanica sv. apostola Pavla, 4-7). Sada je bila na putu ka ozdravljenju, intuicijom shvatajući da posle fizičke obnove sledi psihička i duhovna obnova. Tako je postepeno, uporno vežbajući ritmički princip, otkrila tajnu snažnog i životnog razmišljanja, i potpuno povratila svoje zdravlje i energiju.

Volim ovu istinitu priču i često sam je pričao ljudima u sličnom stanju, jer ilustruje pozitivni princip i stvarnu tehniku celovitosti i dobrog organizovanja svoje ličnosti. Ona u sebi nosi duboki i delotvorni istiniti princip: Uskladite se sa ritmom prirode, sebe, svog posla, drugih ljudi i Boga, i počećete punim plućima da osećate život. Nije potrebno da tražite usamljenu plažu i ležite na pesku da biste postigli rezultat. Ovaj postupak obnove snage i životnosti može da se izvodi bilo kad i bilo gde, jer je to vežba psihičke terapije.

Nikad ne dozvolite sebi da se uznemirite ili iznervirate toliko da vam se lični ritmički tok izlije iz korita. Važna stvar za vas, za mene i sve nas u ovom današnjem svetu napetosti jeste rad u ritmičkom skladu sa fantastičnom tajnom energičnog i životnog razmišljanja. Svakoga dana provedite izvesno vreme zamišljajući snagu i žustrinu, bukvalno „gledajući" životnu silu kako deluje u vama. Uz pomoć takvog naglašavanja i isticanja te delotvornosti vaša snaga i životnost će nastaviti da napreduju. Zadržaćete pozitivni princip u sebi uvek.

Ubeđen sam da ovi principi energije deluju

Ja ove principe energičnog i životnog mišljenja predlažem svojim čitaocima sa apsolutnom sigurnošću jer sam ih uspešno

koristio u sopstvenom životu. Zaista, ništa u ovoj knjizi ne predstavlja suvu teoriju jer su svi njeni principi ispitani u praksi, bilo da sam to učinio ja ili osobe u čiju čestitost i zdravo rasuđivanje imam puno poverenje.

Jednom sam tokom perioda od šest meseci morao da se pridržavam programa za slabljenje, da bih tim postupkom skinuo znatnu kilažu. Sve je bilo dobro dok nisam počeo da doživljavam periode slabosti i iznenadnog nedostatka žustrine. Pošto sam uvek imao takoreći neograničene zalihe snage i životnosti, taj novi ocehaj slabosti me je uznemiravao pa i zbunjivao. Savetovan sam da dijetu pojačam nekim sastojcima koji su bili izbačeni da bih izgubio na težini. Ali pošto sam vrlo vredno skidao kilograme, bilo je teško vratiti ih.

Dobio sam lekove za jačanje. Nekoliko jutara pio sam tablete za jačanje i osetio da deluju. Ali tada sam shvatio da ne želim da povećavam snagu lekovima, bez obzira koliko su neškodljivi. Prema tome, i pod pretpostavkom da je moj problem u osnovi psihički, počeo sam sa redovnom vežbom zamišljanja ili viđenja sebe sa onom starom, punom snagom. Svakoga dana sam upražnjavao utvrđivanje energije, tvrdeći da životna sila obnavlja moj um i telo. Utvrđivao sam, misleći zdravstveno, vrednost izgubljenih kilograma i odgovor celog svog sistema novom živošću. Posledice tog postupka su svakog dana bile sve uočljivije. Nastavio sam sa mnogo blažom dijetom, smanjio sam težinu koliko mi je bilo potrebno ali slabost je prošla i vratila mi se moja uobičajena puna snaga.

Postoje, naravno, i slučajevi gubitka snage kod kojih je uzrok u osnovi zdravstveni i kod kojih je čak preporučljiv medicinski tretman sa upotrebom lekova. Kad čovek počne da gubi snagu, treba da se javi lekaru i do kraja se pridržava prepisane terapije. Ali i u takvim slučajevima psihičko lečenje može da pomogne procesu oporavka. A uz medicinski i psihički tretman, nije naodmet upotrebiti i duhovnu terapiju. Zaista, znam jednog lekara koji u slučajevima slabljenja snage svom službenom receptu dodaje i „usmeni recept". Savetuje svojim pacijentima da svakodnevno pročitaju u mislima sledeći tekst, za koji kaže da potpomaže oporavak: „Ali koji se nadaju Gospodu,

dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hode i ne more se" (Knjiga proroka Isaije, 10-31). Takvo potvrđivanje pozitivnog principa živi je stvaralac snage.

Pokretačka snaga prekinula nepokretnost

Na sastanku nacionalnog udruženja trgovaca, gde sam govorio delegatima na godišnjem banketu, tema mi je bila zašto pozitivni mislioci postižu pozitivne rezultate. Kasnije mi se jedan čovek obratio pitanjem može li da razgovara sa mnom o nečemu vezanom za moj govor, što mu zadaje mnogo brige. Učinilo mi se da ima oko četrdeset pet godina, ali se, na moje iznenađenje, ispostavilo da ima samo trideset pet, to jest deset godina manje nego što sam pretpostavio. Izgledao je starije zbog iscrpljenog lica i vrlo spuštenih ramena. Odavao je utisak čoveka koji se oporavlja od bolesti, a pokazalo se i da je vrlo slab duhom.

Dok smo sedeli u predvorju hotela, ispričao mi je da je sasvim prazan i da više ne uživa u svom poslu. Pokazalo se da je on jedan od izvršilaca, ni najniži ni najviši među šefovima, i mračno je primetio: „Jedno je sigurno – ne mogu očekivati dalje napredovanje u poslu. Dostigao sam svoj vrhunac."

„Zašto"? – upitao sam ga. „I gde je vaš vrhunac?"

„Oh", odgovorio je umorno i utučeno, „niko ne obraća pažnju na mene. Znaju da nisam neki igrač. Ja sam ispisana stranica. Čudim se što me ne otpuštaju. Ne bih ih krivio zbog toga."

„Jeste li ikada izašli sa nekim novim idejama, nekim svežim novotarijama? Osećate li da zaista pripadate svojoj kompaniji? Zanimate li se za ono što se događa oko vas? Veslate li punom snagom?"

„Oh, ne, ideje mi ne padaju na pamet, pa kako da budem inovator? Sem toga, ujutru se teško palim, pa slabo vučem i tokom dana."

Posumnjao sam da on ima neki zdravstveni problem i upitao ga je li bio kod lekara, ali se pokazalo da su mu svi zdravstveni nalazi

bili dobri, osim što mu je nađena opšta tromost. Osim toga, bio je zdrav.

Ali on me je malo skrenuo: „Nisam hteo da vam pominjem", rekao je oklevajući, „ali čitam vašu knjigu *Polet čini razliku*, i ona me je pokrenula i zagrejala, i neko vreme sam bio na svom mestu. Stvarno jesam. Ali onda je polet počeo da se gubi, i pogledajte me sada!"

Kad sam ga upitao za razlog gubljenja poleta, počeo je da priča o nekim udarcima i porazima. „To me je oborilo", priznao je.

„Vidite, prijatelju", počeo sam da mu objašnjavam, „to nije pravi, istinski polet, ako s njim ne možete da izdržite nekoliko udaraca ili veće stresove. Polet ne služi samo za lepo vreme i šetnju kroz život. Svako može da bude dobar kad se sve dešava samo od sebe. Polet je potreba za trenutke neuspeha – a oni sami po sebi ne dolaze pojedinačno već u grupama. On je tu da vas uzdigne kad je teško. Izgleda da tu knjigu niste čitali sa razumevanjem, ili ja nisam tu ideju jasno izneo. Morate opet da nokrenete taj polet. Znate šta ta reč znači, zar ne? Izvedena je iz grčkog izraza *entheos* (Originalna reč „enthusiasm" prevedena je kao „polet" (Prim. prev.)), što znači „Bog u tebi." Mislim da vama treba samo više Boga u vama."

„Ali, kako da to postignem? Stvarno ne razumem. U crkvu idem s vremena na vreme. Jesam vernik, ali nikada se nisam stvarno srodio s tim, bar ne tako kako vi to vidite."

Pokušao sam da mu objasnim da u principu duhovnog života postoji moćna osnažujuća sila. Sva snaga dolazi od Stvoritelja, koji ju je ugradio ne samo u sve prirodne procese već i u taj viši oblik, nazvan ljudska priroda. I što je čovek bliži Stvoritelju, to je sigurniji da će u sebi osetiti proces obnove, koji se dešava i u svemu ostalom. Pojedinac koji dozvoli da mu duh oslabi može da ga obnovi misaonim povratkom Stvoritelju, koji je tu da obnavlja isto kao i da stvara. Naveo sam mu biblijske reči koje takođe nose tu poruku: „Jer kroz Njega živimo, i mičemo se, i jesmo (Djela apostolska 17-28 (Preveo Vuk Stef. Karadžić - prim. prev.))." Što će reći da kroz Stvoritelja i Obnovitelja živimo (imamo životnost), krećemo se (imamo snagu) i postojimo (delujemo organizovano, smišljeno).

To je bilo sve što sam mu rekao. Rukovali smo se i rastali. Ali on se javljao. Otišao je kući i slučajno ispričao jednom svom prijatelju za naš razgovor, i bio iznenađen čuvši da je i ovaj imao slična posrtanja ali je našao rešenje koje mu je promenilo stavove i njega samog. Poveo je našeg čoveka na redovni nedeljni doručak poslovnih ljudi, duhovni susret na kome su ga pozdravili dobrodošlicom. Kako mi je kasnije rekao: „Ti ljudi, sve prvaci u našem gradu, žive tako dobro kako ja nisam ni sanjao. Prisustvujući na nekoliko tih susreta, uz njihovo razumevanje sam najzad učinio ono što ste mi rekli, i uspeo da na svoj način nađem Moć. Stvarno mi se vraća onaj stari polet. Iznenađen sam kako me ova nova pokretačka snaga izvlači iz učmalosti koja me je vukla nizbrdo."

Ovaj čovek je promenio svoju klonulu misaonu mrežu uz pomoć fantastične tajne energičnog i životnog razmišljanja. Otkrio je pozitivni princip, a zatim naučio da ga održava.

Izlečio je svoj psihički stav

Gledao sam briljantno bacanje poznatog bacača Garija Nolana iz nacionalne bezbol-tima Sinsinati Redsa, u odlučujućoj plej-of utakmici sezone 1975. sa picburškim Piratima. Ali pre nego što je Gari Nolan mogao da postigne tu pobedu nad jakom izazivačkom ekipom, prvo je morao da postigne ličnu pobedu nad negativnim mišljenjem. Sledeća novinska priča, koju vam prenosim od reči do reči, vrlo lepo opisuje postupak kontrole misli, koji prethodi čvrstoj kontroli ruke ovog velikog bacača. On je otkrio tajnu snage i životnosti primenom pozitivnog principa. Ali pročitajte sami ovaj novinski izveštaj (Marti Ganter, iz nešenel Tatlera):

Opasni bacač Gari Nolan zahvalan je filozofiji knjige dr Normana Vinsenta Pila: „Moć pozitivnog mišljenja" za produžetak svoje karijere.

Nolan priznaje da je hteo da prekine igranje u 26-oj godini, ali su ga reči dr Pila nadahnule za dramatični povratak.

Nolan je bio jedan od najboljih dešnjaka u Sinsinati Redsima

do Ol-star takmičenja, 1972, postigavši fantastičan rekord od 12-3.

Ali ubrzo su počeli problemi sa bolovima u ramenu.

Pojavila mu se neobično velika koštana izraslina. Osećao je bolno trljanje kosti o svoje atletske mišiće. To se pogoršalo toliko da je Nolan objavio povlačenje usred sezone 1974. godine.

Ali, operacija sledeće zime i pomoć iz knjige dr Pila vratile su ga u igru.

„Pao sam dublje od dna", rekao je Nolan.

„Ali, to je bilo dok nisam pročitao o momku koji se žalio da nema cipele, sve dok nije sreo drugog, koji nije imao noge."

Očajan, ali sa nadom da će se vratiti u formu koja ga je učinila jednim od najvećih bacača nacionalne lige, pristao je na operaciju.

Mada nerado.

„Nisam to želeo." rekao je Nolan. „To je čisto psihološki. Pomenite operaciju bilo kom bacaču, i odmah će da umukne."

Međutim, operacija je uspela. Lekari su uklonili izraslinu, ali nisu mogli da izleče psihičke posledice, dve godine neigranja, u Nolanovom umu.

Ali, on je tada došao do knjige dr Pila, jednog od vodećih pobornika ljudske sposobnosti da se prevaziđu i najveće nevolje, uz pravilno razmišljanje.

„Pozajmio sam je od bivšeg saigrača Tonija Kloningera", rekao je Nolan. „On ju je dobio kada je otišao da zatraži pomoć od Pila. Dao mi ju je u trenutku kad sam sasvim izgubio samopouzdanje.

Ona mi je donela moć pozitivnog razmišljanja i unutrašnju snagu."

Nolan je pažljivo čitao i sasvim shvatio Pilovu poruku. Vratilo mu se samopouzdanje. To se odrazilo i na njegovu igru.

Posle jedne trećine sezone, ovaj dvadesetsedmogodišnji bacač se popeo među petnaestoricu najboljih u ligi po broju uspešnih bacanja.

A Redsi vode za nekoliko dužina ispred svojih najvećih protivnika i prvaka iz 1974., Dodžera iz Los Anđelesa.

Trener iz Sinsinatija, Sparki Anderson, je od Normana Vinsena Pila na poklon dobio izvanrednog bacača.

Da rezimiramo sada deseti način za održavanje pozitivnog principa:

1. Naučite fantastičnu tajnu snažnog i životnog razmišljanja.
2. Ispraznite um od svih nezdravih misli i zamenite ih celovitim, stvaralačkim pojmovima.
3. Zamišljajte kako životna saga neprestano radi u vama, obnavljajući vaše telo, um i duh.
4. Potvrđujte svakodnevno – po više puta – da u tom trenutku obnavljate snagu i životnost.
5. Uskladite se sa osnovnim ritmom života, koji je pokrenuo Stvoritelj.
6. Zapamtite Edisonovu tvrdnju: „Ako smo postigli sve za šta smo sposobni, bićemo bukvalno zapanjeni sobom."
7. Zapanjite sebe!
8. Sačuvajte zdrave psihičke stavove.
9. Sve što radite povežite sa pozitivnim principom i snažno napredujte uvek i do kraja.

JEDANAESTI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Duboka vera uvek pobeđuje teškoće

Kada je vagon tobogana došao na vrh svog uspona i počeo ogromnom brzinom da juri nizbrdo, dečak se prestravio. U strahu je video kako se vagon naginje i izleće iz šina, i svi putnici u njemu ginu. Prestravljeno se uhvatio za šipku pred sobom. Ali otac je, osetivši strah svog sina, obavio snažnu ruku oko njega i privukao ga sebi. Utešen tim zaštitničkim pokretom, dečak se ohrabrio i stavio svoj strah pod kontrolu.

Pobeda nad strahom

Mnogo godina posle tog događaja u jednom zabavnom parku na srednjem |zapadu taj dečak, sada čovek od dvadeset i pet godina, doživeo je mnogo jači strah. Ali ovoga puta je otkrio u sebi duboku veru koja ga je i održala, i zauvek ga oslobodila straha. Džeri Adams mi je ispričao svoju uzbudljivu ljudsku priču dok smo se vozili na aerodrom jednog jutra posle mog govora na jednom sastanku u njegovom gradu. Razgovarali smo o važnosti vere u uspešnom životu i došli na temu razornog straha. On je tiho rekao da strah više ne utiče na njega i da je siguran da se nikad više neće uplašiti, ni na ovom ni na onom svetu. Bio je miran i samouveren, bez trunke hvalisanja. Očigledno je Džeri Adams stekao tu duboku osobinu verovanja koje otklanja svaki strah. Stekao je veru koja pobeđuje teškoće.

Pošto me duboko zanima svaka ljudska pobeda nad najvećim neprijateljem, strahom, pitao sam ga odakle mu tako čvrsto uverenje. Ono se stvorilo posle događaja na američkom nosaču aviona *oriskani,* pored obale Vijetnama.

Bombaš navigator Džeri je dva puta dnevno leteo iznad neprijateljske teritorije. Dva puta dnevno je njegov avion lansiran sa

broda. Takvi događaji ne deluju baš umirujuće na živce, što znam iz sopstvenog iskustva, jer sam bio lansiran sa palube američkog *Kiti Hoka*. Iznad Severnog Vijetnama Džerija i njegove drugove je dočekala protivavionska vatra. A uvek pri povratku morali su da nađu tu malenu pistu za sletanje na širokom morskom prostranstvu. Svi ti događaji su davali strahu mnogo prilika da ih savlada. Ali Džeri se plašio samo da ne bude oboren i da ga ne uhvati neprijatelj koji je poznat po surovosti.

Stravičan doživljaj

A onda se desio najstrašniji doživljaj iz koga je on izvukao korist apsolutne pobede nad strahom. Posadu Džerijevog bombardera činili su poručnik-komandir Ričard Vols i mlađi poručnik Ignacijus Sinjoreli, a sa njima je, kao putnik za Sajgon leteo i jedan mornarički poručnik. Lansiranje bombardera uvek je zastrašujući doživljaj, jer avion težak trideset i pet tona treba izbaciti u vazduh iz nulte brzine u brzinu od 370 km na palubnoj pisti dugačkoj samo 45 metara.

Završene su provere i posada je bila spremna za polazak. Glava oslonjenih na naslone ljudi su čekali snažni udar lansera. Buka je bila strašna, pritisak se povećavao, avion je škripao odupirući se napetim kablovima. Dečak koji se davno pre toga uplašio na onom toboganu sedeo je očekujući trzaj lansera koji će ih poslati u još jednu misiju. Ali umesto uvežbanog uzleta usledio je samo oštar trzaj i zvuk pucanja i lomljenja metala svuda oko njih. Polomljeni avion je kliznuo niz palubu i pao preko ivice u more sa visine od trideset metara ili deset spratova, sa posadom zarobljenom u sebi.

Dok su padali, Džeri je bio siguran da će umreti. Ali tada je dobio jak ocehaj da nije sam. Postao je svestan da je Isus sa njim, sigurno i bez sumnje. Odmah je shvatio da će, u životu ili smrti, neko brinuti o njemu. Osetio je zagrljaj snažne ruke Oca Nebeskog i nije se uspaničio. Nije se uplašio.

Pavši sa visine palube nosača, avion u kome su bili Džeri i njegovi drugovi odmah je potonuo možda svih petnaest metara u

vodu. Što su dublje tonuli, oko njih je bilo sve mračnije. Tražeći otvor za izlaz u slučaju nužde, otkrio je da na avionu nema kabine; ni traga od nje. Još uvek je bio vezan u svom sedištu, a verovatno neki deo polomljenog aviona mu je držao noge. Upitao se hoće li uspeti da ispliva na površinu, jer uopšte nije osećao noge. Onda je shvatio da su mu obe noge slomljene. Setio se odmah vežbi preživljavanja, oslobodio je noge i telo od vezova, naduvao svoj pojas za spasavanje i, dok su mu pluća pucala od nedostatka vazduha, jurnuo prema površini. Ugledao je ogromno korito *oriskanija* na samo metar i po od sebe. Bio mu je tako blizu da se nalazio ispred palubnog ispusta ogromnog broda. Kapetan je manevrisao brodom da bi zaštitio ljude u moru od džinovskih brodskih propelera. Svi su spaseni. Džeri, koga je digao helikopter, onesvestio se od užasnih bolova. Posle dvanest meseci bolničkog lečenja i nekoliko operacija, opet je mogao da hoda. I dok je završavao svoju dramatičnu priču, ponovio je: „Sada znam da je Gospod uvek u blizini i nikad se više neću uplašiti. A kad, najzad, i smrt dođe po mene, ni tada se neću uplašiti jer će On biti tu da se pobrine za mene."

Ovaj čovek je otkrio jednu od najvažnijih činjenica u ovom životu. To je možda vrhunska istina; mi nismo sami. U događaju u kome je umalo poginuo on je otkrio vrhunsku vrednost zvanu duboka vera, onu veru koja pobeđuje sve teškoće. Pre tog događaja redovno je išao u crkvu, a kao dečak je pohađao versku nedeljnu školu. Ali ovo je bilo nešto drugo – nova, duboka vera. Ona mu je donela duboku i apsolutnu sigurnost i ubeđenost, bez trunke sumnje, da se ne treba plašiti ničega na ovom ni onom svetu, jer je zaštitnička Očinska ruka uvek oko vas.

Veći od svojih teškoća

Takvo dožiljavanje pozitivnog principa vodi vas do shvatanja da ste veći od svojih nedaća. Bez obzira koliko opake, velike i strašne te teškoće mogu biti, vi ste sposobni da im se suprotstavite i sve ih savladate. A ta sposobnost je duboka vera, najveća moć u ljudskom

biću, sila pomoću koje možete da pomerate planine teškoća. Sećate se šta Biblija kaže o tome? „Ako imate vjeru i ne posumnjate,... i gori ovoj ako rečete: digni se i baci se u more, biće" (Sveto jevanđelje po Mateju, 21-21).

Ali vera koja može da izvodi takve izvanredne podvige jeste vera posebne stvarnosti, dubinski stav koji nikada ne prihvata poraz. To je snaga vere, snaga pozitivnog stava, snaga vere u Boga, vere u život i u sebe samog. To je moćan pojam ukorenjen u svest, zaista prihvaćen suštinom misli, koji, kad zatreba, izvlači moćne stvaralačke snage vama u pomoć. Ta vera je tako snažna da zahteva poverenje, apsolutno poverenje. Zaista, sumnji nema mesta u snažnoj veri, onoj koja je duboko u vama.

Naravno, to ne znači da sumnja nikada ne zagolica. Ima trenutaka kad svako od nas posumnja, i to može da bude zaista teško, da pomrači um obeshrabrujućim negativnostima. Ali, razlika između neverice ili formalnog verovanja i duboke vere je u tome što sumnja ovu drugu uzaludno napada. Takva vera odbija sumnju, tako da ona ubrzo posustaje, i onaj ko snažno veruje nastavlja da pobednički rešava teškoće. On nalazi snagu da održi svoj pozitivni princip.

I tu se odmah postavlja pitanje kako prosečno ljudsko biće može da razvija u sebi tako duboku veru. Odgovor je, naravno, razvijanjem bogougodnih stavova ili, drugim rerima, uspostavljanjem svesti o Bogu toliko snažno da vas bilo kada i u bilo kakvim okolnostima, bilo kakve okolnosti jednostavno ne plaše niti uopšte utiču na vas. To, naravno, može da vam zvuči neverovatno, dok ne počnete da razvijate snagu verovanja kroz vežbe i psihičku izgradnju verničkih stavova.

Jednom sam u Alberti, Kanada, govorio na godišnjem ručku u Trgovinskoj komori. Bila je tu masa ljudi raspoloženih da slušaju, i ja sam u govoru isticao svoje shvatanje pozitivnog mišljenja. Kasnije, dok sam se rukovao sa ljudima, jedan čovek me je osvežio: nema drugog izraza koji bih sasvim preneo njegov veseli izgled i stav, polet i upečatljivu životnost. U samo nekoliko brzih i snažnih rečenica on mi je rekao jednu od najvrednijih psihičko-pobedničkih formula koje sam ikada čuo. Drugi ljudi okolo su se gurali prema nama, a on je

govorio tako jezgrovito i brzo, i nestao ispred mene, a da mu nisam zapamtio ni ime. Ali ono njegovo zračenje i snažne reči koje mi je rekao zauvek će ostati u mom sećanju.

Ne prihvatajte negativnosti

„Sve me je obaralo u svoje vreme", rekao je. „Gotovo sve moguće teškoće su se očešale o mene i, verujte, nije im bilo kraja. Uvek sam očekivao nove i veće nedaće, i nisu me izdale, jer kao da su neprestano samo narastale. A onda sam", nastavio je, „slučajno pročitao jedan članak u nekom časopisu koji je neko zaboravio u autobusu. Pisalo je o neprihvatanju negativnosti. Pomislio sam: „Kakva je to glupost, ako ne prihvataš negativnost, ona će jednostavno da nestane?" Ali u članku je bila i jedna tvrdnja koja je ostavila jak utisak na mene. Bilo je to ovo: "Ako je Bog s nama, ko će na nas?" (Rimljanima poslanica sv. apostola Pavla, 8-31 (Preveo Vuk Stef. Karadžić – prim. prev.)). Razmišljajući, preneo sam značenje na sebe: „Ako je Bog sa mnom, ko će na mene?"

Kako bilo da bilo, počeo sam da odbijam prihvatanje negativnosti koje su se gomilale oko mene, tvrdeći istovremeno da je Bog sa mnom i šta, onda može biti protiv mene? Treba da pokušate, naglasio je pobedničkim glasom. „Napraviće od vas pobednika, kao i od mene." Rekavši to, čvrsto mi je stisnuo ruku i nestao u masi.

Pa, bio je toliko ubedljiv da sam prihvatio taj savet. Počeo sam da poričem negativnosti, uspostavljajući tako duhovnu podršku, i iznenadio se otkrivši da se broj i veličina teškoća zaista smanjuju. Naravno, nisu sve nestale. U stvari, i dalje se povremeno pojavi neka teškoća, i pojavljivaće se i dalje. Ali nisu tako velike, i ja sam mnogo jači od njih. To je jedna čudesna činjenica.

Citirao sam povremeno tvrdnju pripisanu Sigmundu Frojdu, koja kaže da je glavna dužnost ljudskog bića da opstane u životu. To da moramo da izdržimo neke stvari u životu, da naučimo da živimo sa nekim neprijatnim činiocima, jer nemamo izbora, naravno, jeste tačno, bar na našem sadašnjem nivou prosvetljenosti. Ali, da je to

cela priča, opstanak bi nam bio prilično siv. Ja više volim da mislim kako je glavna dužnost ljudskog bića da se uzdigne iznad života i njegovih nedaća. Ovo poglavlje, dakle, govori o dubokoj veri koja bi trebalo da nam pomogne da prebrodimo te teškoće. Ovaj Kanađanin mi je, tokom našeg kratkog ali nezaboravnog susreta, preneo činjenicu da je snažno verovanje izvor njegove izvanredne sposobnosti da negira negativnosti. Pokazalo se da je to novi, živi izraz pozitivnog principa.

Organizujte svoje teškoće

Poznati naučnik i istraživač Čarls F. Ketering, jednom je rekao da pravilno shvatanje problema predstavlja pola rešenja. Važna stvar u rešavanju teškoća jeste sređivanje po veličini i važnosti, tako da steknete uvid u njihovu stvarnost i međusobne uticaje. Poznati vojskovođa i državnik antičkog vremena, Temistokle, skrenuo nam je pažnju na to da je razmatranje problema važnije nego razmišljanje o njemu bez razumevanja: „Čovečiji govor je nalik na izvezene prostirke: jer poput njih i on pokazuje utkane likove kad je razastrt, a kad je smotan, onda ih sakriva i izobličuje" (Iz Plutarhovih *Usporednih života*, *Temistokle*, odeljak 29 (Preveo Zdeslav Dukat – prim. prev.)). Isto tako, činioci problema, potpomognuti strahom i panikom, teže da poprime veličinu nepotkrepljenu činjenicama. Ako želimo da uspešno rešimo bilo koji problem, moramo imati sređene njegove činioce.

Apsolutno verovanje je od vrhunske važnosti i vrednosti i zbog toga što je jedna od njegovih sporednih posledica hladno prihvatanje svakog problema. Takav vernik, čiji je strah smanjen ako ne i sasvim poništen, u stanju je da razmišlja hladno i jasno. On vidi činjenice onakve kave jesu, a ne obojene pretpostavkama ocećaja. U stanju je da se suoči sa situacijom koja bi mu, osećajno, izgledala vrlo teško ako ne i nemoguće, i da se bori sa njom do prihvatljivog rešenja.

Vera se često objašnjava kao neko maglovito, versko gledište, neka vrsta ljubaznog gledanja, bez veze sa stvarnošću. Na sreću, ljudi su danas svesni da vera predstavlja mnogo više od toga; to je životni

misaoni proces koji se odvija po delotvornim i naučnim obrascima. Sve više ljudi shvata da duhovno učenje sadrži delotvorne, naučne tehnike koje rade kada se razrade. Jednostavan, svakodnevni primer jeste to da ćete, ako vam se ljudi ne sviđaju, uvek biti dočekani odbojnim uzvratnim stavom, što može da vam zagorča život. A ako ljude volite, što duhovni zakon zahteva, uvek će vam se vraćati ljubav i doživljavaćete zbog toga radost zbog koje ćete biti srećniji. Zato ne budite takozvani praktičari, koji insistiraju na tome da je vera nešto teoretsko i nedelotvorno. Kako da to postignete?

Jedna od glavnih osobina duboke vere jeste zdrav razum. Jedan mudar poslovni čovek je bio poznat kao izvrstan duhovni vođa. On je posedovao onu retku kombinaciju delotvornosti i duhovnosti, koja dokazuje da su te dve osobine prirodni dar. Sećam se njegove neobične verzije reči sv. Pavla: „A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je zdrav razum najveći među njima" (Korinćanima poslanica prva sv. apostola Pavla, 13-13 (parafrazirano)).

"Vjera koliko zrno gorušično"

Duboku veru i delotvornost psihičke sabranosti u obračunu sa teškoćama je svojim iskustvom naglasio i TV-voditelj kad sam gostovao u njegovom popularnom šou u jednom gradu na jugozapadu. Hteo je da razgovaramo o, on je to nazvao, mojim idejama o pozitivnom mišljenju i njihovom odnosu prema duhovnim pojmovima. U razgovoru sam opisao svoje pozitivne duhovne tehnike mišljenja i delovanja, tvrdeći da su praktične, životne i vrlo delotvorne. Sećam se da sam rekao kako je duhovni um sabran um koji ima snage da vrlo delotvorno rešava probleme jer je u stanju da obradi sve činioce za naučni prilaz problemu.

Takvo mišljenje je iznenadilo mog domaćina jer je on kao i mnogi pretpostavljao da je duhovno neka vrsta idealizovanog i uspavanog stava koji nema nikakve veze sa stvarnim životom. „Hoćete da kažete da uz pomoć toga što zovete dubinskom verom ja mogu da rešim neki lični problem koji slučajno sada imam?"

„Naravno", odgovorio sam.

„Ali", nastavio je, „moja vera, čak i da je rastegnemo, nije dubinska. U stvari, moja vera je, mada jesam vernik, moglo bi se reći, vrlo površna i neodređena."

Rekao sam mu da nije potrebno da ima mnogo vere i citirao reči: „Ako imate vjere koliko zrno gorušično (malo ali stvarno) ...ništa neće vam biti nemoguće", i dodao da nije u pitanju veličina već stvarnost i dubina vere koju čovek poseduje. Čak i samo jezgro verovanja, ako je iskreno i stvarno, ima svoju moć.

Kako je prodao kuću

Naš razgovor se odvijao pred očima velike mase ljudi u studiju i ogromnog gledališta pred TV-ekranima i ja sam, kao i uvek, dobro pazio da ne kažem nešto što ne bih mogao da potkrepim činjenicama. Zaista, koliko se sećam, nikada nisam u javnim govorima, knjigama i napisima, ni u pojedinačnim razgovorima sa ljudima, tvrdio bilo šta u što nisam verovao kao u apsolutnu istinu ili što nisam mogao da potvrdim ličnim iskustvom ili drugih čijoj sam iskrenosti verovao. Tako sam ga, kada je opisao svoj lični problem, uveravao da bi primenom naučnih duhovnih principa mogao da nađe delotvorno rešenje koje bi odgovaralo svima na koje bi se odnosilo.

On je ispričao kako je gotovo svu svoju uštođevinu uložio u kuću u Mičigen Sitiju, iz koga se nekoliko meseci ranije preselio u novo mesto stanovanja. Na sve načine je pokušavao da proda kuću, ali uzalud. U međuvremenu, pošto nije imao prihoda od te imovine, počeli su da mu stižu i porezi. Najzad je, kao „poslednji izlaz", pokušao sa molitvama, ali ni ta vrhunska delotvornost nije delovala. Bio je „još uvek zaglavljen u kući". „A sada", rekao je, „dolazite vi sa ovom idejom dubinske vere kao delotvornim postupkom. Da se razumemo; ja zaista ne sumnjam u to što govorite i znam da iskreno verujete da je to tačno, ali me zanima kako da ta pravila o zdravom razumu primenim na svoj konkretan problem."

„Dobro", odgovorio sam, „da razmotrimo to što radite. Da

sredimo problem. Po tome kako pričate o njemu, vidim da ste vrlo uznemireni. To mora odmah da se ispravi, jer razumna i delotvorna misao nikad ne dolazi iz napetog misaonog sistema. Drugo, imam utisak da tu kuću hoćete dobro da prodate. Razumljivo je što želite da zaradite, ali pohlepa obično deluje samoporažavajuće."

„Našli ste me i za jedno i za drugo", priznao je. „Možda sam zacenio više nego što bi trebalo."

„I sada kažete da ste se u očaju okrenuli molitvi. Očajnička molitva," naglasio sam, „mnogo je slabija od potvrdne molitve, u kojoj vi samouvereno tvrdite da sile sada deluju na duhovnoj osnovi koja će na kraju uroditi dobrom prodajom kuće. Opustite se psihički i smirite um, tako da duhovne stvari mogu da se dešavaju", rekao sam.

Na kraju sam ga pitao na koga je mislio u vezi te željne transakcije. Iznenađen, odgovorio je: „Na sebe. Koga drugog?" Tada sam prešao na drugi princip koji je, po meni, bio, takođe, važan. Zamolio sam ga da zamisli ljude kojima bi ta kuća bila idealna. Odgovorio je: „Nisam razmišljao o tome. Ali kao da je stvorena za mlađi par sa troje dece."

„Dobro, šta kažete, da stvorimo psihičku sliku takve porodice, neke koja traži baš takvu kuću, i „vidimo" kako nalaze vašu? Sada, kad dođu da vide kuću, pošto vi već znate da je njima i namenjena, smislite kako ćete ih nagovoriti da je kupe i plate toliko da vi budete zadovoljni trgovinom." Začuđeno me je pogledao: „Znate šta? To ima smisla. Zaista ima. Isprobaću to."

Nekoliko nedelja kasnije telefonirao mi je sa zaprepašćenjem ali i poletom u glasu: „Došli su – baš onakva porodica kakvu smo zamislili. Divni ljudi. Dogovorili smo se tako da obe strane budu zadovoljne. I čoveče, kako sam pao na taj delotvorni i naučni princip dubinske vere!"

„Drago mi je da smo tako dobro uspeli", odgovorio sam, podjednako zadovoljan, i dodao: „Samo napred." A i zašto ne bi, jer činjenica je, istinska činjenica, da dubinska vera pobeđuje sve teškoće. Zašto onda da vas teškoće nadjačaju kad vam to nije potrebno, naročito kad posedujete duhovnu formulu koja poraz pretvara u uspeh?

Moć psihičkog uslovljavanja

Ljudski um je neverovatan intrument, a misli, koje ga pokreću mogu da odrede šta će se desiti čoveku i kako će uspevati da se izbori sa svakodnevnim problemima. Činjenica je da mi postajemo ono što smo zamišljali dugo vremena. U ovom trenutku vi ste ono što je vaša misaona mreža zamišljala prethodnih, recimo, desetak godina. Ako bismo vi i ja želeli da znamo šta ćemo biti za deset godina od danas, trebalo bi da znamo šta ćemo misliti u toku sledeće decenije. Pozitivni princip je naučni misaoni proces smišljen da poboljšava i uvek poboljšava stvari.

Uplašene misli mogu da unište stvaralačke sposobnosti, a što je gore, mogu da ožive ono što neprestano podstiče strah. Jedna od najlošijih misli u knjizi istine nazvanoj Biblija jeste sledeća tvrdnja: „Čega se bojah dođe na mene..." (Knjiga o Jovu, 3-25 (Preveo Đura Daničić – prim. prev.)). Neprestanim strahom od neke nevolje, bolesti, nesrećnog slučaja ili poraza, i održavanjem tog straha životnim i aktivnim kroz vreme, podstiču se, a možda i stvaraju sile koje oživotvoruju ono čega smo se tako dugo plašili.

Isto tako, ono u šta smo dugo vremena verovali, poput dobrih završetaka, zdravlja, dostignuća i uspeha, može da nas zadesi. Kao što strah i negativizam mogu da unište, vera i pozitivnost mogu da stvaraju i unapređuju. Dakle, od najveće je važnosti uporno, marljivo i zagriženo vežbati životvorne stavove verovanja. Oni imaju moć. Na više načina.

Šampionski bezbol-tim

Jedan od najčitanijih starih sportskih pisaca bio je Hju Fulerton, koji je pre više godina pisao za novine. Ne sećam se više naziva novina, ali dobro pamtim jednu priču. Pisao je o teksaškom treneru Džošu O'Rajliju. Tim g. Rajlija te sezone nije bio baš uspešan, uprkos činjenici da je u ekipi imao sedam bacača sa po 300 postignutih pogodaka. Kao da su svi timovi njihove lige redovno

tukli njegovu ekipu, koja je sasvim sigurno imala šampionske kvalitete. Ali ekipa je bila u dugoj i dubokoj utučenosti, i nikakva kritika, pretnja ni nagovaranje nisu mogli da je izvuku iz toga.

Desilo se da je evangelistički sveštenik, časni Šleter, držao skupove u blizini. Časni Šleter je bio poznat duhovni iscelitelj, i ljudi sa svih strana su verovali u njega gotovo kao u čudotvorca.

Jednoga dana, ne mogavši više da izdrži loše rezultate svog tima, Džoš O'Rajli je zatražio da mu svi igrači predaju svoje dve najdraže palice. Ubacio ih je u kolica i odvezao. Kasnije, upravo pre popodnevne utakmice, vratio se sa palicama i rekao da ih je odneo časnom Šleteru, koji ih je blagoslovio. Igrači su bili zapanjeni. Gledali su svoje palice sa strahopoštovanjem. I promenili su se. Tog popodneva niko nije mogao da ih zaustavi, i postigli su 21 poen. Tokom ostatka leta snažno su se probijali prema vrhu lige. Pričalo se da su igrači bezbola godinama nudili ogromne sume novca za neku od tih Šleterovih palica.

Sada, uz puno poštovanje časnom Šleteru, ne možemo da poverujemo da je on promenio to drveno oružje zvano bezbol palice. Ali neka čarolija se desila u umovima onih prijemčivih ljudi koji su rukovali palicama. Njihove misli su se promenile, tako da više nisu plivale u poražavajućoj utučenosti, već su postale pobedničke i nepobedive.

Prosečan čovek, koji prihvata negativne pretpostavke i dozvoljava im da ga odvedu u poraz, može iz korena da promeni takvo stanje stvari prihvatajući istinsku, onu dubinsku i moćnu veru koja pobeđuje sve teškoće. Ponovno obrazovanje misli, dovoljno snažno da promeni stavove, može svakome da omogući da bude snažno nadahnut i, šta više, da održi svoj pozitivni princip bez obzira na težinu situacije.

Uvek princip "obaranja rekorda"

Ljudi koji zaista pođu u potragu za dubinskom verom imaju duboku unutrašnju potrebu da sebe unaprede više, i još više od toga.

To su pojedinci sa posebnom pokretačkom snagom, koji nikada nisu zadovoljni svojim trenutnim uspehom. Oni su gonjeni neumornom unutrašnjom potrebom da osvajaju nove vrhove, popnu se na još vrtoglavije visine, postignu nove rekorde i uspostave nova merila dostignuća. Dubinska vera, pozitivni princip i nagon za usponom su delovi iste celine.

Ovo poglavlje pišem sedeći na terasi hotela Mont Cervin, koji je vlasništvo mog dobrog prijatelja Teodora E. Silera, u Zermatu, Švajcarska. Sunčano popodne, a sa moje terase veliki Materhorn se vidi sasvim dobro i jasno, sa večnim šalom od belih oblaka ispod nebeskog plavetnila. Možda nema na svetu planine koja je po ozbiljnoj lepoti i istorijskoj romantici jednaka ovom ogromnom kamenom prstu koji štrči usamljen i dalek iznad velikih planina Alpa, čiji je deo. Zaista, Materhorn je opisivan kao nešto što je više nego planina; to je misaono i uvek očaravajuće prisustvo.

Muškarci koji žude za visinama uvek su želeli da se popnu na Materhorn. U početku su se plašili da ne upadnu u dom zlih duhova, za koje se mislilo da borave među njegovim stenama i visovima, spremni da svakog prestupnika obaspu ledom i kamenjem. Bez obzira na to prastaro praznoverje, tražen je put do vrha; ali godinama nijedan planinar nije uspeo da dostigne njegov tajanstveni vrh.

A onda je poznati planinski vodič iz Zermata, Peter Taugvalder, izjavio kako veruje da ta ogromna i neosvojiva planina može da se osvoji sa zermatske strane. Tako su britanski planinar Edvard Vajmper, tada 25-godišnjak i njegov drug, lord Frensis Daglas, pošli u taj, tada nepoznati zaselak Zermat. Tu su našli časnog Čarlsa Hadsona, možda najpoznatijeg planinara današnjice, koji se prvi popeo na moćnu Monte Rosu deset godina ranije, 1. avgusta 1855. godine.

Njih sedmorica su pošli u napad na do tada neosvojeni Materhorn. Veličanstveni Vajmper je preuzeo vođstvo, a grupu su sačinjavali lord Daglas, časni g. Hadson, vodič Mičel Kroz iz Šamonija, Robert Hedou, 19-godišnji student i vrlo neiskusan planinar, i dva najbolja zermatska vodiča, Peter Taugvalder i njegov sin. Zajedno su doneli hrabru i odvažnu odluku da pokušaju da

osvoje tu planinu. Vajmper je opisao uzbudljivi doživljaj u *Skitanju po Alpima*. Ali to teško da je bilo skitanje jer, mada su se popeli na vrh – prvi ljudi koji su stali na taj nedodirljivi vrhunac – 14. jula 1865. u 13,40 časova, njihovo oduševljenje je bilo kratkog veka. Dok su se spuštali Hedou se, umoran od uspona, okliznuo, oborio Kroza i povukao nadole Hadsona i Daglasa. Slab konopljeni konopac, koji je spajao njihove dve grupe, je pukao. Uprkos nadljudskim naporima Vajmpera i dvojica Taugvaldera, njih četvorica su pali niz hiljadu i dvesta metara visoku severnu liticu pravo u smrt. Više od stotinu godina njihovi kosturi su ležali negde u planinama. To parče, prekinutog konopca se danas može videti u Alpskom muzeju u Zermatu.

Gledajući Materhorn danas, zadivljen sam jednom neobičnom činjenicom u vezi prvih i novih rekorda. Gotovo čim neko postigne dugo željeni cilj i postavi rekord, dolazi neko drugi koji želi da postigne isti podvig ili ga nadmaši. Što se tiče prvih osvajača Materhorna, Vajmpera i njegovih drugova, tri dana kasnije poznati planinar DŽ. A. Karel je sa svojom grupom stigao na isti vrh sa opasne italijanske strane, iz Brojla. Slava prvih osvajača tog vrha nije bila dugog veka, što me podseća na jednu misaonu rečenicu, pripisanu Geteu: „Delo je sve, a slava ništa."

Od kada su ovi junaci probili led, mnogi ljudi su se popeli na veliki Materhorn. Čim je dokazano da se to može, drugi su nastavili da to čine jer, su poneti primerom tih pionira, stekli verovanje da i oni mogu da se popnu, postignu, savladaju. Zato je zaista važno delo, a ne slava.

Ljudi i dalje žele da se popnu

Vremena se menjaju, a menjaju li se ljudi? Pokretački instinkt za uspon do vrha je još uvek ljudima urođen. Stotinu godina posle dana kada je Materhorn prvi put osvojen, moja žena i ja smo sedeli na terasi tog švajcarskog hotela i gledali gore, prema kolibici sagrađenoj visoko na boku planine, odakle su planinari u zoru počeli

penjanje. Jedan mladić, obučen za penjanje, došao je i seo pored nas. Prepoznao nas je i počeo zbunjeno da priča nešto o sebi. Prikazao se dosta maglovito, kao gubitnik kome jednostavno ne ide. „Želim da radim, da postižem. Želim da uspem u životu, ali uvek kad pokušam, nešto me obori", rekao je turobno. Ispričao je da je u Švajcarsku došao rano u proleće i počeo da se penje na brda, zatim manje planine, pa veće, i sada puca na najveću – Materhorn.

Kao da mu se nije odlazilo, mada je popodne prolazilo, a on je trebalo da se u sumrak nađe sa vodičem u kolibi, da bi se spremili za početak uspona u zoru. „Stvarno mislim da mogu to da uradim", razmišljao je. „I moram. Jednostavno moram da osvojim taj vrh, jer ako to postignem, znaću da mogu da uspem i u drugim stvarima!" Ustao je, rukovao se sa nama i mahnuo nam rukom na naše „Srećno – Bog te blagoslovio". Otišao je stotinak metara, pa se okrenuo i vratio do nas. Malo zbunjeno je upitao: „Hoćete li nešto da mi učinite?"

„Naravno; sve što možemo."

„Dobro, voleo bih da se molite za mene, hoćete li? Ako primim malo te pozitivne energije o kojoj pišete, siguran sam da ću uspeti." Rekavši to, otišao je uz planinsku stazu. Gledali smo za njim dok nije zamakao za jednu okuku. Uspeo je da se popne na Materhorn, a posle toga nastavio da osvaja i druge planine.

Ljudi i dalje žele da se penju i razbijaju rekorde, i postižu to. Svuda oko sebe možete da vidite posledice duboke vere, koja omogućava dostignuća. Svuda ima tih nadahnutih, poletnih i vrlo podsticajnih pojedinaca sa nesavladivim duhom koji im održava pozitivni princip.

Fenomen postavljanja i razbijanja rekorda, kao dokaz izvanredne i stvarne vere koja pobeđuje teškoće, danas izaziva i zapažene komentare u novinama. Postoji, na primer, priča o Džonu Vokeru, novozelandskom trkaču na 1.600 metara, koji je tu razdaljinu pretrčao za 3 minuta i 49,4 sekunde, za dlaku oborivši prethodni rekord od 3,51 minuta, koji je postavio Filbert Baji iz Tanzanije. Voker je prvi trkač koji je ikada pretrčao jednu milju za manje od 3 minuta i 51 sekunde.

Sve to nas podseća na vreme kada su sportski komentatori

imali nepodeljeno mišljenje da je nemoguće pretrčati 1.600 m za manje od četiri minuta, i da to nikada neće biti postignuto. Pa, „nikada" je dugo vreme, i glup je onaj ko misli da to „nikad" niko neće postići. Trkači na 1.600 m su se i dalje lepili na ta „nemoguća" četiri minuta. Poznati Švedani Gunder Heg i Arne Anderson približili su se toj granici, ali je istoriju promenio Britanac Rodžer Banister koji je postigao tu „nemogućnost" 1954. godine u Oksfordu, pretrčavši 1.600 m za 3,49,4 minuta.

Na primedbu da velika planinska osvajanja i trčanje na 1.600 m ne mogu da se odnose na prosečne pojedince, odgovaramo činjenicom da princip penjanja i razbijanja rekorda može da se primeni na sve vrste aktivnosti. Želja da budemo više nego što smo, da učinimo više nego do sada, da uspostavimo više standarde i postignemo bolje rezultate sigurno je ukorenjena u svakome od nas. I ljudi poput čitalaca ove knjige neprestano teže i postižu sve više i više, bez obzira kakvi su im ciljevi. Princip dubinske vere pruža veliku pomoć u zadržavanju pokretačke snage, čak i u porazima.

Moj dugogodišnji prijatelj Frenk Vengmen, potpredsednik i upravnik hotela Valdorf-Astorija u Njujorku, je u komentaru o porazima rekao jednu mudru i važnu rečenicu: „Zrelo iskustvo", rekao je, „dokazuje da nijedan poraz nije konačan." Sa dubokom verom čovek može jednostavno da ide napred, bez obzira na otpor, dok najzad ne savlada sve teškoće. A tada, podstaknut željom za novim pobedama, spreman je za prevazilaženje novih poraza i novo obaranje rekorda, nastavljajući tako da hrabro ide kroz život na osnovu pozitivnog principa.

Jedna od glavnih i možda najpoželjnijih osobina jeste sposobnost zagrižene istrajnosti uprkos neprijateljskim uslovima. U pregledu knjige *Bez opasnosti nema pobede* ser Edmunda Hilarija, poznatog osvajača Mont Everesta, komentator Džon Rap opisuje Hilarija kao „izvanrednog čoveka". „O uzvodnom probijanju svoje grupe kroz užasne brzake Hilari kaže: „Od početka smo bili uvereni da moramo stići do mirnijih voda i zato smo se tako strašno trudili da smo zaboravili na opasnosti." Kakva podsticajna misao! Uz te velike napore, Hilari je savladao svoje strahove. Zato, glavna tajna leži u

tome da ne odustajete i samo stremite napred.

Pokojni, veliki, prvoligaški bezbol-trener Kejsi Stengel bio je u pravu. Za njega se pričalo: „Kejsi se ne boji poraza, jer je u dobrim odnosima sa nadom. I u porazu uvek traži pobedu." Zbog toga je imao zaista veliki broj pobeda.

Promenio je razmišljanje

U naslovu ovog poglavlja dali smo jednu uopštenu tvrdnju, rekavši da duboka vera uvek pobeđuje teškoće. Nesigurne osobe možda he to shvatiti tako da čovek može da prebrodi neke, čak i mnoge teškoće. Ali, shatiti to kao konačno, znači približiti se lakovernosti. Međutim, posmatrajući zadivljujuću moć dubinskog verovanja, odavno sam zaključio da je moć duboke i sveobuhvatne vere daleko veća nego što običan čovek misli. Iz svog iskustva, i ličnog i onog koje sam stekao posmatrajući druge koji su se svojom verom potpuno posvetili Bogu, sasvim je moguće živeti sa nedaćama, uskladiti se sa njima ili ih pobediti, bez obzira kakve su.

Trebalo je da govorim na nekom javnom skupu poslovnih ljudi u jednom gradu na istoku pa sam, stigavši u halu na zadnji ulaz, seo iza pozornice da sačekam početak programa. Ubrzo mi je prišao jedan visok, zdepast, čvrst muškarac i predstavio se kao organizator susreta. Bio je razgovorljiv čovek, očito pun snage i poleta, i oduševio me je svojim pozitivnim duhom i stavom.

Ispričao mi je da je u ratu na jugoistoku Azije bio pilot helikoptera. Jednom prilikom su ga oborili, i bio je teško ranjen i očekivalo se da umre. Pošto se sumnjalo da je pretrpeo povredu mozga, lekari su na osnovu te pretpostavke verovali da će, i ako preživi, „da bude biljka". Zaista, operisali su mu mozak, što mi je dokazao razdvojivši kosu na vrhu glave da bi mi pokazao pločicu. Kad je prebačen u vojnu bolnicu u Sjedinjenim državama, nije bio u stanju da pokreće ni ruke ni noge. Ali mogao je da misli i govori.

Jednog dana je rekao svojoj ženi: „Hteo bih da doneseš onu knjigu Normana Vinsenta Pila, koju sam jednom čitao, i da mi je

čitaš." Dan za danom mu je žena čitala o moći stvaralačkim i obnavljačkim principima verovanja i pozitivnog mišljenja, dok je ovaj teško ranjeni čovek gradio u sebi snažnu veru u Božiju isceliteljsku moć, kao i u sopstvenu moć samoobnavljanja. Zatim je došlo ubeđenje da on može da ozdravi uprkos obeshrabrujućim predviđanjima. I

Rekao je ženi da u tom trenutku počinje da menja misli. Pokušaće snagom misli, a kroz duboku veru u Boga i sebe, da preuzme vlast nad svojim polomljenim telom. Dakle, otpočeo je snažnu i upornu vežbu verovanja i poverenja potpomognutu duhovnim potvrđivanjem, čime je hranio svoj um moćnom upravljačkom silom. Isceljenje se nije desilo čudom ni lakoćom, ali je došlo, što je svedočio fizički zdrav i psihički živ čovek koji mi je tu priču ispričao. To je jedan od primera šta podstaknuto ljudsko biće može da učini sa sobom ako ima obimno i sadržajno duboku i snažnu veru. Kasnije, dok sam posmatrao tog upečatljivog čoveka kako vodi susret u raspoloženju i duhu, dajući mu pozitivan i poletan ton, još jednom sam se uverio u tačnost svog verovanja da duboka vera zaista, zaista pobeđuje sve nedaće. Zato održavajte i uvek održavajte pozitivni princip.

Najzad, da ukratko iznesemo ideje i principe iz ovog poglavlja:

1. Tragajte dok sa sigurnošću ne osetite Prisustvo. Tada se, kao ni Džeri Adams, više nećete plašiti.
2. Budite sigurni da nikad niste sami. Veliki Neko je uvek uz vas.
3. Verujte da ste veći od svojih nedaća, jer zaista i jeste.
4. Učenjem i vežbom izgrađujte u sebi snagu verovanja i duboku veru.
5. Specijalizujte negiranje negativnosti.
6. Dovedite svoje teškoće i probleme u red. To vam je već pola rešenja, a ostatak će biti izvesniji i lakši.
7. Shvatite odnos između duboke vere i zdravog razuma.
8. Vežbajte dok ne izgradite svoju moć psihičkog uslovljavanja.
9. Uvek održavajte princip „razbijanja rekorda".

10. Razvijte živi „planinarski" instinkt, koji vam je urođen.
11. Promenite svoje misli i postanite dubinski sledbenik pozitivnog principa. Tada ćete početi da doživljavate čuda.

DVANAESTI NAČIN
ODRŽAVANjA POZITIVNOG PRINCIPA

Napredujte sigurno uz princip uzbuđenja

Bila je ledena noć, -34,4°C. Oko 18.000 američkih marinaca u Koreji je bilo suočeno sa gotovo 100.000 komunističkih vojnika. Obe strane su očekivale jutarnji obračun. Prethodne noći jedan krupan marinac je stajao pored tenka čiji je metal bio tako hladan da su mu se prsti bukvalno lepili za njega. Poplavio od hladnoće i prekriven skorenim i smrznutim blatom, marinac je uz pomoć džepnog noža jeo hladan pasulj iz konzerve, dok su mu malene ledenice visile sa guste brade.

Jedan novinar je gledao kako veliki marinac jede svoj neukusni obrok naslonjen na tenk, po tom užasnom nevremenu i u očekivanju neizvesnog susreta. Očito je novinar bio podstaknut na neke filozofske misli, jer je odjednom uputio tom marincu misaono pitanje: „Da sam ja Bog", rekao je, „i da mogu da ti nešto dam, šta bi tražio?"

Marinac je dugo razmišljao, jedući i dalje svoj hladan pasulj, pre nego što je odgovorio; ali zato je njegov odgovor bio isto tako filozofski kao i pitanje. Rekao je jednostavno: „Tražio bih sutra."

Taj čovek je, u teškoj i opasnoj situaciji, spreman da izvrši sve zahteve okolnosti, imao samo jednu želju; ona se odnosila na nastavak života, na sutrašnjicu, dom, porodicu i budućnost.

Pošto je želja za dobrim životom suštinska u svesti svakog čoveka, ona je prirodni odgovor na pokretačku snagu, nadahnuće, polet i životne podražaje, koji svi daju stvarnost i značenje doživljaju života.

Posle više knjiga i velikog broja govora na temu nadahnuća, stekao sam izvesno iskustvo u proceni ljudskog odgovora na moć pokretačkog mišljenja. Ljudi uopšte žele nadahnuće, i kada se otarase nesistematskih i negativnih stavova, u stanju su da prihvate polet. Kada se otarase negativnosti, većina muškaraca i žena traga za životnom pozitivnom mišlju i delom kao vrlo izazovnim principom.

Posledica toga je da mnogo njih dobije suštinsko nadahnuće i polet, i uspne se na viši nivo života, koji je bolji od svega što su do tada iskusili.

Treba savladati veštinu održavanja pozitivnog principa

Ali nije ni malo lako održati visok nivo poleta i nadahnuća neprekidno i na duže vreme. To zahteva dosledno obnavljanje nadahnuća i pokretačke snage, zajedno sa učenjem veštine kontrolisanja i upravljanjem misaonih procesa. Pokretački stavovi su svakodnevno podložni strahovitom bombardovanju obeshrabrujućih, mračnih i negativnih ideja. Izgleda da ipak postoje neke stvari koje, mada ni u kom smislu planirane, ulažu napore da potkopaju pozitivne stavove pune nade za zemlju, budućnost, ukratko za sve. Pre nekoliko godina, u Njujorku je bio jedan radio-spiker koji je vrlo često večernje vesti počinjao rečima: „Večeras imamo loše vesti, narode." Današnji čitači vesti ne koriste baš iste reči, ali su ipak profesionalci za donošenje loših vesti i potkopavanje pozitivnog mišljenja.

Naravno da ima loših vesti, i to mnogo, ali poslednjih godina su toliko naglašene da onaj ko samo baci pogled na njih ili ih posluša stiče utisak da dobrih vesti uopšte nema i da su i zemlja i svet, čak i sam život, jedan ogromni neuspeh. Čovek se zapita zašto uz loše vesti ne bi bila naglašena neka stvaralačka misao kao što je, na primer: „Narode, večeras imamo loše vesti, ali nema veze. Naći ćemo načina da ih poboljšamo." To bi mnogo učinilo za promenu loših u dobre vesti.

Ja zaista nemam nameru da kritikujem. Želim samo da istaknem konstruktivno pitanje podjednake brige o pozitivnim kao i o negativnim stvarima. Kao nekadašnji novinski reporter, znam da vest predstavlja odstupanje od normalnog stanja stvari. Kao što stara izreka kaže, „kada pas ujede dečaka to nije vest, jer se često dešava. Ali ako dečak ujede psa, to je vest" (Džon B. Boger, novinski izdavač, njujorški San, 1873-90.). Ako ikada dođe vreme da je vest ako se piše o

pristojnim ljudima koji poštuju zakon umesto beleženja lopovskih i kriminalnih nedela, biće to zaista jadno doba. Ali dobro još uvek vlada i vest predstavlja odstupanje od njega.

Ali čovek koji želi da postigne viši nivo pokretačke snage i poleta mora u sebi da razvija veštinu misaonog razlikovanja: sposobnost obračunavanja sa stvaralačkim negativnostima, uz istovremeno odbijanje pretpostavke da treba misliti negativno da bi bio „prijemčiv."

Pošto su polet i pozitivni stavovi neprestano na udaru negativnih i sumornih izvora, uzlazni pojedinci ulažu velike napore da zadrže svoj polet. Ti napori, dodati uobičajnom toku teškoća, neprijatnosti, bolesti, tuge i nevolja, mogu da oduzmu veliki deo živog nadahnuća. Da bih poništio to gubljenje nadahnuća, napisao sam ovu knjigu, koju sam nazvao Pozitivna razmišljanja danas. Svrha cele ove knjige jeste iznošenje puteva i načina, kao delotvornih postupaka za održavanje nadahnuća, pokretačke snage i poleta uprkos napadima neprijatnosti, teškoća i negativnosti na tu mrežu pozitivnih misli.

Izgrađujte svoj duh

Održavanje tih elemenata zahteva snažan kontranapad na slabljenje nadahnjujućih stavova, a on, verujemo, potpomaže izgradnju duha. Reč „nadahnuće" označava ulivanje duha i dodavanje sveže i moćne, nove, obnavljajuće duhovne živosti. Pošto se i duh pod neprestanim udarcima ulaže, moramo se navići da duh psihički automatski uzdižemo, umesto da dozvolimo da slabi. Stvaralački činilac ovog postupka je neprestano psihičko jačanje sa sigurnim naglaskom na princip uzbuđenja.

Sećam se jedne stare gospođe koju smo moja žena i ja nedavno sreli na zemljanom putu u Riflealpu, kod Gornergreta u Švajcarskoj. Na tim putevima poklonike visinskog pešačenja vezuje neka vrsta zajedničkog prijateljstva, pa je, pošto je to nemačko govorno područje Švajcarske, uobičajeni pozdrav *„Gruss Gott"*, ili „Pozdrav u

ime Boga." Ta stara gospođa je bila pogrbljena i išla je uz pomoć jakog štapa i vrlo odlučno. Pratio ju je muškarac, očito vodič. Pri susretu je podigla pogled svojih blistavih očiju ispod staromodnog šešira.

Umesto uobičajenog pozdrava koji smo pomenuli, rekla je: „Bonžur, madam, bonžur, monsenjer. "

„Bonžur, madam", odgovorili smo. Tada je ona odapela jedan rafal na francuskom, dok ja najzad nisam rekao: „Ah, madam, non parle fransez. " Tada je prešla na italijanski, pa nemački i, mada sam ja mogao na ovom poslednjem da vodim jednostavan razgovor, shvatila je da se ona u njemu ne snalazi baš najbolje.

„Ma, vi mi izgledate kao amerikanci; možda znate engleski", nasmejala se veselo.

„Da, gospođo, ja pomalo pričam američki engleski."

„Sviđa mi se američka verzija", rekla je, „tako je slikovita."

Zatim nam je rekla da ima osamdeset devet godina. „Vi ste čudesna žena", rekao sam s poštovanjem. „Tačno govorite četiri jezika, um vam je bistar, ne nosite naočare i penjete se po planinama u osamdeset devetoj godini. Kako uspevate da ostanete tako živahni?"

„Oh", odgovorila je, „vidite, ja uživam u svemu. Svet je tako čudesno uzbudljiv; ljudi su toliko zanimljivi. Ustvari, svakog jutra se budim uzbuđena kao da sam devojčica."

„Pa", rekao sam, „ako ste tada bili živahni kao sada, u osamdeset-devetoj, mora da ste u mladosti bili živa vatra."

„Ali, monsenjer, ja sam još mlada. Oh, malo sam se iskrivila u leđima, ali sam vrlo jaka i zdrava. Ali, duh me održava. Uzbuđena sam jer mi duh živi u neprekidnom uzbuđenju."

„Hoćete da kažete da vas održava princip uzbuđenja?"

Odgovorila je veselim osmehom: „Ui, ui, monsenjer, tačno tako. Održava me – kako rekoste? – princip uzbuđenja. Dobar je – stvarno je dobar taj – princip uzbuđenja." Rekavši to, otišla je uz put naslanjajući se čvrsto na svoj štap pred pozadinom moćnih planinskih vrhunaca. Gledali smo za njom, diveći se kako ljudsko biće sa snažnim duhom može da bude veliko, čak nepovredivo. Takva osoba

može, bez obzira na napade neprijatnosti i klonuća, da napreduje i napreduje vrlo snažno, sa dragocenom tajnom duhovne izgradnje, principom uzbuđenja.

Vežbajte uzbuđenje

Postizanje veštine u psihičkim stavovima, kao i sve druge vrste usavršavanja, zahteva vežbu. Čovek ne može očekivati da zadrži uzbuđenje ako to ne vežba. A životvoran metod vežbanja je osmišljeno razmišljanje o tome kako je uzbudljiv život, kako je uzbudljiv vaš posao, kako vam se divne prilike pružaju. Poznavao sam jednu filmsku glumicu, izvanrednu umetnicu, ženu po imenu Heti MekDenijel. Bila je posebna ličnost iz koje je zračilo. Ispričala mi je kako ima običaj da svakog jutra izađe napolje, bez obzira je li napolju sunčano ili kišno vreme, i glasno kaže: „Zdravo, moje lepo jutro! Predivno si; ja sam strašno uzbuđena jer živim. Hvala Ti, dragi Bože – hvala mnogo!" Heti MekDenijel je vežbala princip uzbuđenja, i postala je uzbudljiva i nezaboravna osoba.

Svuda sam sretao te uzbudljive ljude koji vežbaju princip uzbuđenja. Jednog jutra sam doručkovao sa jednim čovekom u hotelu u Los Anđelesu. U bifeu su imali sliku predivnih kanarinskih boja. Naša kelnerica je imala lepu uniformu sličnih nijansi. Ali tek devojčin duh nas je očarao: „Dobro jutro, gospodo. Možda želite ukusan doručak koji he vas pripremiti za uspešan dan. Sve što imamo je dobro. Dozvolite da vam donesem nešto lepo." Ona još nije ni primila narudžbinu, a mi smo već bili ubeđeni da je hrana koju će nam doneti savršena. Kad smo izlazili iz restorana, rekla je: „Mislite lepo i neka vam dan bude lep."

„Odakle vam ta divna rečenica?" upitao sam je.

„Pa, od vas", uzvratila je veselo. „Sa jedne od vaših džepnih kartica – „Zamišljaj uspešan dan, planiraj uspešan dan, moli se za uspešan dan."

„Pa", pomislio sam, „vi sigurno dokazujete ispravnost mojih ideja."

„Oh, otkrila sam da ćete, ako vežbate uzbuđenje, zaista i biti takvi.

Vežbanje uzbuđenja može svakoga da izvuče iz potištenosti. Na primer, telefonirao mi je neki utučeni i obeshrabreni zlatar iz jednog grada na jugu SAD. Rekao mi je da čita moje knjige i mada je povremeno pomišljao da je uhvatio pozitivni princip, ipak nije mogao da ga zadrži. Kako bi mogao da ga održi, posebno zato što radi tako dosadan posao kao što je prodaja nakita, koji je nasledio od oca?

Izrazio sam zaprepašćenje kako može zlatarski zanat da okarakteriše kao dosadan, istakavši romantiku koju u sebi nose dijamanti i ostali dragulji, kao i to da je draguljarstvo vezano sa osećajem za lepotu, i predstavlja simbol ljubavi i naklonosti. Rekao sam mu da ništa što je stvoreno za dobrobit ljudi, gde spadaju i hleb, šećer i povrće, ne može da se smatra dosadnim ili beskorisnim, jer ovo troje, konkretno, predstavljaju suštinu života. A nakit, sa svojim značenjem koje reči ne mogu da izraze, uvek sadrži izazov za uzbuđenje.

„Ali", žalio se on, „u našem kraju ekonomska situacija nije baš sjajna, a ljudi u takvoj situaciji ne troše novac na luksuzne sitnice."

Čak sam postavio i pitanje razumnosti otpisivanja njegove robe kao luksuznih proizvoda koji se prodaju samo u bogata vremena. „Lepota je", protivrečio sam mu, „potreba ljudskog duha, posebno kada donosi romantiku i trajnu naklonost. A one su još potrebnije u teškim trenucima."

Zamolio sam ga da mi pročita neke od svojih reklama u lokalnim novinama. Jedan oglas je glasio ovako: „Kupite nakit kod H-a, u najstarijoj prodavnici kvalitetne robe u okrugu." I drugi: „Najlepši nakit kod H-a, osnovanog 1983." „Dobro", rekao sam, „ja nisam stručnjak za smišljanje reklamnih slogana, ali čini mi se da ste samo istakli ono što je očigledno – da ste dugo u tom poslu i da prodajete kvalitetnu robu. To jeste tačno, ali teško da može da privuče kupce. Ako želite da njega, ili nju, podstaknete da nešto kupi, morate da dirnete u ocećaje."

„Dobro", odgovorio je, „šta mi predlažete?"

Ne shvatajući njegovo pitanje baš ozbiljno, rekao sam: „Šta mislite o ovome? „Stavite joj na prst iskru poput iskre u njenom oku." To je za mlade i zaljubljene. Ili druga ideja: „H-ov venčani prsten će vam biti isto tako lep kao i belo zlato pored žutog." Ili ovo, za jubileje starijih ljudi: „Lepotu njenih umornih ruku ukrasite ljupkim prstenom iz poznate H-ove prodavnice dragulja."" I tako dalje.

„Čoveče", odgovori je, „dođite ovamo, zaposliću vas. Gotovo sam i sam poželeo da kupim svoju robu."

„Ja hoću samo da unesem u vas malo uzbuđenja zbog predivne prilike da svojim lepim proizvodima unesete malo sjaja ljudima u oči i donesete im osmeh na lica. Znate šta? Svakog jutra kad se probudite, recite glasno: „Kako je uzbudljivo raditi sa nakitom! Danas ću ceo dan da dajem tu posebnu radost mladima i starima." Vežbajte polet i uzbuđenje i dok to budete radili, vratiće vam se nadahnuće. Zatim samo napred."

To je postupak koji zaista održava. Mislite uzbudljivo, govorite uzbudljivo, zračite uzbuđenje, i uzbuđenje he vas sigurno obuzeti. Život he vam biti lepši, zanimljiviji i značajniji. Vi možete sebe mišljenjem, govorom i delovanjem da uvedete i u otupelost, monotoniju ili nesreću. A istim postupkom možete da izgradite i nadahnuće, uzbuđenje i duboku radost. U stvari, u vežbama treba biti siguran izgrađujemo li utučenost ili uzbuđenje. A pošto je ovo drugo mnogo poželjnije, mudrost je vežbati uzbuđenje svakodnevno.

Uspešan prodavac iz Sorenta

Veliko poštovanje i ponos osećam prema karijeri pozitivnog i energičnog mladića Džona Milana, koga sam upoznao pre skoro dvadeset godina u Sorentu, Italija. U tom divnom gradu gospođa Pil i ja smo, kupujući, ušli u jednu prodavnicu u kojoj nas je dočekao simpatičan, prijatan i, moram da kažem, ubedljiv mladić, koji je odlično govorio engleski.

Počeo je gospođi Pil da pokazuje svoju robu, a ja sam, pošto

odmah prepoznam dobrog trgovca, u istom trenutku osetio blisku opasnost za svoj novčanik. I zaista, prodao je mojoj ženi veću količinu artikala. Gledajući tog mladića na delu, divio sam se snazi njegovog šarma i ličnosti, jer sam odmah primetio izvrsne sposobnosti koje je imao.

Upitao sam Džona kakve su mu želje i ciljevi, i odgovorio je da želi da ode u Ameriku i da u našem sistemu slobodnog preduzetništva postane poslovan čovek. Vrlo poletno je objašnjavao svoje jasno određene ciljeve. Ali je dodao da je teško otići u Ameriku jer nema dovoljno novca i nikoga ko bi mu pomogao.

Pošto mi se taj živahni mladić svideo, opisao sam mu princip zamišljanja, objasnivši da će cilj koji se uporno zadržava u mislima, uz pomoć svesti i da se ostvari. Predložio sam mu da uči i vežba moć pozitivnog mišljenja, tvrdeći i potvrđujući istovremeno da će ostvariti svoju ambiciju da postane američki poslovni čovek. zatim sam, jer me je obuzeo polet, dodao da, kada stigne u Njujork, potraži mene i pomoći ću mu da krene sa poslom. Reći ćete da je to bio opasan zalet; ali moj polet je bio neograničen.

Zaista, posle samo nekoliko meseci Džon je došao u moju njujoršku kancelariju da potraži obećanu pomoć. Bližio se Božić i ja sam direktorima nekoliko vodećih prodavnica muške odeće u gradu napisao pismo slično sledećem, adresiravši svako od njih na drugog upravnika prodavnice, kome sam se obraćao:

Dragi gospodine:

U Sorentu, u Italiji sam upoznao najboljeg prirodno talentovanog prodavca koga sam ikada video, a poznajem veliki broj odličnih trgovaca. Taj čovek je sada u Njujorku i traži posao. Ko prvi odgovori na moje pismo dobija ga.

S poštovanjem...

Odgovor je stigao odmah, i Džon je primljen na odelenje muških šešira u jednoj prodavnici galanterije na Petoj aveniji. kada je Božić prošao, ispomoć je otpuštena; ali Džon je ostao na poslu jer se pokazao kao odličan prodavac. Posle toga su prolazile godine dok,

nedavno, nisam primio pismo od Džona Milana, sada predsednika možda najveće proizvodne kompanije u zemlji. I šta mislite, čiji šešir nosim kada izlazim? Pa naravno, predivni šešir na koji sam vrlo ponosan, poklon od mog starog prijatelja, uspešnog prodavca iz Sorenta, sada jednog od uspepših američkih poslovnih ljudi.

Ko, u svetlu jedne takve ljudske priče, može da kaže da Amerika više nije zemlja mogućnosti? Jeste, i uvek će biti za pozitivne mislioce, pokrenute i uzbudljive Džonove Milane. Takvi ljudi žive po pozitivnom principu i znaju kako da ga zadrže. A na taj način održavaju i Ameriku.

Budite zainteresovani, vrlo zainteresovani

Zainteresovani ljudi su zanimljivi ljudi. Kod takvih ljudi životno oduševljenje ne opada. Oni uvek održavaju zabavu u radu i odgovornostima, kao i oduševljenje učestvovanjem, a to, za uzvrat, održava njih. Drugima može da oslabi duh i da postanu vrsta „Gotov sam", ali onima koji su vrlo zainteresovani to ne može da se desi.

Na jednom od poslovnih puteva kada je trebalo da govorim, u jednom od dugih hodnika čikaškog aerodroma O'Hara sreo sam senatora Evereta Dirksena. Sreli smo se jednom pre toga, govorili smo sa iste govornice na susretu jednog trgovačkog udruženja, ali to je bilo nekoliko godina ranije, i nisam bio siguran hoće li me poznati. Zato sam hteo da se predstavim: „Ja sam..."

„Stanite", rekao je, zgrabivši moju ruku obema, „Norman Vinsent Pil. Sećate li se one večeri kad smo obojica govorili? A evo šta ste rekli u govoru." Na moje ogromno zaprepašćenje, ponovio je moje rečenice gotovo od reči do reči. Mada ih je zaista ulepšao svojim govorničkim darom.

„Kako možete," upitao sam ga, „uz sve svoje obaveze, tako sigurno da se sećate jedne večeri od pre nekoliko godina, i tako fantastično zapamtite šta sam ja gavorio?"

„Odgovor je, Normane", rekao je, „zato što me je to zanimalo. Sve me uvek zanima. Svaki doživljaj mi je živopisan i ostaje mi

neizbrisivo utisnut u cećanju jer sam zainteresovan." Zatim je nastavio da mi svojim jedinstvenim načinom priča o fascinaciji i uzbuđenju javnog govorništva na teme važne za ljudsko blagostanje. Taj senator više nije među živima, ali ja nikada neću zaboraviti trenutak kad sam na tom prometnoma aerodromu slušao kako izliva oduševljenje i puno uzbuđenje svojih tečnih misli. Everet Dirksen je, kao uzbudljiv i živ govornik, bio jedan od nekoliko najvećih govornika u američkoj istoriji, a njegova tajna se krila u željnom i dubokom zanimanju za ljude i događaje.

Rano jednog jutra sam, na staroj železničkoj stanici u Klivlendu, naleteo na svog dugogodišnjeg prijatelja, bivšeg kongresmena Valtera Džada, pa smo tom prilikom zajedno doručkovali u jednom restoranu gde se stojeći jede. Rekao mi je da te nedelje treba da održi veliki broj govora širom zemlje, pa sam prokomentarisao kako je verovatno vrlo umoran i da ga takav raspored obaveza verovatno iscrpljuje. „Ma, ni malo, ni malo", odgovorio je živo. „Vidiš, ja govorim samo ono što mislim, i vrlo sam zainteresovan, pa kako onda da se umorim?" On je bio veliki i vrlo zainteresovan čovek. Obojica njih su koristili princip ubuđenja, pa su znali kako da održe snagu.

Uzbudljiva promena u životu

Pre nekoliko godina jedna vrlo privlačna i elegantna mlada žena je zakazala prijem u mojoj kancelariji u mermernoj univerzitskoj crkvi. Zvala se Meri Brajning, i htela je, kako se pokazalo, da iznese dve teme. Jedna je bila priča o tome kako se njen život duhovno promenio. Govorila je iskreno, šarmantno i osećajno. Objasnila mi je kako su ona i njen muž Harold, predstavnik proizvođača papira, zajedno otkrili uzbudljiv novi način života, koji im je doneo zadivljujuće uživanje i značenje, i podsticao ih da ga podele sa drugim ljudima koji možda još uvek lutaju raznim stranputicama.

Drugi razlog njenog poziva je bio da ponudi njihove usluge za

uspostavljanje stvaralačkih duhovnih odnosa sa ljudima koji nisu imali njihovu sreću da pronađu rešenja za probleme savremenog života. Odmah su me oduševili izlaganje i duboko zanimanje Harolda i Meri za mlade ljude kojih je Njujork pun, a koji, zbog ovoga ili onoga, nisu otkrili tajnu zadovoljavajućeg i korisnog živoa. Ubrzo sam shvatio da oni imaju redak dar da otkriju takve ljude i uspostave blizak odnos sa njima. Pošto su, posvetivši svoje živote Bogu, došli do svojih odgovora, način na koji su prenosili svoje iskustvo najrazličitijim i najneočekivanijim vrstama ljudi činio ih je parom najdelotvornijih ljudi koje sam ikada upoznao ili čuo za njih.

Tajna ovog para je smeša duboke posvećenosti, ljubavi prema ljudima i obuzetosti željom da pomognu. Neke od očajno poraženih su povratili do zaista sjajnog života. Uvek uzbuđeni i puni ljuvavi, istovremeno inteligentni i sa obe noge na zemlji, privlačili su sebi, a kroz sebe i Bogu, stotine ljudi koji su, tokom godina, takođe otkrili novi i uzbudljiv život.

Na kraju su Harold i Meri napustili Njujork i otišli da žive u jednom selu u Njuhempširu. Tamo su našli druge ljude sa istim savremenim problemima kao i u Njujorku. Nedavno smo ih Rut i ja posetili i seli sa grupom privlačnih savremenika koji su takođe otkrili to živahno uzbuđenje koje, kao i sve druge pokretačke sile, ima moć da održava život na visokom nivou. Brajningovi su, iz dubine duhovne stvarnosti, postali sledbenici principa uzbuđenja. A stečena osobina zanimanja za ljude im je pomogla da nađu istinsku sreću i davala im stalni naboj uzbuđenja i mladosti.

Uzbuđenih i zainteresovanih ljudi ima u svim delatnostima. I takvi ljudi nikada ne rade dosadan posao, jer njima samima nikada nije dosadno. Na kraju krajeva, život je ono što ste vi. Ako ste vi sami dosadni i ravnodušni, vaš posao i ceo život uopšte će poprimiti iste osobine. Ali ako doživite duhovno ubeđenje i oživite mišlju i duhom, taj otupljujući posao će postati pun uzbuđenja... pa čak, reklo bi se, i sjaja.

"Nebo se provalilo"

Kada na autoputu ugledam veliki broj kamiona pored nekog restorana, tu uvek stanem da jedem, jer kamiondžije znaju gde je dobra hrana. Jedne večeri sam sedeo za pultom pored jednog kamiondžije-dugoprugaša, i ubrzo smo ušli u živahan razgovor; nije se ni moglo izbeći, jer je taj čovek bio vrlo zanimljiv i zabavan. A kad sam mu se predstavio, učinilo mi se da me taj krupni, veseli momak poznaje.

Rekao je: „Tokom ovih godina koliko vozim prešao sam asfalta kao neko za ceo život. Danima i noćima uvek isto, vožnja bezbrojnim kilometarima betona ili asfalta. Monotonija putovanja, odsustvovanja od kuće, loši moteli, i neprekidna vožnja su učinili da sve to zamrzim. Kakav tup, jednoličan i beznačajan život. Zamrzeo sam ga.

"A onda nas je," nastavio je, „šef sve pretplatio na vaš časopis *Gajdpost*. Ja sam ga nosio sa sobom i čitao na putu. Te priče o ljudima koji su našli sreću i uzbuđenje kroz približavanje Bogu najzad su me zainteresovale. Nikad se nisam mnogo molio, osim kad sam bivao u nevolji. Bog je bio samo ime, i to, sramota je reći, najviše za kletve.

Ali jedne noći, na autoputu u Ohaju, počeo sam bez nekog razloga da razgovaram sa Bogom, kao da je On tu, pored mene, u kabini. Otvorio sam srce i sve Mu rekao. I imao sam, zaista sam imao ocehaj da je On stvarno tu i da sluša."

A onda, odjednom, „nebo se prolomilo" – i bio sam srećniji nego ikad u životu. Počeo sam da plačem, zatim da pevam. Vikao sam duhovne pesme koje sam učio davno, u nedeljnoj školi, i mislio da sam ih zaboravio. Nemam pojma šta mi se desilo, ali odjednom sam bio sasvim drugi čovek. Od tada sam srećan, stvarno srećan. Sad volim ovaj posao, jer se Bog vozi sa mnom svaki kilometar, svake noći, svakog dana, sve vreme."

Jesmo li mi to pričali o uzbuđenju! Taj čovek me je strahovito uzdigao i ostao mi u upečatljivom sećanju do dana današnjeg. On je bio živi princip uzbuđenja. Sa poštovanjem sam gledao kako izvozi

kamion i odlazi u noć. I nastavio sam da ponavljam njegovu zvučnu frazu: „nebo se prolomilo." Odlazeći kolima u suprotnom smeru, setio sam se divnih stihova dobrog prijatelja J. Siga Polsona, koji je rekao:

"Ponekad prasnem u smeh
i utrnem od cpeće
dok razmišljam
o divnom i neizbežnom
pojmu sebe samog!"

To je živi princip uzbuđenja, kao i pozitivni princip!

Fascinacija i uzbuđenje

U 4. poglavlju govorio sam o važnosti održavanja poleta u starosti. Vežbanje principa uzbuđenosti je važno bez obzira na godine. Život će vam biti uzbudljiv dok god su vam um i duh živi i raspoloženi. Nema logičnog razloga zbog koga bi životna sila počela da slabi ili opada sem, naravno, ako se ne pojave neki zdravstveni problemi. Ali mnogi su čak i u takvim situacijama bili u stanju da sigurnim vladanjem uma i duha nad sovjim fizičkim telom održe svoj pozitivni princip.

Jadna je i bolesna obuzetost amerikanaca godinama. Na samom početku zapošljavanja, već u dvadesetoj godini, u radnu psihologiju su ugrađeni povlačenje, penzionisaenje i završetak puta. Zatim dolazi „deset godina do penzije"; „još samo pet godina i biću okačen na klin." Ljudi počinju da se žale. Svakome ko je još raspoložen da radi daje se upozoravajući savet: „Trebalo bi da se ohladiš. Uspori malo. Nisi više mlad kao nekad." Koliko su puta dobronamerni prijatelji opominjali takvim, negativnim primedbama.

Vaš autor, lično, nikada nije ni pomislio da se povuče ili uspori. Naravno, mogu da se setim nekoliko različitih vrsta posla koje sam radio godinama; ali ni na kraj pameti mi nije da prekinem

da radim. Posao mi nikada nije bio težak ni monoton; a pogotovu ne dosadan. Zaista u njemu nalazim uživanje i uzbuđenje. I nameravam zainteresovan, aktivan, uzbuđen i, kako kažu „posedovan" – da budem u toku. Bez olakšanja i usporavanja; davaću sve od sebe uvek i do kraja.

Kada se jedan posao iz bilo kog razloga završi, treba naći drugi, makar u drugoj oblasti ili čak naporniji. Najsrećnije godine za mnoge ljude su bile one koje su proveli radeći nešto što uopšte nije vezano za njizovo životno opredeljenje. Samo to će zadovoljiti stvaralačke čežnje i pružiti im veliku sreću. Zašto prestajati? Ceo ljudski vek je i sam po sebi dovoljno kratak.

Kuća puna, uglavnom omladine

Imamo mnogo velikih ljudi koji takođe ne obraćaju pažnju na godine i nastavljaju da žive po pozitivnom principu životnosti. Rut i ja smo nedavno prisustvovali nastupu gospođe Edit Evans u pozorištu Hajmarket. Bila je učesnik *Večeri zabave.* U programu je pisalo da je gospođa Edit počela karijeru 1912. godine.

Sala je bila puna do trećeg balkona, a veliki deo gledališta su, iznenađujuće, činili mladi ljudi. Zavesa se digla i otkrila praznu pozornicu. Na ekranu su se smenjivali kratki filmski kadrovi iz duge karijere gospođe Edit. A onda se pojavila ta sedokosa žena koja je izgledala kao da ima više od osamdeset godina. Ruke su joj, to sam primetio, mada lepe, bile smežurane. U beloj haljini je, vrlo lako i živahno, prišla napred.

Počela je da čita, od Emi Lovel iz Nove Engleske do Vilijema Šekspira iz Stratforda na Ejvonu. I to sve dobre delove. Povremeno je spuštala naočare na vrh nosa, verovatno da bolje vidi svoj rukopis; i glas joj je malo podrhtavao.

Sama na pozornici! Ja sam takođe, mada nisam na njenoj visini, sasvim sam izlazio pred veliko gledalište i, verujte mi, to nije lako. Ali gospođa Edit je bila sasvim mirna i prijatnim, mada slabim glasom, je vladala scenom. Ja sam sedeo, začuđen. Šta je to u njoj što

tako snažno drži pažnju ljudi? A mladi su klicali ženi dovoljno staroj da nekima od njih bude prabaka. Ona je bila mirna; samouverena, (jer je zbog godina iskustva znala kako da privuče gledalište. Bar deo njene tajne bio je u tome što je zaboravljala svoje godine i jednostavno živela život. Jednostavno je i dalje bila velika žena, kao i uvek. Bila je neprestano zainteresovana, uvek uzbuđena i stalno ushićena.

Ponekad stariji ljudi (nećemo pominjati mlađe) teže da steknu naviku negativnog mišljenja o toliko stvari da život jednostavno izgubi draž. Život postane tup jer su ljudi otupeli. Jednom takvom čoveku sam savetovao da isproba jednostavnu formulu koja vraća oduševljenje u život. Trebalo je da svakog jutra, čim se probudi, odmah tri puta glasno kaže: „Ma, čoveče – život je divan!" – gde je prvi deo rečenice predstavljao iznenađenje, a drugi kvalitet. Ta vežba bi, naravno, mogla biti ocenjena i kao nedovoljna. Ali, nikad se ne zna – delovala je! Taj čovek je stekao novi interes. Živnuo je.

Jednom mom prijatelju, službeniku osiguranja, po godinama je došlo vreme za penziju. On je i duhom bio slab, jer je samo na to mislio. A onda je doživeo živo duhovno iskustvo i zapanjio sve, a i sebe, zadivljujućim načinom na koji je odmah povratio svoje uzbuđenje koje ga je držalo prethodnih godina.

Kada se penzionisao, preselio se u jedno selo u unutrašnjosti i uključio se u razne vrste aktivnosti. Sprijateljio se sa dvojicom, takođe, penzionera – bivšim inženjerom i računovođom. Sva trojica su vešto baratali alatom i mogli su bilo šta da naprave ili poprave, i usredsredili su se na to. Kada bi jedan od njih našao posao, druga dvojica su mu pomagala da ga uradi. Sva trojica su bili aktivni u crkvi i zajednici. zajedno su u jednom poduhvatu pretvorili staru štalu na crkvenom imanju u zgradu za učenje i razonodu, napravivši od konjskih boksova mala odeljenja. Jedna gomila sena je bila podijum. Kada je moj prijatelj nedavno svratio, pozvao oam ga da prenoći kod mene. „Hvala", rekao je, „prihvatio bih ali ne mogu. Moram da se vratim jer ujutru počinjemo novi posao." I otišao je, zračeći živost, sreću i interes. Kako on kaže: „Sve je odlično. Teško mi je samo što nemam više vremena." On sigurno ide napred uz

princip uzbuđenja.

Mislite na budućnost

Pozitivni princip nikada ne misli na pro-šlost, već samo na budućnost. „najbolje će tek doći", je poetski izraz. Jedan od tih mislilaca pozitivnog principa je i stariji čovek koji mi je pismom javio da je pročitao jednu moju knjigu i postigao dobre rezultate. U stvari, bio je i vrlo uzbuđen zbog toga. Objasnio mi je da je u detinjstvu stekao kompleks manje vrednosti, a sada ima devedeset tri godine. To je u svakom slučaju bio najdugotrajniji kompleks manje vrednosti za koji sam ikad čuo. „Čitao sam vašu knjigu o pozitivnom mišljenju. Proučavao sam je. I verovao. Vežbao sam i sada vam javljam dobru vest da sam se u svojoj devedeset trećoj godini najzad oslobodio svog kompleksa manje vrednosti." Ali pouka je bila tek pod, P.S.: „Budućnost mi izgleda lepo!"

Danas čovek svuda, od mladih i starih, može da čuje sumornu frazu: „Gotov sam." To je obično izraz za dosadu ili zamor. A može da znači i „Ja sam gotov. Budućnost mi je prošla. Nema ničega ispred mene." Ali mislilac budućnosti nikad nije „gotov." Uvek je pred njim veliko uzbuđenje, čudesno oduševljenje, važan cilj.

Dobro se sećam dana kada je poznati funkcioner bezbola Brenč Riki proslavio pedeset godina rada u prvoj ligi bezbola. Riki, koga mnogi smatraju jednim od najvećih ljudi u sportu svih vremena, bio je snažan čovek, pun života gotovo sve do trenutka smrti, u 83. godini. Uvek je bio uzbuđen i poletan. Prilikom tog pedesetog rođendana pitali su ga: „Koji vam je doživljaj najdraži iz tih pedeset godina bezbola?"

Riki je spustio svoje čupave obrve i zarežao: „Ne znam. Još se nije desio!" Čak i tada je pravio velike planove za obrazovanje još jedne velike lige. Brenč Riki nikada nije ostario jer je uvek bio poletan, uzbuđen mislilac budućnoeti. On je do kraja zadržao pozitivni princip.

Dr Hari Džordž Tomas, otac mog prijatelja i komšije Lovela

Tomasa, imao je iste životne osobine, koje je tako dobro iskazivao njegov poznati, u avanture zaljubljeni sin. Dr Tomas se u 52. godini života upisao na fakultet. I bio je tako dobar student da su ga zamolili da postane pridruženi nastavnik, što je prihvatio, i radio punom snagom sve dok uprava fakulteta nije otkrila da Dr (medicine) Tomas ima 84 godine, to jest 19 godina više od starosne granice za penziju. Dr Tomas je bio, naravno, mislilac budućnosti, pobornik pozitivnog principa u takozvanoj penziji. A danas njegov sin, Lovel, u 84. godini života još uvek radi kao najstariji čitač vesti u Americi, i uvek je spreman za novu avanturu. Tomasovi su, izgleda, mislioci budućnosti.

Zaboravite godine i živite život

Takvi ljudi zasnivaju svoje aktivnosti na živom principu „Zaboravi godine i živi život." Oni ne razmišljaju o starosti. Oni ne misle starački, ne rade starački, ne govore starački. Što se njihovog psihičkog stava tiče, na njega godine ne utiču. Njihova psihička oprema deluje u sadašnjosti; oni su uvek „sadašnji." Oni sebe prihvataju takve kakvi su i učestvuju u onome što obično rade, ili u nečemu drugom; ali rade ono što žele da rade, ne obraćajući ni najmanje pažnje na datum svog rođenja. Ili na bilo šta drugo negativno.

Frenk Bering je vodio tri velika hotela u Čikagu – Šerman, Istočni ambasador i Zapadni amasador – i kada je dobro zašao u osamdesete. Ja sam g. Beringa upoznao još u detinjstvu. On i moja majka su išli u isto odelenje srednje škole u Linčburgu, Ohajo.

U Čikagu sam uvek odsedao kod Frenka u Šermanu. Jednom sam govorio na sastanku nekog trgovačkog udruženja u velikoj sali njegovog hotela. Frenk je sve držao u rukama – mirno, delotvorno, zapovednički – složeno funkcionisanje hotela od 2.200 soba, kao i vrlo važan raspored sastanaka, pored toga.

S poštovanjem sam mu rekao: „Frenk, ti si odličan direktor i upravnik", i upitao: „koliko godina imaš?"

„U čemu je stvar", uzvratio je on, „zar ti soba ne odgovara? Ili usluga u hotelu nije dobra?"

„Ma u redu je", odgovorio sam, „sve je savršeno; ali pomisli samo – u tvojim godinama. U svakom slučaju, znam koliko da si star, jer si išao u školu sa mojom majkom."

„Pa zašto", zaključio je, „onda pitaš? Kakve to ima veze ako mi radimo posao isto tako dobro ili čak bolje nego da nas vodi neki polovni četrdesetogodišnjak?" pa je uperio prst u mene. „Mladiću", rekao je, „daću ti vredan princip po kome treba da živiš – zaboravi na godine i živi život." Taj čovek je uvek delovao na osnovu pozitivnog principa.

Ne bih želeo da steknete utisak da nisam sasvim svestan bola i tuga ljudskog postojanja, ili mnogih i često opasnih otpora uzbuđenju i pozitivnim stavovima. Ne bih mogao posle toliko godina rada sa ljudima da ne znam da život nije ružičnjak. Ali ipak verujem da vežbanjem pozitivnog principa možemo da se uzdignemo iznad iskušenja i problema sa kojima se suočavamo, da se saživimo sa njima ili da ih prevaziđemo.

Kada je nedavno žena jednog mog prijatelja umrla on je, naravno bio strašno utučen, ali su bili upečatljivi dubina i snaga njegove psihičke pobede nad tim velikim gubitkom i tugom. Ispričao mi je da je ubrzo posle odlaska svoje žene sasvim sigurno „osetio" njeno prisustvo i „unutrašnji uvom" čuo kako mu govori. Zahvalio joj se što je došla da ga uteši i tužno dodao: „Dođi, molim te, uskoro opet." A ona je odgovorila: „Pa, ja sam uvek pored tebe." Na pitanje kako se oseća zbog stvarnosti tog doživljaja, rekao je jednostavno: „Uzbuđen sam jer znam da živi. Nije mrtva, živa je. Nije li to čudesno?"

Takva vera je dostižna onima koji koriste pozitivni princip – i održavaju ga.

Da sada iznesemo stavke iz ovog poglavlja:

1. Budite otvoreni i spremni da prihvatite nadahnuće, pokretačku snagu i polet.

2. Sačuvajte osećajnost visokog nivoa – oštru i snažnu.
3. Postupajte po sigurnom programu obnavljanja i oživljavanja svojih pozitivnih stavova. Nikad nemojte da dozvolite sebi da otupite ili postanete odbojni. Budite uvek novi, sveži, životni.
4. Izgradite snažan psihički štit da se zaštitite od udara negativnosti.
5. Uspostavite stalnu duhovnu dogradnju kao kontranapad na gubljenje nadahnuća.
6. Postanite vrlo zainteresovani. Svakodnevno podstičite svoje interesovanje. Održavajte ga živim.
7. Steknite duhovno iskustvokoje zaista menja stvari; ono dubinsko, koje oživljava i drži vas budnim svakog dana i sasvim.
8. Zaboravite godine i živite život.
9. Održavajte u sebi duhovnu obnavljačku moć pa ćete uvek i zauvek održati pozitivni princip.

Norman Vinsent Pil vam pomaže da sačuvate svoj „Pozitivni princip":

- Podstaknite snagu svoje ličnosti na delovanje.
- Dajte novi smisao reči „nemoguće".
- Neka vas održava samoobnavljajući polet.
- Odbacite stare, umorne i mračne misli i živnite.
- Neka vam devet čarobnih reči promeni život.
- Vi možete da činite i čuda, samo ako ste uporni.
- Kako da stvaralački dočekate uznemirujuće situacije.
- Vi možete, zaista možete da se izborite sa bilo čime.
- Fantastična tajna snažnog i životnog razmišljanja.
- Duboka vera uvek pobeđuje teškoće.
- Budite uvek snažni uz princip uzbuđenja.

SADRŽAJ

Predgovor

Uvod

Dvanaest načina za održavanje pozitivnog principa
1. Organizujte snagu svoje ličnosti za delovanje
2. Promenite značenje reči "nemoguće"
3. Zadržite misao da vas ništa ne može oboriti
4. Neka vas održava samoobnavljajući polet
5. Odbacite stare, umorne, mračne misli i živnite
6. Neka vam devet čarobnih reči promeni život
7. Vi možete da učinite čuda ako uporno pokušavate
8. Kako da u uznemirujućim situacijama delujete stvaralački
9. Vi možete, zaista možete da izađete na kraj sa bilo čime
10. Fantastična tajna energičnog i životnog razmišljanja
11. Duboka vera uvek pobeđuje teškoće
12. Napredujte snažno uz princip uzbuđenja.

Lapidus